

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Eare

~~Deus in excelsis~~

~~Anno 5600~~

Omnia si feceris famam servare memento

Hic codex meus est procul hinc digne fures
Ne rapiant cogit lumina vestra magis

Si bene verbatim feceris sua verba beatum
Nullum in hoc curo quod est beatorum hinc

Latantur volucres, quamvis stridit. ether
Et queritis resonat cuncta sonus

POEMAT A
HESIODI ASCRAEI,
QVAE EXTANT OMNIA, CVM
interpretatione Latina emen-

Collegij datione. *Soc: J. N. Cuth*
Accesserunt

ENARRATIONES DN. PHILIPPI

MBLANCHTHONIS *ἐν ἔργα καὶ ἡμέρας.*

ET

ANALYSIS EIVSDEM POEMATIS

XXIII. Tabulis comprehensa.

M. ERASMO SCHMIDT, GRÆCÆ LIN-
GVAE PROFESSORE VVITÆ.

Cuthenborg

Catalogo m.

*in gelber
act. Libris*

VVITÆBERGÆ

Imprimebat Laurentius Seuberlich

Impensis Samuelis Selfisch, Anno 1701.

ERASMVVS SCHMIDT
M. OPTIMÆ IN DOLIS
ADOLESCENTIBVS

PAVLO GESNERO,

DANIELI

IOHANNI

LUDOVICO PERSON,

DANIELI SCHATONI,

MICHAELI

IOACHIMO

ZANGERIS,

REICHARDIS.

S. P. D.

Esiodum, Adolescentes char-
rissimi, vosq; Privigni, imò Filij
suavissimi, prolixè commendare
tàm opus esse arbitror, quàm
vendibili vino hederant suspen-
dere. Est enim omnium sano-
rum iudicio dignus Poëta; qui ab omnibus libe-
ralibus adolescentibus cognoscatur, imò edisca-
tur: id quod veteres olim fecisse, Ciceronis
ad Leptam parænesis non obscurè indicat.

Habet enim hic Poëta, cum maximam ele-
gantium VERBORVM, & iucundissimarum
Compositionum copiam, tum RERVM utilif-
simarum

firmarum ubertatem foecundissimam, sive Moralia spectemus, sive Naturalia, sive Rustica, sive Nautica, sive Oeconomica, sive Astronomica: ita, ut Studiosus ἀναγνώστης non frustra sibi polliceri possit illud Phœnicis Homericæ, μύθων πρῆτῆρ ἔμεναι, πρῆκτῆρά τι ἔργων. Laudanda ergo est Amplis: & prudentiss. Consulis, Dn. SAMVELIS SELFISCHII, viri de re literaria benè meriti, in studia iuvanda propensio, qui dum exempla ferè omnia distracta & divendita intellexit, hunc Poëtam prælo denuò subjicere voluit. Cùmq; meam operam expeteret, ut prius reviderem, atque Latinam versionem, quæ hætenus addi solita est, sicubi opus esset, emendarem: nolui ipsi officium meum denegare.

Rem ergo aggressus versionem illam usitatam (cuius sit nescio) multis in locis lima indigere animaduerti. Inveni enim loca, ubi planè contrarius sensus fuit factus, ut pag. 56. ὅτε δ' ἄμβρατὶς ἐστὶ θάλασσα, *tunc imperviū est mare: cum reddi deberet, tunc ascēdi potest mare, vel tunc navigabile est mare.* Sic pag. 40. πὰρ δ' ἴθι χαλκίον θῶκον, *accede autē aneam sedē: cum sensus sit, Præterito officinam ferrariam*, qualibus in locis olim in Græcia solebant ociosi homines convenire, ut præter alia etiam ex Homero, Odyss: ε, patet: sicut

sicut apud Romanos in Tonstrinis. Vitare ergo talia loca Poëta iubet. Etsi enim *παρεῖμι* interdum significat *accedo*, si cum Præpositione idonea, *ἐς* vel simili construitur: tamen sine Præpositione Accusatiuo iunctum, *Præterea* significat, vel *Non accedo*.

In alijs Græca Etymologia invertebatur, ut pag. 36. *καμμέν ἀρατρεὺς ἀξίαν*, *Laborando aratrum fregerint*: quasi τὸ καμμέν esset Ionicus Infinitivus pro κάμνω, cum sit composita dictio ex duabus, *κατὰ μέν*, more Poëtico, sicut *καθδὲ* pro *κατὰ δὲ*, &c. unde Tmesis observata simpliciter vertendum fuit, *aratrum confregerint*. Sic pag. 40. *ἐπὶ αἰλῆα λέσχῳ*, *ad calidam tabernam*: quasi τὸ αἰλῆα esset Adiectivi Accusativus, cum sit Substantivi Dativus, cum quo Præpositio *ἐπὶ* iuncta causam significat *propter, ob, pro*. Prohibet ergo Poëta, ne caloris causa λέσχῳ ingrediatur Frater. Nec obstat in quinta regione Synizesis, cum tales versus Spondaici apud Græcos sint plurimi.

In alijs obscuratus fuit sensus, ut pag. 44. *ὅς π' ἀρυσάμεν*, quod Activè redditum est, *qui hauriens*: quæ interpretatio obscurum locum facit: Et forte nata fuit ex opinione illa, quam quidam, nescio cur, alijs obtruserunt, *Verba Media nunquam significare passivè*: cum tamen ma-

gna congerie exemplorum ex nostro Poëta & alijs probatis autoribus petitorum, illos confutare sit in promptu. Si verò passivè reddetur, *qui haustus*, vel *qui extractus*, planus fiet sensus. Et licet in hac editione impressum est *hauriens*; id tamen ex priorè versione me inscio irrepsit; pro quo *haustus* reponi debere, sciat benevolus Lector.

Cum ergò viderem, varijs modis hanc versionē laborare, emendavi, uti à me petiitum fuit, maximè in *ἔργα καὶ ἡμέρας*, ut Græca cum Latinis facilius & rectius conferri possent, & **VERBA** rectè discerentur. **RERVM** verò cognitio ut esset expeditior, adiunxi volente Selfischio, Tabulas **XXII**, quibus *ἔργα καὶ ἡμέρας* huius Poëtæ analyticè, tanquam in synopsi comprehendendi. Atque ita in hac editione hoc spectatum fuit, ut discantium studijs consuleretur.

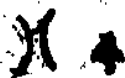
Vobis verò charissimi Adolescentes, vosq; Filij suavissimi, hunc Poëtam dedicare iussit me, partim Parentum vestrorum Collegarum meorum charissimorum, benevola in me affectio, cui signo aliquo animi grati respondere, æquum putavi: partim vestra indoles, qua ad optimarum artium studia, domestico Parentum exemplo, excitamini: quem impetum vestrum,
hoc

D E D I C A T O R I A.

Hoc Poëta, qui INDVSTRIAM crebrò præcipit, augeri posse spero: partim etiam ætas vestra, quæ non tantum utilibus præceptionibus, quales hic Poëta habet plurimas, informanda est, sed etiam ad Græca, quorum usus in omni disciplina est maximè necessarius, iam allucienda: id quod suavissimo hoc Poëta fieri posse existimo, quem ut Leptæ suo Cicero, ita vobis quoque commendo, ut nimirum ediscatis, & in ore habeatis.

Τῆς ἀρετῆς ἰδρωτὰ θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
 Ἀθανάτῃ, μακρὸς δὲ καὶ ἔρβη· οἴμῃ· ἔτι αὐτὴν,
 καὶ ῥηχὺς τοῦ πρώτου, ἐπὶ δὲ εἰς ἄκρον ἵκηται,
 ῥηιδίῃ δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπήτερ' ἔσσα.

Bene valete. VVitebergæ XIII. die Iulij, Sole
 ingrediente Leonem. Anno M. D C I.

P R Æ F A -

PRAEFATIO IN HESIO- DVM PHILIPPI ME- LANCTHONIS.

*Q*uod in Plautina fabula histrion
praefatur, iustam se rem venire ora-
tum, & facilem, id ego multò rectius
hoc in loco praefari possum: dum non, ut
ille, ioculari adulacrum in scenam adfero, sed gra-
uissima vitae praecepta: quosdam etiam de natura rea-
rum, de siderum ortu & occasu locos. Deareni enim
Hesiodi ἑγὼ ἐν πρῶτῳ ἐνarrare. Id ego poëma postu-
lo, ut summa cura diligentiaq; studeatis cognosce-
re. Quae in re, quàm nihil iniquum, aut indignum
vobis, aut ab officio alienum flagitem, quanquam
videre vos magna ex parte existimem, exponam ta-
men mei consilij rationem. Ego semper operam dedi,
ut eos autores vobis proponerem, qui simul & rerum
scientiam alerent, & ad parandam sermonis copiam
plurimum conducere. Nam haec duae partes cohae-
rent: & sicut Horatius inquit, amicè coniurarunt,
ut altera alterius ope stet, ac nitatur. Neq; enim be-
ne dicere quisquam, nisi pectus cognitione optima-
rum rerum instructum habeat, potest: & rerum sci-
entia manca est, si lumen orationis adhibere non pos-
simus. Et ut ad certa sidera nauta cursum omnem
dirigunt: ita in his nostris studiis huc omnia refe-
renda.

renda sunt, ut & scientiam rectè de moribus, deq; natura rerum iudicandi, & explicandi res grauiores, mediocrem quandam facultatem nobis paremus. Vilem verò ad utrunq; Hesiodum (quanquam rustici autorem carminis) Quintilianus esse iudicauit. Prior operis pars tota est iura, continens vitæ ac morum leges, profuturas vobis ad consuetudinē vitæ & ad iudicandum de communibus humanitatis officijs: nam de religione non dico. Quod si putamus Iurisperitorum commentarios, aut Philosophorum dissertationes discendas esse, ut in ciuilibus negocijs facilius prospicere possimus, quid æquum, quid iniustum sit: & ex istorum literis colligenda esse simulacra iustitiæ, æquitatis, aut aliarum virtutum censemus: tunc et eadem ab hac Poëta petere, ex quo per multa mutuati sunt illi ipsi legum scriptores & Philosophi. Et est quadam, ex fontibus illa si possis haurire, voluptas. Nam quanquam sapor est (ut ait Ouidius) oblata dulcis in vnda,

Gratius ex ipso fonte bibuntur aquæ:
Et magis adducto pomum decerpere ramo,
Quam de cælata sumere lance iu uat.

Nam & reliqui scriptores, qui morum præcepta & leges tradidèrunt, propter infantiam, & sermonis inopiam, vim virtutis ac formam germanam non potuerunt nobis ob oculos ponere, At Hesiodus expressam quandam imaginem, viuè illustratam coloribus.

ribus, nec adscititio vitiata ſuco, planeq; talem, qualem Apellis color in fabulis, ſpectandā exhibet. Porro ut Architecti tenent in animo incluſas certas formas adificiorum, quas imitantur in adificando: & ut inſidet in mente Piētoris ſpecies pulchritudinis eximia quadam, quam intuens, in eaq; deſixus, ad illius ſimilitudinem artem & manum dirigit: ita & nos oportet formam quandam virtutis animo inſculpere, quam contemplemur, & in conſilium adhibeamus, quoties de moribus, deq; hominum officijs iudicabimus. Id ita fiet, ſi optimorum auctorum præcepta diligenter cognoverimus, & ex illis certam quandam omnium officiorum rationem colligerimus. Et ut ferunt Zeuſem, cum Helenam Crotoniaſis pingere decreuiſſet, ex omni numero virginum eius urbis quinque delegiſſe, ad quarum exemplum Helenam pingeret: ita ex lectiſſimis auctoribus debemus certam rationem virtutis excerpere, qua conſilia omnia noſtra regat & gubernet. Mihi autem in primis ad eam rem utilis Heſiodus videtur, quia inter Gnomologos ſcriptores, citra controuerſiam principem locum tenet. Neq; enim nuda præcepta tradit, ſed aliàs encomijs virtutis, aliàs in inſectandis vitijs commemoratur: & quod officioliſſimum eſt, ad abſterrendos animos hominum à turpitudine, grauiter & religioſè docet, diuinitus bonos præmia pro benefactis ferre, improbos ſcelerum ſuorum penas

penas luere. Animadvertis enim prudentissimus vir, natura nos duci, ut statuamus numine quodam hæc mortalia gubernari, esseq; Deum iniuria ultorem & bonorum assertorem. Itaq; multò gravius de moribus præcepit Hesiodus quàm Philosophi ulli; qui cum Gigantes in fabulis, cælum excindere conati, Deum ab administratione rerum submovent, & religione animos hominum liberant. Diogenes dicebat, Harpalum, qui prædo felix illis temporibus habebatur, contra Deos testimonium dicere, quòd in illa fortuna tam diu viveret. Quamò Philosoφῶν Hesiodus docet, propè adesse Deos hominibus, ac videre malefacta nostra? Vos quaso ametis hoc pœma, & familiare vobis faciatis: quod quidem divinū esse, vel hæc argumētū sit, quod ferunt Hesiodo pastori calamos à Musis donatos esse, quibus iam affatus cecinit hæc præcepta. Apparet ex Cicero- ne, felicias plim hunc pueros ediscere, ut certas præc- las nostri pueri docentur. Et Græci tanti fecere, ut in Helicone adseruarent in plumbo descriptum pœma.

Hæcenus de prima Hesiodici carminis parte. Pos- terior magna ex parte Quæritur, de natura terræ ac frugum, de tempestatibus, de siderum motibus, quarum rerum perliberalis & incunda cognitio est. Nam cum hominum causa, & ad usus nostros hæc rerum natura condita & fabricata sit, flagitiū est.

est, nolle totius pulcherrimam adificij rationem contemplari, praesertim cum ea cognitio plurimum momenti adferat ad valetudinem conservandam, & ad plerasque alias vitae partes regendas. Quis est tam ferreus, quem, si in theatro sedeat, cum ludi sunt, non aliquando incessat spectandi cupido? & cum nullum spectaculum nulli ludi, plus voluptatis aut utilitatis adferre spectatori possint, quàm hac natura varietas: mihi rectius viua cadavera quàm homines videntur appellandi hi, qui neque mentem, neque oculos ad considerationem conuertunt. Postremo ad parandam scientiam bene dicendi non parum confert Hesiodus, nam lectis verbis utitur, quae tempestivè usurpata, & orationi dignitatem adferunt, & scientia pondus addunt. Quantum putas accedit orationi gravitatis hac auxesi penè tragica, cum Reges δαγοφάγας appellat? quàm grata compositio est χερσὶν αἰνῶν? Sunt hoc genus sexcenta figurae, quas non libet hic enumerare, ne quid amittant gratiae, ex integra oratione velut à corpore membra avulsa. Quid de tota orationis structura, deque sententiarum figuris dicemus? quae tantopere probantur Fabio, ut huic decernat in mediocri genere dicendi palmam, & princeps Latinorum Poëtarum Virgilius & Ovidius lectissimos locos in sua opera transtulerint, iudicarintque non leve ornamentum inde accedere suis poematibus. Reddet haud dubiè & nostram orationem locupletior, &

uberior.

uberiores: nec malè collocabit operam, si quis ad
 Gracum exemplar, ea quæ nostri inde excerpserunt,
 contulerit: nam ita utriusq; lingua proprietates certi-
 us deprehendetur, & figura verborum & sententia-
 rum animadversa clarius cernentur. Profuerit et-
 iam, si locum aliquem floridiorem tuo Marte Latinis
 versibus exposueris: quæ exercitatio dici non potest
 quantum acuat iudicium, quantum item ad alendam
 sermonis copiam, & comparandam scientiam expli-
 candi res obscuras faciat. Sed hæc inter enarran-
 dum obiter monebimus. Quærat aliquis, quid hæc
 tota ratio discendi ad pietatem conducat? Est in-
 promptu quid respondeam: ad immutandam men-
 tem, imbuendamq; religione nihil conducit: (nam
 id efficit cælestis spiritus per sacrum sermonem) sed
 ad cognoscendum sermonem sacrarum literarum.
 Græcis literis opus est. Deinde ut de sermone recti-
 us iudicemus, & ut dogmata religionis enarrare &
 explicare, quoties poscit hoc publicus usus, possimus,
 variè subigendum est ingenium, & omnibus discipli-
 nis extolendum. Nam ut neglectis filix innascitur
 agris: ita in ingenijs, nisi repurgentur elegantiore
 literatura, velut inutiles herba nata, vim mentis o-
 mnem strangulant & enecant, ne aut peruidere res
 obscuras, aut publicare, & in apertam lucem profer-
 re queant. Magna quadam virtus est eloquentia,
 & ut ille in Tragedia dixit, rerum domina, quod de
 obscuris

obscuris rebus, ordine ac dilucidè dicamus. Ea nemini sine magno usu earum artium qua humanitatis appellatione continentur, variaq; exercitatione contingit. Hac mea ratio est, cur has artes profuturas etiam studiis religionis existimem: qua de re non dicam hic longius, ne videar dis $\chi\rho\acute{\alpha}\mu\epsilon\lambda\omega$, quod dicunt adferre, cùm aliàs hanc causam egerim. Vos autem, quantum possum hortor, ut quemadmodum initio dixi, constituatis ipsi vobiscum, quem fructum ex studiis petere vos conveniat: & ut eam rationem studiorum ingrediamini, unde plurimum utilitatis ad vos privatim & ad Rempub. redit.

Est aliquid quò tendis (inquit Persius) & in quod dirigis arcum.

An passim coruos sequeris testaq; lutoq;
Sécurus, quò pes ferat, atq; ex tempore vivis.

Ita mihi multi, postquam bonam vitæ partem in studiis consumpserunt, nondum expendisse videntur, quid agant, aut qua in re collocent laborem, quam messem à studiis expectent. Ea verò non simplex insania est: siq; ut dum diu didicere, nihilo certius de religione, deq; alijs rebus iudicent, quàm vulgus. Et si quando respub. vocem vel consilium eorum flagitat, tùm verò magis muti sunt quàm pisces. Verùm ut viator primum constituet quò habeat iter: ita nobis in studiis ante omnia erat de fructu

*Et studiorum deliberandum: postea incunda ratio
 compendiarie peragenda fabula. Ita cognoscendi
 legendique sunt scriptores omnes, ut de religione deque
 natura teneamus certum quiddam quod promamus,
 quoties usus vita poscit: & paranda est copia ser-
 monis, qua possis, cum aliqua res controuertitur, ex-
 plicare animi sensa. Hunc putate scopum studiorum
 vestrorum propositum esse, ad quem omnes
 cogitationes animorum vestrorum
 dirigatis. Dixi.*

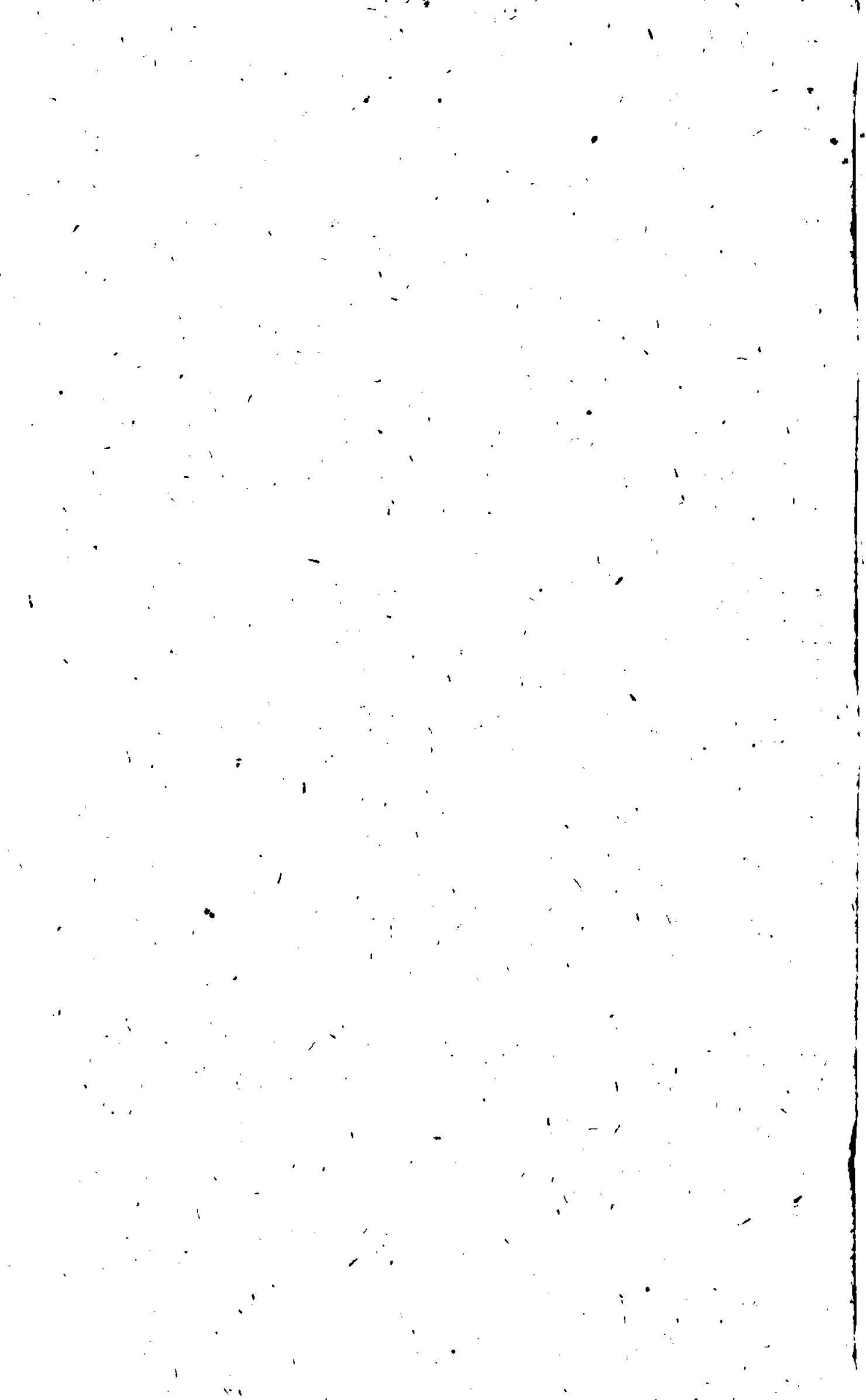
N O T A.

Pag. 45. l. 3. à fine, pro hauriens lege haustus.

*Pag. 129. l. 1. lege, partim cadens in Decembrem, partim in
 Ianuarium.*

Reliqua benevolus Lector facile corrige.

ΗΣΙΟΔΟΥ
ΤΟΥ ΑΣΚΡΑΙΟΥ
ΕΡΩΖΟΜΕΝΑ.

Ἔργα καὶ ἡμέραι.

Ἀσπίς.

Γενονίαι.

HESIODI
ASCRAEI OPERA
QVÆ ADHVC EXTANT.

Opera & Dies

Scutum.

Deorum generatio.

Α

ΠΙΣΤΟ

Η ΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ

ΑΣΚΡΑΙΟΥ,

ΕΡΓΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

ΟΥΣΑΙ, Πιερίηθεν αἰοδῆσι κλείουσα
Λαῶτε Δί, ἐνέπετε, σφέτερον πατὴρ ὑμνίου
σαι,

Ὅν τε Διὶ βροτοὶ ἄνδρες, ὁμῶς ἄφατι τε Φαρίπῃ,
Ρῆρίτ' ἄρρητοί τε, Διὸς μεγάλοιο ἑκλήϊ.
Ρῆα μὲν γὰρ βελάει, ῥέα δ' ὅ βελαίντα χαλέπει.
Ρῆα γ' αἰρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον αἰέξει·
Ρῆα δέ τ' ἰθυώει σκολιόν, καὶ ἀγνώρεα κάρφει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὃς ὑπέρτατα δώματα νοσφί.
Κλυθιδῶν αἰών τε, δίκη δ' ἰθὺς ἰθὺς ἰθὺς
Τιώνη, ἐγὼ δέ κε Πέρσῃ ἐτήτυμα μυθησάμενος.

Οὐκ ἄρα μῶνον ἔλω ἐρίδων γένος, ἀλλ' ὅππῃ γαῖαν
Εἰσὶ δρύω, τὴν μὲν κεν ἐπαμνήσκει νοήσας.
Ἡδ' ὅππῃ μωμητή. Διὰ δ' ἄνδρα θυμὸν ἔχοντι.
Ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῖον ὀφέλλει.
Σχετλίη δ' ἔτις τὴν γε Φιλῆϊ βροτὸς, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης
Ἀθανάτων βελησιν ἔρην τιμῶσι βαρεῖαν.
τὴν δ' ἐπέρω, (πεπέρω μὲν ἐγείνατο νύξ ἐρεβεννή)
Θῆκε δέ μιν Κρονίδης ὑψίστου αἰθέρα ναίων.
Γαίης τ' ἐν ῥίζῃσι, καὶ ἀνδράσι πολλὸν ἀμείνω.
Ἡ τε καὶ ἀπάλαμνόν περ, ὁμῶς ὅππῃ ἔργον ἐγείρει.

3

HESTIODI ASCRÆI

OPERVM LIBER I.

*VS AE, ex-Pieria, carminibus celebran-
tes*

*Adeste, Iovem narrate, vestrum patrem
cantantes,*

*Per quemq; sunt mortales viri, pariter incelebres &
celebres,*

*Clariq; & obscuri, Iouis magni voluntate. (pessundat:
Facile enim potentem facit, facile verò superbientem
Facile insignem minuit, & obscurum auget:*

*Facile quoq; corrigit prauum, & superbum attenuat
Iupiter altittonans, qui supremas ades incolit.*

*Adsis videns, audiensq; rectè verò moderare leges
Tu: ego autem Persevera loquar. Admonet*

*Non utiq; unum est contentionū genus, sed in terra
Sunt duo; alterā quidem laudauerit prudens: (hunc.
Altera verò culpāda est, per diuersa aut animum tra-
Nam hac quidem bellumq; malum, & litem auget.
Pernitiosa, nullus hanc amat mortalis, sed necessario
Immortalium voluntate contentionem colunt grauē.
Alteram verò (nam priorem genuit Nox atra) (tas.
Posuit quidē ipsā Saturnius altiugis in aethere habi-
Terraq; in radicibus, & viris longè meliorem:
Hac etiam inertem, tamen ad laborem excitat.*

Εἰς ἕτερον γὰρ τίς τε ἰδὼν ἔργοιο χατίζων·
 Πλάστον, ὃς ἀγέδαι μὲν ἀρόμμεναι, ἡδὲ Φυτεύει·
 Οἶκόν τ' Ὀΐθεάων, ζήλοϊ δέ τε γείτονα γείτων,
 Εἰς ἄφρονον ἀπ' ἄδοντ', ἀγαθὴ δ' ἔρως ἡδε βροτοῖσι.
 Καὶ κεραμεὺς κεραμεὶ κατὰ, καὶ τέκτονι τέκτων·
 Καὶ πλωχὸς πλωχῷ φθονεί, ἔ' αἰοιδὸς αἰοιδῷ.

ὦ Πέρση, σὺ ἢ ταῦτα πεῶ ἐνικαίτθεο θυμῷ.
 Μὴ δέ σ' ἔρως κακὸς χαρτῷ ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκῃς·
 Μείκε' ἐπιπτεύοντ' ἀγορῆς τ' ἐπακχὸν ἐόντα.
 Ὀρη γάρ τ' ὀλίγη πέλε' ἰσκέων τ' ἀγορέων τε,
 ὦ τι νι μὴ βίῃ ἐνδον ἐπηρεζανὸς κατὰ κήται·
 Ὀρεαίῃ, τὴν γαῖα φέρει Δημήτερ' ἀκτίνι.
 Τοῦ κεντρὸς ἀμύνῃ νείκεα ἔ' δὴ ἔρως ἐφέλλοις
 Κτήμασ' ἐπ' ἀλλοτρίοις. οὐδ' ἔκτετι δεύτερον ἔσται
 ὦδ' ἔρως. ἀλλ' αὖθι Διὸς κενώμεθα νείκῃ·
 Ἰθαίησι δίκαις, αἳ τ' ἐκ Διὸς εἰσιν ἄρισται. ἥ
 Ἡδὴ μὲν γ' ὁ κλῆρον ἔδασ' ἀμεῖψ', ἀλλὰ τε πολλὰ
 Ἀρπάζων ἐφόρως, μέγα κυδάνων βασιλῆας
 Δωροφάγας, οἳ τὴν δὲ δίκην ἐθέλῃσι δικάσσει.
 Νήπιοι, ὅσ' ἴσασιν ὅσῳ πλέον ἡμῖσιν πάντες,
 Οὐδ' ὅσον ἐν μαλαάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄντα.

Κρύψαντες γ' ἔχῃσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι.
 Τηιδίως γὰρ ἦεν ἔ' ἐπ' ἡμῶν ἐργάσασθαι,
 Εἰς τί σε καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἔχῃ καὶ ἀεργὸν ἐόντα.
 Αἰψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ κεφαλῆς κατὰ τῆς
 ἔργα βοῶν δ' ἀπολοῖτο, ἔ' ἡμιονῶν ταλαεργῶν.
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἐκρύψε, χολώσμεν' ὅ' φρεσὶν ἡσὶν,

in alteram enim quispiam respiciens, opere vacans,
 Divitem, qui properat arare atq; plantare, (cuius
 Domumq; benè exstruere, amulatur sanè vicinū vi-
 ad opes contendentem: bona certè contentio hac mor-
 Et figulus figulo succenset, & fabro faber: (talibus.
 Et mendicū mendico invidet, cantorq; cantori.

○ Persa. Tu verò hactuo repone animo. (cat.
 Neq; malis-gaudēs contētio animū tuū ab opere abdu-
 Lites spectantem, foriq; auscultatorem existentem:
 Tempus namq; paruum est litiumq; foriq;
 [Illi] Cui non sit victus domi annuus repositus,
 Tempestivus, quem terra fert, Cereris munus, immo
 Quo satiatus, lites ac rixam moueas (oritur
 De facultatibus alienis. Tibi verò non amplius iterū
 Sic faciendum. Sed rursus discernamus litem
 Rectis iudicijs, quæ ex Ioue sunt optima (multa
 Nam nuper quidem patrimonium diuisimus, sed sanè
 Rapiens ferebas, valde demulcens reges [.i. Iudices]
 Donueros, qui hanc litem volunt iudicasse.
 Stulti neq; sciunt, quanto plus dimidium sit toto,
 Neq; quam magnum in malua & asphodelo bonum.

Occultatum enim habent dij victum hominibus:
 Facile enim [alioqui] vel [vno] die [tantum] operatus
 Ut in annū quoq; [satis] haberes, ociosus etiam: (esses,
 Statimq; temonem quidem super fumum ponerēs,
 Opera verò boum cessarent, mulorumq; laborioforū.
 Sed Iupiter abscondit, iratus mente sua,

Ὅτι μὲν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης·
 Τῶν κ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ·
 Κρύψε δ' αὖ τ' ὧρ'· τὸ μὲν αὖτις εὖς πάϊς Ἰαπετιό·
 Ἐκλεψ' ἀνθρώποισι, Διὸς ὤρε' ἔμνησεν τ',
 Ἐν κίλῳ ἀρήηκε, λαθὼν Δία περπακέραινον·
 Τέν τε χολωσάμεν τ' ἀποσέφηγε Φειληγέτα Ζεύς·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μῆδεα εἰδώς,
 Χάρις τ' ὧρ' κλείψας· καὶ ἐμὰς Φρένας ἠπεροπέυσας·
 Σοὶ τ' αὐτὰ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι·
 Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντί τ' αὖτος δάσω κακόν, ὥκεν ἅπαντες
 Τέρπων' ἔχ' θυμόν, ἐόν κακὸν ἀμφοταπῶντες.

Ως ἔφατ', ἐκ δ' ἐγάλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
 Ἠφαίστον δ' ἐκέλευσε πεικλυτὸν, ὅτι τέχιστα
 Γαῖαν ὕδ' Φύρην, ἐν δ' ἀνθρώπων θέμεν αὐδῶν,
 Καὶ δένει, ἀθανάτης δ' ἑῆς εἰς ὥπα εἴσκειν
 Παρθενικαῖς, καλὸν εἶδ' ἔπειρατον· αὐτὰρ Ἀθήνησιν
 Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ἰσὺν ὕφαινον·
 Καὶ χάρην ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσίῳ Ἀφροδίτῳ,
 Καὶ πότον ἀργαλέον, καὶ γυιοπάνης μελεδρῶ-
 νας·

Ἐν δ' ἔμενεν κεύεον τε νόσον καὶ Ἰπικλοπὸν ἦθ' ἔ-
 Ἔρμειον ἦνωγε Διόχορον Ἀργυφόντιον.

Ως ἔφαθ', οἷδ' ἔπιδοντο Διὶ Κρονίωνι ἀνακτι·
 Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσει κλυτὸς ἀμφιγυής·
 Παρθένῳ αἰδοίῃ ἱκελον, Κρονίδεω δ' αἰ βελάς·
 Ζῶσι δ' καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ἀμφὶ δ' οἱ Χάριτες τε θεαί, καὶ πότνια Πέθεω.

Quia ipsum decepit Prometheus versutus,
 Quocirca hominibus meditatus est tristia mala,
 Abscondit vero ignē. Quē rursus quidem bonus Iapetū
 Surripuit ad-hominum-ūsum, Ioue à consulto, (filius
 In caua ferula, clam Ioue fulminibus-gaudente.
 Huncq; indignatus affatus est nubicoga Iupiter:
 Iapetionide, omnium maximē versute, (peris?
 Gaudes ignem furatus? quodq; animum meum dece-
 [Id] tibiq; ipsi magnum [crit] malum & posteris.
 His namq; pro igni dabo malum, quo omnes
 Oblectentur animo, suum malum amplectentes.

Sic ait, risitq; pater hominumq; deūq;
 Vulcanum vero insignem iussit, quam celerrimē
 Terram aqua miscere, hominib; imponere vocem, (re
 Et robur, immortalib; vero deab; quoad faciē assimila
 Virginibus, pulchrā formā, per amabilem, at Miner-
 Opera docere, [&] ingeniosam telam texere. (nam
 Et gratiam circumfundere capiti, auream Venerem,
 Et desiderium molestum, & membra fatigantes
 curas.

Imponere vero caninamq; mentem, & furaces mores
 Mercurium iussit, nuncium Argicidam.

Sic ait, illi autem obtemperarunt Ioui Saturnio regi.
 Moxq; ex terra finxit inclytus utrinq; claudus
 Virginis verecunda similem, Iouis consilij.
 Cinxit vero & ornauit dea glaucocula Minerva.
 Circum vero Charitesq; dea, & veneranda Suada,

Ορμυς χρυσήν εἰσεσαν χροὶ ἀμφὶ ᾧ τῷ γε
Ωραι καλλίχομοι σέφον ἄνθεσιν εἰαρηνοῖσι.

Πάντα δέ οἱ χροὶ κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς Ἀθηνῆ.

Ὡς δ' ἄρα οἱ σήθεος Διάκτορ ὦ Ἀργυφόντης

ἦ δ' ἰδέσθαι αἰμυλίας τε λόγους, καὶ ὀπίκλωπον ἦθ' ὦ

Τεῦξε, Διὸς βαλῆσι βαρυκτύπε. ὣς δ' ἄρα Φωνισ

Θῆκε θεῶν κῆρυξ, ὀνόμηνε δ' ἔτι τῷδε γυναικῇ

Πανδώραν, ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες

Δῶρον ἐδώρησαν, τῇ μὲν ἀνδράσιν ἀλφειῇσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσεν,

Εἰς Ἐπιμηθεῖα πέμπει πατὴρ κλυτὸν Ἀργυφόντιν.

Δῶρον ἄγοντα θεῶν τεχνὴν ἄγγελον, ἔσθ' Ἐπιμη-

θεύς.

Ἐφράσαθ' ὡς οἱ ἔειπε Προμηθεύς, μή ποτε Δῶρον

δέξασθαι παρ Ζεῦος ὀλυμπίου, ἀλλ' ὀλοπύμπῃ

ἔξοπίσω, μή τίς τι κακὸν θνητοῖσι γύται.

Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.

Πρὶν μὲν γὰρ ζώεσκον ὅππῃ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων

Νόσφιν ἄτερ κακῶν, ἔσθ' ἄτερ χαλεπῆς πόνοιο.

Νέσων τ' ἀργαλέων, αἳ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν.

Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτὶ καταστράσκει.

Ἀλλὰ Γυνὴ χεῖρεσι πύθε μέγα πῶμ' ἀφελᾷ,

Ἐσκέδασ', ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.

Μένει δ' αὐτῇ Ἑλπίς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισι

Ἐνδον ἐμῖννε, πύθε ὑπὸ χεῖρεσι, ἔσθ' ἔνθα ζε

Ἐξέπη· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πύθοιο,

Διγνόχε βαλῆσι Διὸς νεφεληγερέτῃ.

Ἀλλὰ

Munilia aurea posuerunt corpori. ipsam perre.
 Hora pulchricoma coronarunt floribus vernis.
 Omnem verò illius corpori ornatum adaptavit Pallas.
 At pectori sane nuncius Argicida (Minerva.
 Mendacia, blandos q̃ sermones, & dolosos mores
 Indidit, Iouis consilijis graui strepi. sed vocem viiq̃
 Imposuit deorū praeo. appellauit autē mulierē hancce
 Panderam: quia omnes caelestium domorum incolae
 Donum contulerunt, detrimentū hominibus curiosis.
 At postquā dolū perniciosum [&] ineuitabilē absoluit,
 Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam,
 Munus adducentem deorum, celerem nuncium. neq̃
 Epimetheus

Cogitauit, ut illi praeceperat Prometheus, ne quando
 Susciperet à Ioue Olympio, sed remitteret (munus.
 Retrò, necubi mali quippiam mortalibus fieret.
 Verū ille suscipiens, cum iam malū haberet, [demū]
 Prius namq̃ in terra vivebāt familia hominū (sensit
 Omnino absq̃ malis, & sine difficili labore,
 Morbis q̃ molestis, qui hominibus senectam afferunt.
 Mox enim in afflictione mortales consenescent. (uēs
 Sed mulier manibus à vase magnū operculū remo-
 Dispersit, hominibus autem machinata est curas gra.
 Sola verò illic Spes, infracta in pyxide (uēs.
 Intus mansit, dolij sub labris, neq̃ foras
 Euolauit prius enim iniecit operculum vasis,
 Megiochi consilio Iouis nubicoga.

Ἀλλὰ ἢ μοῖρα λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησεν·
 Πλείη μὲν γὰρ γαῖα κακῶν, πλείη ἢ θάλασσα.
 Νῦν δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη, ἥδ' ὅππ'· νυκτὶ
 αὐτῶματι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσα,
 Σιγῇ· ἐπεὶ φωνῇ ἐξείλετο μητιέτα Ζεὺς·
 οὕτως ἔτι πᾶς ἐστὶ Διὸς νόον ἐξαλέααζ.

Εἰ δ' ἐθέλῃς, ἐπιρῶν τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω·
 πῦ καὶ ὅππιστα μένω· σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 Ὡς ὁμόθεν γεγάασιν θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώ-
 ποι,

χρῦστον μὲν πρῶτιστο γῆν καὶ μερόπων ἀνθρώπων·
 Ἀθάνατος ποίησεν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 οἱ μὲν ὅππ'ι Κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' ἐρανῶ ἐμβασίλωσαν.
 Ὡς τε θεοὶ δ' ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
 νόσφιν ἅπρ τε πόνων καὶ οἰζύων, ἐδέετο δόλον.
 Γῆρας ἐπ' αὖ, αἰεὶ ἢ πάσης καὶ χεῖρας ὁμοιοί·
 Τέρποντ' ἐκ θαλίῃσι, κακῶν ἐκτραπέναι πάντων·
 Θνησκον δ' ὥς ὕπνω δρεδμημένοι· ἐθλαὶ ἢ πάντες.
 τοῖσιν ἔμω· καρπὸν δ' ἔφερα ζείδωρ καὶ ἄρβρα·
 αὐτομάτῃ πολλὸν τε καὶ ἄφθονον· οἱ δ' ἐθελήματι
 ἥσυχοι ἔργα νέμοντο σὺν ἐσθλοῖσιν πολέεσσιν.

αὐτὰρ εἰπέ κεν ἔτε γῆν καὶ γαῖα κάλυψεν,
 τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι Διὸς μεγάλα δῖα βελάες,
 ἐσθλοὶ, ὅππ'ιχθόνιοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
 οἳ ῥα φυλάσσειν τε δίκας καὶ χέτλια ἔργα,
 ἥερα ἐσθάρμοιοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 πλῆτο δέ πῃ καὶ ἔτε γέρας βασιλῆϊ οὐ ἔχον.

Alia verò innumera mala inter homines errant.

Nam plena quidem terra est malis, plenumq; mare.

Morbi autem hominibus tam interdum quàm noctu

Utrò oberrant, mala mortalibus ferentes,

Tacitè: nam vocem exemit prudens Iupiter.

Sic nusquam licet Iovis mentem evitare.

Ceterùm si votes, altum tibi sermonem exponam

Bellè ac scienter: tu verò precordijs imposito tuis.

*Ut simul ex eadem origine nati sunt Dij, mor-
talesq; homines,*

*Aurèū quidè primū genus diuersè loquentiū hominū
Dij fecerunt, cælestium domorum incolæ.*

Hi quidem sub Saturno erant, cum in cælo regnaret.

Sed ut dii vivebant, securo animo præditi,

Plane absq; laboribus & arumna: neq; molesta

Senectâ aderat, semper vero pedib; ac manib; similes

Delectabantur in conuiuiis, extra mala omnia:

Moriebātur aut cœu somno domiti: bona vero omnia

Illis erant: fructum autem ferebat fertile aruum

Sponse sua, multumq; & copiosum: ipsiq; ultro

Quieti partis fruebantur, cum bonis multis.

Verum postquam hoc genus terra abscondit,

Hi quidem diui [facti] sunt Iovis magni consilio,

Boni, in terris versantes, custodes mortaliū hominū,

Qui sane observant & iusta & prava opera.

Aerem induiti, passim cuntes per terram,

Opum datores, atq; hoc munus regale consecuti sunt.

Secun-

Δεύτερον αὐτε γήθη· πολὺ χερότερον μετόπισθεν,
 Ἀργύρεον ποίησαν ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Χρυσῶν ἔτε Φυλῶ ἐναλίγκιον, ἔτε νόημα.
 Ἀλλ' ἑκάτῃ μὲν παῖς ἔπεα πτερόεντα προσηύδα μητέρα κεδνῇ
 Εὐρέφει· ἀθάλλων μέγα νήπιον ὦ ἐνὶ οἴκῳ.
 Ἀλλ' ὅταν ἡβήσῃ, καὶ ἡβης μέτρῳ ἴκοιτο,
 Παιρὶ δόλον ζώεσκον ὅππῃ χερόν, ἀλγε' ἔχοντες
 Ἀφραδίας. ὕβριν γὰρ ἀπαύδαλον σὺκ' ἐδυώσιν
 Ἀλλήλων ἀπέχθῃ, ἔσθ' ἀθανάτους θεραπεύειν
 Ἡθελον, ἔσθ' ἑορθεῖν μακάρων ἱεροῖς ὅππῃ βωμοῖς,
 Ἡ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἡθεα. Τὸς μὲν ἔπειτα
 Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε χολέμενον, οὐνεκα πρῶτος
 Οὐκ ἐδίδαν μακάρεσσιν ἑοῖς, οἷο' λυμπὴν ἔχουσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ἔσπετο γήθη καὶ γαῖα κάλυψε
 Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται
 Δεύτεροι. ἀλλ' ἔμπης ἱμῆ καὶ ταῖσιν ὀπηδεῖ·
 Ζεὺς δ' πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώ-
 πων

Χάλκεον ποίησ', σὺκ' ἀργυρῶ ἔσθ' ὅμοιον,
 Ἐκ μελιαῖν, δίδνοντες καὶ ὀμβρῆμον, οἷσιν Ἀρηθῶ.
 Ἐργ' ἔμβλεσσονόεντα, καὶ ὕβρεις. ἔδέτι σῖπν
 Ἡθιον, ἀλλ' αἰδ' ἀμαντῶ ἔχον κρατερόφρονος θυμόν,
 Ἀπλάστοι. μεγάλη δ' βίη καὶ χεῖρες ἀάπτοι,
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ὅππῃ σιβαροῖς μελέεσσιν.
 Τῷς δ' ἰὼ χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι,
 Χαλκῶ δ' ἐργάζοντο, μέλας δ' σὺκ' ἔσκε σιδήρεον.
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφετέρῃσι δαμέντες,

Secundum inde genus, multo deterius postea
 Argenteum fecerunt cœlestium domorum incolæ,
 Aurea neq; natura simile, neq; intellectu.
 Sed centū quidē annis puer apud matrem venerandā
 Nutriebatur crescens, valde rudis, domi suæ.

Cū vero adoleuisset, & pubertatis terminū attigisset
 Pauxillum vivebat ad tempus, ^{ex puerum} dolores habentes
 Ob stulticias, iniuriam enim perniciosam nō poterant
 A se mutuo abstinere, neq; deos colere

Volebant, neq; sacrificare beatorum sacris in aris,
 Quatenus fas hominib; ex more. Hos quidem deinde
 Iupiter Saturnius abscondit iratus, quia honores
 Non dabant beatis dijs, qui Olympum habitant.

At postquam & hoc genus terra occultavit,
 Hi quidem subterranei beati mortales vocantur
 Secundi: sed tamen honor etiam hos consequitur.
 Iupiter verò pater tertium aliud genus hominum
 Variè loquentium

Aeneum fecit, omnino argenteo dissimile.
 & ^{fraxinus} Fraxinus, vehemens & robustum, quibus Martis (iū
 Opera curæ erāt luctuosa, ac iniuria: neq; ullū frumē-
 tēdebant, sed ex adamante habebant durū animum,
 Deformes: magna ~~veritas~~. & manus inuictæ
 Ex humeris enascentes super validis membris,
 His erant anea quidem arma, aneaq; domus:
 Aere verò operabantur: nigrū aut nōdū erat ferrū.
 Et hi quidem manibus proprijs [mutuis] domiti,

Descen.

Βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυερὰ αἶδα,
 Νώνυμοι θάνατο· ἧ καὶ ἐκπαύλας περ ἐόντας
 Εἶλε μέλας, λαμπρὸν δὲ ἔλιπον Φάτο· ἥελίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τὸτο γῆτο· καὶ γαῖα κάλυψε,
 Αὖθις ἔτ' ἄλλο τέταρτον ὅππ' ἔχοντι παλαιοτέρῃ
 Ζεὺς Κρονίδης ποίησε, δικαϊόπερον καὶ ἄρπον,
 Ἀνδρῶν ἡρώων θείον γῆτο, οἱ καλέοντο
 Ἡμίθεοι, πρεσβυτέρη γυνεὴ κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ τὸς μὲν πόλεμός τε κακὸς, καὶ Φύλοπις αἰνὴ,
 Τὸς μὲν ἐφ' ἐπὶ ἀπύλῳ Θῆβη Καδμηίδι γαίῃ
 Ωλεσε μαρναμένους μῆλων ἕνεκ' Οἰδιπόδαο.
 Τὸς ἧ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
 Εἰς Τροίην ἀγαγὼν, Ἐλένης ἕνεκ' ἠνικόμοιο,
 Ἐνθ' ἦτο· μὲν τὸς θανάτῳ τέλ' ἀμφεκάλυψε,
 Τοῖς δ' ἰδὲ ἀνθρώπων βίον καὶ ἦτο· ὅπασας
 Ζεὺς Κρονίδης κατένασσε πατὴρ ἐς πείρατα γαῖης.
 Καί τοι μὲν ναῖουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
 Ἐν μακάρων νήσοισι, παρ' ὠκεανὸν βαθυδίνῳ,
 Οἰβιοὶ ἥρωες, τοῖσι μελιηδέα καρπὸν
 Τρεῖς ἔτ' ἐτὸς θάλλοντα φέρει Ζεῖδωρ ἄρκεα.

Μηκέτ' ἐπὶ ὥφειλον ἐγὼ πέμπηοισι μετεῖναι
 Ἀνδράσιν, ἀλλ' ἢ πρὸς θεὸν θανεῖν, ἢ ἔπειτα γυνεῶν.
 Νῦν γ' ἰδὲ γῆτο ἐπὶ σιδήρεον, ἔδ' ἐποτ' ἦμαρ
 Παῦσον· καμάτῳ καὶ οἱ ζῶσι, ἔδ' ἐπὶ νύκτωρ,
 Φθρόμενοι χαλεπὰς ἧ θεοὶ δώσασσι μερίμνας.
 Ἀλλ' ἐμπης καὶ τοῖσι μεμίζετο· ἴσθ' ἅλα κακοῖσιν.
 Ζεὺς δ' ὀλέσσει καὶ τὸτο γῆτο μερόπων ἀνθρώπων,

Descenderunt caliginosam in domū frigidi inferni.
Ignobiles; mors verò tametsi stupendos existentes
Cepit atra, splendidum verò liquerunt lumen solis.

Sed postquā & hoc genus terra operuit, (luminē
Rursum etiam aliud quaritū super terrā multorum as
Iupiter Saturnius fecit, iustus & melius,

Virorum horum divinum genus, qui vocantur
Semidei, priori generationi per immensam terram.

Hos quoq; bellumq; malum & pugna gravis.

Alios quidem ad septiportem Thebas Cadmeam ter-
Perdidit pugnantes propter onus Oedipi: (ram.

Alios verò & in nauib. super magnū fluctum maris

Ad Troiam ducens, Helena gratia pulchricoma.

Vbi quidem ipso mortis quoq; finis adobruit.

Iū autē scorsim ab hominib. victum & sedem tribuēs.

Iupiter Saturnius pater constituit ad terra fines.

Et hi quidem habitant securum animam habentes

In beatorum insulis, iuxta Oceanum profundum.

Felices heroes: his dulcem fructum

Ter quotannis florentem profert fecunda tellus.

O si neq; iam quinto ego interesssem (natus.

Hominū generi, sed aut mortuus esse prius, aut postea

Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die

Quiescent à labore & miseria, neq; nocte.

Corrupti; graues verò dij dabunt curas.

Sed tamen & hisce admiscebūtur bona malis. (minū,

Iupiter autē perdet etiā hoc genus variē loquentiā ho

post-

Εὐτ' ἂν γινόμενοι παλιοκρόταφοι τελέθωσιν,
 Οὐδέ πατήρ παῖδες ὁμοίῃ, ἔδ' ἐπὶ παῖδες,
 Οὐδέ ξεῖν' ξενόδοκον, καὶ ἐπαῖρ' ἐπαῖρ'·
 Οὐδέ κασίγνητ' φίλ' ἔσεται ὡς τὸ πάρος περ.
 Αἰψὰ ἢ γηράσκοντας ἀπμήσσει τοκῆας,
 Μέμψοντα δ' ἄρα τὸς χαλεποῖς βάζοντες ἔπεισιν
 Σχέτλιοι, ἔσ' ἢ θεῶν ὅπιν εἰδότες, ἔδ' ἐμὲν οἷον
 Γηράντεσσιν τοκεῦσιν ἀπὸ θρεπτήερα δοῖεν,
 Χερσὶ δ' ἑτέρῃ δ' ἐτέρῃ πόλιν ἐξαλαπάξει.
 Οὐδέ τις δόρκου χάρις ἔσεται, ἔτε δικαίη,
 Οὐτ' ἀγαθὸν, μᾶλλον ἢ κακῶν ῥεκτῆρα, καὶ ὕβριον
 Ἀνέρα ἡμῆσσι. δίκη δ' ἐν χερσὶ, καὶ αἰδώς
 Οὐκ ἔσται. βλάβη δ' ὁ κακὸς τ' ἀρείονα φῶται,
 Μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἥτις δ' ὄρκον ὁμῶς.
 Ζῆλ' δ' ἀνθρώποισιν εἰζυροῖσιν ἅπαντων
 Δυσκέλαδ', κακὸν χαρτ', ὁμαρτήσιν συγερῶπης.
 Καὶ τότε δ' ἡ πρὸς Ὀλύμπῳ ἀπὸ χθονὸς Ὀρυοδείης,
 Λαοκῶϊσιν φάρεσσιν καλύψαμένῳ χροῶν καλόν,
 Ἀθανάτων μὲν Φῶλον ἵπεν, περιλιπόντ' ἀνθρώπους,
 Αἰδώς καὶ Νέμεσις. τὰ δ' ἡ λείψεται ἄλγιστα λυγρὰ
 Ὀνητοῖς ἀνθρώποισι, κακὸν δ' οὐκ ἔσεται ἀλκή.
 Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσ' ἔρέω, Φρονέεσσι καὶ αὐ-
 τοῖς.

Ωδ' ἱρήξ' προσέειπεν ἀηδόνα παϊκιλόδειρον,
 Τψι μάλ' ἐν νεφέεσσιν φέρον ὀνύχεσσιν μεμαρπώς.
 Ἡδ' ἐλεὸν γναμπτοῖσι πεπαρμένη ἀμφ' ὀνύχεσσιν
 Μύρετο. τὴν δ' ὅγ' Ὀπικρατίως πρὸς μῦθον εἶπε,

Postquam facti circa-tempora-cani fuerint.
 Neq. pater liberis similis, neq. liberi [patri]
 Neq. hospes hospiti, neq. amicus amico,
 Neq. frater amicus erit, [fratri] ut antehac.
 Statim verò senescentes ignominia-afficient parètes,
 Incusabunt autem illos molestis alloquentes verbis
 Impij, neq. deorum aspectum veriti, neq. si saepe
 Senibus parentibus educationis pramia reddent,
 Violenter alter vero alterius civitatem diripiet.
 Neq. ullapij gratia erit, neq. iusti,
 Neq. boni. magis verò maleficum & iniurium
 Virū colēt, iusticia verò in manib. [i. in vlu] & pudor
 Non erit. Lades autem malus meliorem virum,
 Verbis obliquis alloquens, periurium verò iurabit,
 Liyor autem homines miseros omnes,
 Maledicens, malis-gaudens, comitabitur inuisus.
 Et tunc ad cælum à terra spaciola,
 Candidis vestibus lecta corpus pulchrum,
 Deorum ad familiam abibunt, relictis hominibus,
 Pudor & Nemesis, relinquentur autē dolores graues
 Mortalibus hominibus. mali verò non erit remediū.

Sed nunc fabulā regib. dicam, tamen si ipsi sapiant.
 Sic accipiter affatus est lusciniā variè-cano-
 ram,

Altè in nubibus ferens unguibus correptam.
 Illa verò misere curvis confixa unguibus
 Eugebat. cā aut imperioso ille sermone allocutus est :
 B Misera.

Δαίμονή, τί λείλακας; ἔχῃ νύ σε πολλὸν ἀρείων.
 Τῇ δ' εἰς ἣ σ' ἀν' ἐγώ περ ἄγω, ἔσσι δὲ οὐδὲν ἐοῦσαν.
 Δῆππον δ' αἴκ' ἐθέλω ποιήσμεν, ἢ μεθήσω.
 Αφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας ἀντιφραίνε-
 ζεν.

Νίκης πε σέρεται, πρὸς τ' ἀχρεῖν ἄλγεα πάχει.
 Ως ἔφατ' ὠκυπέτης Ἥρης, πανυστήρ τε ὄρνις.

Ὡ Πέρσης δὲ, αἴκουε δίκης, μηδ' ὕβριν ἀφάλλεαι.
 Ὑβρις γάρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶν, ἐστὶ μὲν ἐν-
 λος

Ρηϊδίως φερέμεν θανάτου βαρύνει δέ τ' αὐτὴ.
 Εὐκύνρας αἴτησιν, ὅδ' ὅς τ' ἐπὶ ροφί παρὲλθῃν
 Κρήστων ἐς τὴν δίκην. Δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει
 Ες πλῆθος ἐξελθῆσαι. Παθῶν δέ τ' ἐν γῆπι ἔγνω.

Αὐτίκα δ' ὡς τρέχῃ ὄρεσσι, αἶμα σκαλίσσι δάκρυσιν,
 Τῆς δ' δίκης ῥα, ἐλκόμενης ἢ κ' ἀνδρες ἄγασαι.

Δωροφάγοι, σκολιάς δ' δίκης κερήσσι χερσὶ σπείρας.

Ἡδ' ἐπὶ τῇ κλαίμασι πάλιν τε καὶ ἤθεα λάων.

Ἡέρα εὐσήμεν, κακὸν ἀνθρώποισι φέρεσσι.

Οἳ τ' ἐν ἑξελάσῃ καὶ σὺν ἰδέσθαι ἐνεσσαν.

Οἳ δ' δίκης ξένοισι καὶ ἐνδοῖσι διδῶσι.

Ἰφείας, καὶ μή τι παρτενδάνεσι δακρύσιν.

Τοῖσι τέθλε πόλιν, λαοὶ δ' ἀνθρῶσιν ἐν αὐτῇ.

Εἰρηνὴ δ' ἀνὰ γλῶκ' οὐροστέροφ' ἔδ' ἐπὶ αὐτῇ.

Αργαλέον πόλεμον τεκμήρεθ' ἐυρύσσει Ζεὺς.

Οὐδέ ποτ' ἰδυδίκασιν μετ' ἀνδράσι λιμὸς ὀπηδεῖ.

Οὐδ' αἴτη, θαλινὴ δ' μεμνηλότε ἔρχει νέμον.

μηδ' ὕβριν ἀφάλλεαι

Τοῖσι

Misera, quid strepis? habet certe te multo fortior:
 Hac vado, quâ te duco, etiam cantatricē existentem.
 Canam vero, siquidem libet, faciam, vel dimittam.
 Impudens vero, quicumq; velit cum potentioribus
 contendere.

Victoria g̃ priuatur, adq; pudorem dolores patitur.

Sic ait uetor accipiter, latis alii pradiis quis

per sa, tu vero audi iusticiam, neq; iniuriâ fove.
 Iniuria enim pernicioſa est infortunato homini, neq;
 fortunatus quidem

Facile ferre potest, sed grauiatur ob ipsa

Ilapsus daemnis. Via vero altera perueniendi

Melior ad iusta. Iusticia autem super iniuriam valet.

Ad finem progressa: passus vero stultus sapuit.

Cis enim abit ius iuradum una cum prauis iudicijs.

Iusticia vero impetus, tracta quocūq; homines duxerunt.

Dominora, prauis aut iudicijs iudicari leges. Vnde

Hac vero sequitur, deploras urbēq; mores populorū.

Aerem induta, malum hominibus adferens,

Qui ipsam expellunt, neq; rectam administrant.

At qui iura tū hospitibus quā popularibus dant

Recta, neq; à iusto quicquam exorbitant,

Iis viget urbs, populi vero florent in ipsa:

Pax vero per terram alma[est], neq; unquam ipsa

Molestum bellum destinat late-ternens Iupiter:

Nec unquam iustos inter homines fames versatur,

Nec noxas in conuijs vero partis opibus fruuntur.

Ἡ ΣΙΘΑΟΥ
Τεῖσι Φέρει μὲν γαῖαν περικυβέον ἄριστι
δρυς

Δακρυρὴν τε Φέρει βαλάντους, μέσση δὲ μελίωτας
Εἰροπικροὶ δὲ δῖες μαλκκίς κατὰ βεβρύδασι. ^{καταβρύδασι}
Τυτύνει δὲ γυναικας εὐκρότα ^{ἐκνύα} γονεύσιν.
Θάλασσαν δὲ ἀγαθοῖσι θάλαμπερες, εἰδ' ὅππῃ τηῶν
Νείας σπῆν, κακοῖν δὲ Φέρει ζείδωρον ἄρδρα ^{αἰθρα}
Οἷς δὲ ὕδατος ἡ μεμνηλε κακὴ, καὶ ἀέθλια ἔργα,
Τῷ δὲ δῖον Κρονίδης περικυβέον ^{εὐρύσσει} Ζεύς
Πηλαίη καὶ ἑυμπασοῦ πόλις καὶ ἀνδρὸς ἱπποκρίτης
ὅς τις αἰλῆς ἀνδρὸς, καὶ ἀπὸ δάλα μὴ χάνει.
Τοῖσι δὲ ἔρανόθεν μετ' ἐπὶ ἡρώεσσιν πῆμα Κρονίων,
Αἰμὼν ὀμὴ καὶ λοῖμὸν, ἀποφύγῃσιν ^{φύγῃσιν} ἡλῶν φθινῶ
Οὐδὲ γυναικας τικτῶσιν, μὴ δὲ τοῖσι οἴκοι,
Ζεὺς δὲ Φέρει μὲν γαῖαν περικυβέον ἄριστι
Ἡ δὲ γαῖα τε ἀνδρῶν ἀπὸ δάλα μὴ χάνει, ἢ ὅγε τρεῖς
Ἡ δὲ γαῖα τε ἀνδρῶν ἀπὸ δάλα μὴ χάνει, ἢ ὅγε τρεῖς

Ὡ βασιλεῖς, ὑμεῖς δὲ κατὰ θάλασσαν ἀνδρῶν
Τῶνδε δῖον, ἐγγυὲς ἔδ' ἐν ἀνδρῶν σῖν ἔοντες
Αἰσῶνται λεύσσειν, ὅσοι σκολιῶσι δίκησι
καὶ ἡλῶν φθινῶ, θεῶν ὅππῃ σῖν ἀλέγοντες
Τεῖς γὰρ μὲν γαῖαν περικυβέον ἄριστι

Δακρυρὴν τε Φέρει βαλάντους, μέσση δὲ μελίωτας
Οἷς δὲ ὕδατος ἡ μεμνηλε κακὴ, καὶ ἀέθλια ἔργα,
Τῷ δὲ δῖον Κρονίδης περικυβέον ^{εὐρύσσει} Ζεύς
Πηλαίη καὶ ἑυμπασοῦ πόλις καὶ ἀνδρὸς ἱπποκρίτης
ὅς τις αἰλῆς ἀνδρὸς, καὶ ἀπὸ δάλα μὴ χάνει.

Κυδνή

OPERA ET DIES.

His fert quidem terra multum victum: in montibus
vero quercus

Summa quidem fert glandes: media verò apes.

Lanigeræ autem oves velleribus onusta sunt.

Pariunt verò mulieres similes parentibus liberos:

Florant autem bonis perpetuo, neque nauibus

Nauigant, fructum verò profert fecundus ager.

Sed quibus iniuriaque mala cura est, prauaque opera.

Iis pœnam Saturnius ^{destinat} latè cernens Iupiter

Sapeque vniuersa cuncta at malum ob virum punitur.

Qui peccat, & iniqua machinatur.

Illis autè cœlitus magnum adduxit malum Saturnius,

Panem simul & pestem, ^{decreuerunt} verò populi,

Neque mulieres pariunt, decrescuntque familia,

Iouis Olympij consilio: interdum verò rursus

Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum,

Aut naues in ponto Saturnius punit ipsorum.

O reges: vos autem considerate etiam ipsi

Iusticiam hanc. propè enim inter homines versantes

Dij vident, quotquot prauis iudiciis ^{intra} rantes.

Se mutuo atterunt, deorum animaduersionem nō cu-

Ter. n. decies mille [i. infiniti] sunt in terra multorum

-alumna

Dij Iouis, custodes mortalium hominum:

Qui sanè & iudicia observant, & praua opera,

Aerem induit, undique oberrantes per terram.

Virgo autem est Iusticia, Ioue prognata.

Η Ζ Ε Ρ Δ Ο Υ

Κυδοή τ' αὐδαίη τ' ἑοῖς, οἱ δ' αὖ μιν ἔχουσιν.

Καὶ ὅς τ' ἐν πῆ μιν βολάπῃ σκολιῶς ὀνομάζουσιν.

Αὐτοὶ καὶ παῖδες Διὸς περὶ καὶ Ζεφύρου Κρονίῳ.

Τῆρ' ἐν ἀνδράσιν ἀνθρώπων, ὅφρ' ὀνομάσῃ.

Δηρὸν ἄτασθαλίᾳς βασιλῆων, οἱ λυγροὶ καὶ κύνες.

Ἀλλ' ἡ παρακίνησι δίκας σκολιῶς ἀνέπνυτες.

Ταῦτο φυλάσσειν βασιλῆς, ἰδίῳ κύνεσσιν.

Φαριφάρου, σκολιῶς ὅφρ' ὀνομάσῃ.

ὅς.

Οἱ αὖτ' ἐκ πῶ πύρρ' αἶψα, ἀλλὰ καὶ τῶνδε.

Ἡ καὶ βελή τῶ βελεῦσεν κακίᾳ.

Πάντα ἰδὼν Διὸς ἀφ' οὐρανόθεν, πάντα κοίτῃ.

Καὶ νῦν δ' αἶψ' ἐθέλῃσ' ἀπιδεῖκε, ὅδ' ἐλήθη.

Ὅτι δὴ καὶ τῶνδε δίκας πῶς ἐπὶ εἴργῃ.

Νῦν γὰρ μὴτ' αὖτις ἐν ἀνθρώποις δίκας.

Εἴθ' ἔτι μᾶλλον αἶψ' ὅφρ' ὀνομάσῃ.

κῆρον

Εὐμείνῃ μὲν ὡς δίκας ἀδικήτων.

Ἀλλὰ καὶ γὰρ ἐπὶ ἐλπίσιν Διὸς περὶ κέρανον.

Ὡς περ, σὺ γὰρ πάντα μὲν Φρεσὶ βαλὼν σῆν.

Καὶ τὸ δίκας ἐπάμει, βίης δ' ὀπιλήθῃ.

Τῶνδε γὰρ ἀνθρώποις γυμνὸν εἰς τὰς Κρονίαν.

Ἰχθύσι μιν, καὶ θηρίοις, καὶ οἰωνοῖς πετίβοις,

Εὐδὲ ἀλλήλοισι, ἐπὶ δ' ὀφθαλμοῖς ἐν αἶσιν.

τοῖς.

Ἐν τῇ τῇ δ' ἔδωκε δίκας, ἢ πολλὸν ἀρίστη.

Τῇ. ἢ καὶ πῶς ἐπὶ τῇ δίκῃ ἀγάρ.

Claraq; & veneranda dijs qui cælum habitant.
 Exortetur cum quis ipsam læserit, oblique iniurians,
 Cum apud Iouem patrem confidens Saturnium,
 Accusatur hominum iniquam mentem: ut luat
 Populus peccata regum, qui praua cogitantes
 Aliò defleunt iudicia oblique pronunciantes. (as.
 Hac obseruantes ô Reges [i. iudices] corrigite sententi-
 Corrupti: obliquorum verò iudiciorum prorsus obli-
 uiscamini.

Sibi ipsi mala fabricatur vir, alij mala fabricans.
 Malum verò consilium consulenti [est] pessimum.
 Omnia videt Iouis oculus, omniaq; intelligit,
 Et hæc certe (si quidem vult) inspicit, neq; ipsum latet.
 Unde nunc hoc quoq; iudiciū ciuitas intus exerceat.
 Tunc, curd neq; ego ipse inter homines iustus
 Esse valem, neq; meus filius, quoniam malum est, virū
 iustum.

Esse: si quidem plus iuria iniustiar habebit. (gaudentē.
 Sed hac nondum spero permissurum Iouem fulmine.

O Persa. Caterū tu hac animo tuo repõe, & prorsus.
 Et iusticia qdem obtempera, violentia verò obliuiscere
 Namq; hanc hominibus legem disposuit Saturnius,
 Piscibus quidem & feris & auibus volucribus.
 Se mutuo ut deuorent, quoniam non est ultio pro
 illis.

Hominibus autem dedit iusticiam, quæ multò optima
 Est. Si quis enim velit iusta in publico dicere.

Γινώσκωνται μὲντ' ἄλβον δίοι ευρύσπα Ζεύς.

Ὅς δ' ἔκε μάρτυρ ἵκταν ἐκὼν Ὀπίρῃον ὁμόσας.

Ψεύστας ὅν δ' ἄλλω βλάψας, νήκεσον αἰάσθη.

Τα δέ τ' ἀμαυρότερη γυρεὴ μετόπισθε λελήπαι.

Ἀνδρὸς δ' εὐεργε γυρεὴ μετόπισθεν ἀμείνων.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐθ' λαγύρεων ἐρέω μέλα νήπτε Πέρση.

Τλεύ μέντοι κακότητα εἰλαδὸν ἐστὶν ἐλεᾶς.

Ρηιδίως ὀλίγη μὲν ὁδὸς, μέλα δ' ἐργύδι ναίει.

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρωτὰ θεοὶ παρὰ πρὸθεν ἔθηκαν.

Ἀθάνατοι μακρὸς δ' ἡ ὄρδιος οἴμῳ ἐπ' αὐτῷ.

Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον ἐπ' αὐτῷ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται.

Ρηιδίῳ δ' ἡπύτα πέλα, χαλεπήπερ ἔχου.

Οὐτ' οὐ μὲν πανάρετος, ὅς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.

Φραδ' ἀμείνων τὰ κ' ἐπύτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνων.

Εὐδ' ἄρ' αὐτὸ καὶ κερῖν, ὅς εὐ εἰπὼντι πίθηται.

Ὅς δέ κε μήθ' αὐτῷ νοήσῃ, μήτ' ἄλλω ἀκέρων.

Εν θυμῷ βάλληται, ὅδ' αὐτ' ἐχρήσῃ ἀνέρε.

Ἀλλὰ σὺ γὰρ ἡμετέρης μεμνημένῳ εἶεν ἐφετμῆς.

Εργάζεσθαι Πέρση δῖον γυῖον, ὅφρα σε αἰμὸς ἀρμυρῶν.

Εὐχαιρῇ Φίλῃ δέ σ' εὐσεφάνῳ Δημήτρη.

Αἰδοίῃ, βιοτῇ δ' ἐπὶ πύμῳ λησι καλῇ.

Αἰμὸς γὰρ τοι πάντων ἀεργῶν σύμφορος ἀνδρῶν.

Τῶνδε θεοὶ νημεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὅσκειν ἀεργὸς.

Ζῶν, κηφίωσσι κοτύροις ἵκελ' ὀρμίνῳ.

Οἱ τε μελισσῶν χάματον τεύχεσιν ἀεργοί.

Εὐδ' ὅντες, σοὶ δ' ἔργα Φίλ' ἐσὼ μέτρεα κοσμεῖν.

Ὅς κε τὴν ὥρην βιοτῇ πλήθωσι καλῇ.

Cognoscens ei quidē opes largitur latē vidēs Iupiter.
Qui verò testimonijs ^{volens} periurium iurando

~~Reficitur~~ in ius delinquēs, [ille] ^{inimicus} immedicabiliter laesus
Eius ~~vero~~ obscurior posteritas postea relictā est: (est
Viri autem iusti generatio in posteris [est] praeſtātor

Ceterū tibi ego bene cupiens dico, stultissime Persa,
Malitiam quidem cumulatim etiam capere

Facile est: brevis quippe via est, valdeq; propē habitat.
Ante virtutem verò sudorem Dī posuerunt

Immortales: longa verò atq; ardua via est ad ipsam,
Primumq; aspera, ubi verò ad summū ventū fuerit,

Facilis deinceps est, quantumvis difficilis fuerit.

Ille quidē optimus est, qui sibi ipse per omnia sapit,
Cogitans quacūq; dein & postremo sint meliora.

Rursus & ille bonus est qui bene monenti paruerit.

Qui verò nec sibi sapit, neq; alium audiens

In animo [monita] recōdit, rursus hic inuitis vir est

Verū tu nostri semper praeceptis memor,

Operata, o Persa diuinum genus, ut te famēs

Oderit, amet autē pulchrē coronata Ceres,

Veneranda, victuq; iuum impleat horreum.

Fames namq; perpetuū ignauū comes [est] viro.

Huic verò Dī succensent, & homines, quicūq; ociosus

Vivat, fucis aculeo carentibus similis studio,

Qui apum laborem absumunt ociosi,

Vorantes. tibi verò opera mediocria obire gratū esto,

Et tibi tempestiuū victu impleantur horrea.

Εξ ἔργων δ' ἄνδρες πολὺμηλοὶ καὶ ἀφειδίται
 καὶ τ' ἐργαζέμενοι προῦ Φίλτεροι ἀθανάτοισιν
 Εὐσταί, ἡ δὲ βροταῖς, μάλα γὰρ σπουδαῖον αἰεργάται
 ἔργον δ' εὐδὲν ὄνειδ' ἔργον δὲ τ' ἄνδ' ἔργον.
 Εἰ δὲ κεν ἐργάζηται χαλεπὴ ζήλωσις αἰεργάται,
 Πλεμπύονται· πλεμπύεται δ' ἀρετὴ καὶ πύδ' ἐπὶ δ' ἔργον
 Δαίμονι δ' οἱ ἐπὶ δ' ἔργον, (τὸ ἐργάζεσθαι ἀμείνον,)
 Εἰ κεν αὖτ' αἰεργάται κτεάνων ἀσπίφρονα θυμὸν
 εἰς ἔργον τρέψας, μελετᾷς βίον, ὥς σε κελεύει·
 Αἰδώς δ' ὅτ' αἰεργάται κελελεύμενον ἄνδρα κημίζει,
 Αἰδώς, ἢ τ' ἄνδρας μέγα σὺν, ἢ δ' ὄννησι.
 Αἰδώς τοι πρὸς ἀνολβίῃ, θάρσ' ἢ πρὸς ὀλβῳ.
 Κρήματα δ' ἔχ' αἰεργάται, θεοῖσ' ὁδοῖα, πολλὸν ἀμείνω.
 Εἰ γὰρ τίς καὶ χερσὶ βίη μέγας ὀλβον ἔλθῃ·

παί,

Ἡ ὅ γ' ὁπὸ γλώσσης ληίσσεται (οἶδ' τε πολλὰ
 Γίνεται, εὐτ' αὖ δ' ἔργον κέρδ' ἔργον ἐξαπατήσῃ
 Ἀνθρώπων, αἰδώς δὲ τ' ἀναιδέει κατὰ πύδῃ),
 Ποῖά τε μὲν μακρῶς θεοῖ, μακρῶς ἢ αἰ-

και

Αἰεργάται, πᾶν δὲ τ' ὅτ' ἔργον ἔλθῃ ὀπὶ δ' αἰ.
 Ἴσιν δ' ὅτ' ἔργον, ὅς τε ζεῖνον κακὸν ἔργον·
 ὅς τε κασιγνήτοις ἐπ' αἰδὲ δ' ἔργον βέβηκοι
 Κρόταφίης εὐνῆς αἰδώς, αἰδώς καὶ μαρτύρων·
 ὅς τε τὰ ἀφειδίης αἰδώς, ὅρφ' ἀνὰ τίκνα·
 ὅς τε γὰρ γένετα κακῶ δ' ἔργον ἔλθῃ
 Αἰεργάται κακῶ δ' ἔργον κατὰ πύδῃ ἐπὶ δ' αἰ.

Ex laborib. autem viri euadunt pecorosi & opulenti.
 Et laborans, multo etiam charior immortalibus
 Eris, atq. hominibus. valde enim oderunt ociosos.
 Labor verò nullum dedecus, sed ignavia dedecus est.
 Quòd si laboraueris, mox te emulabitur ociosus.
 Ditescentē diuitias verò virtus & gloria comitatur:
 Deo autē similis fueris. [vsq; adeo] laborare melius est.

Quòd si ab alienis facultatibus stolidum animum
 Ad apus conuertēs, tuctus curam habeas, vite iubeo.
 [Tunc] pudor non bonus indigentem virum tenet,
 Pudor, qui viros valde & ledit & iuuat.
 Pudor qdem ad paupertatē, audacia verò ad diuitias.
 Opes verò non rapta, diuinitus data, multo meliores.
 Si quis enim & manibus per vim magnas opes cor-
 raserit.

Aui lingua spoliarit (qualia multa
 Fiunt, quamprimūm lucri amor mentem deoeperit
 Hominum: pudorem verò impudentia expulerit)
 [Tunc] facilē illum obscurant dii, minuantur verò
 familia

Viro illi: exiguum verò ad tempus diuitie adsunt.

Par est delictū, si quis & supplicem & hospitē malo
 Quiq. fratris sui cubilia ascenderit, (afficiat:
 Secreti lecti uxoris importuna patrans: (ros:
 Quiq. cuiuspiā malo consilio deceperit orphanos libe-
 Quiq. parentem senem misero in senect. a limine
 Obiurgarit, grauib. incessens verbis:

Τῷ δὲ τῷ Ζεὺς αὐτὸς ἀγαμέταρ' ἢ πλοῦτῳ
 Εργῶν αὐτ' ἀδίκων χαλεπῶ ἐπιθήκεν ἀμοιβήν.
 Ἀλλὰ σὺ τ' μὲν πάνμπαν ἔργον αἰεσίφρονα θυμόν.
 Καὶ δὲ δῶαμιν δ' ἔρδ' αἰεὶ ἱερὰ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἀγνώως καὶ κατὰ κερῶς. Ἢ δὲ δ' ἀγλαὰ μὲν ἔσται καὶ φῶς.
 Ἀλλοτε δ' ἡ σπονδῆσι θυέσσι τε ἰλασκέσθαι,
 Ἢ μὲν ὅτ' ἐὺ δάζη, καὶ ὅταν φάσθαι κερὸν ἔλθῃ.
 Ὡς κε τῷ ἱκῶν κερδοίῳ καὶ θυμόν ἔχῃσιν.
 Ὅφρ' ἄλλων ὧν κληρόν, μὴ τ' πῶν ἄλλῃ.
 Τὸν φιλεόντ' ἵππῃ δ' αἶψα καλεῖν, τὸν δ' ἐχθροὺς
 ἑᾶται.

Τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγύθι ναίῃ.
 Εἰ γάρ τινος καὶ χεῖρ' ἐγχώριον ἄλλο γῆν.
 Γείτονες ἄζωστοι ἐκίον, ζώσαντο ἢ πῃ.
 Πῆμα κακὸς γείτων, ὅσον τ' ἀγαθὸς μέγ
 ὄνησιν.

Εμμορὲ τινος τιμῆς ὅς τ' ἐμμορε γείτον' ἰδοῦν.
 Οὐδ' ἂν βῆς δόλοισι, εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη.
 Εὖ μὲν μετρεῖσθαι πῶς γείτον' ἴδῃ, εὖ δ' ἂν δόλοισιν
 Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λῶιον, αἴ κε διώῃται,
 Ὡς ἂν χεῖρ' ἔλθῃ καὶ ἐς ὑστερον ἄρκιον εὖρῃ.
 Μὴ κακὰ κερδοῦν, κακὰ κέρδεα τῷ ἀτήσιν.
 Τὸν φιλεόντα φιλοῦν, καὶ τῷ πῶς πῶς πῶς πῶς.
 Καὶ δόμεν ὅσ' ἐν δῶ, καὶ μὴ δόμεν ὅσ' ἐν μὴ δῶ.
 Δώτῃ μὲν τις ἔδωκεν, ἀδότη δ' ἔτις ἔδωκεν.
 Δῶς ἀγαθὴ, ἄρπαξ ἢ κακὴ, θανάτῳ δότῃ.
 Ὅς μὲν γάρ κεν ἀνὴρ ἐθέλων, ὅγε καὶ μέγα δῶν.

Hic certe Iupiter ipse irascitur: ad extremum verò
Pro operibus iniquis gravem exhibet talionem.

Verum tu quidē ab his omnino cohibe stultū animū:

Pro virili autem sacra facis immortalibus dijs,
Castè & purè, pinguiq; femora ^{crura} adurito.

Interdum certè libaminibus atq; hostijs placet,

Et quando cubitū ieris, quando lux sacra venerit:

Ut benivolū erga te cor atq; animum habeant,

Ut aliorum emas hereditatem, non tuam aliis.

Amicū ad convivium vocato, inimicū verò
sinito. relinque.

Eum verò potissimū vocato, quicūq; te prope habitat,

Si enim tibi & negociū aliquod domesticū accidat,

Vicini discincti accurrūt: cinguntur autem cognati.

Noxa [tam magna est] malus vicinus, quantum bo-
nus commodum:

Sortitus est premiū, quicūq; sortitus est vicinū bonū.

Neq; sanè bos interierit, nisi vicinus malus sit.

Rectè quidē mensuratus. accipe à vicino, rectèq;

Eadem mensura & amplius, si quidem possis: (redde

Ut indigens: & in posterum promptum inuenias.

Ne mala lucreris, mala lucra aequalia damnis.

Amantem te ama, & iuvantem te iuva.

Et da ei qui dederit, neq; da qui non dederit.

Datori namq; est qui dat, non danti verò nemo dat.

Donatio bona, rapina vero mala atq; lethifera.

Quisquis etenim liberalis vir est, etsi multum dederit,

Gaudet

Χαίρει τῷ δῖῳ ῥῳ, καὶ τέρπεται ὃν κτ' θυμὸν.
 Ὅς δέ κεν αὐτὸς ἔληται ἀναιδείῃφι πιθήσας,
 Καί τε σμικρὸν ἔόν, τότ' ἐπαύχωνσε Φίλον ἦτορ.

Εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν ἴππῃ σμικρὸν πατάθειο,
 Καὶ θαμὰ τοῦθ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ
 γήροισι

Ὅς δ' ἐπ' ἐόντι φέρει ὃ δ' αἰλύξει) αἴθοπα λιμόν.
 Οὐδὲ τό γ' εἰν οἴκῳ κατακείμενον ἀνέρα κήσσει.
 Οἴκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερόν τὸ θυρήφι.
 Ἐσθλὸν μὲν παρεόντ' ἐλέαται, πῆμα δ' ἱθυμῶ
 Χρηίζειν ἀπεόντ' ἄσπετος φράζεσθαι ἀνῶτα.

Ἀρχομένῃ δ' ἰππῶ καὶ λήγοντ' κορέσασθαι,
 Μεσσομένη φείδεσθαι, δεινὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φεδῶ.

Μισθὸς δ' αἰνέσει Φίλῳ εἰρημέν' ἄρκι' ἔσται,
 Καί τε κασιγνήτῳ γυλάσας ἴππῃ μάρτυρα θεῶν
 Πίστις δ' ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπίστια ὤλεσαν ἀνδράσιν.

Μηδὲ γυνὴ σε νόον πυροσόλ' ἐξαπατάτω,
 Αἰμύλα κωτίλλῃσα, τελέω διφῶσα καλίκῳ.
 Ὅς δ' ἱγυαίη πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτησι.

Μακρογυμῆς δ' πῶς σώζοι πατρῷον οἶκον,
 Φερβέμεν ὥς γ' ὡλετ' αἰέξεται ἐν μεγάροισιν.
 Γηραιὸς δ' ἱθαίνῳ ἕτερον παῖδ' ἐγκαταλείπων,
 Ρεῖα δέ κεν πλεόνεον πόροι Ζεὺς ἄσπετον ὄλεον.
 Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἴπιθήκη.

Σοὶ δ' εἰ πᾶν θυμὸς ἐέλδω) ἐν φρεσὶν ἦσι.
 Ὡδ' ἔρδην, ἔργον δέ τ' ἐπ' ἔργῳ ἐργάζεσθαι.

Gaudet donando, & delectatur suo in animo.
 Qui verò ipse rapuerit, impudentia fretus,
 Quamuis id sit exiguum, tamen vexat charum animū.
 Siquidem enim & paruum paruo addideris,
 Et frequenter istud feceris, mox quidem magnum &
 hoc euaseris.

Qui verò partis adiicit, is vitabit atram famem.
 Neq; verò quod domi repositum est, virum ledit.
 Domi melius esse, quoniam noxium quod foris est.
 Bonum quidem de presenti capere, noxa verò animo
 Egere absentis: id quod te cogitare inbeo.

Incipiente verò dolio, & desinente saturato te.
 Medio parce: mala enim in fundo parsimonia.

Merces autē viro amico constituta sufficiens esto.
 Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto:
 Credulitas pariter ac diffidentia perdidērūt homines.
 Ne verò mulier te animo nates succincta decipiat,
 Blandē garriens, tuum inquirens ingurium.

Qui namq; mulieri confidit, confidit is quidem furib.
 Unicus verò filius seruarit paternam domum
 Pascendo: ita enim opulentia crescet in adibus.
 Senex autem moriaris, alium filium relinquens,
 Facile verò & pluribus prabuerit Iupiter ingentes
 opes.

Maiores autem plurium cura, maior quoq; ^{incrementum} accessio.
 Tibi verò si opes animus appetit intra sese,
 Sic facito, operamq; opera subinde addito.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΕΡΓΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

Πληιάδων ἀτλαγυῖων ὀπιπλομενάων
 Ἀρχεῖσθ' ἀμῆτοῦ, ἀρότιο ἢ διυσομε-
 νάων.

Αἱ δὲ τριτύκταις τε καὶ ἡμακατέσασσάωντα
 Κεκρύφαται. αὐτίς ἢ ὠπιπλομένῃς ἐνιαυτῷ
 φαίνονται, τὰ πρῶτα χαραιομένοιο σιδήρεϊ.

Οὐτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οἷτε θαλάσσης
 Εγγύθι ναυπηγῶσ', οἷτ' ἀγκυαβησὶ ἥενται
 Πόντος κυμαίνοντα ὑπὸ πρῶτι πύονα χῶρον
 Ναῖσσι. γυμνὸν ἀπείρην, γυμνὸν ἢ βοωτέην,
 Γυμνὸν δ' ἀμαῖδαι, εἰ χ' ὦρα πάντ' ἐθέλῃσθαι
 Ἔργα κομίζεσθαι Δήμητερ', ὥς τοι ἕκαστα.
 Ωρεῖ ἀέζηται, μήστως τὰ μεταξὺ χαιτίζων
 Πτώσσης ἀλλοτρίης οἴκας, καὶ μῆσθεν ἀνύσσης.
 Ως καὶ νῦν ἐπ' ἐμὴ ἦλθες, ἐγὼ δέ τοι ὅκ' ὀπιδῶσω.
 Οὐδ' ὀπιμετρήσω, ἐργάζεσθαι νήπιε Πέρση.
 Ἔργα, ταῖτ' ἀνθρώποισι θεοὶ διετεκμήσαντο.
 Μὴ ποτε σὺ πάιδεσσιν γυναικί τε θυμὸν ἀχεύων,
 Ζητῶνς βίον κ' γείτονας, οἷδ' ἀμελῶσιν.
 Δίς μιν δὴ καὶ τρις τάχα τῶξεαι· λυγρὸν δ' ἐπὶ λυπῆς.
 Χρήμα μιν ἐπρήξῃς, σὺ δ' ἐτώσια πολλὰ ἀγορεύῃς.
 Ἀχρεῖσθ' ἐστὶν ἐπίων νόμος, ἀλλὰ σ' ἀνωγα
 Φράζεσθαι χρῆσθαι τε λύσιν, λιμὲν ἢ ἀλεωρίην.

HESIODI OPERVM

LIBER M.

Pleiadibus Atlante-natis exorientibus, [Heliacè]
 Incipe Messē, arationem verò [vernā] occidē-
 zibus, [Heliacè]

Ha quidem noctesq; & dies quadraginta
 Latent : rursū verò circumuolente se anno
 Apparent, primū ut acuitur ferrum.

Hac vtiq; aruorum est regula : quiq; mare
 Prope habitant, quiq; valles saltuosas
 A mari fluctuante procul pinguem regionem
 Habitant. Nudus serito, nudusq; arato,
 Nudus quoq; metito : siquidē tempestiua omnia vota
 Opera praeſtare Cereris, ut tibi singula
 Tempestiua crescant, ne quando interim egens
 Mendices ad alienas domos, nihilq; efficias. (dabo.
 Sicut & nūc ad me venisti, ego verò tibi non amplius
 Neq; amplius mutuo tradam. Labora stolide Persa,
 Opera quae hominibus dii destinarunt,
 Ne quando cum liberis, uxoreq; animo dolens
 Queras victū p̄ vicinos, hi verò [te] negligāt. (lestes,
 Bis. n. & ter forsità consequēris : si verò amplius mo-
 Rem quidem non facies. in verò inania multa dices.
 Inutilis autem erit verborum lex. Sed te iubeo
 Cogitare debitiq; solutionem, famisq; euitationem.

Οἶκον μὲν πρῶτις, γυναικά τε, βούν τ' ἀρο-
τήρα,

Κτητὴν ἔγχευε, ἢ τις καὶ βροτὴν ἔπειτο.
Χρήματα δ' εἰς οἶκον πάντ' ἀρμενα ποιεῖσάδ.
Μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὃδ' ἀρνῆται, σὺ δ' ἴτητά.
Ἡ δ' ὥρη πρῶτον ἐμείβη, μινύθη δέ τοι ἔργον.
Μὴ δ' ἀναβάλλεσθ' ἐς τ' αὖριον, ἐς τ' ἔννεφον.
Οὐ γὰρ ἐτασοιοργὸς ἀνὴρ πύματολῃσι καλίω,
Οὐδ' ἀναβαλλόμενος. μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει.
Αἰεὶ δ' ἀμβολιοργὸς ἀνὴρ ἀταχοὶ παλαίῃ.
Ἡμεῖς δ' ἤλγχα μὲν ὅξεν ἡλίωιο
Καύματ' ἰδάλιμν, μετ' ἔωρον ὀμβρήσαντ'
Ζέβος ἐμὰν ἐμὴν, μὴ δ' ἔπειτα βρότεον χεῖρας
Πολλὸν ἐλαφρότερον. σὺ γὰρ τῷ Σείριον ἀσὴρ
Βασιὸν ἐπὶ κεφαλῇ κηρυτρεφέων ἀνθρώπων
Ερχεταί ἡμάτιον, παλῖον δέ τοι νυκτὸς ἐπαυροῖ.
Ἡμεῖς αἰδῆκετ' ἀπὸ τῆς πέλεϊ τμηθεῖσα σισίη-

ρω
τλη, φύλλα δ' ἔραζε χεῖρ, πύρροιο τε
λήγχα.

Τῇ μ' ἄρ' ὕλοταμῶν, μεμνημένον ὥριον ἔργον,
Ολμον μὲν τελεπιδίω τέμνῃ, ὑπερὸν δ' ἐπὶ πη-
χυν.

Λξονά δ' ἐπὶ ἀπιδίω μαίλα γὰρ νύ τοι ἄρμενον ἔτω.
Εἰ δέ κεν ὀκταπιδίω, δόπῃ καὶ σφύραν κε τάμοιο,
Τελεπιδίον δ' ἄψιν τέμνῃ δεκαδώρα ἀ-
μάξῃ.

Domum quidem primum, uxoremq, bouemq, aratorem,

*Famulam non nuptam, qua & boues sequatur,
Virescilia verò domi omnia apta facito: (reas
Ne tu quidem petas ab alio, illeq, recuset, tu verò ca-
Tempus autem pratercat, minuatq, tibi opus.
Ne verò differas inq, crastinum, inq, perendinum.
Non enim laboris fugitans vir implet horreum,
Neq, procrastinator. Cura verò tibi opus augeat.
Semper autē dilator operū vir cū damnis luctatur.*

*Quum itaq, iam definit vis acuti solis
Ab aestu sudorifero, per autumnum pluente
Ioue prapotentē, conuertitur humanum corpus
Multo leuius. nam tunc canicularis stella
Parū supra caput fato obnoxiorum hominum
Venit interdū, magis autem nocte seuitur:
Quando vermibus minime obnoxia est casa
ferro*

*Silua [i. materia] folia autem in terram fundit, ab
ramisq, deicit:*

*Tunc sanè ligna secato, memor tempestiui operis.
Mortarium quidem tripedale seca, pistillum verò
tricubitale,*

*Axemq, septēpedalē, valde enim certè cōueniens sic.
Si verò octipedalem, & malleum inde secare poteris:
Trium spithamarum curuaturam secato [ad] 10 pal-
morum currum [in latitudine]*

Πόλλ' ἐπὶ καμπύλα καῖλα. Φέρην γ' γύλω, ὅτ' ἀνέυ-
ρης,

Εἰς οἶκον, κατ' ὄρε' ἀδίζήμεν' ἢ κατ' ἄρκεαν,
Πρόνουν, ὅς γ' ὅ βροσὶν ἀρεὴν ὀχυρώτατός ἐστιν,
Εὐτ' ἀν' Αἰθιωαῖης διμῶν ἐν ἐλύματι πήξας,
Γόμφοισιν πελάσας προσαρήρεται ἰσοβοῇ.

Δοιὰ γ' ἰεῖσθαι ἄροτρα πονησάμεν' ἔχ' οἶκον,
Αὐτόγυον καὶ πηκτὸν ἐπὶ πολὺ λώϊον
ἔτω,

Εἰ χ' ἐπερὸν γ' ἄξας, ἐπερὸν γ' ἴπῳ βροσὶ βάλοι,
Δάφνης δ' ἢ Πιελέης ἀκινώτατοι ἰσο-
βοῆες.

Δρυὸς ἔλυμα, πένου γύλω, βόε δ' ἐνναετήρῳ
Ἀρσένε κέκτῃσ' (τ' γ' ὅθεν ὅκ' ἀλαπαδνόν)
Ἡβης μέτρον ἔχοντες, τῷ ἐργάζεσθαι ἀρί-
στον.

Οὐκ ἀν' τῷ γ' ἐρίσαντες ἐν αὐλακι καμμέν ἄροτρον
Ἀξίαν, τὸ δ' ἔργον ἐτώσιον αὐτὶ λίποιεν.

Τοῖς δ' ἅμα πρὸς ἀρακονταετῆς αἰζήτος ἐπιπτό,
Ἀρτον δὲ πνήσας τετρατέτυφον ὀκτάβλωμον,
Ὅς κ' ἔργου μελετῶν ἰθείλῳ αὐλακ' ἐλαύνει,
Μηκέτι παπταίνων μεθ' ὀμήλικας, ἀλλ' ἴπῳ ἔργῳ
Θυμὸν ἔχων, τῷ δ' ἔτι γεώτερον ἄλλ' ἀμείνων,
Σπέρματα δ' αἰόταδα, καὶ ἴππασσιν ἀλέαδα.
Κυρότερον γ' ἀνὴρ μεθ' ὀμήλικας ἐπιόη).

Φράζεσθαι δ' εὐτ' ἀν' Φώνῳ γράνου ἐπακέρσης.
Τψόθεν ἐκ νεφίων ἐνιαύσια κεκληγυίης.

Multa praterca curua ligna : ferto autem dentale,
cum inueneris,

Domum, siue in monte quarens, siue in agro,
Ilignum: hoc enim bobus ad arandū firmissimū est.
Si [illud] Attica [Cereris] famulus buri insigens,
Clauis adiunctum adaptauerit temoni.

Bina verò disposito aratra, laborans domi:
Dentatum [vnum] & [alterum] compactum: quo-
niam multò optimum sic.

Et si alterum fregeris, alterum bobus iniicere potes.
E lauro aut. vel ulmo vermibus - minimè - obnoxij
temones [fiunt.] (nouennes

E quercu burim, ex ilice dentale, boues, verò duos
Masculos cōparato (horum. n. robur nō infirmum est)
Adolescentia mensuram habentes. hi ad laborandū
optimi.

Non utiq; hi contendentes in sulco aratrum
Confregerint, opus verò imperfectum reliquerint.

Hos autem simul quadragenarius iuuenis sequatur.
Panem cœnatus quadrifidum octo-morsuum,
Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
Non amplius respectans ad coetaneos, sed in opere
Animum habens, hoc verò neq; iunior alius melior
Ad spargendum semina & iteratā sationē euitandū.
Iunior enim vir ad coetaneos euolat animo.

Considera verò, cum vocem gruis audieris
Ab alio ex nubibus quotannis clangentis.

Η τ' ἀρότ' ἔστι κῆμα Φέρι, καὶ χείματ' ὠρίων.
 Διφυτ' ὀμβροῦν, κροδίλων δ' ἔδακ' ἀνδρὸς αἰδέπαι,
 Αἱ γὰρ χορτίζεν ἑλικας βόας ἐνδον ἐόν-
 τες.

Ρηϊδίον γὰρ ἔστω· ἵππων βόε δὸς καὶ ἄμαξαν·
 Ρηϊδίον δ' ἀπανήκαται, πάρα δ' ἔργα βόεσσιν.
 Φησὶ δ' αἰὴρ Φρένας ἀφνός, πήξααδ' ἄμαξαν.
 Νήπι' ὁ δὲ γὰρ οἶδ', ἑκατὸν δὲ πεδῆραδ' ἄμαξης.
 Τῶν πρόσθεν μελέτιν ἐχέμεν, οἰκήϊα θύομαι.

Εὐτ' ἂν δὴ πρῶτις ἀροτ' ἔστω θνητοῖσι φανείη.
 Δὴ γὰρ ἐφορμηθῆναι ὁμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς,
 Αὐτὸν καὶ διερεῖν ἀρόων ἀρότ' ἰα κατ' ὠρίων,
 Πρῶτ' ἄλλα σπείδων ἵνα τοι τολήθωσιν ἄραρα.
 Εἴαρε πάλιν, θέρε' ἡ νεώμενη ἔσ' ἀπάτησθαι.
 Νεὸν γὰρ σπείδων ἔτι καὶ φίζεσθαι ἄραρα.
 Νεὸς ἀλεξιάρη, παίδων εὐκηλήτ' ἔσται.
 Εὐχεσθαι γὰρ Διὶ χθονίῳ, Δημήτερι θ' αἰγῇ,
 Εκπλέα βρέθην Δημήτερι ἱερὸν αἰκτῶν.
 Ἀρχόμεν' ἱερώτ' ἀρότ' ἔσται, ἔσται ἄκρον ἐχέτλης
 Χερὶ λαβὼν ὀρηκα, βοῶν ὅπιν' ὠρὴν ἵκηαι,
 Ενδρυσὶν ἐλκόντων μεσάβω, ὃ γὰρ τυτθὸς ὅπιοθεν
 Δρῶν ἔχων μακέλει, πόνον ὀρνίθεσσιν ἀπείη.
 Σπέρματα κακρὺ πίων ἐν θυμοσυνῇ γὰρ ἀρίστη
 Θνητοῖς ἀνθρώποις κακοθυμοσυνῇ γὰρ κακίση.
 Ὡ δέ κεν αἰδοσιν ἐσχευε νεύοιεν ἐραζέ.
 Εἰ τέλ' αὐτὸς ὅπιοθεν ὀλύμπ' ἔδλ' ὅπιοθεν
 Εκ δὲ αἰγῶν ἐλάσας ἀράχνη, καὶ σὲ ἔολεσε.

Que & arationis signum afferi, & hyemis tempus
Indicat pluvia: cor quē mordet vixi bob, carentis:
Tunc sanē satūra ^{reple} carnos [cornua] bones, domi in-
promptu-existent.

Facile enim dictū est, par boum da & plaustrum:
Facile autem recusare, ⁱⁿstant verā opera bobus.
Inquit autem vir mentis compos: fabricato plastrū.
Stultus etiam hoc nescit, centum esse ligna plaustrī.
Horum antē curam habere oportet, domi reponendo:
Cum primū igitur aratio mortalib. apparuerit.
Tunc aggredere, simul & serui & tu ipse, ^{poteris} familiam
Siccā & humidā arans, arationis ad tempus,
Summo manē festinans, ut tibi se impleant arua.
Vere verito, astate verō iterata non te fallat.

Nonalem verō seriso adbus lenem terram, (est.
Nonalis imprecationū expultrix, liberorū placatrix
Supplica verō Ioui terrestri, Cereriq. veneranda,
Ut perfectē facundetur Cereris ^{facile} satrum munus,
Ut primū incipis arare, cum extremum de stina
Manu capiens stimulum, boum terga attigeris
Quernum temonē trahentium loro. Iuuenis autē pone
Seruus, ligonem tenens, ^{ut faciat} negocium auxibus facessat,
Semina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus est: ignavia verō pessima.
Sic quidem ubertate spica nutabunt ad terram,
Si exitum ipse postea, Iupiter bonum prabuerit.

E vasis autem cycies araneas: & te spero

Γηθήσῃν, βιότῳ ἐρέυμενον ἐνδον ἐόντῳ.

Εὐσχείων δ' ἴξαι πολὺν ἔαρ, εὖ δὲ πρὸς ἄλλας
 Αὐγάζεσθαι, σὺ δ' ἄλλῳ ἀνὴρ κεχρημένῳ ἔσσι.

Εἰ δέ κεν ἡελίοιο τροπῆς ἀρόης χθόνα

δίαν

Ἦμεν αἰμήσας, ὀλίγον περὶ χθρὸς ἔργων,

Ἀντία δισμεύων κεκονιμένῳ, ἔμματα χαίρων.

Οἷός τις δ' ἐν Φορμῶ, παῦροι δέ σε θήσονται.

Ἀλλοτε δ' ἀλλοῖσι Ζεὺς νόστος αἰγιόχοιο,

Ἀργαλέῳ δ' ἀνδρῶσι καὶ θνητοῖσι νοῆσαι.

Εἰ δέ κεν ὅψ' ἀρόσης, τότε κέν τοι Φάρμακον εἴη.

Ἦμεν κόκκινος κόκκωζει δρυὸς ἐν πετάλοισι,

Το πρῶτον τέρπει τε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,

Τῇ μὲν περὶ οἱ τρίτω ἡμάδι, μή τις δόπολήγοι,

Μή τις ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὀπιλῶ, μή τις δόπολείπων,

Οὕτω καὶ οἱ βαρόντες πρωτηρότητος φαρμάκον.

Εν θυμῷ δ' εὖ πάντα φυλάσσει, μηδὲ σε λήθῃ.

Μή τις ἔαρ γινόμενον πολὺν, μή τις ὥρῃ ὁμῶς.

Παρ δ' ἴδι χαλκῶν θῶκεν, καὶ ἐπ' ἀλέα λεί-

χθῶν.

Ωρη χθμερὶς, ὅποτε κρύῳ ἀνέρας εἶργον.

Ισχάνει, ἔνθα καὶ ἄοκνῳ ἀνὴρ μέγαν οἶκον ὀφείλει.

Μή σε κακῶ χθμῶν ἀμνηχανίη κατὰ μάρψῃ,

Συὺ πεμνὴ, λεπτήν παχυὴ πόσις χερσὶ πίεζοις.

Πολλὰ δ' αἰεργὸς ἀνὴρ κενεὺ ὅπῃ ἐλπίδα μίμωναν,

Χρηζὼν βιότοις, κακὰ προσλέξατο θυμῷ.

Βλπτὶς δ' ὅσκι, ἀργαθὴ κεχρημένον ἀνδρα κομίζετα.

Ganifurum, victu^{potillum} potillum domi existente.

Letus autem peruenies ad canum ver, neq. ad alios
Respicias Tui verò alius vir indig^{ne}us erit.

Si verò ad solis conuersionem [brumalem] ara-
ueris terram aliam [.i. serius]

Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,
Obuersim manipulas pulueruletus, nec valde gaudēs.
Feres autem in sporta, pauci verò te suspicient.

Alias verò alia Iouis mens Aegiochi,

Sed difficilis hominibus mortalibus cognitu.

Sin aut ferò araueris, hoc qdem tibi remedium fuerit:

Quando cuculus canit quercus in frondibus,

Primumq. delectat mortales super immensam terrā.

Tunc Iupiter pluat triduo, neq. desinat, ~~et ferens~~

Non viq. superans bouis ungulam, neq. relinquens:

Illa & serotina aratio tempestiva equalis fueris. ~~tallor~~

Anima autem bene omnia reconde, neq. te lateat

Ver exorients canum, neq. tempestiva pluuia.

Præterita autem ferrariam officinam, & propter ca-
lorem tabernam.

Tempore hyberna, cū frigus homines vehemens (get.

Detinet: ubi tamē impiger vir etiā valde domū au-

Ne te mala hyemis difficultas opprimat, (premas.

Cū paupertate: macilentia vero crassum pedem manu.

Multa verò ignauus vir vanam ob spem expectans.

Egens victus mala intra animum versat.

Spi^s vero non bona indigentem virum ducit.

Ἡμεῖς ἐν λάχῃ, τῷ μὴ βίῃ ἄρκιῃ εἶη·
 Δείκνυε δ' ὁμοῖασι, θέρους ἐπὶ μεσσηέοντι,
 Οὐκ αἶψά θέρῃ ἐοικέναι, ποιῶν δὲ καλίας.

Μιῶα δ' ἄλυσσάωνά, καὶ ἡμάδα, βέδορα πάντα,
 Τῶν αὐλάδα, καὶ πηγάδας, αἱ τ' ὅππῃ γαῖαν
 Πνύσασθαι βορέας δυσηλεγέας πλέθουσι,
 Ος περ δ' ὁ θρήκης ἰπποτρόφος εὐρεῖ πάντω
 Εμπνέζας ὥρῃ, μέμυκε δ' ἡ γαῖα καὶ ὕλη,
 Παλλὰς δ' ὁρῶν ὑψόμυς, ἐλάττω τε παχείας,
 Οὐρεῖται ἐν βήσσης πλῆθ' αἰ, χθονὶ περλυδοτείῃ
 Ερπύπλων, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριται ὕλη,
 Θῆρες δ' ὁ φέρουσιν, ἔρως δ' ἐπὶ μέλει ἔθενται,
 Τῶν καὶ λάχῃ δέρμα κατὰ σκιον, ἀλλὰ νῦν καὶ τῶν
 Ψυχρὰς ἐὼς, διαίησι διασυστέρνων περ ἐόντων.
 Καὶ περ δ' ὁ ῥινὴ βοῶν ἔρχεται, ἔδ' ἐμὴ ἰαχὴ.
 Καὶ τε δ' αἶψα αἶψα πινυτέρια· πῶσα δ' ἔπει,
 Οὐνεκ' ἐπὶ περναί τε ῥίχες αὐτῶν, δ' ἀφῆσιν
 Ἰς ἀνέμῳ βορέας· τερ χαλὸν δ' ἡ γαῖα τίθησι.
 Καὶ δ' ὁ παρθενικῆς ἀπαλόχρῃ δ' ἀφῆσιν,
 Ἡ τε δόμῳ ἐπὶ φάλη πρὸς μητέρη μίμνη.
 Οὐπω ἔργ' εἰδυῖα πολυχρῆσθαι Ἀφροδίτης,
 Εὖτε λοισσαμένη τέρενα χρῶα, καὶ λίπ' ἐλάττω
 Χερσαμένη, νυχὴ κατὰ λείξει ἐνδοθεν οἴκῳ
 Ἡμεῖς χερμαίω, ὅτ' ἀνέσται ὃν πόδα τίνδει.
 Εν τ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ σὺ ἡγεῖται λούρα λείοισιν.
 Οὐ γὰρ οἱ ἡέλιος δὲ κινυνομένον ὁρμηθῆναι,
 Ἀλλ' ὅππῃ κινάων ἀνδρῶν δὴμόν τε πάλῳ τε

*Sedentem in taberna, cui victus non sufficiens sit.
Indica autem seruis, astate adhuc media existente:
Non semper aestas erit, facite nidos. (omnes,
Mensem verò Lenaonem, malos dies, bobus. nocentes
Hunc vitato: & glacies, qua quidem super terram
Flante borea molesta existunt,
Qui per Thraciam equorum. altricem in lato mari
Spirans ruit, remugit autem terra & sylva:
Multas verò quercus alticomas, abietesq; densas,
Montis in vallibus deicit, terra multos. pascendi
Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylva.
Fera autem horrent, caudasq; sub pudenda ponunt:
Quarum etsi vellere cutis densa est. tamen & has
Frigidus existēs perflat, hirsuta licet pectora habētes
Quinetiā per bouis pellē penetrat, non ipsum cohibet.
Etiam per capram flat hirsutam. ouium greges autē
Eo quòd annui ipsarum villi sunt, non item perflat
Vis venti borea: incuruum verò senē facit:
Et per tenellū. corporis virginem non perflat,
Qua intra ades charam apud matrem manet.
Nondum opera experta aurea Veneris,
Beneq; lota tenerum corpus. & pingui oleo
Vnctā, noctu cubat intra domum. (arrodit,
Tempore hyberno, quando ex ossis [polypus] suū pedē
In frigida domo, & in habitaculis tristibus.
Non enim illi sol ostendit pabulum. ut innadat,
Sed super nigrorum hominum populumq; & urbem*

Veris.

Στρωφᾶται, Βερίδιον ἢ πανελλύεσσι φαείνῃ.
 Καὶ τότε δὴ κεραιοὶ καὶ νήκεροι ὕληκῶται,
 Λυγρὸν μυλιόωντες ἀνά δρυῖα βηοσθέντα,
 Φόβουσιν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ πότῳ μέμηλεν.
 Οἱ σκέπα μωγόμενοι, πυκινὰς κευθμῶνας ἔχουσι,
 Καὶ γλάφυ πετρῆεν, τέτε δὴ τέρποδι βροτῶϊσι.
 Οὐ τ' ὀπινῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς ἔσθρας ὀρεῖ-
 ται.

Τῷ ἱκελοὶ φοιτῶσιν, αἰλούμενοι νίφα λευκῇ.
 Καὶ τότε ἴσασθαι ἔρυμα χροῶς, ὥς σε κελδύω.
 Χλαῖνάν τε μαλακίῃ, καὶ περμιόεντα χιτῶνα.
 Στήμονι δ' ἐν πατρὶ πολλῇ πρὸκα μηρύσασθαι,
 Τὴν περὶ ἴσασθαι, ἵνα τι τέχνης αἰτημέωσι,
 Μηδ' ὀρθαὶ φθίσσασθαι, αἰερόμενα κτ' σῶμα.
 Ἀμφὶ ἢ ποσσὶ πέδιλα βοῶς ἴφι κτᾶμένοισι
 Ἀρμενα δῖήσασθαι, πύλαις ἐντοσθε πυκνάσας,
 Πρωτογόνων δ' ἐρέφων, ὅπταν κρύθω ὥρον ἔλθοι,
 Δέρματα συρράπην νεύρω βοῶς, ὅφρ' ὀπινῶτω
 Τετὺ ἀμφιδάλη αἰελέν, κεφαλῇ φη δ' ὑπερθε
 Πῖλον ἔχειν αἰσκητὸν, ἵν' ἔαται μὴ κατα-
 δεύη.

Ψυχρὴ γάρ τ' ἡὼς πέλε, βορέας πησόντῃ.
 Ἡὼς δ' ὀπινῶσαν ἀπ' αὐρανῶ ἀσπερέντῃ
 Ἀἷρ πυροφόρῃ τίπασθαι μακάρων ὀπινῶσι
 Ος τε δρυοσάμεντῃ ποταμῶν ἀπὸ αἰὶ ναόντων,
 Ἡψὲ ὑπὲρ γαίης ἀρθεῖς αἰνέμοιο θυέλλῃ,
 Ἀλλοτε μὲν θ' ὕει ποτὶ ἑσπερον ἄλλοτ' αἴησι,

Vertitur, tardius autem uniuersis Gracis lucet.
 Et tunc sanè cornuta bestia & incornuta syluicuba
 Miserè dentibus stridentes per querceta vallosa
 Fugiant, & omnibus id cura est in animo,
 Quae tecta inquirentes, densas latebras habent,
 Et cauernas petrosas sùc utiq; tripedi homini similes,
 Cuius & humeri fracti sunt, & caput pauimentũ spe-
 ctat:

Hujc similes incedunt vitantes niuem albam.
 Et tunc induc munimentum corporis, ut te inbec.
 Chlanamq; mollem, & talarem tunicam.
 Stamine verò in paucis multam trānam intexe.
 Hanc circum induito, ut tibi pilis non tremant,
 Neq; erecti horreant, arrecti per corpus.
 Circum verò pedes calceos bouis fortiter occisi
 Aptos ligato, pilis intus condensans. (venetis
 Primogenitorũ verò hædorũ, cum frigus tempestivũ
 Pelles consuito nervo bovis, ut super humerum
 Pluvia circumijcias vitationem: supra caput verò
 Pileum habeto elaboratum, ut aures ne madefaciat
 [pluvia.]

Frigida enim aurora est, Borea cadente:
 Matutinus verò super terram à cælo stellifero
 Aër fragifer extensus est beatorum super opera.
 Qui hauriens è fluminibus semper fluentibus,
 Alitè supra terram leuius venti procellas,
 Interdum quidem pluit ad vesperam, interdum flat,
 Den-

Πυκνά θρηϊκίᾳ βορέη νέφεα κλονέοντο.
 Τὸν φθάμεντο, ἔργα τελέσας, οἶκονδ' ἐνέεσθ',
 Μὴ ποτὶ σ' ἐρανόθεν σκοτὲν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
 Χρῶτά τε μυδαλέον θείῃ, κατὰ θ' εἴματα δέυσῃ.
 Ἀλλ' ὑπαλεύατο, μᾶς γὰρ χαλεπώτατο ἔττο
 Χθιέρῃ, χαλεπὸς περδάρις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
 Τῇμτο θ' ἡμῖσιν βέσ', ἴπιδ' ἀνέρι τὸ πλεόν εἴη
 Ἀρμαλῆς· μακρὰ γὰρ ἴπιδροιοι εὐφρόναι εἰσί.

Ταῦτά φυλάσσόμεντο τετελεσμένον εἰς ἑαυτὰ
 Ἰσοῦς νύκτας τε καὶ ἡμέατα, εἰσὺκεν αὖθις
 Γῇ πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμικτον ἐνείκῃ.
 Εὐτ' ἀν' ἐξήκοντα μὲ τροπὰς ἡέλιος
 Χθιέρῃ ἐκτελέσῃ Ζεὺς ἡμέατα, δὴ ρα τὸτ' ἀστὴρ
 Ἀρκτῶρτο περὶ λιλῶν ἱέρον ῥοὸν ὠκέαυοιο,
 Πρῶτον παροφαίνων, ἴπιδέλλε' ἀκροκνέφατο.
 Τόνδε μετ' ὀρθρογόῃ πανδιονίς ὤρτο χελιδὼν,
 Ες φάτο ἀνθρώποις, ἐαρτο νέον ἰσταμένοιο.
 Τὼ φθάμενος, οἴνας περὶ αμνέμεν, ὡς γὰρ ἄμφνον.
 Ἀλλ' ἐπὶ ταν φερέοικτο δὴτὸ χθονὸς ἀν' φυτὰ βαίτη,
 Πληιάδας φεύγων, τότε δὴ σκάφοτο ἔκετι οἰ-
 νέων,

Ἀλλ' ἄρπας τε χαρσασέμεναι, καὶ δμῶας ἐγείρην.
 Φάγην ὅσκιερὰς θώκας, καὶ ἐπ' ἡῶ κῆιτον,
 Ωρη ἐν ἀμῆτοῦ, ὅτε τ' ἡέλιτο χροά κάρφη.
 Τημεττο παρδίδην, καὶ οἶκαδε καρπὸν ἀγείρην,
 Ὀρθρε ἀκασέμεντο, ἵνα τοι βίτο ἀρκετο εἴη.
 Ἡὼς γάρ τ' ἔργοιο τέττω δῖπομείρε' αἴσαν.

Densas Thracio borea nubes excitante.

Hunc ahuevertens, opere perfecto domum redi,

Ne quando te cœlitus tenebrosa nubes circumtegar,

Corpusq; madidum faciat, vestesq; humectet:

Sed elivato. Mensis enim difficilimus hic, illa

Hybernus: difficilis ouibus, ^{difficiliusq;} hominibus.

Tunc medium bobus, homini verò amplius ad sit

Alimonia: longæ enim ^{longæ} vltidæq; noctes sunt.

Hac observans perfectum in annum

Aequato noctesq; & dies, donec rursus

Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.

Postquam sexaginta post ^{der}ersiones solis

Hybernos perfecerit Iupiter dies, tunc sanè stella

Arcturus relinquit ^{factam} fluctum Oceani.

Primum totus apparens exoritur vespertinus,

Post hunc manè. lugens Pandionis ^{pro}rumptit hirundo

In lucem hominibus, vere nūq; ^{capit} capto.

Hanc praevertens, vites amputato, sic enim ^{melius}.

At cū domiporsæ à terra plantas ^{ascenderit},

Pleiades [Heliacè orientes] fugiens, tunc non am-

plius sodienda vites:

Sed falcesq; acuito, seruosq; excitato.

Fugito verò umbrosas tabernas, & ad auroræ cubile,

Tempore messis, quando sol corpus ^{exiccatur} exiccatur:

Tunc festina, domum fruges congrega,

Diluculo surgens, ut tibi victus sufficiens sit:

Aurora enim operis tertiam sortitur partem.

Ὡς τοι προσφέρει μὲν ὁδὸν, προσφέρει καὶ ἔργον.

Ὡς, ἥτις φανήσεται πολέας ἐπέβησε κελεύθου

Ἀνθρώπων πολλοῖσι δ' ἵππῳ ζυγὰ βεσὶ τίησιν.

Ἡμεῖς δ' ἵππου καὶ ἵππου τ' αἰδοῖται, καὶ ἡχέτα τίτις
Δεινὸν ἔφραζομεν, λιγυρὴν καταχεύει αἰοιδίαν

Πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων, ἵππευ καματώδεω ὥρῃ,

Τῇμιν πόταται καὶ αἶγες, καὶ οἶνον αἶμα,

Μαχλότα δ' ἡ γυναικες, ἀφαιρόταται δέ τε ἄνδρες

Εἰσιν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα σείει αἶμα,

Ἀναλέει δέ τε χεῖρας ὑπὸ καύματι. ἀλλὰ τίτ' ἔστιν

Εἴη περὶ αἶμα τε σκιῇ, καὶ βίβλιν οἶνον,

Μάλα τ' ἀμολγούη, γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμε-
νάων,

Καὶ βοὸς ὑλὸ φάγοιο κρέας, μήπω τετακυῖης,

Πρωτογόνων τ' ἐρίφων, ἔτι δ' αἶμα πινέμεν οἶνον,

Εν σκιῇ ἐζόμενον, κεκορημένον ἡρὸς ἐδωδῆς,

Ἀπτόν ἐκράει ἀνέμους τρέψαντα πρόσωπον.

Κρέωνος τ' αἰετῶν καὶ δορορύτης, ἥτ' ἀφολώτῃ,

Τεῖς ὕδατι προσχέειν, τῇ περὶ αἶμα ἵμεν
οἶνον. +

Δμῶσι δ' ἐπιδρώμεν, Δημήτρῃ ἱερὸν αἶκτιν

Δινέμεν, εὐτ' αἶμα πρῶται φανῇ δένει ὀλέαν,

Χώρῳ ἐν εὐαίῃ καὶ εὐτροχάλῳ ἐν αἰλῳ,

Μέτρῳ δ' ἐν κομίσσῳ ἐν ἀγῳ. αὐτὰρ ἐπὶ

δὲ

Πάντα βίον καταΐηται ἐπάρμενον ἐνδοθεν οἴκῳ,

Θῆται αἶμα ποιήσας, καὶ αἶμα ἐκτὸν ἔρπον

Δίξας

*Aurora tibi promouet viam, promouet etiā laborē :
Aurora, qua apparens multos ingredi-fecit viam
Homines, multis verò iuga bobus imponit.*

*Quum verò carduusq̃ flores & canora cicada
Arbori insidens stridulum effundit cantum
Frequenter sub alis, æstatis laborioso tempore,
Tunc pinguis-sima [sunt] capra. & vinum optimum,
Salacissima verò mulieres, & viri imbecillimi
Sunt, quoniam caput & genna Sirius exiccat,
Siccum verò corpus ob æstum. Sed tunc iam
Sit petrosa q̃ umbra, & Biblinum vinum,
Libumq̃ lacteum, lacq̃ caprarum non-ampius-la-
Et bonis arboriuora caro. nondum enixa. (Et antium,
Primogenitorūq̃ hædorū: præterea nigrū bibito vi-
In umbra sedens, saturatus cibo, (num,
Contra temperatum ventum obuersa facie.
Et de fonte perennis, ac defluo, quiq̃ illimis sit.
Tertiam partem aquæ infunde [poculo,] quartam
verò vini relinque.*

*Famulis autem ^{et} ^{at} ^{super} ~~impēra~~, Cereris sacrum munus
Vertere [trititando,] quando primū apparueris
[Heliacè] vis Orionis, ^{vis}.*

in loco ventis-peruio, & bene-planata in area.

*Mensura verò diligenter - recondito in vasis. Sed
postquam*

*Om̃em victū deposueris sufficiētem intrā domum.
Operariū domo carentē conducere, & ^{ferm} sine-liberis an-
cillam*

D

Inquit

Δίξεο' κέλομαι. (χαλεπή δ' ὑπόπρσις ἐμ-
θ.)

Καὶ κινῶ καὶ χαρόδο'τα κομῶν, μὴ Φρίδεις σίτου.
Μή ποτὶ σ' ἡμερόκοιτ' ἀνὴρ ἀπὸ χρεῖμαθ' ἔλη-
ται.

Χόρτον δ' ἐσκομίσαμ, καὶ συρφετὸν, ὄφρα τοι εἴη
Βασί καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηγεανόν. αὐτὰρ ἔπειτα
Δμῶας ἀναψύξαι Φίλα γουῶατα, καὶ βόε λῦσαι.

Εὐτ' ἂν δ' Ωρίων καὶ Σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
Οἶρανόν, Ἀρκτυῦρον δ' ἐσίδῃ ροδοδάκτυλ' ἠώς,
Ω Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἶκαδε βότρυς.
Δείξαι δ' ἠελίῳ δέκα ἡμέατα καὶ δέκα νύκτας,
Πέντε ἢ συσκιάσαι. ἔκτω δ' εἰς ἄγχε' ἀφῦσαι,
Δῶρα Διωνύσῃ πολυγηθέ. Αὐτὰρ ἐπὶ λυδῇ
Πληϊάδες θ' Ἰάδες τε, τό, τε δένει Ωρίων
Διῶωσιν, τότ' ἐπείτ' ἀρότῃ μεμνημέν' εἶναι
Ωραίῃ· πλειὸν ἢ κ' χθονὸς ἄρμεν' εἴη. Ἀ

Εἰ δέ σε ναυιλίης δρυαεμφέλῃ ἡμερ' αἰρή.
Εὐτ' ἂν Πληϊάδες δένει ὄμβρομον Ωρίων
Φεύγαι, πίπῃωσιν ἐς ἡεροφδέα πόντον,
Δὴ τότε παντοίων ἀνέμων θύεσιν αἰήται,
Καὶ τότε μηκέτι νῆες ἔχον ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Γλῶ δ' ἐργάζεσθ' μεμνημέν', ὥς σε κελύω·
Νῆα δ' ἐπ' ἡπείρῃ ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι
Πάντοθεν, ὅφρ' ἰχθῶσ' ἀνέμων μέν' ὑγρὸν αἶν-
των.

Χεῖμαρον ἐξερύσας, ἵνα μὴ πύθῃ Διὸς ὄμβρος.

Inquirere iubeo (molesta est autem qua-liberos ha-
bet ancilla.) ^{iam}

Et canem dentibus-asperum nutrire, ne parcas cibo,
Ne quando tibi interdium-dormiens vir [i. i. fur] fa-
cultates auferat.

Fœnum autem importato, & paleas, ut tibi sis
Pro bobus ac mulis annuum-pabulum: sed postea
Seruis refocillare sine chara genua, & bones solve.

Quñ verò Orion & Sirius [manè] in mediū ^{perhibet} ^{la} ^{sceleris}
Cælū, Arcturū aut in spexerit rosea-digitis Aurora,
O Persa tunc omnes decerpe domum uvas:

Exponito verò soli decem dies, decemq̃ noctes,
Quinq̃ autem obumbrato, sexto in vasa haurita
Dona læticia-datoris Bacchi. Sed postquam utiq̃
Pleiadesq̃ hyadesq̃ ac robur Orionis (esto
Occiderint [cosmicè.] tūc deinde arationis memor
Tempestiuus annus verò per terram accommodus sit.

Si verò te navigationis periculosa desiderium cepit,
Quando utiq̃ Pleiades robur validum Orionis
Fugientes, occiderint in obscurum pontū [cosmicè,]
Tunc certè variorum ventorum ^{strepunt} ^{flantur} flamina,
Es tunc ne amplius naues habeas in nigro ponto.
Terram verò ^{operari} memineris, sicut te iubeo.

Nanem verò in continentē trahito, fultioq̃ lapidibus
Undiquaq̃, ut arceat ventorū robur humidè flatum,
Paxillo extracto [pro sentina emittenda] ut ne
putrefaciat lous imber.

*Instrumenta verò congrua omnia domi tua repone,
Ornatè ^{componere} conseruans nautis alas ^{per mare curare} pontigradae.*

*Clauum verò fabrefactum super sumum suspendito
[vt induretur]*

*Ipse autem tempestiuam expectato nauigationem de-
nec veniat.*

*Tuncq; nauē celerē ad mare trahito. intus verò onus
Aptum imposito, domum vt lucrum reportes :*

*Quemadmodū meusq; pater, & tuus, stultissime Persa,
Nauigabat nauibus, victus indigus boni.*

*Qui olim & huc venit, magnum pontum emensus,
Cum Aeolide relictā, in naui nigra :*

*Non reditus fugiens neq; opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem, quam Iupiter hominibus dat.*

*Habitauit autem prope Heliconem misero in vico
Ascra, hyeme malo, & state autem molesto, nunquā*

Tu verò o Persa operum memor esto (bono:

*Tempestiuorū omnium: de nauigatione verò maximè
Nauē parua laudato, [.i. vitato] magna verò onerai*

*Maius qdē onus, maius verò lucrū ad lucrū (ponito.
Erit, siquidem venti malos abstineat flatus.*

*Quando ad mercaturam verso imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem inamœnam.*

Ostendam tibi modos multosq; maris,

Etsi neq; nauigandi peritus, neq; nauium.

*Neq; enim unquā naui profectus sum ad latum mare,
Nisi in Eubœa ex Aulide (vbi quondam Graeci*

Μείναντες χθμῶνα, πολὺ σὺ λαὸν ἄλθον
 Ἑλλάδ' ἐξ ἱερῆς, Τροίην ἐς καλλιγυνάικα.)
 Ἐνθάδ' ἐγὼν ἐπ' αἶθλα θλαίφρον' Ἀμφιδάμου-
 τ' ,

Χαλκίδα τ' εἰσπύρῃσαι. τὰ γ' ὅσπερ εὐραδμένα πολλὰ
 Ἀθλ' ἔθεσαν παῖδες μεγαλήτορες. ἔνθα με Φημί
 Τρην νικήσαντα, Φέρειν τρίποδ' ὠτῶντα,
 Τὸν μὲν ἐγὼ Μῆσῃς Ἑλικωνιάδεας ἀνέθηκα,
 Ἐνθά με τοπρῶτον ληγυρῆς ἐπέθηκας αἰοιδῆς.
 Τόσον τει νηῶν γε πεπείραμαι πολυγόμφων,
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω Ζεὺς νόον αἰγιόχοιο.
 Μῆσαι γάρ μ' ἐδίδαξαν ἀγέσφατον ὕμνον αἰείδην.
 Ἡμεῖς πεντήκοντα μὲν τροπᾶς ἡελίοιο,
 Ες τέλος ἐλθόντες ἴδμε καματώδεις ὥρης.
 Ωραὶ πέλε' Ἰννητοῖς πόλ' ἔτι κε νῆα
 Καυάζαις, ἔτ' ἄνδρας δότοφθισθε θαλάσσης.
 Εἰ μὴ δὴ πρὸ φρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Ἡ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλῃσιν ὀλέσσαι.
 Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε.
 Τῇ μ' εὐκρινέες τ' αὖραι, καὶ πόντος ἀπήμων.
 Εὐκὴλ : τό τε νῆα θοῦν, ἀνέμοισι πιθήσας,
 Ἐλκέμεν ἐς πόντον. Φόρτην δ' εὖ πάντα τίθεσθαι.
 Σπεύδην δ' ὅτι τάχιστα πάλιν οἶκονδε νέεσθαι.
 Μὴ γ' μένψιν οἶνόν τε νέον, καὶ ὀπωρινὸν ὅμ-

βρον,

καὶ χθμῶν' Ἀπριόντα, νότιο τε δφναῖς αἴητας
 Ὅς τ' αἶψα θαλάσσαν ὁμαρτήζας Διὸς ὁμβρα

Expectata tempestate, magnum collegerunt exercitum
 Gracia è sacra, ad Troiam pulchris-fœminis-præditi
 Illuc ego ad certamina [in funere] strenui Amphi-
 damantis,

Chalcidemq; traieci. prædenunciata vero multa
 Certamina instituerunt filij [eius] magnanimi, ubi
 Carmine victorẽ tulisse tripodem auritum. (me dico
 Quem ego quidem Musis Heliconi adibus dicavi.
 Vbi me primùm sonorum aggredi-fecerunt cantum.
 Tantũ nauis experius sum, multos clauos habentem.
 Sed tamen & sic dicam Iouis consilium. ^{capitulum} Agiochi:
 Musæ epim me docuerunt diuinum carmen canere.

Dies quinquaginta post versiones solis,
 Ad finem progressa astat laboriosa tempore,
 Tempestiua est mortalibus nauigatio, nec certè nauem
 Fregeris, neq; homines ^{nauis} perdiderit mare,
 N si sciens ac ^{promptus} volens Neptunus ^{quædam} terra-quassator
 Aut iupiter immortalium rex velit perdere.
 In his enim summa est simul bonorumq; malorumq;
 Tunc verò facilesq; aura, & mare innocuum,
 Et tranquillum: tunc nauem celerem, ventis fissus,
 Trahit in pontum. onus verò omne bene colloca.
 Propera aut quàm celerrime iterũ domum redire.
 Neq; verò expectato vinumq; nouum, & autumnalẽ
 imbrem,

Et hyemem ^{hætem} accedentem, notiq; ^{pluuies} molestos flatus,
 Qui concitat mare, secutus Iouis imbrem

Πολλὰ, ὅπως μὲν, χαλεπὸν δέ τι πόντον ἔζηκεν.

Ἀλλ' οὐδ' εἰαρινὸς πέλε' ὅτε πλό' ἀνθρώποισιν,

Ἡμεῖς δὴ τ' ὅπως ὦρν, ὅσον τ' ὅτι βῆσα κορώνη

Ἰχθ' ἐποίησεν, τόσον πέταλ' ἀνδρ' ἐλ' Φανείη

Εν κρείδῃ ἀκροτάτῃ, τότε δ' ἄμβρα τίς ἐστι θαλάσσης.

Εἰαρινὸς δ' ἔτ' οὐδέ πέλε' ὅτε πλό'. ἔμιν ἔγωγε

Ἀἴνημι. ἔγ' ὅτε μὲν θυμῷ κεχαρισμέν' ἐσίν,

Ἀρπακτὴς· χαλεπῶς κε φύγοις κακὸν. ἀλλὰ νυκτὶ πᾶ

Ἀνθρώποι ῥέζουσιν αἰδρεῖσιν νόοιο.

~~Κρήματα γὰρ ψυχὴ πέλε' ὅτε πλό' ἀνθρώποισιν.~~

Δεινὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μὲν κύμασιν. ἀλλὰ σ' ἀνωγα

Φράζεσθαι τὰ δὲ πάντα μὲν φρεσὶν, ὥς σ' ἀγορεύω.

Μὴ δ' ἐνὶ νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθῃς.

Ἀλλὰ πλέω λείπῃς, πᾶσι δ' ἐμείονα φορτίζεσθαι.

Δεινὸν γὰρ πόντος μὲν κύμασι πῆμα ἔκλυται.

Δεινὸν δ' εἰ κ' ἐπ' ἄμαξας ὑπερβίον ἀχθ' αἰέρας,

Ἀξονα καυάξας, πᾶσι δ' ἐμείονα φορτὶ ἀμαυρωθείη.

Μέτρεα φυλάσσεσθαι, κατὰ δ' ὅτι πᾶσι δ' ἐμείονα.

Ὡραῖ' οὐδ' ἐγὼ γυνῆ κατὰ πόντον οἶκον ἀγιάσαι,

Μήτε τρηχόντων ἐπέων μάλα πολλὰ δ' ὅτε λείπῃς,

Μήτ' ὅτι θείας μάλα πολλὰ γὰρ μὲν δέ τι ὥρ' ἐμείονα.

ἔτ'.

Ἡ δ' ἐγὼ γυνὴ πέτρ' ἔβωη, πέμπω δ' ἐγὼ γαμοῖτο,

Παρθενικῶν δ' ἐγὼ γαμοῖν, ὥς κ' ἦθ' ἀκεδναὶ διδασκῆς.

Τίωδε μάλιστα γαμοῖν, ἥ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει,

Πάντα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γάρ τοι χάριματι γή-

μης.

Copiosum, autumnalem: difficilem verò pontū facis.

Sed alia verna est navigatio hominibus:

Nempe cum primum, quantum incedens cornix
Vestigium fecit, tantum folia homini appareant
Summa in ficu, tum sanè ascendi potest mare, ^{ita b. k}

Verna autem hac est navigatio. Nam ipsam ego tamen
Probo: neq; enim mea animo grata est,

[Quia] rapax: agrè quidem effugeris malū; sed tamē
Homines faciunt stulticia mentis. (Et hac

~~Requie enim anima est miseris mortalibus.~~

Miserum verò est mori in fluctibus. Verū te in beo

Considerare hac omnia in animo, ut tibi consulo.

Ne verò intra naues cauas omnē substantiam pone:

Sed plura relinquit, pauciora verò imposito,

Miserum enim, ponti in fluctib. in malum incidere.

Miserū etiā siquidē in currū prae grande onus imponēs

Axem fregeris, onera verò intereant.

Mediocritatē observa: occasio verò in omnib. optima.

Maturus autem uxorem tuam ad domum ducito,

Neq; triginta annis valde multum deficiens,

Neq; ^{superans} multum ^{ante} nuptia verò tempestiva ha.

Mulier autem quarto [supra decimum] anno pube-

scat, quinto verò nubat.

Virginem verò ducito, ut mores castos doceas.

Eam verò potissimum ducito, quae te prope habitat,

Omnia diligenter circum ^{circumspice} contemplatus, ne vicinis

ludibria ducas.

Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήϊζεν ἄμφοιν
 Τῆς ἀρετῆς, τ' δ' αὖτις κακῆς ἐρίγων ἄλλοι.
 Διπυλόχης, ἥ τ' ἀνδρα καὶ ἰφθιμόν περ ἐόντα
 Εὖν' ἀπερ θαλῶ, καὶ ὤμῳ γήραϊ δῶκεν.

Εὖ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένον
 εἶναι.

Μηδ' ἐκαστηνὴν ἴσον ποιῆσαι ἐταῖρον.
 Εἰ δέ κε ποιήσης, μή μιν πρότερον κακὸν ἔρξης.
 Μὴ γ' ὑψάδεσθαι γλώσσης χάριν. εἰ δέ κεν ἀρχῇ
 Ἡ π' ἐπ' αἰπῶν ἀποθύμιον, ἥ καὶ ἔρξης.
 Δίς τόσα τίνυσθαι μεμνημένον. εἰ δέ κεν αὖθις
 Ηγῇτ' ἐς Φιλότητα, δίκλιν δ' ἐθίλησι παρὰ χάριν,
 Δέξασθαι, θαλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
 Ποιῆται. σὲ γ' μή τινός οὐ κατελογχέτω εἶδ'.

Μὴ γ' πολυξέινον, μὴ δ' ἀξέον καλέεσθαι.
 Μὴ γ' κακῶν ἕταρον, μὴ δ' ἐσθλῶν ἡγεστῆρα.
 Μηδέ ποτ' ἐλομένῳ πενίῳ θυμοφθόρον, ἀνδρὶ
 Τέτλαθ' ὀφείδίζειν, μακάρων δόσιν αἶεν ἐόντων.
 Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἀριστος
 Φθισαλῆς. πλείη γ' χάρις καὶ μέτρον ἔσσης.
 Εἰ γ' κακὸν εἴποις, τάχα κ' αὐτὸς μῆζον ἀκού-
 σης.

Μὴ γ' πολυξέινον δαίτης διυπαρέμφειλον εἶναι.
 Ἐκ κοινῆς πλείη γ' χάρις, θαπνόνητ' ὀλιγί-
 σης.

Μὴ δέ ποτ' ἐξ ἡδὺς Διὶ λείβειν αἰδοῖσθαι οἶνον
 Χερσὶν ἀνίπλοισι νομῇ δ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

*Neq; enim mulierē quicquam vir scribitur melius
Bona: rursus verò mala in multis aliis,
Comessatrice, qua virum tamen si forte
Torres sine face, & cruda senect a tradit. (seruata.*

Bene verò animaduersionē immortalī deorū ob-

Neq; fratri equalem facito amicum.

Quod si feceris, ne ipsum prior malo afficias.

Ne verò mentiaris lingua gratiā. Sin autem coeparis,

Aut verbum aliquod locutus infestum, aut faciens,

Bi tantum putari memineris. Sin verò rursus

Redeat ad amicitiam, penam autem velit prestare,

Suscipe, miser namq; vir amicum aliā alium

Facit. ita verò ne quid animo coarguat vilius.

*Neq; verò nimis hospitalis, neq; planē in hospita-
lis dicaris:*

Neq; malorum socius, neq; bonorum conuiciator.

*Neq; unquam miseram pauperiem, animi - consumo
pricem, homini*

Sustineas exprobrare, diuorum munus immortalī.

Lingua ceriē thesaurus inter homines optimus

Parca: plurima verò gratia ad mensuram euntis.

Quod si malum dixeris, forsan & ipse maius audies.

Neq; in publico conuiuio difficilis contributor esto.

*Nam ex communi plurima gratia, sumptusq; mini-
mus.*

Neq; unquam manē Ioui libato nigrum vinum

Manibus illotis, neq; alijs immortalibus.

Neq;

Οὐ γάρ τί γε κλύουσιν, δόποπύουσι δέ τ' ἀεθλούς.

Μῆ δ' ἄντ' ἡελίοιο πετραμμένῳ ὄρ' ἔτος ὀμιχεῖν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κε δ' ἤ μεμνημένῳ ἔσ' τ' ἀνιδόντα,

Μή τ' ἐν ὁδῷ, μή τ' ἐκτὸς ὁδῷ προβάδ' ἴλω ἔρησας.

Μῆ δ' ἄπο γυμνωθεὶς, μακάρων τινὺς κτεες ἔασιν.

Εἰζόμενῳ δ' ὅ γε θεῶν αἴηρ πεπνυμένα σιδήρεος,

Ἡ ἔγε πρὸς πύχον πελάσους εὐερέκε' αὐλῆς.

Μῆ δ' αἰδοῖα γονὴ πεπαλαγμένῳ ἔνδοθεν οἴκου

Εἴη ἐμπιλασθὼν ἀφ' ὧν φαίνεμεν, ἀλλ' ἀλέσασθαι.

Μῆ δ' ἄπ' οὐδ' οὐ φήμοιο τάφῳ δότονοσσησάντα

Σπερμαίνην γυμνὸν ἀλλ' ἀθανάτων δότ' ἀεικέως.

Μηδέ ποτ' αἰετῶν ποταμῶν καλλιέρροον ὕδαλιν

Ποδὶ περὶ ἄν' ὅ γ' ὄρ' ἰδὼν ἐς καλὰ ῥέεθρα.

Χεῖρας νηψάμενῳ πολυηράτῳ ὕδατι λούκῳ.

Ὅς ποταμόν Διὰ βῆ, κακότητι δ' ἡ χεῖρας ἀνέσθ'.

Τῷ δέ θεοὶ νεμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκαν ὀπίσσω.

Μῆ δ' ἄπ' οὐ πεντήζοιο θεῶν ἐνὶ στρατῷ θαλάσῃ

Αὔρον δότ' ἡλωρῆ τάμενν' αἰθῶνι σιδήρῳ.

Μηδέ ποτ' οἶνοχόλῳ τιθέμεν κρητῆρ' ὑπερθεῖν

Πινόντων. ὅλοη γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τίτυκ'.

Μῆ δ' ὁρμον ποιῶν ἀνεπίξεςον κατὰ λείπην,

Μῆ σιὲ φεζομένη κρώζῃ λακέρυζα κερώνη.

Μῆ δ' ἄπ' οὐ χυτροπόδων ἀνεπὶ ῥέεκτων ἀνελόντα

Βῶθριν; μῆ δ' ὅ γε λόεσθαι, ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐνὶ ποινῇ.

Μῆ δ' ἐπ' ἀκινήτοισι καλίζειν, (ὅ γ' ἄμφον,)

Παῖσιν δ' οὐδεκαπύγον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνέλωρα ποιῇ.

Μῆ δέ οὐδεκαμίλων, ἴσον καὶ ἔστω τίτυκ'.

Neg. enim illi exaudiunt, respuunt verò etiam preces.

Neg. contra solem versus erectus meijto : ^{mingit}
Sed postquam occiderit, memor usq. ad orientem.

Neg. in via, neg. extra viam progrediendo meas, ^{mingit}
Neg. denuclatus. deorum quippe naetes sunt.

Sedens verò pius vir & prudens, [mingit]
Aut idem ad parietem accedens bene septi atriij.

Neg. pudenda semine pollutus intra domum
Focum iuxta reuelato, sed ^{cauto} cauto.

Neg. ab infauslo ^{funere} funere reuersus
Seminato progeniem, sed deorum à conuiuio.

Nec unquã pereunniũ fluiorũ limpidam aquam.
Pedibus transito, priusquã oraueris, aspiciẽs pulchra
Manus lotus amẽna aqua limpida. (fluenta.

Qui fluuium transierit, malitia verò manus illoius,
Ei succensent Dij, & damna dant in posterum.

Ne verò à manu Deorum in celebri conuiuio
Siccum à viridi refeca nigro ferro.

Neg. unquã ^{libatoria} palinã libatoriam pone super craterem
Bibentium: perniciosum enim in ipso fatũ est situm.

Neg. domum faciens imperfectam relinquit,
Ne fortè insidens crocitet ^{stiracula} stiracula cornix.

Neg. à pedatis-ollis nondum ^{lustratus} lustratus raptens
Comedito, neg. lauator: quia & hisce noxa inest.

Neg. super immobilibus locato (non enim bonum est)
Puerum duodennum: quia virum ^{inertem} inertem facis.

Neg. duodecim-mensium: aequale & hoc est.

Neg.

Μὴ δὲ γυναικείῳ λατρεῖν, χροῖα Φαιδριώεσσι
 Ἀνέρα, λάρκαλέη γὰρ ὅττι χρόνον ἔς' ὅττι καὶ τῷ
 Πιωνῇ. μηδ' ἱεροῖσιν ἐπ' αἰθόμενοισι κυρήσας
 Μωμόφν αἰδέηλα θεός τοι καὶ τὰ νεμεσᾶ.

Μηδέ ποτ' ἐν περὶ χροῖα μῶν ἀλάδε περὶόντων,
 Μήδ' ὅττι κριναίων ἔρεϊν, μάλα δ' ἐξαλέαδα.
 Μήδ' ἐναποψύχην, τὸ γὰρ ἔπει λωῖόν ἐστιν.

Ὡς δ' ἔρσιν, δφνέει ὅττι βροτῶν ὑπαλεύεο Φήμην.
 Φήμη γάρ τε κακὴ πέλε', καὶ φημὲν αἰθεραί.
 Ρεῖα μάλ', ἀργαλέη ὅττι φέρην, χαλεπὴ δ' ἀποθνήσκει.
 Φήμη δ' ἔστις πάμπαν ἀπόλλυ', ἵνα πολλοὶ
 Λαοὶ φημίζουσι. θεὸς νύ τίς ἐστι καὶ αὐτή.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ Ε Ρ Γ Ω Ν

πλθ.

Neg muliebri in balneo corpus abluisse
Vir: grauis enim ad tempus est & in hoc
Pæna. Neg in sacrificia accensa incidens,
Reprehende Arcana. Deus quippe & hac indignè fert.
Nec unquã in ostio fluviorum mare influentium,
Neg in fontium meyto: sed valde euitato:
Neg incacato: id enim nihilo est melius.

Sic facito. grauem verò mortalium euitato famã.
Fama enim m̃ala est. leuis quidem leuatu
Facilimè, molesta verò portatu, difficilisq; depositu.
Fama verò nulla prorsus perit, quam multi
Populi diuulgant, quippe Dea quadam est & ipsa.

HESIODI OPERVM

Finis.

H E.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ

Η Μ Ε Ρ Α Ι.

Ἡματα δ' ἐκ Διόθεν πεφυλαγμένῳ εὖ κατὰ μοί-
ραν

Πεφρασμένοι δ' αὖτις, τρηκάδα μιν ὅς ἀρίστῳ
Εργά τ' ἐπιπύειν, ἡδ' ἀρμάλιον δαπνάζει.
Εὐτ' αὖ ἀληθεύειν λαοὶ κρινόντες ἄγνοον.

Αἱ γὰρ ἡμέραι εἰσι Διὸς ὅσ' αὖ μνησθέντ'
Πρώτῳ ἐνὶ πετρῇς τε, καὶ ἐδοθήμην ἱερὸν ἡμᾶρ.
Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσάορα γένετο Λητώ.

Ογδοάτη τ' ἐνάτη τε, δυνάμει μὲν ἡμᾶτα μιν ὅς
Εξὸχ' ἀεζομένοιο, βροτήσια ἔργα πένεσθαι.

Ενδεκάτη γ', δυωδεκάτη τ', ἀμφω γέ μιν ἰδοῦναι.
Ἡ μὲν οἷς περικλῖν, ἡ δ' εὐφρονα καρπὸν ἀμᾶ-
σθαι.

Ἡ δὲ δυωδεκάτη τ' ἐνδεκάτης μέγ' ἀμείνων,
Τῇ γὰρ τοῖνυν ἡμᾶτ' αἰροπότητ' ἀράχνης,
Ἡμᾶτ' ἐκ πλείων, ὅτε τ' ἰδρὶς σωρὸν ἀμᾶται.
Τῇ δ' ἰσὺν γήσταιτο γυνή, περβάλοι τῷτε ἔργον.

Μιν ὅς δ' ἰσταμένους τρησκαίδεκάτῳ ἀλέαδ' ἄρξαι.
Σπέρματ' ἄρξασθαι, φυτὰ δ' ἐνθρέψασθαι ἀρίστη.

Ἐκτὴ δ' ἡμέσῃ μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσι,
Ἀνδρογόνῳ τ' ἀγασθῇ, κούρη δ' ἀσύμφορός ἐστιν.
Οὔτε γυνεὺς πρῶτ' ἔτ' αὖ γάμου ἀντιβολήσται.

Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη, ἑκτὴ, κούρη τε γυνεὺς

Ἀρμε-

H E S I O D I

D I E S.

Dies verò ex Iove observans bene secundum ser-
tem,

Præcipe servis, tricesimam mensis optimam
Ad opera inspiciendum, dimensumq; dividendum:
Nempe cum veritatem populi judicantes agunt.

Ha enim dies sunt Iove à prudente:

Primum, novilunium, quartaq; & septima sacra dies:
Hac enim Apollinẽ aureo-ense insignem genuit La-

Octavaq; & nona, amba dies mensis. (Iona.

Præcipua crescentis, ad curandum opera mortalium.

Undecima verò duodecimaq; amba quidem bona:

Illa quidem [XI.] tondendis ouibus, hac verò [XII.]

latis segetibus metendis.

Duodecima tamen undecimã multo melior:

Hac enim nei fila in-aëre-pendens araneus,

Die expleta, quũ prudens [formica] acervum colligit.

Hac telam ordiatur mulier, proponatq; opus.

Mensis autem inchoati decima tertia caveto

Sementẽ incipere: plantis verò inserendis optima est.

Sexta verò media valde incommoda est plantis,

Viripara bona; puella verò non utilis est,

Neq; gignenda primum, nec nuptiis tradenda.

Nec prima quidem sexta puella gignenda.

E

Apta

Αρμεν^Θ, ἀλλ' ἐρίφας τρέμειν, καὶ πώεα μῆλων.
 Σηκόν τ' αἰμφοῖδαλιν ποιμνήιον ἥπιον ἡμάρ.
 Εὐδλή δ' ἀνδρογόν^Θ, Φιλέ^δ τε κέρτμα βάξιν,
 Ψεύδεά θ' αἰμυλίεσ τε λόγους, κρυφίεσ τ' ὁαρισμῆς.
 Μίωός θ' ὀγδοατή κάπρον καὶ βῆν' ἐρίμυκον
 Ταμνέμεν, ἔρῃας ἧ δυωδεκάτη ταλαεργῆς.

Εἰκάδι θ' ἐν μεγάλῃ πλέω ἡματι ἴσσοι Φῶτα
 Γέωαδαι, μάλα γάρ τε νόον πεπυκασμέν^Θ ἐσίν.

Εὐδλή θ' ἀνδρογόν^Θ δεκάτη, κέρη δέ τε πετρᾶς
 Μέωσῃ, τῇ δέ τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἑλικας βῆς,
 Καὶ κυῶα καρχαρόδοντα, καὶ ἔρῃας ταλαεργῆς,
 Πρηῦνεν Ἰπὶ χᾶρα τιθαίς. πεφύλαξο ἧ θυμῷ
 Τετραδ' αἰλεύαδαι φθίνοντός θ' ἴσταμένους τε.
 Ἀλγῶα θυμοβορεῖν· μάλα τοι πεπλεσμένον ἡμάρ.

Εν ἧ τετάρτῃ μίωός ἀγνῶται ἐς οἶκον ἀκοιτιν,
 Οἶωνός κρινας, οἱ ἐπ' ἔργμασι τέτρω ἀρῖστοι.

Πέμπτης θ' ἐξαλέαδ^ξ, ἐπεὶ χαλεπαί τε καὶ
 ἀνναί.

Εν πέμπτῃ γάρ φασιν Ἐρμνύας αἰμφοπολεύειν.
 Ορκον πινυμένας, τ' ἔρῃς τίκε πῆμ' Ἰπτιόρκοις.

Μέωσῃ θ' ἑβδομάτῃ Δημήτερ^Θ ἱερὸν ἀκτιῶ
 Εὐ μάλ' ἐπιπύοντα εὐτροχάλῳ ἐν ἀλῶῃ
 Βάλλειν. ὑλατόμον τε ταμνῆν θαλαμηγία δῆρα,
 Νηϊά τε ξύλα πολλὰ, τὰτ' ἀρμενᾶ νηυσὶ πύλονται.
 Τετραδί θ' ἀρχαῖαι νῆας πῆγνυδαι ἀραγᾶς.

Εἰνάς θ' ἡ μέωσῃ Ἰπιδάελα λῶιον ἡμάρ.

Πρωτῆς θ' εἰνάς παναπήμων ἀνθρώποισιν.

Εὐδλή

*Apta est, sed hædis castrandis, & gregibus ovium,
 Stabulq; circū sepiendo pastoralī benigna dies est,
 Bona verò viripara, amatq; convicia loqui,
 Mendaciaq; & blandos sermones, & occulta colloq.
 Mensis verò octava caprū, & bovem mugientem
 Castrato: mulos autem duodecima laboriosos.*

*Vicesima verò in magna plena die, prudentē virū
 Generato: valde enim bona est indolis.*

*Bona autē viripara decima, puella verò & quarta
 Media, hac verò & oves, & curuipedes boves,
 Et canem asperum dentibus, mulosq; laboriosos
 Cicurato, sub manū ponens. cautus verò esto animo,
 Ut quarta vitæ desinentis & inchoatī mensis,
 Doloribus mordere animū; valde utiq; dies [utraq;]*

*Quarta autē mēsis uxore domū ducio, (efficax[est])
 Observatis auib; quæ ad hanc rem sunt optima.*

*Quintas verò evitato: quia difficles sunt, & gra-
 ves*

*In quinta enim aiunt furias obambulare,
 Periuriū vindicantes, quod malū Cōtentio genuit*

*Media verò septima Cereris sacrū munus (periuriis.
 Diligenter inspiciens, bene. aquata in area
 Vētilato, roborūq; sector incidito cubicularia ligna,
 Navalīaq; ligna multa, & quæ nauib. cōgrua sunt,
 Quarta verò incipito naues compingere hiantes.*

Nona autem media pomeridiana melior dies.

Prima verò nona prorsus innoxia hominibus.

Εὐδλή μιν γάρ τ' ἦδ' ἑ Φυτεύειν, ἦδ' ἑ γνέσθαι,
 Ἀνέρι τ' ἦδ' ἑ γυναικί, καὶ ἑποτὶ πᾶγκακον
 ἡμᾶρ.

Παῦροι δ' αὐτ' ἴσοι τελαεινάδα μινὸς ἀρίστῳ
 Ἀρξασθὰ πεπίθῃ, καὶ ἑπὶ ζυγὸν αὐχένα θείναι
 Βασί καὶ ἡμιόνοισι καὶ ἵπποις αἰκυπόδεσσι,
 Νῆα πολυκλήϊδα θῆναι εἰς οἶνοπα πόντον
 Εἰρύμεναι, παῦροι δ' ἑ ἀληθέα κικλήσκουσιν.
 Τετραδί δ' οἷγε πίθον (πέρι πάντων ἱερὸν ἡμᾶρ)
 Μείσθῃ, παῦροι δ' αὐτε μετ' εἰκάδα μινὸς
 ἀρίστῳ

Ἦς γινομένης, ἑπιθείλα δ' ἑπὶ χερσῶν.

Αἶδε μιν ἡμέρας εἰσὶν ἑπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
 Αἱ δ' ἑ ἄλλα μεπέδουσιν, ἀκῆρλοι, ἑπὶ φέρεσαι.

Ἀλλ' ἑ δ' ἀλλοίῳ ἀνεί, παῦροι δ' ἑ ἴσοισιν.
 Ἀλλοτε μητρειῇ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτηρ.

Τάων εὐδαίμων τε καὶ ὄλβι' ἑ, ὅς τ' αὖτε πάντα
 Εἰδὼς, ἐργάζηται ἀνάπ' ἑ ἀθανάτοισιν,
 ὄρνιθας κρίνων, καὶ ἑπερβασίας ἀλεείνων.

Τ Ε Λ Ο Σ

Τῶν τ' ἑ Ησιόδ' ἑργων καὶ ἡμερῶν.

*Bona siquidem est ad plantandum, & ad generandū,
Tam viro quā mulieri: nec unquam prorsus mala
dies.*

*Sed pauci rursus sciunt ter nonam mensis optimā
Aperiendis dolijs, & sub iugum ponendo collo
Bobus & mulis & equis celeribus,
Naviq; bene-clavata celeri in nigrum pontum
Trahenda. Sed pauci vera intelligunt.*

*Quarta verò aperi doliū (prae omnib. sacra dies est)
Media: pauci verò rursus vicesimam-primam men-
sis optimā, [intelligunt]*

*Aurora vigente: pomeridiana verò est deterior.
Et haec quidē dies sunt hominibus magno commodo.
Cetera autem mediocres. sine sorte, nihil ferentes.*

*Sed alius aliam laudat, pauci verò norunt.
Interdum nouerca est dies, interdum mater.*

*Harum beatusq; & felix, qui haec omnia
Sciens operatus fuerit, inculpatus diis
Auguria observans, & delicta evitans.*

FINIS

Hesiodi Operum & Dierum.

ENARRATIONES LUCULENTÆ IN

ἔργα καὶ ἡμέρας Hesiodi

LIBER I. ΕΡΓΩΝ

Μῶσαι μετ' Ἰνδ' &c.

Continet Invocationē, quæ cum laude Iovis coniuncta est. Precatur enim Musas ut Iovem celebrent, ne statim in initio parū religiosè Iovem compellere videretur. Postea, tanquā placatū iam laudibus Musarum & ipsum invocat, precaturq̃, ut respiciat res humanas, & det mentem meliorem Fratri. Et familiare est Poëtis Invocationi Encomium ad-
gċere, quemadmodum Vergilius:

Tuq̃ adeo quem mox quem sit habitura deorum.

Musæ à Græco verbo Μῶσαι dictæ sunt, quod proprie inquirere est, dichten Deinde per prosopopœiam Deam quandam significat.

Ἰν) nota est Adverbiorum de loco.

δι) expletiva est.

ὑμνεῖσθαι) id est celebrantes, est activa significationis, quanquam aliqui neutraliter exponant, quæ estis celebres aut inclytæ. Græci verò activè exponunt. Vitur Hesiodus & alibi in Theogonia, & Homerus in hymnis.

ὄντι Ἀγέστοι &c.

Repetitio est constans distributione rhetorica. Enumerat enim pias quasdam sententias de Deo, quæ præter quàm quòd natura insita sunt sanis hominibus, tamē Poëta retinuerunt honestos veterum sermones, quos dubio procul à filijs Noë & alijs Patribus acceperunt, licet religionem & mores non item seruauerint. Et constat Hesiodum ex vetustissimis fuisse, quo tempore nondum à Philosophis hæ Patrum sententia fuerant depravata. Iam quid de Deo potuit sanctius dici, quàm quod hoc loco dictū est ab Hesiodo, etiam si vim religionis non noverat? Sic enim & nos in *Cantico*: Deposuit potentes de sede, & exaltavit humiles. Et *Æsopus*, cūm rogaretur quid ageret Deus? Sublimes, inquit, detrudit, & humiles elevat. Atq; hoc Deo proprium est, neq; enim potest pati superbos *Παρτάζεσθαι*, & omnia pro libidine agere.

Εκητι) ad verbum ab ἐκῶν volens.

Φατός & πητός differunt, perinde ut Latinis loquor & dico. Est enim Φατός, de quo magna fama est.

ῥα est scandendum pro ῥῆα, nam brevis absorbet longā. Sic dixit Virgilius aluaria pro aluearia.

ἀεζήλον eum vocat qui dignus est emulatione atque imitatione.

καρφει) Elegās metaphora est in hoc verbo, quod ἐρηαιναι id est, desiccari significat, & καρφει siccum,

E 4 arefas

arefactum, & fissum lignum ein Span. Hæc voce Poëta subitam ruinam elata mentis indicat.

Ζεὺς ὑψιθεμεῖ της κλυθι.

Apostrophe est ad Iovem, qua precatur, ut se iu-
uet in Perse docendo. Sunt enim dua preces in
hoc Exordio. quarum prior ad Musas, posterior ad Io-
vem instituta est.

Θέμιστας) præcepta de moribus.

ἐγὼ δέκε Πέρσῃ

Propositio est. Ego Persa consulam optima. Iam-
tūm potentialis particula ad μυθισαίμεν referenda
est, quasi dicat. Tum vera dixero fratri mea ubi tu
leges gubernaveris Iupiter. & adsueris mihi præscri-
benti præcepta de moribus.

Ετήτυμα pro ἔτυμα posuit, certa: significat enim ἔτυ-
μον certum quiddam, inde ἔτυμολογία, qua docet
quid quavis vox ceriò significet.

Οὐκ ἀρα μᾶλλον ἔλω.

Narratio. Orditur à generali sententia ad specia-
lem per distributionem, & commemorat duplicem es-
se rationem rei familiaris augenda, alteram honestā,
cum labore, industria & diligentia rem facimus; al-
teram turpem, cum per iniuriam & scelus cumulan-
tur opes. Et quia in omni oratione, ex aliqua occa-
sione, ex facto aliquo, Narrationes trahuntur: Hesio-
do etiam occasionem præbuit fratri iniuria. itaque
à litibus orditur. Sed ut gratiores faciat orationem,

non

non dicit simpliciter, alios per iniuriam ac lites qua-
rere pecuniam, alios industria ac labore, sed nomen
Litis transtulit etiam per metaphoram ad honestam
artem, & duplicem contentionem esse dicit, alteram
vituperandam, alteram dignam laude, ubi aliquis
contendat cum alijs industria. Hæc Paronomasia
multò venustior orationem facit. Sape enim ad
vicinas virtutes nomina vitiorum transferimus, aut
è contra, ut cum pro sordido, frugaleque dicimus: pro
prodigo, liberalem &c. Submonet autem hoc Poë-
ta, nos in omni genere laboris non tantum aliorum
exemplis accendi, sed etiam iuvari: Ideoq; hanc
contentionem tanopere probat. Quia si solus aliquid
agas, erit infelix labor, frequentia autem iuvat:
Sicut si quis solus pingat, nunquam efficere tantum
poterit, quantum efficeret, si aliorum exemplis ad-
juvaretur. Inde nata sunt ista: Vnus vir nullus vir.
Et illud apud Homerum Iliados ἦ.
Συὼν δὲ ἰοχαιρῶν &c.

Et Cicero scribit, discendo συζητῶν vel primas
partes tenere, hoc est, habere aliquem qui cum confe-
ras de quibus rebus velis, & versari in quadam
frèquentia discantium, ubi à multis de varijs rebus
admoneri possis. Sicut Onidius ait de Ponto:

Scilicet ingenijs aliqua est concordia iunctis,

Et servat studij fœdera quisq; sui.

Vtq̄ meis numeris tua dat facundia neruos,
Sic redit à nobis in tua verba nitor.

Οὐ τις τῶν φιλεῖ βροτὸς &c.

Semit fato quodam concitari homines ad hoc genus contentionum. Nemo enim est qui amet iniusticiam: & licet ratio reclamet, tamen sequimur. Videntur nimirum prudentes viri, quid esset in natura hominis. Quare & Plato rectè indicavit cum ait, rationē aurigam esse, equos esse affectus, qui & currum & aurigam rapiunt.

Νύξ ἐρεβενή.) Per noctem, incomprehensibilē quandam aeternitatem rerum intelligit.

Ἀπάλαμνος) inertem significat, quasi dicas sine manu, aut qui manus nulli operi admouet. ἀπάλαμνος enim manum & opus ipsum apud Græcos significat.

ὦ Πέρση, οὐ δὲ ταῦτα τιῶ.

Subiecit exhortationem. Ergo tu amplectere contentionem honestiorem, non illam turpem. Est verò magna simplicitas, magna suauitas huius loci, & sic finis est honesta contentionis: Nunc turpem describes. Et quia malum contentionis genus est, & turpe alteri invidere, omnibus modis fugiendum esse monet, addita hortatione, ne in mentem quidem veniat fratri, velle in foro rixari, & malis artibus ditescere. Ratio est, quod infelicititer versatur circa conciones forenses, cui singulis temporibus sui

fui proventus non adfuerint, nam hoc ὡραῖον significat.

Τὸ κεκοῖτος ἄμεν & νείκεα.

Concessio ironica est. Quando ditatus es, & abundas iam re familiari, nec animus à malo revocari potest, age per me licebit, litiges quam diu voles. Et quanquam melius est litigare quam rapere: tamen tecum litigare non poteris, cum de meo nihil amplius rapere possis, & res iam sit transacta.

Αἱ τ' ἐκ Διὸς εἰσὶν ἀρεταί.

Ita enim scripserunt sapientes viri, esse animis nostris innatam rationem aequi & boni.

Δωροφάγος. Donivoros, elegans epitheton est. Vocat autem Reges, praefectos singularum urbium, quemadmodum & Homerus. Quod autem munera facile quavis expugnent, etiam Ovidius sensisse videtur dum ait:

Munera, crede mihi, placant hominesq; Deosq;
Placatur donis Iuppiter ipse datis.

Νῦν ποτὶ καὶ ἴσασιν ὅσῳ πλεον ἡμῖν πάντες.

Epiphonema est superioris sententia. Nam cum reprehendisset Fraus avaritiam & rapacitatem, adjicit exclamationem; O stultos mortales, qui ne sciunt, satius esse modicas facultates iure partas habere, quam magnas opes scelere & iniurijs quasitas. Et generaliter mediocritatem nobis commendavit hoc Epiphonemate. Solet autem Hesiodus apolo-

logis

logis, anigmatis, allegorijs, & huiusmodi alijs figuris præ reliquis Poëtis libenter uti, quia figuratè dicta acrius feriunt aures atq; animum. Ideo hic figuratè mediocritatem laudat, cum ait: Dimidium plus esset toto; cum nihil aliud, autore Platone in Gorgia, & in lib. de Repub. dicere velit, quàm mediocritatem conseruandam esse. Ut, si quis dicat: Satius esse dimidio cibi quàm immodico cibo onerare stomachum. Sic satius est, dimidium facultatum habere, quàm ingentes opes, quæ sine periculo retineri non possunt. Sic in moribus, satius est, esse cunctatorem & timidorem, quàm esse supra modum audacem. Ad hunc modum de mediocritate præcipit & Horatius. Est modus in rebus, sunt certi denique fines, Quos ultra citraq; nequit consistere rectum. Sic Hesiodus hoc loco totum vocat id, quod est superuacaneum & superfluum, dimidium vocat mediocritatem. Et hanc quidem sententiam confirmat etiã sequens versus, qui planè æconomicus est. Monet enim modicis facultatibus scienter & cum ratione quadam utendum esse. Ita futurum esse, ut in angusta re familiari commodius viuas, quàm alijs in magnis opibus, quorum pleriq; sunt obarati, aut sordidi, deniq; qui suis fortunis ipsi minime omnium fruuntur. Itaq; & Virg. ait:

Laudato ingentia rura,
Exiguum colito.

Et de

Et de quodam tenui fene, qui tamen diligenter colebat suum hortum, ait: Regum æquabat opes animis. Sed hoc Hesiodi præceptum latè patet, Parvas & humiles res præstare magnis. Sic præstat vita tranquilla privatorum, Regum vita, sicut ille dicit: Gaudentem parvisq; sodalibus, & lare certo. Sæpe contemptæ res plus utilitatis adferunt, quàm ea quæ plurimi fiunt, ut Grammatica.

Εν πικράδι) Numerant Maluam inter saluberrimas herbas, & inter eas quæ principatum in medicina veteri habuerunt, facit enim alium bonam, & utilior humectat. Plin. ait adversus omnes morbos præsidium esse, si quis quotidie dimidium cyathū ex ea sorbeat. A molliendo nomē habet, pappel. Alphon delo in cibis usi sunt & veteres cum ficis, sed nunc tantum eius in medicina usus est, ad scabiem cum primis utilis. Latini albucum & hastulam vocant. Goldewinkel. Gellius sese hic præter rem torquet.

Κριβαντις ὃ ἐχσσι θεοι βιον ἀνθρώποις,

Præquam tradat præcepta, longā narrationem hic inseruit, in qua causam exponit, cur difficilius sit victum parare hoc tempore quàm antea. Et longam quandam fabulam fingit, Iovem iratum misisse in terras Pandoram, quæ tum id malitum omnes alias arumnas secum attulerat. Est autem Pandora voluptas. Luxuria enim multis rebus opus habet, augetq; quotidie sumptus: Neq; id modo adfert inco-

*incommodi, sed etiam omnis generis morbos gignit.
Sicut Horat. ait:*

Vides ut pallidus omnis

Cœna defurgat dubia, cùm corpus onustum
Hesternis vitiis, animum quoq; prægravat una,
Atq; affigit humo divinæ particulam auræ.

M. Cicero in quinto lib. Tuscul. questio. docet, Promethea magnum quendam virum fuisse, in sapientia studio versatum, item abditas & arcanas res in natura hominibus ostendisse. Hinc intelligi fabula potest. Iovem iratum ignem abdidisse. Veritas enim latet, seu, ut scribit Cicero Democritum dixisse, penitus abstrusa est in natura. Sed cùm ostendisset Prometheus hominibus recta & honesta, tum misit Iupiter Pandoram, hoc est, voluptatem, qua non sinit nos recta, etiam qua jam cognovimus, sequi. Ut apud Ovidium in Medea: Video meliora proboq; Deteriora sequor. Nomen Prometheus significat deliberantem ante factum: Epimetheus deliberantem post factum. Itaque Prometheus vetat recipere voluptatem, hoc est, vel sapiens aliquis monitor, vel ipsa ratio. Epimetheus verò, hoc est, stultus seu sensus non auscultans rationi, non obtemperat monitis, itaq; noxiam voluptatem incautus recipit, sed serò recepisse pœnitet. Est enim eventus stultorum magister. Et quemadmodum ictus piscator sapit, sic nos serò videmus,

mus, quantum mali nobis attulerint voluptates. Sicut & Horatius monet.

Sperne voluptates, noceat empta dolore voluptas.

Est autem & forma narrationis observanda, quae quidem & fusior est, & valde molles versiculos habet, ordine exponens, primum, Promethea ignem furatum esse. Deinde Pandoram factam, & in eo opificio longius commendatur. Tertiò missam esse Pandoram in has sedes. Quariò receptam ab Epimetheo. Quintò numerat mala quae secum attulit. Porro, ut hoc quoque obiter admoneam, non est semper in fabulæ ratio querenda, sed satis sit aliquousque deprehendisse quid significare Poëta voluerit. Nam sicut in pictura rationes nō semper sunt querenda, cur arborem sic pinxerit, cum aliquis montem pingere potuerit. Ita nec in expositionibus fabularum ad amussim omnia sunt rimanda. Quod autem spes remansit in pyxide, significat neminem tam desperatis rebus esse, quin aliquando speret. Vnde etiam proverb. Aegroto dum vivit spes est. Nā quantumvis sint dura res, tamen spe levatur animus. Vnde homines nati durum genus. Nam nulla est bestia quae tantum perpetiatur quantum homo. Euripides venustissimè dixit, οἰσέον καὶ ἐλπισέον id est, ferendum & sperandum.

Πηδίων γὰρ κεν.

Ad mores communes pertinet hoc, & respicit illud quod vulgò dici solet: Quondam facile victus parabatur, olim erant modesti. Nam credo Poëtam voluisse significare, cupiditatibus, & vitijs difficiliorem vivendi rationem factam esse.

Αγκυλομήτης) qui valet & astutus est, quòd astuti obliqua consilia inveniunt, & nō meditentur vulgaris ratione. ἀγκύλον enim quod curruum & obliquum est significat.

ἐν κακῷ ἀμφοτερότερος.

Ita ferè nobiscum agitur, atq; ea est conditio rerum humanarum. Omnes errore tenemur, atq; illo delectamur. Ita sumus stulti, ut illæ ipsæ cupiditates, quæ omnis generis mala secum trahunt, nos delectent.

ἡ Φαῖσος δ' ἐκέλευσε.

Distributio est, ut oratio fiat copiosior. Enumerat enim quomodo Pandora sit condita, & quomodo singuli Dii in hanc mulierem aliquid contulerint. Et significat Poeta, non unum esse genus voluptatis, quemadmodum ille ait: Nemo repente fuit turpissimus, Accipient te paulatim.

πύθον) desiderium vehemens, id est, ut ametur vehementer.

Γυιοκόρους) Ad facietatem usque arrocentes membra, Deducunt à γυῖον & κόρος. Poteris autem
his

hic locus copia exemplo esse, cum sit simplex quadam
 ubertas in hoc carmine, & oratio per gradus quosi-
 dam ascendat.

Ερμείῳ ἦν ὡγε) Mercurium finxerunt nunciam
 deorum, quod eius motus sit maximè admirabilis, &
 quod eius varia ratio sit ingentibus.

Εν γ' ἔμεν κύνεον τε νόον.

Impudentiam intelligit. Sic enim videtur in ho-
 minibus coopertis & obrutis voluptatibus, quos nihil
 pudet. Nulla sunt flagitia tanta, quæ non impune ipsis
 licere arbitrantur. Neminem metuent, neq. Deos, neq.
 homines: non fas, non pietatem ullam curant. Leges
 verò, ad quas omnes ex æquo vivere par est, non plu-
 ris faciunt, quam muscam elephanti Indicus. In
 summa, cavinā impudentiā retinent, nec ullam ho-
 nestatem spectant. Hanc impudentiā apud Homerū
 in primo Iliados exprobrat Agamemnoni Achilles
 dum ait: οἶνοβαρές κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κερδιῶ δ'
 & καὶ πάτρια πείθω. (ἐλάφοιο.

Eloquentia Dea est, quam Græci peculiari tem-
 plo & caeremonijs colebant. Horatius:

Et bene nummatum decorat Suadela Venusq.

δῶρον ἐδώρησαν πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφειῆσιν.

Αλφειῆς indagatores exponunt. Sed id accipien-
 dum est in malam partem, pro curiosis, quia sic sunt
 hominum ingenia, ut presentia fastidiant, cupiant

Et adfectent alia. Sicut & pisces ἀλφειῶς vocant, quia statim adnatant solent, si quid abieceris in piscinam. Porro gravissimè ista curiositas reprehenditur apud Horatium Epistolarum libro primo, Optat ephippia bos piger, optat arare Caballus. Et apud Martialem, Quod sis esse velis, nihilq; malis.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλον αἶψ' ὤν ἀμήχανον.

Mittitur iam Pandora ad Epimetheum & recipitur. Sunt enim affectus nostri inexpugnabiles, ita ut iure illum possis fortem virum vocare, qui voluntatem superet. An non videmus maxima bella propter privatos affectus nasci? Ut de tot morborum generibus interim siliam, quas latenter interdum & noctu sua sponte dicit irrepere. Est autem elegans prosopœia, qua fingit morbos obambulare tanquàm animantia.

οὕτως δὲ τοῦ) Epiphonemate claudit sententiam.

εἰδὲν ἔθελαι ἔτιγον τοι ἐγώ.

Posteaquam hunc locum absolvit, cur tota hominum vita nunc calamitosior sit, atq; olim fuit, AEtates iam fingit. Neq; aliud hac commento significat, quàm & naturam & mores subinde deteriores fieri. Sicut & Virgilius. Sic omnia fatis In peius ruere & retrò sublap'a referri.

Porro, quia hanc descriptionem AEtatum Latinè Poëta imitati sunt, proderit h c observare, quomodo sen-

de sententias Hesiodi. expresserint. Nam ea collatio docebit nos, quomodo aut breves sententiae copiosius illustranda sint, aut longiores sententiae breviter & significanter efferenda. Hesiodus uno versu dixit liberos vixisse, id Ovidius amplificavit ex causis, quia sine iudicijs rectè vivebant. Sic enim ait.

Pœna metusq; aberant, nec verba minantia fixo
Aere ligabantur, nec supplex turba timebat
Iudicis ora sui, sed erant sine iudice tuti.

Et Virgil. 7. Aeneid.

Saturni gentem haud vincolo nec legibus æquam
Sponte sua veterisq; Dei &c.

Item quod ait Hesiodus terram alitè fructum produxisse copiosum, id quoq; pluribus versibus amplificavit Ovidius ex circumstantijs:

Ipsa quoque immunis, rastroq; intacta nec ullis
Saucia vomeribus, per se dabat omnia tellus.

Elegans metaphora est in verbo *ἐκ κορυφῶς*, significat enim *κορυφῶς* accumulo, *ἐκ κορυφῶς* tanquam à summo vertice repetio, oben anheben.

ἑορταῖς exponunt. Vocant enim ἑορταῖς sacras epulas ἀπὸ τῆς ἡμέρας, id est florere. Est autem non vulgare tranquillitatis & pacis Encomium, quòd dicit in convivijs delectatos fuisse sine omnibus malis, & suaviter omnibus convixisse.

Τοὶ μὲν δαίμονες εἰσι Δῖος.

Quidam dicunt Homerum ita Deum factum &

diu versatum fuisse inter homines. Et rectè Cicero. 2. de leg. libro scripsit: Cùm omnium animi sint immortales, tum fortium ac bonorum esse divinos.

ἡ θεία ἀνθρώποις κατ' ἡθῶα.

Veluti dicat iuxta proverb. νόμος ἑχώρα, vel sicut consuetum est singulis. Sunt enim alij aliarum gentium mores. Et ἡθῶα, non mores tantum, sed loca in quibus consuevimus significat, ut apud Hom. in fine Iliad. 2. & Iliad. 1. ubi de apro loquitur. ἡ particula posita est ἀντὶ τῶ καθῶς.

Ζεὺς Κρονίδης ἐκρύψε &c.

Significat propter impietatem & neglectam religionem morinos esse. Et securis hominibus timorem incutere debet, quod semper graues dederunt pœnas impietatis, qui nō solum irreuerenter de Deo senserunt, veram etiam debito honore defraudarunt.

Εκ μελιᾶν.

Fingit natos ex arboribus, ut significet duriciem & feritatem animorum, quia soboles imitatur naturam eorum à quibus procreata est, ut Verg. testatur; Sic canibus catulos similes, sic matribus hœdos. Ideo & Dido, cum Aeneæ immanitatem tribueret, negat à Dijs ortum esse, sed ait:

*Duris genuit te in cautibus horrens
Caucasus, Hyrcanæq; admorunt ubera Tigris.*

Οὐ δὲ πῶς ἡθῶα.

Non ederunt frumentum, sed primi pendes la-
νία:

pidrant. & carne vesci ceperunt, quod antea magnum nefas est creditum. Sic enim de bono aratore ait Varro: Ab hoc antiqui manus ita abstinere voluerunt, ut capite lancierint si quis occidisset. Et apud Homerum cum socij Pyliss, boves Solis mactasse dicuntur, intelligi debent boves aratores, quos violare impietas erat.

αἰδ' αἰδάματ' ἔχον.

Pulchra descriptio virium corporis est, & volebas significare mirabilem duriciem in illorum animis fuisse, quod à civilibus discordijs, quæ florentissimas Respublicas evertere solent, impias manus non cohibuerint.

αὐτὰρ ἰπεί ἔστο.

Iam ante dictum est, hoc consilio Aetatum differentias recenseri, ut describeret Poëta, quomodo vitia hominum aucta sint. Adiecit autem tertia Aetati Heroicam Aetatem, quando Hercules, Iason & alij Argonautæ vixerunt, qui propterea Heroës & Semidei dicebantur, quod natura communi hominibus non nihil prestabant. Et Aristoteles scite vocavit heroicam virtutem, impetum quendam peculiarem in homine, supra communem hominum caput, sicut in Cicerone maior vis dicendi fuit quàm vulgus caperet. Et in Hecторе maior fortitudo quàm in reliquo vulgus caderet.

Πόλεμος τ' κακός.

Optimum belli epitheton est. Nam si Cicero credimus, iniquissima etiā pax iustissimo bello preferenda est.

Τὰς μὲν ἐφ' ἐπὶ ἀπύλῳ.

Heroica Aetas continet Argonautas, & res gestas ad Theben, & Troianam historiam. Posteriora tantum tempora recenset. Vide de Thebano argumento Statium in 12. libris. Oedipus ille coniector & anigmatum solutor, ut est in Andria Terentij, duos filios habuit, Eteoclen & Polynicen, qui monomachia decertarunt de regno, cum iam Thebe erat obsessa. Cadmus verò profectus ex Phœnicia, condidit primum has Thebas septem portarum in Bœtia. Septiportes dicta ad differentiam Thebarum Aegyptiarum, quæ centiportes fuerunt.

μῆλα) pecudes, & postea synecdochicōs opes significant. ὁ διπλόης, & αο. prima vox est, non patronymicum.

Εν μακάρων νήσοις &c.

De fortunatis insulis vide Plinium lib. 6. cap. 32. & Solinum in postremo capite. Sunt autem non procul à Mauritania.

Μηκέτ' ἐπειτ' ὠφελον ἔγωγε πέμπουσιν.) Descriptio postrema & Ferrea Aetatis, quæ pessimis pradita moribus est, id quod Poëta voluit cum ait:

Omne in præcipiti vitium stetit, utere velis.

Maiorum mores senes magis laudant, & rectè quidem:

dem: nam semper degeneramus, & sic est in natura rerum, ut subinde omnia degenerent. Iam quoque boni viri queruntur de moribus adolescentia, neque pater filijs similis, neque filij patribus. παῖδες γὰρ τοὶ παῖδες &c. ut est apud Homerum. Neque hac tantum videre est in natura rerum aut in moribus, sed in omnibus rebus. Nam nemo negare potest, olim Germanorum corpora fuisse robustiora ac proceriora multo quam nunc sunt. Item semina à multis accipimus decrevisse, qui dicebant se pueris comperisse, multo maiora & meliora simul olim semina frumentorum & leguminum fuisse quam nunc sunt. Itaque non immerito conqueri Hesiodus videtur, quod in istam pestem aetatem & pessimos hominum mores inciderit. Et si istis melioribus quidem temporibus ad comparationem nostri seculi, is rerum status fuit, in quam nos spem reservati sumus, senescente iam mundo, & ingrauescentibus hominum vitijs, videmus.

χαλεπαὶς δὲ τοῖς δώσουσι μεμνῶας.

A μεμνῶας est, quod curo, sollicitus sum significat, quemadmodum est in Evangelio: Nolite solliciti esse quid dicatis coram principibus, nam sollicitudo & angustia prohibent fidem. Et sollicitum esse, est incredulum esse. Addit tamen mitigationem

Et dicit, quod ijs miscebuntur bona malis, quasi dicat: Et rosa nonnunquam crescet inter spinas.

Oùde ξαυθὲ ζευδοῦκα.

Eleganter hanc sententiam ad verbum ferè expressit Ovidius cum ait:

*Non hospes ab hospite tutus,
Non focer à genero, fratrum quoq; gratia rara est.*

Quod aut in Decalogo de honore Parentibus exhibendo est, hoc totidem hic ferè verbis retulit Hesiodus. Neq; dubium est illa ex sermone Patrum accepta esse. Adde quod lex natura sit, honorare parentes. Est autè difficilius honorare parentes, id est, cedere illis, existimare de illis omnia bona, obedire &c. quã prestare opes. Itaq; & promissio addita est: Vt sis longævus super terram. Athenis capitale fuit. Quod non persolvere parentibus. Incredibilis quoq; amor atq; pietas erga senes parentes & volandi impotentes inest Ciconijs. Solus Homo vitiosa natura vitio, renutricandi officium aut nunquam aut agere prestat.

Χυποδῖνας violentos vocat, & quibus ius est in manibus, brevis, qui neq; ius neq; leges norunt, cuiusmodi descripsit Ovidius.

Non metuunt leges, sed cedit viribus æquum,

Victaq; pugnaci iura sub ense latent.

Ὁ Γεν posuit pr ὕβερσιν, substantivè pro adiectivè, quemadmodum & Homerus ὕβερσιν ἀνέκα pro ὕβερσιν ἀνέκα.

ἀνέκα.

ἀνέγ. Et Latinis Poëtis scelus pro scelerato admodum familiare est.

Ζῆλ & Ἄνθρῳπιον.

Haecenus descripsit in genere mores cuiusq. prope-
modum atatis. Itaq. iam redit ad primam proposi-
tionem de litibus, quas multa mala inter homines pare-
re dicit. Posteaquam verò congerie quadam, Invidia
epitheta enumeravit, fingit Pudorem & Nemesein
Deas reliquisse terras, hoc est, nec pudore bonos ab-
terreri amplius à turpitudine, neque improbos metu
vindictæ. Nemesis enim indignationem signi-
ficat, quæ ulciscitur malefacta flagitiosorum. Alio-
qui Nemesis Dea est quæ significat illam fortune spe-
ciem, quæ irascitur ijs, quæ cum res affluunt, nimis
inflantur & insolescant, quos deinde punit & deij-
cit rursus. Arist. posuit inter virtutes illum impe-
tum animi generosi, qui dolet rebus male gestis. Et
Græci omnes virtutes Deas fecerunt. Quid: verò ma-
gis videtur ex Arato locum de Iusticia sumpsisse,
quam ex Hesiodo, cum inquit: Victa iacet pietas
&c. Hos enim potissimum locos captavit, qui illu-
strari tractando poterant & nitefcere, in loco adhi-
biti.

Καὶ δὲ οὐ τόσην &c.

Id est, in tantum malitia hominum imalescet, ut
planè nullum vel remedium vel auxilium hisce tan-
tis malis expectandum sit. (id enim ἀλὴν significat)

Et perspexerunt sapientes, omnia in rebus humanis mala corrigi non posse: nec Ius Civile corrigit omnia. Multa enim toleranda & dissimulanda veniunt, non quod laudem mereantur, sed quod sine maxima incommodo à medio tolli nequeant. Quare posteaquam admodum rhetoricè questus est de publicis moribus, & de perturbatione omnium rerum (fuit enim totus ille locus, Querela temporum) commode nunc praecepta subiicit.

Νῦν δὲ αἶνον βασιλεῦσι &c.

Propositio est, Tradamo nunc praecepta Regibus & Magistratibus. Et priusquam perveniat ad Paraneses, narrat apologam, quo figuratè significat quales mores sint Tyrannorum, quod nihil minus deceat, quam vi grassari more bestiarum. Significat enim αἶν & sermonem recte aliquid monentem de moribus. Unde & Apologos αἶνους dixerunt. Aenigma vero est obscura significatio.

Φρονέει καὶ αὐτοῖς.

Correctio propositionis est, quasi dicat: nunc monebo Reges, sed frustra moneo, sicut olim Luscinia accipitrem. Nam veritas odium parit.

αἰδοῦναι πικρὸν λόγον.

Epitheton Luscinia est, habet enim variatum collum. Magis tamen ad vocem quadrare puto quam collum, hac enim cum primis excellit, quemadmodum & Plinius in illa describenda iussit.

Τῇ δ' εἰς ἡ σ' αὖ ἐγὼ περ ἄγω.

Tyranni vox est planè prouerbiatilis, de alterius vita pro libidine statuentis, quasi dicat, quantumvis iusta sis & aqua postules, tamen penes me est ius de te statuendi quid velim. Conuenit cum illo Agamemnonis quod est apud Homerum libro prima Iliados:

Εἰ δέ κε μὴ δώσω ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι.

Et alibi.

Οφρ' εὖ εἰδῆς

ἴσθων Φέρπρος εἰμι σέθεν.

Αφρωνδ' ὅσ' ἐθέλοι πρὸς κρείσσονας &c.

Epiphonema seu Epimythion huius fabula est: sunt enim Epiphonemata sententiae ex superioribus consequentes. Monet non esse contendendum cum praestantioribus. Nec enim fieri potest ut potiatur victoria unquam, verum ad dedecus mala quoque pati cogitur. Qua sententia eleganter germanismum expressit. Ermus den spott zum schaden han.

ὦ Πέρση σὺ δ' ἄκχε, &c.

Adhortatio est, O Perse fuge iniuriam. Est q̄ primum praeceptum. Nam in legibus naturae prima lex est, ne quem ladamus. Huiusmodi notitiae, quae in omnibus sanis hominibus sunt, Graeci προλήψεις vocant. Et Paulus quoque ius naturae vocauit. Plutarchus integrum librum scripsit περὶ προλήψεως.

Et prodest scire, quantum videatur ratio, deinde videre quid desit ei, & ad quae perungere nequeat.

δικη)

δίκη) significat iusticiam, iudiciū & vindictam. Quod Romani ius vocant, hoc Græci δίκην, Germanica vox recht / sic planè usurpatur. Εὐδὸν pro forti expandendum censeo, ut sit sensus, Ne fortis quidem vir iniuriam perferre possit. ἐτίρηφι pro ἐτίρα Ionica Paragoge est, sicut nos dicimus dicier pro dici.

δίκηδ' ἔτιρ ὕβρις ἰχνη.

Ratio precepti est, quare sit satius sequi Iusticiam, quia ad bonum finem perducere non potest, si quis iniuria afficiat alium. Et quanquam iniusta saepe habeantur pro iustis, tamen fieri non potest, quin iustum cognoscatur tandem, & homines scelerati opprimantur. Nam ut Veritas laborare potest, extinguere non potest, ita nec Iusticia. Atq; hoc significare voluit cum inquit, ἐς τίλῃ ἐλθῶν. ἰχνην verò est prævalere den plak behalten.

παθὼν δ' ἐτε νήπιος ἔγω.

Proverbialis locutio est, quæ significat miserrimè esse prudentiam quæ ex malis nostris proficiscitur. Commoratur autem longiusculè in collatione Iusticie & Iniusticie, ut metum incutiat hominibus, ne contra Iusticiam faciant. Ita & utriusq; cum incommoda, tum commoda recenset, sicut in scriptura Deus minatur & pollicetur, bonis quidem ut bene habeant, & ut res ipsorum sint incolumes, malis verò, ut quia semel in animum induxerunt iniusticia partes sequi, etiam fructus illa dignos auferant, hoc est, ut bello

bello, latrocinij, seditionibus, Tyrannorum saevitia & omnibus malis affligantur.

ἢ οἱ ἐπειτα κλαίεσσι πάλιν.

Suspicio κατὰ subintelligendum esse, ut sit sensus, Iusticia aëre iam induta ut cerni nequeat, per urbē & plateas incedens, dignas de iniustis pœnas sumet. ἐπειτα enim alioqui cum Datio constructur.

οἶδε δῖος ξεῖνοισι &c.

Argumentum est à premijs quæ iustos sequuntur. Nam cum nihil sit quod aequè ad rectè faciendum homines invitet, atq; spes commodi alicuius ob oculos posita: etiam Principes hac ratione Hesiodus ad Iusticiam & honestatem colendam accendi posse arbitratur. Et videre licet hoc in loco, quàm pulchra sit in verbis amplificatio, urbs viros, populi florent, est pax, & illa quidem iuvenum alumna, præterea dat magnam annonæ ubertatem, quæ omnia, si quis pro dignitate luminibus verborum exornaverit, facillimè copiosam queat orationem efficere. Sunt autem in primis Pacis & Belli epitheta observanda, quia bello nihil calamitosius, nihil fugiendum, nihil detestandum magis, in quo humanitatis studia frigent, bonæ leges negliguntur, Religionis aut nulla aut perquàm exigua cura est. Itaq; etiam exemplo esse potest Turcicum bellum immanissimum: quod multis iam annis Christianam Rempub. indignis modis atq; omnium miserrimè afflixit. In pace verò
puer

pueri artibus bonis imbuuntur, neq. est quicquam
vel magnificentius, vel admirabilius. Nam Pacis
tempore omnium harum rerum metu liberamur,
quæ in bello magno cum periculo & acerbissime fer-
re solemus. Eadem Pacis commoda recenset Home-
rus in Clypeo Achillis, quæ hoc loco Hesiodus.

Οἷς δ' ὕβρις τι μέμηλες &c.

Antithesi quadam confert injustorum pœnas
ad præmia iustorum. Sunt autem omnia illa nata ex
legibus natura, quia recta ratio dicitur sceleratis &
flagitiosis hominibus, nullum malum fore impuni-
tum, & mala non esse committenda. Quod autem
mala committuntur & designantur flagitia, etiam si
aliud moneat ratio, in causa sunt affectus, quibus
vitiosi sumus. ὕβρις contumeliam significat. Nam
sic etiam iniuriam in legibus exponit Iureconsul-
tus.

πολλὰκι καὶ ξύμπασσι πόλιν κακὴ ἀνδρῶς
ἐπικυρεῖ.

Hac sententia totidem ferè verbis est in Ecclesia-
ste, Sæpe universa ciuitas mali viri pœnam luit, ut
tota Turingia luit peccatum proditoris Munzeri.
Æschines citauit hunc versum de perfidia Demo-
sthenis. Et Dominus in sacris literis felicitatem ob
Naaman Syria dedisse dicitur, mala verò omnibus
ob peccata Manasse dedit. ἐπικυρεῖ Latine dicitur lue-
re peccata, quod nos rotundius efferimus: entgilt

ein

eius mans/geneusse eius mans. Virumq; enim signi-
ficat. Vfus est Homerus lib. primo Iliad.

λοιμὸν καὶ λοιμὸν.

Poëta constanter observârunt semper pestilitatem
sequi caritatem annonæ. Et nos experientia edocti
sumus, verissimum esse quod dici solet, λοιμὸς μετὰ
λοιμὸν, id est, pestis post famem: Sic enim & supe-
rioribus annis in Italia contigit.

Τεῖχοςον) Emphasis in ea voce est, qua Poëta si-
gnificat eiusmodi odio inter se mutuo accendi atq;
exasperari homines, ut qui potentior sit, impotentio-
rem planè conterat & ad nihilum redigat. Huius
rei multa exempla extant apud eos qui rixantur in
foro. Ibi est videre, quantum malitia valeat huma-
na mentis, & quàm furibundum reddat eum, qui se-
mel conceptum in animo odium, in alterius perni-
ciem summam, nullo tamen aut perquam exiguo suo
commodo, ad finem perducere destinavit. Sed cum
istis temporibus eiusmodi rerum status fuerit, nemini
mirum videri debet, quod de nostrorum temporum
malis querimur.

ἦδ' ἔτι παρ' ἑνὶ ὄντι δίκῃ Διὸς,

Facit nunc Prosopopæiam, cum fingit Iusticiam
sedere iuxta Iovem, atq; illum adhortari, ut iustis des
præmia, de sceleratis verò sumas pœnas. Illo gestu
facit orationem crescere, alioqui idem diceret quod
dixerat suprâ, sed ne esset tædiosum, fingit personam
qua loquatur. Τὰυτ

ταῦτα φυλασσόμενοι βασιλῆες.

Apostrophe est ad Iudices, ut rectè iudicent. neque frustra est, quod hac sapias iterando inculcat. Nam eam esse humana mentis malitiam, ut difficilimè ad ea quæ recta sunt feratur, omnes passim viri sapientes viderunt. Et subiecit gnomas aliquot, quas dubium non est ex legibus natura tanquam ex fonte promanasse. Prior posita sententia mirè cōvenit cum ista quæ in sacris literis est. Incidit in foueam &c. Proxima est apud A. Gell. νοεῖν est intelligere seu animadvertere, propriè merces.

Nūν δὲ ἐγὼ μὴτ' αὐτὸς &c.

Ατοπὸν argumentum, id est, ab absurdo, quasi dicat. Nihil referret quales essemus, si non essent constituta pœna & præmia. Atqui sunt pœna & præmia. Itaq; multum refert. Idem argumentum est apud Aristophanem in Pluto, ubi oraculum consulitur, quibus artibus senex filium instituat suum, ad virtutem ne an ad quasuosas artes conferat, & consultum est, ὡς σφόδρ' ἐστὶ συμφέρον τὸ μὴδὲν αἰσχεῖν ὕγιος ἐν τῶν νῦν χρόνῳ. Ita hīs Poëta dicit, Nolim ego iustus esse, neq; filius meus, si noceret esse iustum, nec essent iustis proposita præmia. Ad hunc modum ratio dijudicare potest, multum referre, bonus ne quis an malus sit, etsi non queat videre causas; nec dijudicare cur malis bene sit, & bonis male. Quemadmodum oculis colorem videt aliquis, licet nesci-

destias cur non aequè naso vel pedibus videas. Ita
revera mente videt neminem esse ledendum, quan-
tumvis causas cur sic videat ignoret. Atq; hac de
caussa adieci correctionem, Sed hæc non puto
facturum Iovem.

Καὶ τοὺς δίκης ἐπιτρέχει, &c.

Argumentatur à natura hominis, & ius natu-
ra describit, & dicit hominibus quasdam sententias
esse insitas, seu divinitus inscriptas in animis qua
doceant nos recta. In bestiis non sunt eiusmodi sen-
tentia quæ iudicent quid sit faciendum, imò est via
dere in his quòd omnia vigerantur, cum homini-
bus iura constituta sint, coniungantur & regantur.
Ergo homines iure debent disceptare: vis beluina est.
Paulus eas leges veritatem Dei appellas. Sunt autem
hæc ferè,

1 Deum cole.

2 Neminem ledito.

3 Quia ad societatem facti sumus, ergo benefacito
alijs, & pro beneficio redde gratiam, iuxta illas vul-
gares sententias. Manus manum lavat, digitus di-
gitum.

4 Ceteris legibus connubia esse coniungenda, &
educandam sobolem & defendendam.

5 Cives esse constituendas, parendum Magi-
strati, & pacta servanda esse. Nam alioqui societas

hominum non potest conservari, nisi fides seruetur in contrahendo.

6 Sicut medicus præscindit aliquam partem corporis ut seruetur totum corpus, ita ut societatis humane corpus conservetur, latrones tollendi sunt & alij qui violant societatem humanam. Ideo & bella geri oportet.

7 Et quia natura non est laedenda, nec offendenda societas, ideo in victu modus, & ordo in actionibus servandus est. Porro, sicut divinis legibus scriptis obtemperare nos oportet, ita & his Deus nos vult obsequi. Et animadvertit in eos qui eas violant, id quod illi cruciatus in flagitiosis testantur, qui etiam si nemo resciscat eorum facinus, tamen naturaliter metuumt impendentes poenas. Fit autem harum legum saepe mentio. Sic Iuvenal.

Numque aliud natura, aliud sapientia suadet?

Νήκερον, id est, immedicabiliter, quasi dicas νῆ ἀνέκρον. Est enim νῆ steretica particula, & ἀνέκρον significat medicor.

Et eleganter dixit ἀμάρτυρον quoniam posteritas quæ propemodum oblitteratur.

Neque enim tantum sumitur supplicium de ipso, sed de ipsius etiam liberis, nam illi postea deterius habebunt.

Sicut & Mose dicit, quod Deus sumat supplicium de his qui mandata eius negligunt in tertiam & quartam generationem. Græci hac de re libros scripserunt.

Et extat libellus Plutarchi de his qui sero puniuntur

à nature, & querit mirabiles rationes. Eius verba
hac sunt. Plus est diuina negocia considerare ho-
mines existentes, quàm de Musicis disputare qui
non sunt Musici, & de re militari, qui eius rei
imperiti sunt.

οὐδ' ἔγωγε λαοῦ νοέων ἐπέω

Hortatur ad Laborem nunc Poëta. Ductum ar-
gumentum à natura virtutis. Nam ita proponit la-
borem, ut sit coniunctus cum virtute & iusticia.
Estq; egregia hac sententia: Mala & improbitas ubiq;
praeforibus sunt: Vel peccare procliuè est & facile,
sed non est tam facile recta facere. Hunc locum imi-
tatus est ille qui literam Pythagora descripsit, Et O-
vid. inquit:

Publica virtutis per mala facta via est.

Μακρὸς γὰρ ὁ ὁδοῦ ὁμιλῶν ἐπ' αὐτῷ

Oportet enim, ut quod iustum est, simplex, pla-
num, & perspicuum sit, nam & veritatis oratio sim-
plex est, & rectum sibi per omnia constat. Ergo quo-
ties aliquid proponitur, de quo inter sapientes ve-
ros non convenit, illud falsum sit necesse est.

εἰς ἄκρον ἵκηται) Duplex lectio est. Sunt enim quò
ἵκηται sunt rursus qui ἵκηται legant. Quòd si legat ἵκη-
ται, tunc impersonaliter erit exponendum.

Οὐτάρ μιν πανταχοῦ ὅς αὐτῷ πάντα νοήσῃ.

Prior γνώμη fuit, virtutem esse coniunctam cum
labore, quòd labore ad virtutem perveniatur. Nunc

secundam proponit de diuersitate ingeniorum. Citat hunc versum Aristoteles 1. lib. Ethicorum. Et Linus interpretatus est hunc locum penè ad verbum in Fabio & Minutio Sæpè ego audiui milites cum primum esse virum, qui ipse consulat quod in rem sit : Secundum eum, qui benè monenti obedi- at : Qui nec ipse consulere, nec alteri parère scit, eum extremi ingenii esse. Minutij verba sunt.

Ἀλλὰ οὐ γὰρ ἡμετέρη, &c.

Hac est demum de labore propositio. Labora ut possis effugere famem. Et argumentatur à locis honestatis, quod & Dii & hominibus sint chari homines solertes : Oderunt autem semper dii ignauos. Ad- didit quoq, similitudinem, qua vitam inertium fu- cis comparat. Sunt autem fuci degeneres apes, est q, genus insecti, simile quidem apibus, sed ingenio dis- simile, illi sunt qui mel apibus absument, cum ipsi non laborent. Et sic etiam Plinius meminit libro 11. cap. 6. Aristot. lib. 9. de natura animalium inquit : Vesparum alia carent aculeo ut fuci, alia autem ha- bent. κρύψω & nomen venit à κρύψω, quod abscon- do, occulto, significat, & ὀπίσθω cauda, Non enim ex- erunt aculeum sicut apes.

οὐδὲ ἡμετέρα Φίλ' &c.

Repetit propositionem cum insigni commendatio- ne laboris.

οὐ γὰρ ἡμετέρα) positum est pro ὅμοιος & ἴσος. Verò adie- cticiu

Efficiunt est complendi versus gratia adpositum.

ἀεὶ φορὰ θυμὸν) Hesychius ματαιόφορα exponit, ὁ κὺς
Φας ἔχων τὰς Φένας.

Αἰδώς δ', οὐκ ἀγαθὴ ἔστω.

Occupationes adiecit. Fortasse turpe tibi videtur
laborare, Atqui non est turpe laborare praesertim
egenti. Citatur prouerbialiter hic versus, mendicos
debere esse impudentes, verum hac neutiquam Hesiodi
sententia est. Est enim duplex verecundia,
bona scilicet, & minus bona. Prodest in loco pudor,
obest, si quis hoc ignauiam suam praelexat. Neque
aliud hoc loco pudorem vocat, quàm quod Virgilius
dixit, Degeneres animos.

χρήματα δ' ἔχ' ἀπαικτὰ θεόδοτα

Est in omnium ore hac sententia: Male parta male
dilabuntur, honestè parta durant apud hære-
des. Sunt enim θεόδοτα, id est, diuinitus data.

εἰ γὰρ τις καὶ χερσὶ βίη μέγαν ἔλβον.

Duo genera iniuria facit, quibus duplices artes
perandi videtur intelligit. Sunt qui manus in alienas
facultates iniiciunt & vi rapiunt, hos raptores no-
minare licebit. Alij per fraudem & periuria dis-
scere cupiunt, quorum magna ubique copia est. Hi sunt
qui lingua pradanur, id est, ex mendacijs.

ῥηδὶ τὸ μὴ μαρτυρεῖσθαι θεοί.

Validissimum argumentum est, quo absterrentur
homines à malefactis, videlicet, metu poenarum.

Atque hæc est secunda pars circumductionis, qua absoluit sententiam.

Ἰονοδὲ ὅς δ' ἐκείτῳ, ὅς τε ξείνων κακὸν ἔρξῃ

Sequitur catalogus praeceptorum de varijs officijs. Idem, inquit, est flagitium hospitem ledere & supplicem. Maximi namq; olim hospitale ius fiebat. Et nota est historia de Campano illo & Romano milite. Multa hospitalitatis mentio fit apud Homerum. Nec Homini vocabulo digni sunt, qui eam non ex animo praestant peregrino & egenti. Et Iuppiter ξείνῳ dictus est, quod in eius tutela sint hospites. Unde est illud Virgilij:

Iuppiter (hospitibus nam te dare iura loquuntur) &c.

Apud Homerum Odysseus Nausicaæ puella dicit quãtoperere sint Ioni cura hospites & supplices cum ait,

πρὸς γὰρ δῖος εἶσιν ἀπαντες

Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δῖός τις δ' ἐλίζῃ τε Φίλῃ τε.

Ἐρξῃ Metathesis est. Venit. n. ἀπὸ ῥέξω in futuro, ἀγαθὰ δῖμνια βαίνει. Timesis.

Ἐρξῃ καίρια importuna. Flagitiola dicuntur.

Ὅς τε τὸ ἀφαιδῖς &c.

Et sacra scriptura horrendum supplicium ijs minatur qui pueros ledunt. Est enim alioquin ea aias obnoxia malo. Bis autem peccant qui ledunt orphanos πῦρ pro τοῖς Doricè.

κακὰ ἐσὶ τῇ γῆρι &c. ἔδω

Ἀπ.

Antithesi quadam praecepta Decalogi refert. Nam cum in Decalogo doceamur, parentes esse honorandos, eamq; ob causam addita sit promissio, nihil praecipitur hic aliud, quam non esse contumelia & probris afficiendos. Itaq; & promissioni, quae est in praeceptis, Hesiodus comminationem opponit, quod Iuppiter tandem pro iniustis operibus asperam retributionem sit compensaturus. Est autem elegans metaphora ἰνδὶ μέγῃ & δώ, id est, in limine senectæ, pro extrema senectæ. Atq; hoc imitati sunt Poëta Latini.

καδδύναμι δ' ἔρδεν &c.

Praeceptum est de faciendis sacris. Et vocabant libationes quando in sacris fundebatur aut offerebatur vinum. Quemadmodum Aeneas apud Virg. in l. cum primum ad Didonem venerat. Α σπένδω libo, quod est leniter degusto, σπονδή venit. καδδύναμι secundum potentiam, id est, pro viribus.

ὅφ' ἄλλων ὠνῇ κληρον.

Hoc est, ut aliorum iuues rem familiarem, possessionem &c. Ad hunc modum etiam Christus in Evangelio monet ut simus pauperes, quo alijs possimus dare, non ut accipiamus, ὠνῇ propter verbum, ὃ ἐν ὠμω μετακινῆται est.

τὸν φιλεῖντ' Ἰπὶ δαίτῃ καλεῖν, τὸν &c.

Adiicit quadam praecepta Liberalitatis, sed tamen alieniora à primis illis Iusticie gradibus, sicut

Cic. in Off. facit. Nec est impium, quòd inimicum amittendum esse monet, cum & Salomon eius rei meminerit. cauendum tamen ne nostro vitio accidat. Φιλῆν non amare tantum significat, sed etiam hospitio accipere, & comiter tractare, ut

*ἡ δὲ ξῆνον περιόντα Φιλῆν, ἐθέλοντα ἢ πῶποτε
Τὸν ἢ μάλιστα καλεῖν ὅς τις σέθεν ἐγγύθι.*

Admonet vicinum studiosè colendum esse. Cum enim tota nostra vita ad societatem comparata sit, nemo ignorat, quàm ingens bonum sit, bonum habere vicinum. Nec Poëta hanc sententiam temere multis rationibus amplificauit, ubi vicinorum & cognatorum sedulitatem in negocijs obeundis & officijs præstandis ita confert, ut quàm longissimè cognatos, si opus sit alieno auxilio, vicini antecelant. Id quod & Cassia apologus apud A. Gellium indicat, ubi cognati multò minus faciunt quàm vicini. Nec Themistoclem fugit, quòd cum pradium venditurus erat, etiam hoc per præconem addendum censuit, quòd haberet bonum vicinum.

Εὐ μὲν μετεῖναι τῷ γείτνῳ &c.

Aliud præceptum de mutuo persoluen-do, & citatur hic locus in Offic. à Cicerone, ubi de gratitudine scribit. Item in claris Oratoribus ferè citatur hic versiculus ubi dicitur de reddenda gratia, nec est ullum vulgariùs ingratitude vitium in toto orbe, licet Deus impunitum non finat. Nam & Salomon

mon dicit : Non recedet malum de domo ingrati.

ὧ, ἡτοιμαῖς exponi debet, quemadmodum supra quoque est enim subiunctiva particula, ut sit sensus, si mutuo sumpseris, alterum ei abundare videtur. Nam ita solent iterare has particulas, ut Homerus quoque.

μετρεῖν δαί) passim exponendum, pro dimensum accipere, vel mutuo accipere, Du sollst dir wol lassen messen. Suidas dicit μετρεῖν, non tantum mensurare vel mutuo dare, sed etiam mutuo accipere significare. Docet autem natura ipsa gratitudinem, & illa lex naturalis verè divina est, etiamsi non esset praescripta. Et cum nulla iam immanis bestia sit, in qua non sit sensus gratitudinis, praestandum est maximè, ut nec homo ab hac sit alienus. Quid enim aliud sibi volunt exempla Leonis & Draconis, quam ut gratitudinem nobis commendent, siue ea vera siue ficta sint, nihil tamen aliud quàm gratitudinem ob oculos his proponere viri sapientes voluerunt. Et qui Gratiarum pinxerunt, pro una fingunt geminas redire. Una enim dat, gemina referunt.

Τὸν Φιλέοντα Φιλεῖν καὶ τῷ &c.

Commendat nobis Amicitiam illa sententia. Iam cum nonnulli adeo morosi sint, ut planè abhorreant à societate, & nullum animal proprius homine ad illam accedat, addam etiam quod plures nec habere

nec colere possimus, (nec enim ex quouis amicitia constat, sed ex similibus natura) rectè Hesiodus præcepisse iudicandus est, cum doceat non quosvis in amicitiam recipiendos, & danti esse dandum, non danti, id est, sordido nequaquam. Et quanquam haec sententia paulò gentiliores cum ipsa lege natura pugnare videantur, ut indicat Plato in Gorgia, tamen quia beneficium est compensandum, nec omnes iuvare possumus, nemini dubium esse poterit certos quosdam esse iuvandos. Non autem sic obligaris illi quia nihil de te meritus est, ut obligaris benemerito. Quia naturaliter sic obligati sumus ut reddamus officium, quemadmodum & Iureconsultus ait obligari *πρός ἀντίδωρον*.

Δὲς ἀγαθῶν, ἀποκτίνει δὲ κακῶν

Liberalitatis præceptum est. Quanquam autem nulla leges cogant hominem ad Liberalitatem præstandam, ipsa tamen humanitas oblineat & cogit nos, ut beneficiamus bonis viris, & communem societatem iuvemus. Quapropter & cum virtute ita comparatum esse videmus, ut boni viri etiam si multa Liberalitatis officia præstent, semper tamen lati & hilares sunt. Contra mali etiam si multa habeant, nunquam tamen tranquillam & paccatam conscientiam à Puris obtineant, ut vel hoc nomine doceremur, liberalitatem plurimi esse faciendam, non tam aliorum causa, quorum inopiam nostra liberalitate suble-

lena-

leuamus, quam nostra quoque, quod animi tranquillitatem istinc concipimus & possidemus.

Επαχύνωσ) παχύνω significat gelidum facio.

Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἴππῃ σμικρὸν

Ad multa utilis erit hac sententia. Verum non ineptè ad studia literarum referri queat. Commendat autem diligentiam & assiduitatem nobis. Est enim iucundum presenti copia frui, & semper aliquid habere pre manu. Et quanquam nemo adeò diues sit qui non alterius egeat, neque quisquam adeò doctus, qui non opus habeat alieno adminiculo ad literas, tamen turpissimum est quotidie velle emendicare nec posse οἰκίσαι & vivere.

αἴθωπα λιμὸν) id est, nigram famem, ab effectu dixit, quemadmodum Homerus frequenter αἴθωπα οἶνον. Sunt enim famelici nigri, & fames soles nigriores reddere. Hunc gracissimum imitati sunt Germani qui dicunt: der schwarze Hunger. αἴθωψ significat faciem comburens.

Ἀρχομένῃ δὲ πῖθου καὶ λήγοντι &c.

Præceptum est de Parsimonia. Cum res est, abunde maiores sumptus facere potes: est quæ humanitaria hoc. Verum nihil proderit iam primum velle comparcere, ubi patrimonium est amissum. Nam odiola est in fundo parsimonia, iuxta versum:

Nil iuuat amisso claudere septa grege.

Rursus cum res abundè suppetunt, non decet eius-

n. odi

modi sumptus facere, ut nihil reliquum facias, id enim prodigalitatis, non liberalitatis esset. Sed memineris iuxta Salo. ita derivare fontes omnes foras, ut tamen horum dominus maneas. In summa. Poëta utraq; extrema Liberalitatis fugienda monet, ut neq; sis prodigus neq; sordidus.

Μιῶδες δὲ ἀνδρὲς Φιλῶ εἰρημίων &c.

Aliud praeceptum, Mercenarij sunt benigne tractandi. Et debes sufficienter mercedem solvere ijs quos conduxisti, ita illi vicissim operam dabunt, ut respondeant in laborando.

Καὶ πεκασιγῆτω γαλάκας.

Egregia sententia, Non temere fidendum ulli. Nemi-
mini fidas, nisi qui cum modium salis adsumpseris.
Item cum fratre iocans adde testem. Quod si in ioco
adhibendus testis, quanto magis in rebus serijs?
Epitheton est in participio γαλάκας, quasi dicat,
vide ne verba quae iocando dixeris, inuerviantur tibi,
itaq; teste convenit cum fratre iocari.

Πίστες ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστία

Id est. Credendum est & non credendum. Prius
le cum primis praeceptum, quodq; imis sensibus repo-
nendum est Illi enim potissimum experiuntur quae
vis sit huius sententia qui versantur in Rebus pub. &
gravioribus causis, praesertim periculosis temporibus.
Nec Graci frustra monuerunt μέμνησαι ἀπιστεῖν. Nam
si propter fucatam amicitiam vix fratri est adha-
benda

benda fides, quantum alijs fidendum sit, facile aestimari potest.

Μὴ δὲ γυνή σὲ νόον πυροῖται

Præceptum est de scortis. Probat enim Hesiodus coniugium. Nam de eo infra dicit.

πυροῖται) composita dictio est, quasi dicas οὐ-
nans nates, ἀπὸ πυρὸς ἔσται.

σένεον) te mentem, id est, tuam mentem. Vtuntur enim primitivis pro derivativis.

Φιλήτης) Hesychio κλέπτης καὶ ληστὴς ἐστὶ, ab ἑωὶ ἔσται ἄ-
λω composita dictio, Φιλητὴς verò amator.

Μονοχρῆς ὅτι πᾶσι σώζοι

Oeconomicon hoc præceptum est, quo non aliud admonemur quàm iuxta vetus proverbum, Oculo Domini saginari equum. Est enim primum (secundum Catonis sententiam) in re rustica benecolere.

Φερέμεν) Ionicus infinitivus est.

γρηγορὸς ὅτι θύνοις ἔσται.

Duplex sensus horum versuum est. Prior ratio est, quòd maior liberorum grex relinquitur, hoc feliciter procedere rem familiarem. Sic enim ἔσται Germani proverbio locum fecimus. Altera est, quòd res domestica non unius tantum opera potest augeri. Si quidem unus vir nullus vir, ut habet proverbium.

οὐδὲν ἂν πλεονέκτημα ἔσται

Conclusio generalis est, qua continet laudem assidua-

diuitiis & industria. Assiduitate ditescis, inquit. Sis sedulus in opere tuo, & ditescis iuxta versiculum:

Gutta cauat lapidem, non vi, sed saepe cadendo.

IN HESIODI LIBRVM

secundum Enar. Phil. Mel,

P*riore libello praecepta de moribus tradita sunt. Secundus liber continet praecepta Agriculturae. Et quanquam discenda Graeca linguae causa enarratur hic Auctor; tamen si quam utilitatem & rerum cognitio, quae hic docetur, adferet, non verba tantum, sed res etiam consideremus & discamus.*

Quondam proderant haec Hesiodi praecepta Agriculis, quia quo quidq; tempore facerent hinc discabant. Nobis plus prosunt Physica & Astronomica quae aspersa sunt. Nam saepe causas naturales tempestatum, & aliarum rerum commemorat. Porro etiam totius anni tempora discernit per insignium syderum ortus & occasus. Ita docet totam rationem & varietatem ortus & occasus. Primum autem per liberalis & valde honesta cognitio est omnium Astronomiae partium, & dignissima bono viro. Sicut Ovidius testatur cum ait:

*Felices animæ, quibus hæc cognoscere primum
Inque domos superas scandere cura fuit.*

Gre-

Eredibile est illos pariter vicijsque iocisque
 Altius humanis exeruisse caput.

Secundo necessaria est cognitio cælestium motuum, quia oportet nos in rebus publicis habere descriptionem Anni & Mensium, quæ si non haberentur, nulla posset memoria præteritarum rerum haberi, & multa præsentēs res intempestivè fierent. Et Deus præcepit ab eam causam astra observari cum dicit: erunt in annos. Hic verò libellus Hesiodi ita scite totum annum metitur, ut si fastos non haberemus, ex Hesiodo confici possent. Et quidem hac ferè tota veteris Astrologia fuit.

Tertiò magnas adfert utilitates, quia ex cognitione cælestium motuum, tempestates annorum, fertilitas & sterilitas prævideri possunt, ut licuit animadvertere anno ab hinc tertio, ubi propter vim aquarum multis locis corrupta seges est. Ideo & Moses ait: Erunt in signa, tempora, & annos, id est, diversitatem temporum sidera efficiunt, ut aliàs aestus sit maior, aliàs frigus acrius, aliàs maior siccitas; aliàs magis vividus aer sit.

Pleiades manipulus est septem stellarum in tergo Tauri quæ conspiciuntur noctu ferè per totam hyemem. Porro noctu cōspici, est oriri $\pi\epsilon\omicron\upsilon\iota\kappa\omega\varsigma$, ut apud Ovid. Quatuor autumnos Pleias orta facit.

Sub initium Maij, cum Sole subuehuntur mane supra terram, id est oriri $\nu\omicron\sigma\mu\iota\kappa\omega\varsigma$. Mense Iunio præueniunt;

deunt, ita ut mane conspiciantur, idq; vocant oriri
 ἡλιακῶς, paulo ante Solis ortum conspici. Ideo Hesio-
 dus ait messem instare cum oriuntur Pleiades, vide-
 licet ortu Heliaco. Nouembri mane sub terram des-
 cendum, cum noctu conspecta sunt, id est, occidere
 νοσηκῶς. Id verò tempus sementi faciendæ idoneum
 iudicant Agricola. Ideo Virgilius dixit:

Ante tibi Eoæ Atlantides abscondantur

Debita quàm sulcis committas lemina, &c. Id
 est, mane occidant, quod fit Hyeme. Sed ubi citius
 hyems est, citius ferunt, ut in Germania, id quoque
 precipit Virgilius:

Dum sicca tellure licet, dum nubila pendent.

Dicuntur Pleiades, quòd sit plurium coniunctarum
 stellarum proprius cætus. Latini Vergilias dixerunt,
 quòd in vere oriantur. Atlantis filia finguntur, &
 credo Atlanti eum honorem haberi quòd docuerit
 Astronomiam. Poëta trisyllabon faciunt ὠληϊὰς, in
 soluta verò oratione dissyllabon est pleias.

Ἐπιπλεμενίων ἢ Ionica dialecto interposita est.

αὐτὸς δὲ τὸν νῦν τὰς τετράημετον πλεαδωντα.

Quòd dicit quadraginta dies noctesq; latere Ver-
 gilias, sic accipe, à Maio subuectas supra terram in-
 terdiu nos cerni. propter vicinitatem Solis magna
 parte æstatis, noctu verò sub terra sunt. Post menses
 duos mane cernuntur ubi longius iam Sol discesserit
 à Tauro. Deinde mense Octobri post matutinum oc-

casum

casum noctu rursus cernuntur. Neque est sic accipien-
dum, quod post occasum matutinum, post autumnum
lateant, nam ita noctu cernerentur. Nunc Poëta nec
noctu nec interdiu conspici dicit. Id fit in aestate dum
Sol propius Taurum versatur.

κεκρύφαται) *tertia perso. est prae. pas. ut apud Ho-*
merum in 2. Iliad. τὴν πτερόφαται, Addunt enim Io-
nes τὰν tantum ad prae. Aëtinae vocis.

πέλομαι περιπλομένη ενιαυτῷ) *existo, inde περιπλόμι-*
ος, & est perpetuum anni epitheton. Gellius dili-
genter hanc vocem reddit. lib. 3. cap. 16. pro decur-
rente ad finem anno, & non circumacto anno.

Οὗτος τοι πεδίων πέλε) νόμος

Elliptica oratio est, vult enim dicere, Illis qui prope
mare habitant, quiq; valles concavas &c. hac lex
servanda est.

ἄγκυ) *palustrem terram significat.*

Γυμνὸν ποταμὸν

A signo describit rursus tempus arationis &
messis. Est autem arandum ante maximam sauciem
hyemis. Et commodè adiecit adhortatiunculam. Vi-
de ut res tua tempore conficiatur, ne cogaris aliena
vivere quædā.

ὥς τοι ἕκαστα ᾧ ἐξ αἰέξε) *Verbo singul. num. nomen*
plur. num. adiunxit, quod Græcis familiare est.

παύω) *Id est, trepidè peto alienas ades.*

Ἐρῶ τὰτ' αὖθρῶπισι

Causa, quare sic laborandum. Quia homo factus
& ordinatus est ad labores. Neque frustra est quod hoc
tam sedulo inculcat & urget Poëta. Nam prater-
quam quod Dei voluntas est laborare, etiam hoc si-
gnificare Poëta voluit, non posse fieri ut quis honeste
vivas, nisi simul labores. Et quemadmodum maximæ
res dilabuntur per discordiam, ita quoque per socordi-
am ac negligentiam, ut saepe usu venire videmus.
Sunt enim qui tamen si non magnos faciant sumus,
nec dilapident rem familiarem, tamen socordia ad
extremam paupertatem rediguntur.

Ἀγνικμύρομαι) est ordino, constituo.

Οἶκον μὲν πρῶτιστι γυναικῶν

Primus versus huius libri continebat Propositionem, complectens summam agriculturae, messis vide-
licet & arationis. Nunc Narrationem contexuit, quæ
generalia quadam præcepta continet, de constituen-
da re familiari.

κτῆνῶν ἔργον.

Aristoteles æconomiam suam incepit ab hoc ver-
su, & refert ad uxores, cum ancillam intelligat Poë-
ta. Nam post de uxore loquitur. Est elegantissimus
locus de Coniugio in Xenophonte, quem Columella
optimis & præstantissimis verbis expressit in præfa-
tione 12. libri Κτῆνῶν, ancillam emptam significat &
non nuptam.

ἀνὴρ καὶ ὁ ὡς οἶκος.

Commendat ordinem & curam in re domestica hoc præceptum. Columella. n. nihil magis prodesse dicit quam si seruetur ordo. Vetus, inquit est proverbiū, Paupertatem certissimam esse, cum alicuius indigeas, vti eo non posse, quia ignoretur vbi proiectum iaceat quod desideratur. Itaque in re familiari laboriosior est negligentia quam diligentia. Sic accidit in nostris studiis. Sunt qui multas sententias tenent, sed cum est dicendum & stilus exercendus, nulla prorsus veniunt in mentem. Quid sit in causa dictum est.

ἢ δὲ ὥρη τοῦ ἀγροῦ

Oportet agricolam diligenter observare occasionem, quia non levis iactura est in mutuo accipiendo, dum. n. mutuum petis, perdis temporis occasionem.

Μηδ' ἀναβάλλεαι εἰς αὐριον

Sunt hac communia præcepta de non tuncando. Rectè Ovidius in hanc sententiam dixit:

Qui non est hodie, cras minus aptus erit.

ἔν) significat postremum mensis diem, significat item tertiam lunam seu perendinum diem, ut apud Aristophanem, (quem Suidas citat) ἡμέρη κατὰ τὴν ἔναις εἰς ἔλθης, ἀντὶ τῆς εἰς τῆς τριῶ.

ἢ μὲν δὲ λήξαι μὲν

Secundum præceptum est de aratro faciendo, & quando cadenda sit materia ad rem rusticam. Ordinetur autem à Chronographia.

ἰσχυρὸν καῦμα) τὸ ἰσχυρὸν exponunt, id est, æstus qui sudorem ciet.

μὲν ὅτε πρὶν βροτὶ & χρῶς.

Id est, remisso æstu respirat corpus. Nam propter æstum & calorem corpus prorsus torpet, neq; homines solum ita afficiuntur, verum etiam inanimata.

Ἀντὶ τὴν Σείρα & αἰγὴ &c.

Sirius stella in ore canis maioris, quæ cum leone supra terram subuehitur, sicut Lucan. in 10. testatur.

Qua mixta Leonis

Sidera sunt Cancro, rapidos qua Sirius ignes Exerit &c.

Deinde ubi Sol accesserit Scorpium, mane aliquantisper ante Solem supra terram subuehitur Heliaco ortu. Deinde orto Sole statim labitur sub terram. Ideo dicit Hesiod. nocte frui Sirium, id est, mane aliquantisper ante solis ortum supra terram emergere, at non commorari diu post solis ortum supra terram. Nomen Sirius à σείρω factum est, quod inflammare, arfacere significat.

ἡμὲν αἰδηκτομένη πέλει

Describit commodum tempus secandi ligna. Durant enim hac longo tempore, nec sunt obnoxia corrosioni. Hoc significat αἰδηκτομένη, id est, incorruptissima à δήκω, i. mordeo, quæ non mordetur à vermibus.

Περὶ ὧν τε περὶ δ' αὖ, mortarium trium pedum intelligere videtur. Suspicer enim talibus mortarijs usos esse pro molis.

*δ' ὧρον Græci appellant palmum, quod munusculum dā-
tio δ' ὧρον appelletur. Id autem semper geritur per ma-
nus palmi. Videruntur libro secundo.*

*γύλων id est, dentale, vocant lignum cui vomer
inseritur, quod tanquam artus continent corpus hu-
manum, sic dentale continet vomerem.*

*περὶ ὧρον id est, ilignum, est enim validissi-
mum.*

Εὐτ' αὖ Ἀθηναίης.

*Cererem vocat Athenæam, quod ipsa Atheni-
enses atq. adeo omnes homines de frugibus docue-
rit. Potest tamen etiam vel ad Erichthonium, vel ad
Triptoleum referri.*

*ἔλυμα id est, buris, lignum longum est cui inser-
tum est dentale. Locum Vergilij 1. Georg. cum hoc
confer, qui sic incipit:*

*Continuo in sylvis magna vi flexa domatur
In burim &c.*

ὅσα δ' ἔτι δ' ἀποτρεῖ.

*Indicat patrem familias oportere bene instructum
esse, ne quis casus per inopiam suppellestilis remore-
tur rusticum laborem.*

*αὐτὸ γάρ) vocant cum vomer est insertus dentali,
clavis non affixo, sed quod buri naturaliter est con-*

vinum: Sicut *πηγὴν*, cuius *γῆς* clavis est *ἀσπίς*.

ἀξας) ab *ἀγῶ* venit. id est. Frango quod in presenti in usu non est.

ἀκίον) quod non arroditur à vermibus. non sentiens illos vermes. *κίς* enim vermis ligni est.

διδόνης) Plinius numerat quoque illa ligna inter ea quae cariem nesciunt.

Βόει δ' ἐναετήρια &c.

Cuiusmodi boues conueniat agricolam habere.

Τοῖς δ' ἅμα ποταρχονταῖς

Habes hoc loco praeceptum de ministro, quia hunc aetate & moribus prae dictum esse oporteat. Et si tantum in ministro requiris Hesiodus, ut inueniendi bobus praeficere nolueris, quanto minus Ecclesiasticis & Rebus praeficeret.

ὀκτὰ βλωμοῖς) id est. octo morsum, ita tamen ut unum frustum habeas quinque morsus, *βλωμοῖς* morsum significat.

καὶ Πρωτοερίην ἀλίσσας

Hoc Verg. in 1. Georg. imitatus est hunc in modum
Dum sicca tellure licet, &c.

Nam sera satio obest, neque secunda satio tantum commodi habet, quantum tempestiva illa cum robusta farra serantur.

πλοῖον αὐτὸ πλοῖον) est percelli & tanquam attoliturum reddi. gassen.

Φαζιὰς

Φαζεας δ' ὡτ' αὖ

Hactenus suppellectilem rusticam & familiam agricola pertractavit. sequitur nunc quando sit arandum, & quoties sit arandum. Porro Poëta fingunt Grues auolare in meridionalem regionem, in Aegyptum videlicet, ubi belligerantur cum Pygmeis, ut est apud Homerum Iliad. lib. 3.

Αἰτ' ἐπεὶ αὖ χερμῶνα Φύρν, καὶ ἀγέσφατον ὄμ-
Cpov.

Verum Alberius scribit non esse fabulosum, sed quod sint ibi monstra quadam similia hominibus. Imitatus est hunc quoque locum Hesiodi Virgilius in 1, Georg.

καὶ δὲ τίς δ' ἔδαν' ἀνδρὸς) Id est, terret cum cui non sunt boves, propterea quod iam instat tempus postrema arationis. In dictione αὖτις longa brevis concipit, ut sapè supra.

ρηίδιον γὰρ ἐπ' αὖτις

Negligentiam & inscitiam rusticorum taxat, qui non considerant quibus opus habeant, sed in alienam opem semper sunt intenti, id quod miserrimum est. Est autem incundum cum primis in hoc carmine, ὅτι μὴ περκαυλήψως, quo confusas eorum rationem qui obijcere poterant: Si quid desiderabimus in re familiari nostra, poterimus ab alio mutuo petere. Et respondet eadem opera posse petere & negare aliquem. Ab ἀπὸ & ἀνὰ.

νομα compositum ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, & significat dene-
gare.

Νῆμι' ὁ δὲ τῶν οἰστῶν &c.

*Idest. Ignorat quot lignis opus sit. Nam ma-
gna congerie bonorum lignorum opus est ad fabri-
candum currum.*

Εὐτ' ἀνδρὶ πρῶτος &c.

*Totus ille locus ad Arationem pertinet, & est ad-
hortatio ut statim admoucant manum operi non
santum famuli, sed & ipse Paterfamilias. Addit
deinde signa & circumstantias, qualis terra sit aran-
da, sicca scilicet & humida. Columella in hanc sen-
sentiam inquit: Neq; succo careant, neq; abundant
uligine. Ita Hesiodus iubet siccam & humidam
arare, id est, non lutosam, & tamen madefactam.
Meminerunt quoq; huius praecepti Plinius & Theo-
phrastus.*

Εἰ αὖτε πολὺν, ἵππ' &c.

*Praeceptum est de reliquis arationibus. Pingue
solum solet quater arari, bis solem bis frigora sentit,
sicut est solum Italicum. Qui verò tenuius solum ha-
bent, ter arant. Prima aratio est Proscissio. Secun-
dò arant mense Iunio, ante solstitium, Latini Iterati-
onem. Nos braachen vocamus. Postremò ante semē-
tem aratur hoc Latini. Tertiationem vocant.*

Νεὶον ὃ ἀρπῆν ἐν &c.

*Adiecit praeceptum quòd intervalla sint facienda
agris*

agris quibus interspirent & quiescant. sunt enim multo feraciores si permiseris intervalla, quàm sine intervallis. Estq; hic locus commendatio nonalis.

Nam cum terra quozannis ferendo non sit defatigata, nec penitus exhausta, sit ut copiosorem fructum ferat & gravior quoq; sit. Est autem Nonale, teste Plinio, quod alternis annis seritur. Opera precium faceret studiosus puer, si qua sunt in primo Georg. Verg. cum hoc loco contulerit, ita sine negotio Hesiodi sententiam poterit adsequi.

ἀλεξίαιον id est, pellens execrationem, solent enim agricola maledicere quando fructus ex sementia non proveniunt. Sic Hercules ἀλεξίνακας dictus est, quòd depulerit mala hominibus, & fuerit dominus monstrorum.

Ὁ χεῶν ὁ δὲ χρονίου &c.

De sacris faciendis praeceptum. Admonet superos esse precandos, ut hominum studia & labores bene fortunent. Idem facit Verg. & Xenophon magnificè in Oeconomia. Quidam per terrenum Iovem intelligi putant Plutem, ego verò eum puto qui gubernat & regit terrena.

ἱερὰ id est, aram, Alludit enim ad Eleusinia Cereus sacra, quae Athenis fiebant, & vocabantur Mysteria. Videntur autem mihi fuisse conspirationes & fœdera, quibus se adstrinxerant ad civilia officia ciues, hoc potest colligi ex Ciccone, ubi de Eleu-

finis sacris disputat. Erant autem maiora & minora sacra, & haec sub autumnum fiebant. Porro singula Cererem, cum per orbem quareret filiam, humaniter ab Atheniensibus receptam esse, & ideo illi hanc gratiam reddidisse.

Ἀρχόμεν & τὰ πρῶτ' &c.

Circumstantia est quomodo sit arandum, nam supra dixit quando & quoties sit arandum.

Εὐθύον) lignum significat quod est proximum
semoni, aliaqui cor arboris hac voce significatur.
μικροῦτορον integrum est, Poëta μέγαν fecit. Iulius
Pollux lorum esse dicit quod boues iugo alligat.
πρῶτον ὅπρ' ἵκται ἡ δ' αἶψα

Ille fuit absolutio sententiae, est autem solæcum hoc quod à Græcis fieri solet. In arando debet subsequi aliquis, qui scamina i. maiores glebas confringat. Vergilius: Multum ad cœrastris glebas qui frangit inertes. Vimineasq; trahit crates &c.

Et Plinius: Crate dentata, vel tabula aratro annexa, quod vocant lerare, operientes semina.

Hæc descriptio agricultura non convenit cum nostra. μακίλη dicitur ein Dactyl vel Diste.

Μακίλη ein Rarst. Virgil. locum de occasione huc refer.

Ἐπιφρονίην ὁ ἀρίστην &c.

Epiphonema est. Crede mihi, multum commodi adfert industria. Homo ignavus vix unquam ditescet.

Soleo

Solet autem sic Poëta subinde spargere sententias de diligentia, quod sine ea nemo quicquam laude dignum efficere potest.

ἀδρῶσιν) τὸ ἀδρῶν, μέγα πᾶχ' Hefychius exponit, non seip̄t/fructibar. Et est sensus, si ita fregeris glebas, ubi ita subegeris solum, spica multa ubertate, sem̄ (ut Columella dixit) pinguedine nutent ad terram. Elegans pictura seu ὑποπινωσις huius carminis, quam ita describit, ut oculis planè subjiciat.

Εἰ πᾶλ' αὐτὰς ὁμοῦν ὀλίμπι

Egregia hac sententia est, quam nemo negare potest ex Patrum religione manasse, ac veluti per manus traditam esse. Conuenit enim cum primo decalogi præcepto, quo iubemur Deum honorare, ac illi fide. Timemus cum impia fiducia nostri relicta, omnem spem in Deum collocamus, hoc unum cogitantes, ne in rebus prosperis insolescamus, contra in aduersis deiciamur.

Ad hunc modum Hesiodus Agriculturam, & quicquid est laborum nobis commendat. Vult ut pro se quisq; acriter in laborem animum intendat, verum finem laborum, & ut nos vocamus benedictionem, non nisi à Deo expectet. Quod si ille laboribus nostris affulserit, ac gratiam auram commoda tempestate aspirauerit, nemini dubium esse debet, quin suum quoq; labores adsequantur finem & huiusmodi felix messis proveniat, ut (quemadmodum hic dicit

cis Poëta) sit utendum omnibus vasis repurgatis, quibus diu non sis usus.

πολιὸν ἔθ) Id est, Canum ver, Epitethon veris, quod adhuc ab hyeme & pruinis canescit.

Ὠχέων) cum win antepenul. scribendum est, Concipit autem rursus longa breuem, ut saepe iam supra.

Εἰ δέ κε νηελίοιο τροπῆς ἀρῆς

Aliud praeceptum est, videlicet quod tempus sit vitandum, nec est quod ordo in praeceptis te magnopere moretur. Poteris enim per te fingere tibi vel hunc vel alium ordinem, sit quod hoc secundum praeceptum.

τροπῆς) Graeci omnes conuersiones vocant. Est quod τροπὴ χθιμερὴ καὶ θερινή, id est, solstitium aestiuium, & hyberuum, quod Latini raro solstitium, sed brumam vocarunt ἀπὸ τῆ βραχυχώρας ἡμέρας ut Servius ait. Vocant etiam aequinoctia conuersiones, quia tunc Sol quasi conuertit se, & incipit descendere. Ita in conuersione hyberna, quando Sol longissime distat propter obliquitatem, tunc vertit se, & incipit ascendere, quia est statio solis. Ideo monet non esse arandum sub brumam.

Οἷός δ' ἐν Φορμῷ ἔσ.

Extenuatio est, Domum portabis, non vehes, opus erit tibi calathis, non onusto planstro, habebis enim multum culmorum, & parum granorum.

Φορ-

Φόρμυς dicitur quicquid confutum est, Φόρμυον
stragulum factum ex iuncis. ein Deffen / hinc
Phormio parafiti nomen.

Αλλοτὸς ἄλλοις ὁ Ζηνὸς νότος αἰγιόχοιο

Tertium praeceptum, Alio tempore sunt alia tem-
pestates, aliquando citius, aliquando serius seren-
dum, ut sinent tempestates. Quia nonnunquam dif-
feri Iupiter tempestatem, & quando nos felicissimum
annum speramus, tunc deploratissimum experimur,
Ergo Ioui committenda huius rei cura, ut perficiat
ex sua sententia quae volet.

Εἰ δὲ κεῖν ὅψ' ἀρόσης &c.

Quartum praeceptum de sera aratione. Sin autem
sero araveris, hoc poteris esse remedio, & verna ara-
tio tum felix esse poterit, si pluerit ad tertium usque
diem, ita ut pluvia neq. superet ungulam bouis neq.
destituat, in summa, ut impleat vestigia. Nam tum
terra permadescit, & verna satio nihil infirmior sit
autumnali. Et quia humor est principium vitae, ideo
fit quoddam humor tam facile non ladas quam siccitas.
Est autem pulchra periphrasis Veris, cum inquit, ἦμος
κόκκυξ κόκκυζεν. Cuculus enim veris tempus adesse
cantu suo praeannunciare solet. Et principes Saxonia
hunc morem habent, ut qui prior arcu percusserit cu-
culum, aureum habeat.

Εν θυμῷ δ' εὖ πάντα Φυλάσσειο

Admonet rursus diligentia, solet enim Poëta
subinde

subinde morales sententias aspergere, præcipue de
 sedulitate, cuius usus & vis in omnes vita partes se
 se extendit. Nam vires diligentia crescunt, ita so-
 cordia decrescunt. Iam cum nemo sit, quemadmodum
 Quintilianus inquit, qui non labore & diligentia
 sit aliquid consecutus, quæ prauitas humana mentis
 est, aut quæ vecordia, oscitantiam magis, quæ dede-
 cori hominibus est, quam diligentiam, ex qua no-
 men dignitasq; paratur, velle amplecti? In studijs li-
 terarum homines docti socordia multa dediscunt, ut
 est videre in Cicerone & Hortensio. Rectè itaq; He-
 siodius facit quod tam diligenter sedulitatem homi-
 nibus commendat.

Πᾶσι δὲ χεῖλ' αὖτις ἰδὼν &c.

Monet a rationis tempore & eam negocia sunt
 expedienda, conuenticula & alias nugas relinquen-
 das esse. Atq; hunc locum, quia perutilis est, quibus-
 dam circumstantijs amplificauit. Prior est, quod
 quamuis nos simus cessatores, tamen tempus minime
 cesset aut ferietur. Eam sententiam deinde repetit &
 augeat ab effectu famis. Siquidem tempus consumis,
 quod in opere faciundo sumere tibi potuisses, fiet ut
 ignauia te in hyeme deprehendat, & fortiter ega-
 ris esurire. Quod si famem vitare non poteris, cer-
 tum est quod in valetudinem aduersam incides, &
 maxime in dolorem pedum. Solet autem frigus na-
 turaliter tumorem asferre, quia sanguis frigore coa-
 gula-

mulatur. Arist. prima sectione Problematum scribit fame diutina laborantibus pedes intumescere. Huc alludit Hesiod. cum iubet cauere, ut fame tumefactum pedem demulcere nos oporteat.

χαλκρον θάκρον) xneam sedem, tabernam vocat: erant enim confessus in officinis ferrarijz.

Επ' αλέα) in locis calidis, exponi potest. Quamquam suspicor mendam esse in tono, ut sit αλέα scribendum ab αλέομαι cuito, verum nolo quicquam mutare. Usus est autem & supra Θπὶ cum accusatiuo in ista significatione dum ait, Θπὶ ἀπείρονα γαῖαν. αλέον vero locum tepidum in aprico situm significat.

λέχλυ) λέχαι quondam dicta sunt conuenticula Philosophorum, deinde quia inter ipsos de rebus lenissimis plerumq. agitabatur, factum est, ut λέχαι dicerentur vulgo pugæ. Suidas Homerum citans inquit: λέχας ἐλεγον δημασίαις ἑνάς τόπας, ἐν οἷς οὐδ' αὖ ἀγόντας ἐκείθεζοντο πολλοί. ὁμηροῦ. & θέλεις εὐδαι χαλκῆιον ἐς δόμον, ἐλθὼν, ἢς πᾶς ἐς λέχλυ.

Πόλλα δ' αἰεγὼς ἀνὴρ &c.

Ignavia effectum prosequitur. Indigens vir multa mala concipit in animo, fieri enim non potest, ut mens hominis planè sit ociosa, itaq. varios dolos ac fraudes excogitant hi qui rerum inopia laborant. Unde Columella rectè dixisse iudicandus est, dum inquit:

inquit: Homines nihil agendo male agere discunt. Nihil enim usquam quicquam scelerum est, neq. ulla quantumvis pessima flagitia designantur, quae non ex ignavia veluti ex fonte promanant. Huius rei passim in omnibus ciuitatibus, pagis & vicis plura exempla quàm numerari queant, à circulatoribus & decoctoribus eduntur, qui dum inanem spem (ut Hesiodus vocat) nimis diu fouère, tandem ad furtia, latrocinia & sacrilegia animum applicant. Quare ut hac flagicia è medio tollantur, solus labor remedio esse poterit. Est enim per laborem aditus ad virtutem, per desidiam verò ad omnia genera flagitiorum non aditus tantum, sed rectissima via.

Διὸντι δὲ δμῶεσσι θέραις

Spargit rem in personas, atq. ita temporis circumstantia auget. In media astate certa opera prescribe. Sequitur ratio, quia non semper aestas erit. Hac sententia speciem proverbiij habet, qua monemur occasionem temporis non esse negligendam. Et nota est fabula de formica & cicada. Quin & Germani vulgari dicto cessatorum socordiam notamus cum dicimus, Post gratum solis calorem, ingratum frigus experiemini. θέραις pro θέραις Doricè.

Μῆνα δὲ ληναίων.

Amplificatio est à temporis descriptione longiori. Describit enim hyemem, & est similis locus apud Vergilium in Georg. copiosissimè tractatus, ληναίων, mensis

mensis Brumalis est, partim in Ianuarium. Luna
 Græcis menses faciebat, non civilis ordinatio aut Sol.
 Porro λεωαιῶνα Ianuarium esse apparet ex Gaza qui
 ait: λεωαιῶνα ἢ καὶ αὐτὸς ἦδαι Ιανουαρίου ὄντα, id est,
 Lenæona autem & ipse norat Ianuarium esse. Lenæa
 enim Bacthi feria, & Pythia sub id tempus ageban-
 tur, cum vini primitias libabant. Commentarius
 in Equit: Aristopha. continet, adolescentes eo tem-
 pore solitos fuisse circumuehi, qui de plaustris conui-
 cia iaciebant.

Βέδορα) frigora vocat quæ adurunt & excoriant
 boues, sunt ea autem in mense Decembri, cum ma-
 xima vis Aquilonis sentitur, cui Germani à frigore
 nomen fecerunt, cum vocant ein schinden Hengst/
 quasi dicas excoriatorem bouum. δέρω Græcis ex-
 corio significat.

πρόσπνοσ) βορέας δυνάμειος

A circumstantiis rem trahat, videlicet unde
 spiret Boreas, & quid soleat fieri cum spiret. Spiras
 autem per Thraciam, quia ad septentrionem Græcis
 Thracia sita est. Multas quercus, altas abietes de
 monte deicit in vallem ad terram. Deinde auger ab
 habitu animantium. Etiam fera sanitiam hyemis
 ferre non possunt, quas natura munyt, quando minus
 pos.

δυνάμειος) scilicet glacies, id est, molesta à δύς &
 αἰλύω, curio, quod adferant molestam curam.

Καί π' οἱ ἀγὰ ἀνῶ

Capra epitheton est hirsutam esse. Verg. in 3. Georg. testatur capras valde obnoxias esse frigori.

Τροχάλον ὃ γέροντα τίθει

Distributione quadam hyemis incommoda recenset, & apertissime dicit incurium senem Boreā iniurijs obnoxium, quod hac aetas omnium maxime gaudeat sole & fugiat frigus. Unde notum est illud: Et apricos meminisse senes. Periphrasticus autem virginem innuptam descripsit, quod opera aurea Veneris ignoret. Et q̄ diligenter observandum quod innupta non prodibant in publicum, sed adseruabantur domi. Sed hac cantilena non grata admodum foret nostratibus puellis.

λίπ') Apocope est pro λιπαρῷ ἐλαίῳ, id est, pingui oleo. Nam postrema syllaba abiecta est.

ἡμᾶν χαμερῶ ὅτ' ἀγόνει

In hac descriptione hyemis & Polypi piscis mentionem facit. Cuius hac natura est, teste Plinio lib. 9. cap. 29. ut fame laborans sibi pedes arrodat, quod maxima hyemis seuitia notatur. Et quia vehementer frigore leditur, latei plurimum in antro suo, nec egreditur piscatum: unde colligi quoq. potest in frigidioribus aquis non esse. Per aestatem conuehit & repōnit victum; perinde ut formica. ut testis est Theophrastus. Sunt autem Polypi multa species. Verum maxime cum illis cognatus esse videtur quos Alber-

Uus Raias vocauit, die Rochen. Piscis magnus est, habens octo pedes, in quibus duo extremi pedes cotyledones habent. i. concanitates, quibus nititur & affigit se his quæ prehendit. Vnde in Aulularia Plautus ait de auaris: Ego istos noui polypos, vbi quid tetigerunt tenent. Athenæus multos auctores citat, qui scripserunt fame laborantem Polypum in cauernis brachia sua rodere, cui sententia & Oppianus & Albertus suffragantur. Sed Athenæus & Plinius putant id accidere Polypo à Congris. Hesiodus verò hanc speciem ἀνόςτρον vocat, quòd spinam non habeat, sed cartilaginem pro spina. Dicunt illum venari pisces mira industria, cum alioqui sit animal timidum. Verum ita comparatum est, ut illi consilio polleant natura, quibus robur est negatum.

αὐτὸν τὴν κυανέων ἀνόςτρον &c.

Id est, Sol vertitur supra populum nigrorum dominum. Intelligit autem Aethiopès qui sunt in Africa, quorum etiam nunc quidam sub imperio Caroli Caesaris sunt. κυανέων Græci vocant quod nos cæruleum, lasur/est q. metalli genus, metaphoricè pro obscuro & atro. Est autem sensus: Sol voluitur supra meridionales homines, nec diu moratur supra nostrum hemisphærium, videlicet Græcia.

Καὶ τὸν δὴ νεγροῖ

ad hoc in hyemis descriptione commemoratur.

Cornutæ feræ & non cornutæ lugubriter frendentes per sylvas fugiunt.

μύλη dentem molarem significat, à quo fit verbum μυλῶ quod significat dentes incurio, strideo propter frigus: o litera interposita est.

δρύα) loca arboribus consita sunt, Hesychius per i scribit.

γλάφυ) pro γλαφυρόν Apocope est, & significat specum & concavitatem petrosam.

Τόπ δ' ἡ τρίπδι βροτῶ ἴσι

Est hoc loco Poëta delectatus anigmate Sphingis. Nam senes solent in baculum incumbentes demisso capite incedere, & terram inspicere. Vnde & silicernia dicti sunt. His similes esse dicit feras, cum penuria victus laborantes propter niuem, undiq; per sylvas discurrunt.

νίφα) rursus Apocope est pro νιφάδα, frequens Homero.

καὶ ἐπὶ ἵστασθαι &c.

Versatur per omnes circumstantias corporis, & monei propter frigus arcendum, crasso panno & multis pilis intertextis utendum esse. Græci verò usi sunt admodum honesto vestitu, quemadmodum & reliqui honesti populi Romani & Iudæi. Pallio usi sunt supra tunicas, χιτῶν verò vestis interior erat.

κρέκα) Accusatiuus est pro κρεκία, & significat id quod

id quod subducitur, eincintrag. *Apud Pollucem in libro de vestibus*

Ἰνατοι τεύχεα ἀτρελίωσι) id est, ne horreat corpus nimio frigore.

ἀλειώ) ab ἀλδέω vi habear quiddam quod arceat pluuiam.

ψυχρή γδ τ' ἡώς

Enumerat iam causas pluuiæ. Quemadmodum enim vapor ex olla in operculo percussus in aquam resoluitur. Sic vapor ex terra in nubibus percussus in aquam resoluitur, & deinde decidit. Humectat autem aer sata & arua, itaq; addis conueniens epitheton πυροφόρος. Postea quid ventus sit dicit, nimirum nubium agitatio.

Τῇ μὲν δ' ὥμιον βροχόν

Bovius adseruandum esse dimidium pabulum, viro verò ut supersit aliquid in noctem scilicet. Nam Græci homines tantum cœnabāt & largius quidem, ἐπιπρόσθεν accurrere significat.

πῶτα φυλασσόμεν &c.

Absoluimus hætenus descriptionem Hyemis, nunc autem Veris descriptionem hoc caput continet. Est q; primum signum quando Iupiter sexaginta dies, id est, duos menses, Ianuarium videlicet & Februarium confeceris, post brumam vel conuersionem solis, tum stella Arcturus nuncia veris primum apparere incipit. Est autem Arcturus stella sub Zona

Boota. oritur Acronycho ortu, id est, vespere initio Veris, quando sol ingressus est Arietem.

Τὸν δὲ μετ' ὀρθροῦν

Aliud est signum venientis Veris. Vide Ovidium in sexto Metamorphoseas quare hirundo dicta sit Pandionis filia. Comperi autem latere hyeme Hirundines in nido suo tanquam mortuas. Proinde non puto auolare eas. Totam hyemem habent secum recentia ova, Reuiviscunt autem sub astatem. Quare iudico mirabile quoddam opus esse ac imaginem resurrectionis nostrorum corporum.

Τὴν Φθῆνεν & οἶναι

Summa huius loci est, quod tempore Veris sint amputanda vites, nec sit expectandum, donec maior aestus advenierit. Turgenti enim tunc in palmitibus gemma, nec possunt esse sine periculo, si tunc putentur vites.

οἶναι) dicunt significare, palmites, vocabulum vetus est, apud iuniores ἀμπέλ & in usu

Αλλ' ὀπίτῃν Φερίον &

Hoc præceptio Messis tempus describit. Quando aestus, inquit, coeperit esse vehementior, ita ut quarant humidiora loca testudines, sum falx erit acuenda & seges demetenda. Est autem omnino tempestivior messis Græcis quam nobis. Sunt enim illi magis ad orientem & meridiem quam nos. Quare variant hac præcepta, nec ad singulas regiones accommodari possunt.

Φερίον

Φερσωνος) Epitheton Testudinis est, dicitur enim dormi porta, quod ades suas circumferat. Nota est fabula de Testudine, quae sola dormi remansit, cum reliqua animalia omnia suavisissimis epulis Iovis accipiebantur.

οὐαφ(ε) instrumentum est rusticum, apud Potlucem.

Φῶς ἂν ἴαιερας ἰαίρου

Vides quàm non possit Poëta sedulitatis oblivisci: Prohibet enim, tempore messis somnum ad multam lucem esse protrahendum, quæ eo tempore reponenda sunt quibus in hyeme fruamur. Iam qui ad Auroram atq; in medios id temporis dies stertere voluerit, miseram profectò vitam trahat, ubi hyems sui memoriam nobis in animum semel coeperit renovare: ibi tum licebit experiri verissimum esse Cicadae & Formicae apologum. Plurimum & venustatis & utilitatis hac sententiâ habebit, si quis ad studia literarum traduxerit, cum illa cessatorem minime requirant, & qui in multam lucem quotidie stertat. Adiecit deinde, cum Gnomas quasdam, optimos versus, quibus matutina opera hominibus commendat, & dicit, Auroram tertiam operis partem absolvere, item eos qui mane surgunt, plurimum promovere, quoscunq; labores susceperint. Postremo etiam bonas facilius ferre matutina opera quàm meridianas. Experiuntur etiam studiosi bonarum litera-

rum, Auroram Musis esse amicam. Quare diligenter has sententias observent & meditentur hi, qui animum ad literas applicuere, quiq; parentum & amicorum expectationi aequissima satisfacere valent.

ἡμεῖς ὁ σόλυμός τ' ἀνδρῶν

Aestatis à Solstitio descriptio. Primum ponit praenosticum maximi aestus, deinde quid faciendum sit. Gracipost Ver statim incipiunt messes. Deinde sequitur Solstitium aestivale, tunc nos habemus messes.

σόλυμος) carduus dicitur flore purpurea, quo nomine & reliqua species censentur, ut sunt Paliuri, Chamaleones, Acanthi. Vide Plinium lib. 12. cap. 23. & libro 22. cap. 22. de carduo. Venerem stimulare in vino, Hesiodo & Alceo testibus, qui florente ea cicadas acerrimi cantus esse, & mulieres libidinis avidissimas, viros pigerrimos in Venerem scripsere.

ἐπεὶ κεφαλῶν καὶ γένετα

Ratio, quare hoc tempore viri debilissimi sint, & mulieres lascivissimae, quia calor resoluit totum corpus hominis, ergo caduntur magis aestu quam frigore viri.

καὶ βιβλίον οἶνον) A Biblia regione Biblinum vinum dictum esse Athenaeus scribit libro primo. Testatur autem aulic fuisse, atq; à Siculis Pollium vinum

num dictum esse. Et Homerus non uno loco testatur. Thraciam nobilia vina habuisse.

μαζατ') Libum lacteum intelligit ex recenti lacte, siue lac coagulatum. Nostri homines putu vocant ein Zieger. Deficiunt autem lacte nisi mulgeantur capra iuxta Vergilium:

Quam magis exhausto ipumauerit vbere mul-
ctra,

Lacta magis pressis manarint vbera mammis.

Item capra vincunt copia lactis oves, laudaturq; lac caprarum plus in libo quam ovium. Poterit & hac huius loci sententia esse, quia sub Autumno statim admittuntur capra ad conceptum, & deinde deficiunt. Vtere igitur dum potes.

σεννυμνάων) Aetolica dialectos est cum α sit in-
terposita, quasi dicas extinctarum aut non lactan-
tium.

νευβότ' ὕλοφάγοιο κρέας) Vitulinam carnem in-
telligit, quae non improbatursana esse homini. Cate-
rum enim a bouis carnem non laudat Poëta.

πρωτ' ὄνων) Illa enim caro est valde laudata quod
facilis sit concoctum. Est q; in aestate istis cibis utendū,
qui facile concoqui possunt: itaq; & huius mentio-
nem hic facit Poëta.

Αἴοντα οἶνον) Vel à calore dixit, quod adurit
faciem, vel à colore. Laudantur enim magis
aestate rubra vina quod pinguiora sunt, & magis

alunt corpus. Cetera tenuiora sunt & facilius penetrant.

Ἀντίον εὐκραεῖ & ἀνέμου &c.

Inter ceteras voluptates non postrema est si quis in aestate sub umbra gratiam auram capte, ita ut faciem versus leniter susurrantem ventum vertat. Intelligit autem hoc loco Zephyrum, quod Euri, Borea & Zephyri aestate sint temperati. Auster vero plerumque noxius est, tam aestate quam hyeme. Erit maior hac voluptas, si adsuerint rivuli perpetuo scaturientes, quibus semper multum delectati sunt Poetae.

ἀφύλατ &) καὶ ἀφύλατ qui fit sine limo, aut qui non sit lutulentus.

Τεῖς ὕδατ & προχέον.

Consuetudinem Graecorum observabitur, qui nunquam merum vinum soliti erant bibere, verum semper vinum aqua diluebant, ut testatur Athenaeus lib. 10. qui hanc consuetudinem diluendi vini fuisse dicit, ut ad duos vini cyathos, quinque aquae adderent, alicubi & ad quatuor vini cyathos, duos aqua. Ex Menandro citat Athenaeus. Καὶ τὴν πολὺν ἑστ' ἡδίων, ἢ ὅτε ἂν ποτὶ ἔπνον τεῖς ὕδατ &, οἶνον δ' ἐν μόνον. Sic Alcibiades. Καὶ Διοκλῆς ἐν μελίσσας, πῶς ᾗ καὶ κεκραμένον πίνον τὸν οἶνον δ' ἡ μὲν τέτταρα καὶ δύο. ἡ δ' ἐν κρασίᾳ αὐτῇ πῶς τὸ ἑστ' & εἶναι ἐπέμνησε τάχα καὶ πῶς θρυλλημένον παρομίαν, ἢ παντὶ πίνον ἢ τετάρτῃ ἢ καὶ πέτταρα. ἢ

καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλο πρὶν πίνειν Φησὶ δὲν, ἢ ἔνα πρὶν
 πίνειν.

Apud Locrenses erat capitale vinum bibere ijs qui
 erant in Magistratu, nisi Medicus iussisset. Item Ro-
 mani adolescentes non erāt soliti vinum bibere ante
 viceſimum annum, & Scythicè bibere dicebant
 merum bibere, quasi barbarè, ut quibus sint robor &
 validiora. Sic bibit apud Homerum Polyphemus O-
 dyſſea. 1.

πρὸς χίην) infini. pro imperatino, sic iέμεν.

Quōσι δὲ πρὶν πίνειν Δημότρω

Servauit hunc ordinem Poëta. ut à Vere describe-
 ret quicquid singulis anni temporibus fieri conueni-
 ret. Nunc subiicit præceptum de tritura qua sit in
 mense Augusto, cum mane ortu Heliaco paulisper an-
 te Solem emergens Orion cernitur. Virgil.

Et medio tostas æstu terit area fruges.

Addit locum in quem sit reponenda area, nimi-
 rum qui sit ventis expositus, & quia fruges debent
 torrerì à Sole, ergo necesse est locum esse expositum
 Soli. Eadem verba sunt in Varrone de re Rustica qua
 hic sunt. Area, inquit, sublimiori loco, qua per-
 flare possit ventus. Alij intelligunt, area bene æ-
 quata. Solebat. n. cylindro æuari, ut est apud Virg.
 necubi impingerent. Verum Varro rotundam esse di-
 cit. hunc ego sequor. Vsi sunt equis aut bobus in tri-
 turatione qui tabulas irahabant, & ita excutiebant

giana.

*grana. Vnde illud est in sacris literis. Bouitritu-
ranti non obligabis os.*

Μέτρω δὲ ἀκριβοῦσιν

*Monet mensurandas esse fruges, ut sciat agrico-
la quantum ex agro redeat.*

ἦν δόκον ποιῶν

*Conducendum suadet Mercenarium aliquem,
qui possit rebus domesticis vacare, qui non habeat
multa quae sibi ipsi domi agat: fieri enim non po-
test, ut multa simul bene agere possimus, inquit
Xenophon. Eadem ratio habenda ancilla, ut non ha-
beat liberos. Subiecit deinde praeceptum de Cane,
quem vocamus custodem rei familiaris. In hoc alen-
do admonet sumptibus non esse nimium parcendum,
quia obseruet ne fures clanculum intrent in aedes do-
mini, ac surripiant quippiam. Graeci trifariam ca-
nes distinguunt, idque ab officiis; sunt enim ἰχθυόεντες,
quos nos indagatores vocamus, canes venatici, no-
bilibus & diuitibus admodum grati, qui venationi
operam dant. Sunt rursus qui οἰκιστοὶ vocantur, quasi
dicas custodes aedium. Agunt enim excubias praeforibus,
& de his Hesiodo hoc loco sermo est. In tertio
gradu sunt Μελιτῶα κυνῖδια, id est, melitææ catellæ
nulli rei utiles, praterquam quod in deliciis sunt
prædium matronis. Vnde etiam in proverbium
abiit de delicatis. καρχαρόδοντος δὲ sono factum esse
videtur, epitheton canis. Sunt enim ἀσπερριμὸς den-
tibus,*

etiam, & omnium firmissimè retinent, quæ sunt semel intra fauces recepta.

Φαίδεο) ου̐νεο μετασταν, & rursus eo in ου̐ si sis opus. Est enim eadem ratio dissoluendi quæ contrahendi.

ἡμερόκοιτ(Θ) qui interdum dormit & noctu obambulat, quod fures solent. Suidas piscem & furem significare ait.

χόρην δ' ἰσχομίσσῃ καὶ συφερόν

Quod de cane dixit, idem de bobus & mulis intelligi debet. Neque enim convenit parum liberalem esse erga eos, quorum opera in colligendo victu plurimum sit usus. Monet itaque Hesiodus in annum vitæ ut paleas & fœnum comportari debere, quibus hoc quoque subindicat, agricolam non oportere studiosum esse tantum frumenti, sed etiam aliarum rerum viliorum, ferè sit enim ut qui res in speciem nullius precij negligat, etiam res maioris precij sensim incipiat fastidire & amittere. Et notus est Senarius.

Εἰ μὴ φυλάσσης τὰ μικρὰ, δοτολῆς τὰ μείζονα.

Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γένηται.

Ferriandum esse à labore non tantum homini, verum etiam pecori. Sunt enim recuperanda vires, alioqui nemo tam ferreus esse poteris, qui sufficeret continuis laboribus iuxta illud Nasonis:

Quod

Quod caret alterna requie durabile non est,

Hæc reparat vires, fessaque membra leuat.
 Et sacra litera præcipiunt ferias esse habendas à la-
 bore, quas qui negligenter avaritia exagitati, indi-
 gnos esse benedictione Dei. Et nos docemur experien-
 tia, haud temere ad ullam frugem aspirare eos, quæ
 in præscribendis laboribus admodum sunt liberales,
 & in supputando victu & ocio plus a quo tenaces.
 ἀναψύξαι) scilicet fac: aut ut sit infinitivus pro in-
 dicativo, refice, recrea famulos. Et quia genua
 fessis labant, & fatigatio maximè in his sentitur,
 ideo dixit famulis chara genua esse reficienda.

ἔστ' αὖ δὲ ὠκυμένης Σεπτεμβρίου

Posteaquam ordine descripsit anni partes, & quid
 singulis fieri debeat, nunc subiicit caput de Autumno
 & Vindemia. Hunc ordinem Columella imitatus est
 & Plinius aliquando. Oritur Arcturus mane cum
 Libra mense Septembri, quo tempore mane medio in
 cælo sunt Orion, & Canis, tum est Vindemia facien-
 da. Adit descriptionem factitij vini, in qua rationem
 faciendi uvas passas complexus est. Vide Plinium &
 Columellam. Coquunt primum uvas aliquantisper
 sole, postea exprimunt vinum, & in lacum sub-
 jiciunt.

Συοκιάσαι) ἀσυν & οκιάζω compositum. Intelligit
 autem ex aprico in locum non expositum soli aufer-
 renda esse.

Ἐπὶ λυγρῇ, Epitheton Bacchi, quasi dicas lætificantis. Exhilarat enim vinum homines. Et nota sunt Bacchi encomia apud Poëtas, quæ huc spectant, ut Vergilius: Adsis lætitiæ Bacchus dator.

Ἀὐτὸς ἐπὶ τῷ δῖνι &c.

Redit ad Arationem & ad Hyemem. Sunt verò ea repetenda quæ supra de Aratione diximus. Nam pro qualitate & natura soli proscinditur ager. Feracius solum ut minimum ter arari solet. Iam mense Octobri mane cum Tauro occidunt Pleiades & Hyades item Orion, sed principio noctis rursus apparent. Pleiades sunt in postrema parte Tauri. Hyades verò in fronte, quas Latini Suculas vocarunt. Atq; ita absoluit Poëta annum, quid in vere, quid in æstate, quid in autumno, quid post autumnum, quid hyemem faciendum sit. Nunc de Navigatione præcepta quædam subiicit, quia fuit illis familiare deuehere fruges & merces, quemadmodum etiam alicubi in Homero videre est. Constat autem veterum negotiatio potissimum permutatione mercium, & ideo Hesiodus præcepta tradit.

εἰ δ' ἔσσι ναυτιλίας δ' ὕασις μὲν φέλλε

Prohibet sub autumnum esse nauigandum, cum Pleiades occidunt propter tempestatem maris: insaniunt enim venti, & quemadmodum Virgilius ait, quæ data porta ruunt. Caterum post de æstiva nauigatione dicit, & hanc probat. Orion in sequentis gestum

gestum exprimit in ipsas Pleiades, ideo dixit, *πληϊάδας Φόβον*. His gestibus amplificat orationem.

Ἐπιπνευφείλας) Epitheton navigationis est. Sentiant enim quàm sit periculosum & difficile in alieno elemento versari, qui aliquando sese credidere fuerunt in buis. Hanc vocem compositam esse puto à *ἐπὶ πνεύματι*, vel quòd agrè remittat afflictos, vel quòd sæpe non remittat navigantes. . Varia quaritur Etymologia huius vocis, sed non sunt usque adeo anxie querenda, quòd tantum ad docendum composita sint.

ἡσπερδία) quia habet speciem aëris.

Ἐπ' ἡπείρῃ) in continentem, i. littoralem terram. Inde Epirus.

χείμαρον) aquam est imbre collectam.

ῥηος πτερά) remos intelligit.

πηδαίλιον) gubernaculum navis, clauum.

ῥαῖον πλόον) Scilicet cum iam Ver exactum est.

ὥσπερ ἐμός τε πατήρ ἔσος μέτα νήπι Πέρον

Exemplum adiecit Hesiodus patris, quo ostendit quatenus probari queat navigatio, & dicit paupertate patrem fuisse compulsus, quæ nihil non hominem experiri doceat, quòd instituerit mercatorem. Nemo enim eos laudat, qui cum beatè possent in patria vivere, ultro se periculis exponunt. Et Hesiodus negat ex Asia profugisse parentem, sicut plerique eiues qui propter invidiam ex opibus conflant in eum

in iure manere non poterant, non, inquit, illa causa fuit, sed victum querebat.

καὶ τῆδ' ἦλθε) significat se in Ionia natū. Magnum mare vocat Aegeum mare. Aeolicam Cumam ideo vocat, quia Aeoles eam condiderunt. Sita est in littorali Asia.

ἀφ' ὧν) diuitias significat. Proprie tamen reditus qui quotannis redeunt, sine annui reditus: fingunt autem venire ab εἰς, ἐνός.

ἀλλὰ κακὴν πενίαν τὴν ζεὺς ἀνδρῶσι δίδωσι

Hic locus ad providentiam pertinere videtur, cum dicit Iovem hominibus dare pauperiorem, quia saepe accidit, ut etiam boni & optimi viri sint pauperes. Hunc locum Aristoph. in Pluto diligentissime prosequitur, apud quem, quae opus sunt ad banc rem, requiras.

Ναῖσατο δ' ἄγχι ἑλικῶν

Describit nunc patriam suam Poëta, & dictum est iam saepe, fuisse pagum ad radices Heliconis, ubi habitauerit Hesiodus, & quod Pausanias scribat ipsum fuisse in Helicone sacerdotem Phœbi & Musarum. Non incommode hic versus παροιμακῶς posset usurpari, in quo huiusmodi laudes patria sua enumerat, ut nulla ferè anni parte commendari queat. Hyeme inquit mala est, aestate difficilis & incommoda, breuiter nunquā bona. Ouid. Huius facis mentionem:

R

Effet

Esset perpetuo sua quàm vitabilis Ascra
Ausa est agricolæ Musa docere senis.

Τὴν δ' ὦ Πέρση ἔργων

Cùm in omni re temporis ratio habenda sit, tu vide o Perse ut suo quaq; tempore facias, alia enim alijs temporibus conueniunt.

Νῆ' ὀλίγω αἰνῶν

Locus Rhetoricus est: utitur verò Antithesi, in qua aliquandiu commoratur, & commēdat nobis de nouo mediocritatem, & dicit non frustra esse si quis magnum quæstum facere velit, ut onerarias naues sibi comparet. & fieri non posse quin ex copiosa merce, copiosum quoque & magnum fructum quis auferat: tamen si quis rem ipsam recta via secum repperet, is proculdubio deprehendat res paruas p̄ius solida habere voluptatis ac securitatis, quàm res in speciem magnas. Est enim omnibus in rebus tutior mediocritas. Vocamus autem auctuarias, breues & minores naues, in quibus homines vehi solent tempestate ingruente. Onerarias verò, maiores, in quibus onera deportantur.

Δείξω δ' ἡ τοι μέτερι πολυφλοίσβοιο ναυ-
σῆς

Occupationem adiecit. Tradam tibi præcepta nautica, tametsi non bene peritus sim rei nautica. Si uolueris debitum effugere & inuicendam famem, ostendam tibi modum, quando commodum sit navi-

Garc

gare, & quando non commodum, licet navigationis peritus non sim.

λιμὸν ἀτερπῆ) famis proprium epitheton. Nam ut dici solet, prater seipsam cetera omnia edulcat fames. Et Homerus eleganter ventris importunitatem describit in Odyss.

πολυφλοίσβοιο) fictitia vox est, qua. vsus Poeta per antonomasiam, pro stridenti mari, φλοίσβος enim nihil significat.

σοφισμὲν) peritus. Nam σοφίζομαι est doceo, Inde Sophista simpliciter doctorem significat. Deinde ubi illi se verterunt ad inanem ostentationem, vocabulum cæpit in vicio esse, sicut Tytannus.

οἱ μὲν εὐβοίᾳ ἐξ Αὐλίδος

Subsequitur nunc occupationem historiola, in qua commemorat quomodo victor extiterit carminibus in Chalcide, & Musis suis in Helicone victoriatum præmium dedicari, ut dignum erat homine Poeta. Aulis ciuitas littoralis est in Bæotia, non procul ab Helicone, neque procul fuit ab Aulide in Eubæam. Conuenerunt autem Græci in Aulide cum essent profecturi in Phrygiam. Vide Iphigeniam Euripidis.

Chalcis est urbs celebris in Eubæa, hodie Nigropont vocant, non multo ante à Turcis magna vi expugnata. Apparet sane Hesiodum Homero poste-

riorem centum ferè annis fuisse, proinde cum eo in hoc certamine non certavit.

τρίποδ' ὠτῶντα) id est, tripoda auritum. Athenaeus author est, Tripodas significare pocula, nonnunquam mensas, & sellas quoq̃. Puto cum his loqui de poculo quod aures habere soleat & tres pedes. Vocant autem Græci ansas aures, quemadmodum Germani quoq̃.

ἀνέθηκα). i. reposui, consecraui, vel dedicaui. hinc ἀναθήμα.

ἐπέβη(αυ) Nam β. βάζων est statuere, & tanquam gressus regere: usus est Homerus in secundo Iliados.

μῦθον γὰρ μ' ἐδίδαξαν) Significat diuinitus esse doctos Poëtas, quod hi qui egregium quiddam in Poëtica efficere voluerint, opus habeant furore poëtico diuinitus inspirato, quem furorem rectè Ποικὰς ἀπὸ τὰς dixerant. Et Homerus elegantissimè huiusmodi iudicium in homine, & hunc motum qui existit in Heroicis animis, auream catenam coelo demissam esse dixit, significans singularem quandam vim supra caput communem vulgi diuinitus dari.

Ἡμεῖς πεντήκοντα μὲν τέσσαρες &c.

Aliud caput de aestiva navigatione, quam probat, & dicit sub finem aestatis tempore calido esse navigandum, tum enim non facile perire homines, nisi aliquo singulari malo pereant.

ἐν τοῖς γὰρ πάλαι ἐστὶν &c.

Proverbialis est hic versiculus & valde pius, quo admonemur, bonitati divina adscribendum, si quem prosperum successum rebus nostris videmus, atq; hoc nomine gratias Deo quoq; agere, ne ingratitudine nostra offensus finem imponat bonitati erga nos, ac deserat quos prius fuerat amplexus & iutatus. Rursum si quando mole multorum malorum premimur, non ita frāgi oportere & deŷci animo, ut non speremus, Deum facile finem imposturum omnibus istis malis. In hāc sententiam apud Homerum gravissimē multa dicuntur. Potest & proverbialiter in eos accommodari, qui omnia possunt.

Μὴ γὰρ μὲνεν οἶνον τὰ θεῶν &c.

Adicit praeceptum dignum memoria, videlicet tempestivē esse redeundum domum. Nam oculus domini pascit equum, ut dici solet. Est & haec causa quare melius sit illam navigationem ante autumnum conficere. Quia non solum vinum soleat remorari institutam navigationem, verum etiam autumnales imbres & tempestates quotidie impendentes, & quod saevissimi flatus austri ut maximē tū insaniāt. Itaq; miminē tutum est tū se velle mari committere, & commodam navigationem propter pocula novi vini intermittere.

καὶ οὖν ὁπρότερον) Tempestatem sequentem vel impendentem, sic quoq; in oratione dominica, &

Præterea dies dicitur dies impendens & subsequens. Notus, ventus est pluvialis, notis enim humorum significat.

Ἀλλὸς δ' ἐπὶ τῷ πλεῖν &c.

Præceptum est de verna navigatione quam à signo describit. Quando erumpunt primum, inquit, ex ramis aut arboribus gramina aut flores, id quod quantum est vestigium cornicis, tum est mare navigabile. Addit tamen correctionem, qua deinde peruenit in locum communem, quod omnia obediunt pecunia. Fateor mare esse navigabile verno tempore, at qui ego laudare non possum, propter variam tempestatem & pericula qua navigantibus ita instant, ut aliquis difficillimè effugiat malum. In causa est stultitia humana mentis, qua etiam ipsum petimus cælum, neque quicquam inaccessum relinquitur.

ἡ ψυχὴ πλεῖν &c.

Gnomica sententia est, qua rationem complectitur, cur homines in tantam stulticiam incurrant, & dicit hoc pecuniam posse, quam homines pluris faciunt quam animam. Latè patet huius sententiae vis, in qua explicanda multum opera doctissimi quicquid cum Latinorum, tum Græcorum sumpserunt. Et paucissimi sunt qui expendant in quanta mala functa pecunia miseros ducat.

Μὴ δ' ἐνὶ νηυσὶν ἀπαντᾷ βίον

Id est, ne semel adducas in discrimen quicquid est

est rerum tuarum, nec omnia navibus committas, sed retine quadam & viliora impone, ne si navem fregeris, de toto victu pericliteris. Generaliter verò mediocritatis laudem continet, quam qui servant, nec nimium ditescere student, sit, ut semper habeant unde vivant, cum alij qui omnia in quastum producunt, de tota re familiari, vel augenda vel amittenda incertam aleam fortune cogantur subire.

Δειδὼν δ' εἴκ' ἐπ' ἀμαζών

Adiecit similitudinem ab onusto plastro ductant. Perinde enim ut si quis supra currum immensum onus ponat, cuius molem axis sustinere nequeat, fieri non potest, quin cum magno dispendio omnia onera imposita dissipentur: ita in navigatione quoque usu venire, ut nimium multa vehenda, periculum accersant & nihil proficiant.

Μέτρεα Φυλάσσειδ'

Concludit nunc Epiphenemate generali, & dicit, Modum esse servandum. Et quia supra de mediocritate multa diximus, repetat ea qui vult.

Καὶρὲς δ' ἐπὶ πάντων ἀρίστη

Occasio siue opportunitas optima in omnib. reb.

ὥραι δ' ἡ γυναικὶ πόν

Præceptum de coniugio. Tempestivè ducas uxorem, dum adhuc vires integrae sunt & florent, non in extrema senectâ quando effata frigent in corpore vires. Plato & Aristoteles de hoc tempore

disputarunt, nam circiter trigessimum annum suae confirmatae vires & maturuerunt.

τίτρη) duale est, & significat quatuor, Iulius Pol-
lux exponit pro quatuordecim, & quinto pro decimo
quinto anno. i. quinto supra decimum. Aristote-
les & Plato constituerunt puella decimum octauum
annum nubendi. Praecipit autem Hesiodus adolescen-
tulam esse ducendam, ut castos mores imbibere que-
at & adsuescere ad mores mariti, quod frustra quis
expectet ab annu. Ibi enim nulla similitudo morum
est, ergo nec ulla amicitia, & tamen oportet ut sit si-
militudo quadam vita in Coniugio, quia Iurecon-
sultus dicit esse indiuiduam societatem. Aristoteles
recenset in Oecono. hunc versum.

Μὴ γείνοι χάρματα γήμης

Id est, ne vicinis gaudia & ludibria ducas pro-
pter tuum infortunium & malum, nempe mala u-
xore. Ei χάρματα exponunt ludibria, hoc est, ne io-
cus fias quod talem duxeris uxorem. Nam vicini
cuiusq; produnt ingenium.

Οὐ μὲν γὰρ τι γυναικὸς &c.

Commendat bonam mulierem hic versus, quam
etiam sacra litera non vulgariter predicant.

Ἰππολόχης) commessatrice quae passim adeat
conuiuia. Sui. Ἰππολόχον exponit κλεπτοτρόφον.

ἢ γ' ἄνδρα καὶ ἰφθίμον) Efficit ut etiam validus
vir ante tempus senescat, vritque sine face, id est,
clam,

dam, etiam si foris nihil appareat. Vocat autem crudam senectam quæ tempestiva est. Sic Verg.
Cruda Deo viridisque senecta.

Galenus in libro de conservanda valetudine dicit esse triplicem senectutem. Primam vocari crudam, & qui in ea sunt ὡμογέροντας dici. Secunda est circiter annum sexagesimum, qui in ea sunt γέροντας dicimus. Tertia est decrepita, qui eam attigerit πέμπλον vocamus.

ἔχει) exiccat, vrit &c Dicitur etiam αὐτῇ, utrunque est apud Homerum.

Εὐ δὲ ὅπῃ ἀθανάτων μακάρων.

De religione, Cole Deos religiose & observanter. Ita enim omnia prosperè succedunt. ὅπῃ curam & respectum significat proprie.

Μὴ ἡ κασιγνήτω ἰόντι

Hoc præceptum plenum humanitatis est & significat nullam amicitiam, nullam necessitatem proponendam esse sanguinis coniunctioni. Cicer. lib. 1. ad Atticum, Postea quàm à fratre discessi, neminem pluris quàm te facio. Est verò à natura & diuinitus homini inspiratum, nullam esse sanctiorem coniunctionem quam fraternam. Quod si verò alium tibi adiunxeris, tunc vide, inquit, ne statim te seiungas ab illo, quia non multum conducit nonos amicos habere.

Μὴ ἡ ψυδὲος γλώσσης χάρις

Hoc est, ne præ te feras benivolentiam simulatam, nec aliud sentias & aliud dicas. Hac est germana expositio. nec est ita accipiendum, ut $\chi\alpha\lambda\epsilon\nu\ \chi\epsilon\eta\mu\acute{\alpha}\tau\omega\nu$ intelligas, sed ne simules, ne præ te feras linguæ quandam gratiam, ne benignitatem linguæ e-mentiaris.

$\eta\tau\iota\ \epsilon\pi\ \Theta\ \epsilon\iota\pi\omega\nu\ \&c.$

Si quis aut verbis offendet alium, aut manibus vim inferet, memor sit quod retalietur iniuria multipliciter. Nullum enim malum impunitum.

$\text{Εἰ δὲ κεν αὖτις \&c.}$

Aliud præceptum, Sit ne admittendus denuo is qui amicitiam violaverit, & cupiat nobiscum redire in gratiam? Respondet, esse recipiendum, quòd satius sit redire in gratiam cum amico veteri, quàm novos subinde amicos adiungere.

$\sigma\epsilon\ \gamma\ \mu\acute{\eta}\ \tau\epsilon\ \nu\acute{o}\nu\ \kappa\alpha\tau\epsilon\lambda\epsilon\gamma\chi\acute{\epsilon}\tau\omega\ \epsilon\iota\delta\ \Theta$

Tuam mentem ne coarguat vultus, id est, ne vultus præ se ferat iracundiam & similitatem, sed vide ut ex animo ejicias omnem memoriam pristinarum iniuriarum, nulla sit significatio offensi animi: In summa, sanciat ex animo amicitia. Nam nihil illiberalius, nihil inhonestius est, quàm similitatem alere: adest quæ alienum ab omni humanitate. Nulla unquam fuit tanta coniunctio hominum, quæ non offensi aliquid senserit. Et cum Ovidius dicat, Orestem cum Pylade in gratiam rediisse, nemo eiusmodi illi-
berali

beralis ingenij sit, ut propter inueteratum odium, vi-
am amico in gratiam redeundi praecludat. Hoc pra-
ceptum diligenter inculcat Hesiodus, quod amicitia
sit necessaria in rebus humanis. Sumus enim nati ad
societatem. Ergo qui auferit amicitiam, auferit socio-
tatem. Et M. Cicero inquit, Neq; cælo, neq; aqua,
neque aëre nos vti frequentius quàm amicitia.

οὐ γὰρ μή) accusatiuus pro datiuo Amicè.

Μηδὲ πολὺ ἔσθον μήδ' αἰέσθον

Vitae extrema Liberalitatis fugienda esse mones.
Est enim prodigus, & exhaurit facultates omnes,
qui crebro vult conuiuari. Contra sordidus est, qui
nemini de suis communicat, & qui suum ipse defrau-
dat genium. Ex prodigalitate homines decocto-
res veniunt, qui inuolant in bona aliena, ex sor-
ditate inhumanitas nascitur, ut neminem amicum
habeas.

Μὴ γὰρ κακῶν ἔπαρον &c.

Admonet malorum consuetudinem esse fugien-
dam, corrumpunt enim bonos mores colloquia
praua. Proueniunt autem duo mala ex malorum
commercio, primum, quia nos induimus mores istius
qui cum viuimus. Secundo etiam famam propriam
prostitimus, quia etiam si non corrumpatur aliquis,
tamen homines iudicant nos corrumpi, quia & pro-
uerbium dicit, Claudio vicinus claudicat ipse bre-
ui. Ergo malorum consuetudo est vitanda.

Μὴ δὲ

Μὴ δὲ ἐὼς λῶν νῦν κεστῆρα

Id est, ne facias conuicium bonis, quia Virtus est honore afficienda. Sunt autem pessimi omnium hominum, qui egregia virtuti non tantum honorem meritum auferunt, verum etiam de virtute bene meritos conuicijs proscindunt. Huiusmodi conuiciatorem principum & bonorum virorum describit Homerus Iliad. lib. 2. Et consolari debet bonos, quod impossibile sit in beneficiis inuidiam effugere, quemadmodum nec corpus umbram potest declinare.

Μηδὲ ποτ' ἐλομένῳ πένιῳ & c.

Congeries quadam praeceptorum est. Docet autem hoc loco nemini exprobrandam esse pauperiorem: ratio est, quod sit donum Dei, esse diuitem vel pauperem. Grauitur profecto dictum. Sunt. n. qui hinc laudem ingenij captant & magni viri haberi volunt, si pauperes & miseros non solum pra se contemnant, verum etiam conuicijs proscindant. Hos admonet Hesiodus, ut perpendant, calamitosum esse, non in nostris viribus, sed in fortuna situm esse. Itaque non est liberalis ingenij, calamitatem exprobrare cuiquam. Neque enim in nostris viribus est, ut abundemus: & quotidie experientia condiscimus, alijs laborantibus, nihil: alijs dormientibus, omnia conficere Deos. Qui plurimum laborant, egent plerumque: & contrarium apparet in ijs, qui non laborant.

ἐλο-

ἑλομένῃ πενίῃ θυμοφθόρον) Græci apponunt plura epitheta sine coniunctione.

τίτλαθ') sustineas, ausis &c.

Γλώσσης τι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποις ἀριστος

Generalis hæc sententia est. Linguae thesaurus inter homines optimus. Nam sermo vincit omnes opes & quicquid est admirabile in rebus humanis. Verum ita solet evenire, ut quo res melior est frequentiori quoque in abusu sit. Rectè itaque dicit Poëta: Parcæ linguæ magnam gratiam esse, hoc est, quæ in loco loquitur, quæ non solet effutire quidlibet sine delectu & ratione. Et garrulitas non tam alios quam ipsos auctores ledit.

Μηδὲ πολυζεῖν δαυτὸς δὲ παρὲμφελος. &c.

Aliud præceptum, debere nos aliquid conferre in publicum, quia nos vicissim multa accipimus à Magistratibus. Hic sensus convenire huic loco videtur, quem transtulit Poëta ad convivium, ubi ut parvo sumptu multi aluntur, ita etiam in Rebus pub. parvo sumptu, parvo tributo nobis comparamus pacem. Potest & hic sensus esse, ut si quando amici & cognati conveniunt, non simus sordidi, sed ut libenter & nostra conferamus ad publicum convivium. Nam parvo sumptu magnum lucrum emitur, dum collatione multorum apparatus splendidius. δὲ παρὲμφελος à δὲς & πέμπω, difficilis, morosus, quasi dicas, ægrè mittens, der nit gern gibt. Suprà dixit, ναυηλὴς δυσπεμφέλης.

Μηδὲ

Μηδέ ποτ' ἐξ ἡῶς Διὶ λείβειν

Hactenus leges tradidit quæ ad mores pertinent, iam tradet ceremonias, id est, ritus sacrorum: fuit enim hic Poëta Sacerdos. Sunt autem illi ritus symbola quadam, id est, allegoria, ut in Mose: Boui trituranti, ne obligaueris os, significatur quo animo in illos esse debeamus, quorum opera utimur, atq; ita gratitudinis illo gestu admonemur erga homines. Non. n. bobus, sed hominibus scribebatur Lex. Ad hunc modum & de his præceptis iudicandum est. Nunquam ab aurora, (id est, mane) Ioui libes nigrum vinum manibus illotis. Significat sacra reuerenter esse tractanda, & ut non solum foris corpus, verum etiam animum à contagione vitiorum abluant. Hac reuera ex Patribus sumpta sunt. Allusit & Vergilius ad eam Consuetudinem, quod illotis manibus non tractabant sacra antiquitus dum ait: Donec me flumine viuo Abluero. Et Hector apud Homerum ex pugna rediens negat id ipsum sibi licere.

Μη δ' αὐτ' ἡελίοιο

Aliud. Aduersus solem ne me iusto Verecundiam & pudorem commendat nobis hæc sententia, ut discamus honestos & magnos viros reuerenter esse tractandos.

ἐζόμεν & δ' ὅτι & c.

Commoratur in præcepto verecundia, & recenset aliquot ritus qui adhuc apud Turcos durant. In Tur-

vica

tica enim lege ingens flagitium designari credunt, si quis in publico cacaret aut mingeret. In lege Mose quoque mandatum erat, ne quis cacaret in castris. Est autem non minus religiosum Turcis, ut sedentes mingant, quam nostro Poëta. Unde apparet Mahometen veteres quosdam ritus inuiles, suis posteris pro Iusticia, qua coram Deo est, reliquisse.

ἑυερχὴς) dicitur id quod bonum septum habet.

Μὴ δ' αἰδοῖσθαι γυνῆ πεπλευγμένῃ &c.

A congressu vxoris ne sacra accedas. Admonet rursus verecundia, ut sacra purè peragantur. Intelligit autem sacra quæ Dîs domesticis fiebant. Habebant enim omnes in vestibulo aras quasdam quibus soliti sunt imponere Vestâ, in cuius tutela res erat familiaris. Facit huius Deæ mentionem alicubi Verg.

Μὴ δ' ἀπὸ δ'υσφήμεοιο τέφρῃ &c.

Ab hilariore conuiuiο & non à tristibus sacris accedendum esse ad vxorem, quod ex humido nascantur & alantur omnia animantia, & ideo Venus ex mari orta.

δ'υσφήμεοιο) ominoso & infausto, à δ'υσφήμεω.

Μηδέ ποτ' αἰνέων ποταμῶν &c.

Poëta senserunt vim quandam numinis esse infusam in omnes res, itaque in omnibus fluminibus suos deos sinxerunt qui illa agitarent & mouerent, ob quam causam & sacra illis fecerunt.

ὅς ποταμὸν Διὰ βῆκα κρήνη) hoc est, qui tam prophana

*phana mente est. ut contemnat hanc religionem, in
feret infortunium a suis.*

Μηδ' ἀπο πέντε τοιοῦτο θεῶν &c.

Non esse ungues praevidendos in convivio.

πέντε τοιοῦτο) à manu quinque ramorum.

Μηδέ ποτ' οἰνοχόῳ τιθήμεν

*Nunquam pone lagenam supra poculum. Non
satis constat quid voluerit significare hoc loco.*

Μηδέ δ' ὅμῳ ποιῶν &c.

*Id est, Spartam quam nactus es orna. In quo-
cunque vita genere versaris, in illud incumbe, nec co-
gita quo pacto subinde mutes tuam functionem: Ita
fiet, ut assiduitate & diligentia ad frugem perve-
nias, quod non fiet si tibi non constiteris, & ex alio
vita genere subinde in aliud transferaris. Malum
omen est si crocitet Cornix, ut apud Verg. Sæpe fini-
stra caua prædixit ab ilice Cornix. λακέρυζα pro
κελάρυζα, id est, garrula, stridula, arguta, proprium
epitheton Cornicis, à κελαρύζω quod significat re-
lono.*

Μηδ' ἀπὸ χυτῶν ποδῶν &c.

*Ex ollis non sacrificatis ne capias cibum, id est,
ne edas priusquam dixeris precationem. Elegans
cum primis & pium hoc præceptum est, neque dubium
quin à patribus sanctissimis sit desumptum. Apud
Homærum nunquam pocula sumunt, nisi prius liba-
verint.*

merint. Eandem consuetudinem & apud Vergilium Dido servat.

Μὴ γυναικείῳ λυγρῷ

Commendat rursus verecundiam. Deinde admonet sacra non esse illudenda, quod semper pœnas impietatis dederint qui religiones contempserunt.

Μὴ δὲ ποτ' ἐν πειχέῳ &c.

Non esse perturbandos fontes. Nam si honor est habendus bonis rebus, etiam fontibus debetur suus honor ex quibus bibimus. Quare & hi in fontes rectè immingere dicuntur qui sacram doctrinam commasculant.

Φήμη γάρ τε κακὴ πέλε

Significat nullam famam omnino perire, & non esse omnino de nihilo quod vulgo fertur, quemadmodum & ille dixit. Sed nequit ex nihilo volucris consurgere fama, Et partem veri fabula quæque tenet.

Locus Virg. in 4. Aenei. hinc desumptus cum ait:

Fama malum quo non aliud velocius ullum
Mobilitate viget, viresq; acquirit cundo &c.

Homerus fingit quoq. Famam Deam esse nunciam Iovis, lib. 2. Iliad.

μετὰ δὲ σφισιν ἴσα Διὸς αἴγχαλ
ὄτρυνε' ἰσάει Διὸς αἴγχαλ &c.

IN HESIODI DIES.

TRadit discrimina dierum, qui fausti vel inauspicati
 si sint, item alia alijs diebus licere. Quedam
 verò discrimina ad causas naturales referri possunt,
 quedam sunt ex superstitionibus. Sunt autem ea-
 tenus discrimina servanda, quatenus causa natura-
 les cogunt. Superstitio verò præter causas natura-
 les est, & ex impietate profecta. Esset verò insania
 non habere natura rationem, cum illa nobis usus sit,
 & nostra causa à Deo condita. Itaque discrimina die-
 rum nata sunt aliqua ex parte, ex aspectibus quibus
 Luna intuetur solem. Sicut medicorum Critici, se-
 ptimus, quartus decimus, vigesimus primus. Nam
 quadrati aspectus cient pugnam natura cum morbo:
 sed superstitiosa observatione aucta sunt. Nam inde
 apparet non esse certam rationem discriminis die-
 rum apud Hesiodum, quod ait, alijs alios dies pro-
 bari. Primus dies sacer est. Sunt enim omnia initia
 sacra. Quartus item sacer, quia eo die prodit à coitu
 Luna, & videri potest sacer quia principium est con-
 spicienda Luna. Septimum diem vacuum facit, quia
 Luna distat à Sole quarta parte Zodiaci, qui aspe-
 ctus quadratus dicitur, & est inauspicatus. Nonus
 & octavus dies vitales pradicantur crescentibus, &
 rectè quidem. Etenim humores alij crescentia
 Luna. Undecimus & duodecimus vixie laudatur,
 quia

quia trigono aspectu Solem Luna intuetur, eum aspectum vocant beneficium.

ἡμεῖς δὲ ἐκ διόγου

Proponit Poëta se dicturum de observatione dierum iuxta ordinationem diuinam, qui sint auspiciati dies & qui inauspiciati. Orditur à prima mensis die quam dicit optimam esse. Et enumerat congerie quadam, quid eo die populus agere consueuerit. Solebant autem in ferijs labores mercenariorum expendere, atq; pro his numerare & pascere quoq;. Item in ferijs conueniebat populus ut iudicaretur, doceretur de religione, & ut mores formareptur. Tum scenici ludii fiebant, qui vice concionum fuerant. Et hi ritus ad res politicas & non phycas referendi sunt: pertinent enim ad mores ex quibus sumpti sunt, & non ad res naturales.

Εν) prima dies est: ἑως ἀρχαῖς veteres Magistratus. De hac voce copiose Suida.

πέντε) propriè de omnibus dicitur, & significat tōdere.

οἷς) pro οἷας.

τῇ δέκατῃ) τῇ pro δωδέτῃ, scilicet duodecima die: ἀερωμένη) in aëre pendens, vel pedes in aërem eleuans, ἐπιθεῖον Aranea.

ὅτι τ' ἰδρύς (σπὸν ἀμᾶ) hoc exponunt de Formicis sed haud scio an rectè.

Μηνὸς δὲ ἰσμενὸς &c.

ἔ. 2

ἔ. 6.

Absoluit iam primum, quartum, septimum, octavum, nonum, undecimum & duodecimum diem, quos verò omisit vult videri Medios. Iam prosequitur in enumerando & dixit cavendum esse ut sementem faciamus tredecima die. Est autem optima ad alendas atq. educandas plantas. Quod autem sationi tredecimum diem ait obesse, propter immodicum humorem fit. Vetant enim sementem facere in solo humidioris iusto. Contra plantas serere precipiunt pluuijs etiam tempestatibus. Plinius, Arborum radices Luna plena aperito. Ex Plinio illa facile possunt intelligi.

Εκτῇ δ' ἡ μείων μάλιστα &c.

Decima sexta dies valde incommoda est plantis, quia sicut tredecima dies utilis erat plantis, quod tum Luna propè erat plena & humor redundabat, inutilis verò sationi, ut dictum est, ita decima sexta dies decresciente iam Luna inutilis est & incommoda plantis, utilis verò maribus gignendis. Nam ex humido semine femella, ex sicciore puelli nascuntur. Et decresciente Luna semen minus humidum est, quam crescente.

Οὐτ' ἀρ' αἶμα ἀντιβολῆται,

Id est, non est utile puellis, ut tum contrahant nectas, quia à plenilunio cepit iam humor deficere. Et addidit quedā pastoralia officia, quod illud tempus sit bonum castrationi, quod hoc tempore conue-

nias

aiat stabula pastoralia munire, quod sit bonus dies
gignendis maribus. Postremo quod aptus sit dies
cōiugia dicere, mendacia proferre, blandos sermones
miscere, & arcana colloquia habere. Quae omnia
ad quadratum aspectum pertinere videntur.

Μηνὰς δ' ὀγδοάτη &c.

Hoc tempore caprum & bouem castrare conuenit.

Εἰκαδὶ δ' ἐν μεγάλῃ &c.

In vigesima die dicit prudentem virum nasci, &
qui bona indole praeclatus sit.

ισορεα) eum vocat qui multa scit & vidit, hinc iso-
rea quasi dicas inspectio, & ἰσορεῖν coram intueri
& colloqui.

Κέρη δ' ἐν πτεγῆς

Id est, Puellae gignendae est bona decima quar-
ta. Nam tum Luna abundat humore. Et hac die (in-
quit) hoc est in oppositione conuenit boues, canes &
mulos cicurare. Nam quando abundant humore,
necesse est esse mitiora animalia, quia lumen lune
est gelidum magis & calor temperatior.

Εἰλίπιδας) quasi dicas, curuantes vel trahentes
pedes, qua voce Homerus libenter utitur.

πεφύλαξο ἧ θυμῷ &c.

Ἀλγεα θυμοβορεῖν, μάλα &c.

Quartam diem à fine mensis, & decimam quartam
improbat haud dubie, quia tum oppositissimum inter-

lunium laedunt corpora. Ideo dicit *Ἰμνοσοπεῖν*, qui consumunt animum. Qui laborant Cholericis morbis, ad postremam quartam magis languent, phlegmatici verò contra. Et postremos illos dies in Luna vocant Cholericos dies, quod concitent in corporibus siccos humores.

Εν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἀγοῶς &c.

In quarta die mensis ducenda est uxor & obseruanda auguria & dyjudicanda. Est autem Metathe- sis in ἔργῳ αὐτοῦ nomine, quod à πίζω venit.

πῆμπος δὲ ἐξ ἀλίσταται.

Quintas monet esse fugiendas, videlicet primam quintam, decimam quintam & vicesimam quintam. De qua re cum nulla sit naturalis ratio, contenti es- simus, quæ de religione est. Per id. n. tēpus obambulās, Furia & expetunt pœnas à sceleratis hominibus.

Μείων δὲ ἐὼς ὁλοματὴν ἀμύνειται.

Absoluit præceptiones de dierum discriminibus, quæ verò nunc sequuntur, ex quibus rationibus nata sint, dixi paulò ante. Itaq; nunc monet Poeta, frumentum esse ventitandum non crescente sed decre- scente Luna, quia humor incommodus laedit frumen- tum, ariditas verò prodest. Quare manifesta ratio est, ex usu rerum, cur fruges à plenilunio iubeat venti- lare, quia sub id tempus excitantur venti, & aura secior est. Prodest autem importari frumentum sic- cius, nam madidum statim corrumpitur importa-
tione

πρὸς. Dicitur etiam supra quod Varro precipiat
aream fieri debere rotundam.

ὕλοτόμον τε ταμῶν θαλαμῆα

Aliud praeceptum. Faber secato ligna ad thala-
mam media septima. i. decrescente luna. Diximus au-
tem supra ex Plinio, quod materia decrescente luna
cadenda sit, quod illa firmior sit, quae verò crescente
caditur, ilico putrescit. In quarta videlicet die inci-
pe glutinare naues fragiles, quod rectius sit cum au-
ra est humidior.

εἰνὰς δ' ἡ μέσση Ἰπιδέελα &c.

Nona dies media, id est, decimanona meridiana,
melior dies, scilicet est. Ἰπιδέελα est aduerbium
pluralis numeri, sicut πρῶτα, δεῖλον crepusculum
vocant, δεῖλινος & δεῖλος meridianus, & meri-
dianum tempus δεῖλινόν vocant.

Πρῶτη δ' εἰνὰς πάντ' ἀπήμων &c.

Prima nona dies, scilicet à principio mensis, pror-
sus innocua est, propter tergeminū aspectum, cum sol
abeſt à signo Luna 120 gr. Hac dies virūq; gignēdis
accommodata: Et nunquam prorsus mala dies est,
videlicet, si aliquid ea die facias quod conueniat.

Ἐαυροὶ δ' αὐτ' ἴσασι &c.

Pauci sciunt vigesimam nonam optimam mensis,
& loquuntur de bidua ante ἔλω καὶ νίαν. Est enim
una bona dies ad aperiendum dolium, item boues,
mulos & equos aperiare iugo. Ad hac bona dies est

demittere navem in altum, quia sub id tempus est
temperatissima & tranquilla aura.

ἄρξας πίνυ) Gracissimus est pro aperire dolium.

παῦροι δὲ τ' ἀληθῆα κικλήσκουσιν

Id est, pauci certum sciunt, quae dies praestat, pau-
ci rectè servant hoc dierum discrimen.

Τετράδι δὲ οἷα πίνον

Media quarta, id est, decima quarta dolium ape-
ri, quòd hac dies pra omnibus sacra sit.

παῦροι δὲ αὖτε μέτ' εἰκάδα &c.

Εἰδικῆς est, nam ad dies referri debet, ut sit sen-
sus, Pauci post vigesimam mensis optimam probant
sequentes dies, iam & tempestatum & corporum ma-
xima mutationes fiunt principio postrema quarta,
quod observando poteris discere.

Αἱ γὰρ μὲν ἡμέραι εἰσιν &c.

Epilogus praeceptorum est, Aliae dies sunt homi-
nibus magna utilitas, aliae sunt ancipites. Μετάδω-
κον enim sonat promiscuè. Est igitur diligenter con-
siderandum, quid religio precipiat, deinde quid ori-
atur ex causis naturalibus, ut si Luna sit in signo illo
quod dominatur membro alicui, id membrum na-
turali de causa vetant tangendum esse ferro, ita de
reliquis sentiendum. Quod autem non ex vera reli-
gione neque de certa causa naturali fit, illud super-
stisio est.

ἀγγέλαι ἔτι φέρουσιν

Poli-

*Politianus videtur verisſe emortuos dies. Et
Homer. ſomnia vocat ἀκήματα quaſi dicas inania.*

Αλλ' οὐδ' ἀλλοίω αἰνεῖ

*Hic videmus Heſiodum non ubiqꝫ ſecutum certam
rationem, ſed in plerisqꝫ ſuperſtitionem & conſuetu-
dinem hominum.*

Αλλοτε μητρὸν πάλῃ ἡμέρη &c.

*Mira ſunt vices rerum. & natura tam multipli-
citer nos ludit quàm iuuat.*

πέων εὐδαίμωνι τε καὶ ὀλβίῳ &c.

*Bene ille habebit qui ſeruauerit quidem dierum
discrimina. Adiecit tamen correptionem, quòd alij
alias probent ac laudent. Verum iſte inculpabilis erit
dij, id eſt, ille non peccabit, qui ſuo quaqꝫ die fece-
rit, & qui auguria, id eſt, ſigna & tranſgreſſiones
obſeruat, hoc eſt, qui non violabit ea quæ reli-*

gioſe & utiliter conſtituta ſunt. Nam Dij

fauent ijs qui natura rectè

utiuntur.

πάλῃ.

ΑΝΑΤΞΙΣ

ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΩΝ

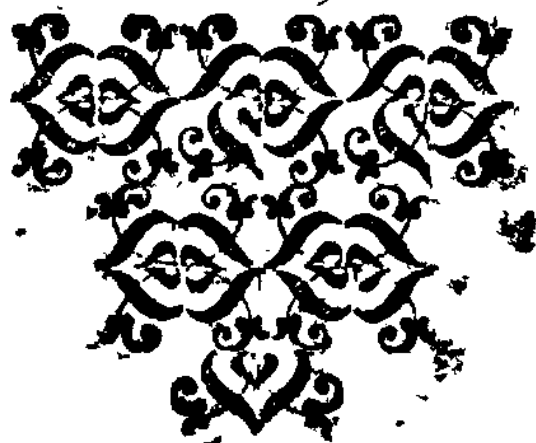
ΗΣΙΟΔΙ.

XXIII. TABVLIS

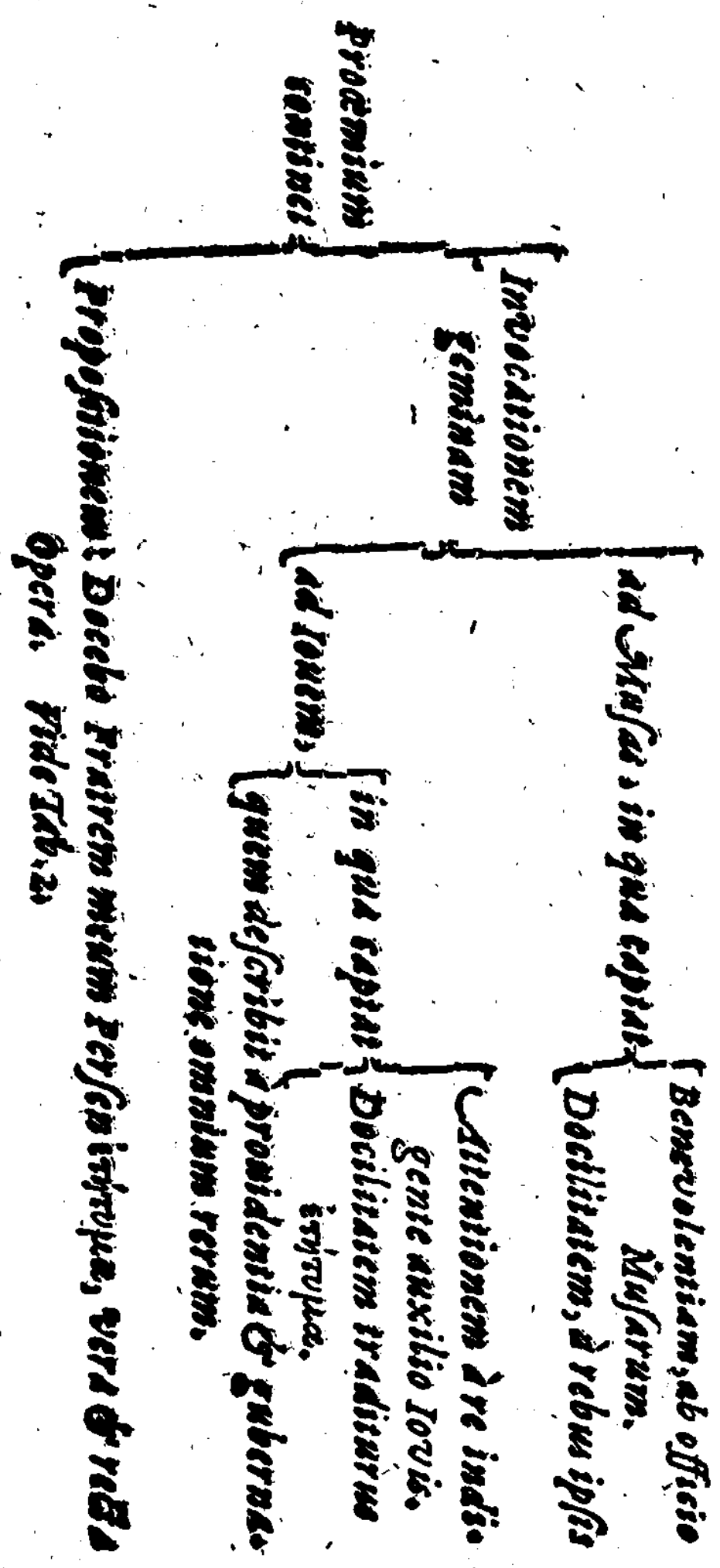
Comprehensa.

A

M. ERASMO SCHMIDT.

I. T A B V L A
(αὐτῶν Περὶ Ἰου)

II. TABVLA.

*Opera, que Hefiodus
Fratri prescri-
bit, sunt*

*Quotidia-
na in li. 1.
que sunt*

*Iustitia, cuius tracta-
tionem amplifical*

Labor. Vide Tab. 11.

*Hic annectit præcepta morum gene-
ralia. Vide Tab. 12.*

1. περὶ ὁμοῦ Συνεννοήσιον

Vide Tab. 3.

2. ἀπολογία difficultis victus

ἔσ' ἀνάνην calamitatum

Vide Tab. 4.

3. Fabula de ἀσπίδι ἔσ'

Λυσίμια Vide Tab. 6.

4. Ἀποστροφὴ τριπλῆς.

Vide Tab. 7.

Distincta in certa tempora

Ἄνθιμο 2. Vide Tab. 13.

Μένειο, in ἡμέραις.

III. TABULA.

Οὐκ ἀρα μὲνον ἔλεω)

Comentio,
sen acqui-
sio victus,
duplex

Laudanda

que consistit in Labore.
Accumulatione.

cuius effectus est, facere industrium

em, qui amica fuerat
ignarus; quod declara-
tur ἐπεὶ οὐκ ἔγνω ὅτι
Agricultorum.
Vicinarum.
Figularum.
Fabricarum.
Mendicorum.

quæ fit Grande.

Culpanda

quæ
vixit
ab Effectu, quia
gigni discordia.
ab Ortu, quia est à Nocte.
ab inutili, quia adducit à laboro-
ribus.

à difficulti, quia pauperias

Huius membro περιμεικτὸς ἀνέστις. non pariter illi indulgere.
reprehensione iniquorum iudicium, qui ignorant vim

Frugationis

IV. TABVLA.

Κρύψαντες δ' ἔχουσι)

Causa diffi-
cilius videtur,
improbitate
et omnium
calamitas.
tum, tres:

1. Offensio Iouis facta à Prometheus in distributione criminum.

in Igne furis sublata.

Facta est in furore Iouis.

à Vulcano, facie virgine.

à Pallade, artificio texendi.

à Venere, Venus stulticie, desiderio, curis.

à Mercurio, impudentia, mendacijs, fraude.

à Graijs et Suda, monilibus aureis.

à Horis, corolla, et floribus vernis.

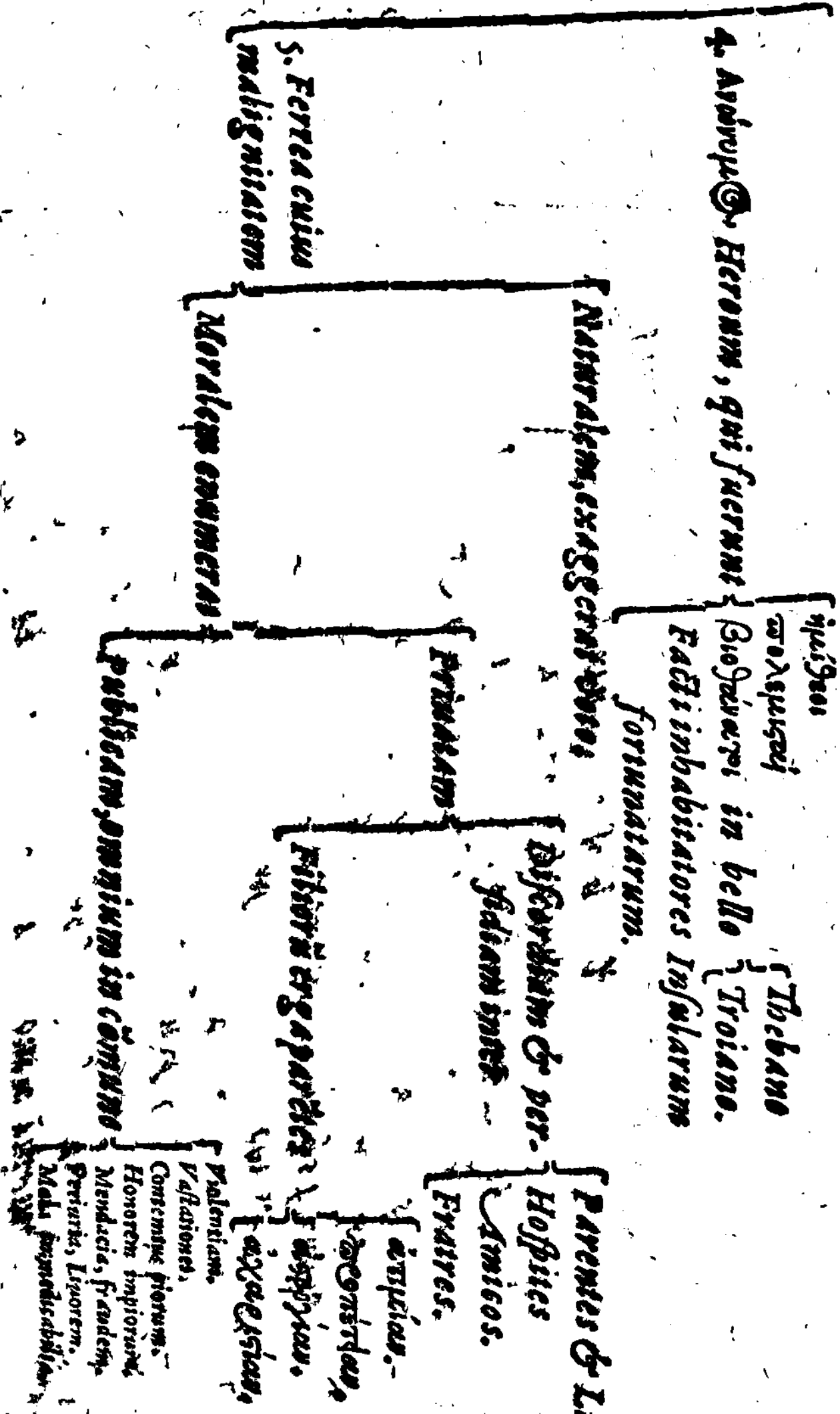
Missa ad Epimethea, fratrem Prometheus.

Recepta ab Epimetheo contra monitum Eratris,

omnis generis mala diffeminavit.

3. Degeneratio alatum, quatuor recensci quinq.

Vide Tab. 5.

L.A.
94055.

**Atalcs
quing**

1. *Inter quos homines fuerunt, ut
dicit Hesiodus*

[illegible]

2. Argētia.
in quafue
runt homi-
nes

per materiam indulgentem
per perniciam in adibus paternis latitationem
Bexxvicol
Uxorū
adipos.

fati doliūores & zote doliū.

3. *Aenea, swims hominis fuerunt*
οὐ μέλει, id est, si pueri.
ὅσοι καὶ ὅσοι μὲν
ὅσοι καὶ ὅσοι ὅσοι
ὅσοι καὶ ὅσοι

Καλώςπρόσ-
 Διόγδοτος, & ἡ μητέρα αὐτοῦ.

VI. TABULA

Νῦν δὲ αἶνον βασιλεὺς ἱρίω)

Tabula

Cumque dicitur: *Tabulae per scriptas, et nimirum*
ab inscriptis deservant.

In qua de- cipitur ca- piam Lufci- nam, allo- quuntur	1. quod legendo nihil proficiat. 2. quod in sua potestate sit etiam vel diminire, & 3. Gnomem addis, Frustra im- becilliores commendare cum potentioribus.

VII. TABVLA.

ω Πίστη, οὐ δὲ ἔκχε)

**Apothrophe
triplex**

**Prima et
Fraternitas,
ad omnes,**

Secondary and Tertiary. *Pride*

Terminatum ad Fr. Alphon.

*Dehortatur ab impietate, & hortatur
ad iustitiam.*

phlegma est pernicioſa.

Inflicta est melior.

Injusticia aliquandiu premi-

res sed non opprimitur.

injusticia tandem perire.

una exigente justicia,

quasi per contagione

Produit.

3. abjadis. Ride Tab: 8.

VIII. TABULA

Οἱ δὲ δίκαιαι ζήντοισι

Tertia atri.
gens iusti.
cie & iniu-
sticia ab
Adiunctis

Iusti habent comoda

Iusti habent in-
comoda

Publica

privata

Publica

privata

ratione { Magistratus.
pacem. { Subditorum.

Coniuniorum laticiam.

Fertilitem agrorum.

Successum in Oeconomia.

Felix coniugium.

Omnium denique rerum co-

piam & ubertatem.

ratione { Magistratus.

Subditorum.

Famem.

Pestem.

Bellum & Excidia urbium.

Infelix coniugium.

Dereptum familiæ.

Navigaciones infestas.

IX. TABULA.

α βασιλεὺς υἱοὺς ᾧ)

Secunda Prophetia
Iudices in qua diffusa
est Injustitia

1. Quia Angeli observant.	Quia est virgo incor- rupta. quia est Filia Iouis. quia magna gratia & auctoritate apud Io- nem & alios Deos valet.
2. Quia ipsa Iusticia accusat; quam vereri debemus	
3. Quia accessu penas Publicas Subditis. Primis; vobisq;	
4. Quia ipse Deus videt.	

X. T A B V L A

ἡ Πέροη σου ὅ ταῦτα)

*Tertia Apophtheca. iterum
ad Fratrem infirmum - in
qua hortatur ab iniusti-
cia ad Iusticiam*

Μακάριος de Iusticia

1. ab Honore & Rege mutare, seu praestantia
hominum - quos non decet ut bestias, se-
mutuo quae devorare.
2. ab Inimici & contrā ab Unitate est. a pe-
nis iniusticia, & praestantia Iusticia erant
in possessione.

XI. TABVLA. (οὐδ' ἐγὼ ἐσθλὰ νοίω)

In traktatione de Labore sunt

1. Antithesis } Naturae, cuius habitus facilis est.
 Virtutis, cuius habitus difficilis.

quam commendat a causis efficientibus } Labore.
 Tempore.

2. Enumeratio trium generum hominum.

minimum, quorum } alterum mediocre.
 tertium inuitis.

ab Homine, quia decet praecellentem indolentem.

ut sane propulsata, rebus necessarijs abundet.

3. Adhortatio ad laborem

ab Virili

ad se

ut hominum & Deorum benevolentiam sibi conciliet.

ut tempestivo fructu horrea implantur.

ad alios, qui tali exemplo incitantur ad similem Laborem.

ab Effetto, quia gloria sic acquiritur.

4. Modus inquirendi per Laborem

in Laboribus, vitatio per
 dore in honore. } Sic
 diuina ad iudicia, sine delectatione

ἵστανθ' ὅς θ' ἰκέτω),

*Post tractatio-
nem de Iusti-
cia & Labore,
annectuntur
Præcepta mo-
rum genera-
lia.*

Σημειώσεις

1. *Non violendus supplex aut hostes.*
2. *Non faciendum adulterium.*
3. *Non laedendi pupilli & orphani.*
4. *Cauenda impietas erga parentes.*

J. Pietatis & cultus Deorum,

quifis

каждому.

αἰνῶς καὶ χαῖρας.

[illegible]

afiduum, mane & vespere.

2. Liberalita-
[erga amicos & vicinos.

22

in reddendo mutuo, & fugiendo iura.

in donationibus.

3. Sedulitatis sive victur paupertas.

Neogaris alienis Ali.

4. Parfimov: 6.

5. *Iustitia in solvenda debita mercede.*

6. *Cautions in diffidendo* } *Fratri.*

Children:

7. Cur e relinqueret sobolem

устроју; но индивиду,
sed ex legitimo coniugio.
Industriam.

Haecenus de Operibus quotidie exercendis.

LIBER II. EPTON.

XIII, TABVLA.

In Libro secundo, ubi Poëta
 eggerat in certa anni tempora
 distributa tractat, in formam
 simul Præteriti et

Præteriti in

Agricultura vide

Tab. 14.

Navigazione vide

Tab. 20.

Marinum. vide Tab. 21.

Cinem privatum. vide Tab. 22.

XIV. ΤΑΒΥΛΑ
(Πληθύνων Ἀτλαγμάτων)

Αγρίων
τερρεστέρων

Generalia

Specialia in

1. Pleiadum } ὄντα Ἡλιακοῦ, γὰρ ὅτι ἐν τῷ ἡμῶν
} αἰετῷ ἱεραῖοις Ἀγρίοις ἀνιπταλῶν
} Ἡλιακοῦ Ἀγρίοις ὄντα.

2. Ἀγρίοις, ὅτι ὁ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν.

3. Devisis solanda.

Devisis

ἡμῶν de qua ὁ ἡμῶν.

4. Habenda } ἡμῶν.

Serua.

Vicissilia.

5. Non devisis solanda.

Ἀνιπταλῶν. Vide Tab. 15.

ἡμῶν. Vide Tab. 16.

ἡμῶν. Vide Tab. 17.

Ἀγρίοις. Vide Tab. 18.

ἡμῶν Ἀνιπταλῶν. Vide Tab. 19.

XV. TABVLA.

(Θηματα δὴ λήθηται)

I.
Agis de
Auiuno.

Cuius
YegQia ex
ignis, ut sunt

Aestas solis remissio.
Pluvie frigidiores cadentes.
Vigor redditus corporibus.
Sui nocturna apparitio.
Foliorum ab arboribus defluxus.

quo tempore

cedenda ma-
teria pro or-
ganis rusticis

Pro molitura { Mortarium tripedale.
Pissillum trichirale.

Pro cernu, cuius { Axis septempedale vel octipe-
latisdo 10. { dalis, { tharnoru.

palmarum. { Curvatura pates tricorni spi-

Signa cernua omnis generis pro varijs.

Dentalis lignum.

pro Aratione { Aratra duo.

duo. { Temo ex lauro vel plmo.

novemnes. { Burris ex quercu.

masculi.

robustus, in optima etate.

Servus { senus, cui cibi est appetitus.

industrialis.

qui non trahet ludicrum cum castoreo.

cuius signum sunt Grues, apolentes.

Aratio in-

que facit { premisits preitibus

Arum sub sequenda aratione { ut terra ferat opus bene

XVI. TABULA.

(ἐν ὑψηλῇ δὲ ἐν πλάτῃ.)

II.
Agit
Hyeme
dequādam descri-
bit Poeticā
ab adiunctis;
cum

multitudo est glaciis;

Etat treber Boreā, qui
Polypus pedes aradit.Sol est à vertice remo-
tissimus.Fere
frendent.

quæruunt latibrida.

incidunt quasi claudicantes

Virato ocio extra hyemem

vicata taberna in ipsa hyeme.

incitando servos ad laborem

in effare;

mare turbat.

terram & sylvas rebore facit. { quereunt

in montibus degit multas abietes

Ferasque variatissimas.

pelles { Bovum.

Caprarum.

Serrum.

ovium.

non inveniunt virginum domi

latentium.

incitando servos ad laborem

in effare;

incitando servos ad laborem

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

in effare;

XVIII. TABULA.
ἡμῶν ὁ σκόλυμός τ' αἰθεῖ)

IV. Agri de Asiaticis	in ca- vis	Pluvius carissimus.
		Cicada canians.
III	in	Capra pinguis.
		Vini vigor.
II	ini	Mulieros salacissime.
		Viri languidi.
I	no	Genio nihil indul.
		Genium
	medio	Sub otium Meliacti
		Oxiopis. frumentum.
		conducendus mercenarius qui sit αοικῶν.
		conducenda mercenaria ατεκῶν, non πόρος.
		nutriendus Canis.
		imporiandum fenum & palea propolis in mentem.
		fac, recreabunt se ferri & bovis.

XIX. TABVLA.
 αὐτὸν δὲ ὡς ἐλάνκναι σὺν ἐ(Ϟ)

Redit ad Atria.
monum quibus
Fratre
Sub Orum Cosmici & Arburi
facere videntiam.
Sub plodum, Hyadum atq; Ori-
nis occasum Cosmici facere
Utrationem Autumnalem
de qua supra egit.

Haecenus de Agricultura.

ΣΤΑΒΥΛΑ.
(αἱ δὲ σὺ ναυηλίας)

Post agricul-
turam tractat
de Nautica,
ubi

Nauigationē
facile triplicē
Triapræcepta
proponit

Intempestiuam Autumna-
lem, sub Occasum Cosmi-
cum Pleiadum, quando

- Tempestiuam suscipiendam
Ex debet post solstitium
æstiuum, Sole in 20. gradu Sc
civiter, nec procrastinandam in
Autumnū. Dicitur autem hic
obitionem ne impetire. Et
periculosam. Venerunt, quædam
mæ est vñtate præcepta. Quæ
1. Onus navi imponendum apertē ubi obiter recitat historiam
de Nauigatione patris sui.
2. Onus imponendum navi satis capaci.
3. Non omnis substantia semel navi committenda, sed maior
pars domi relinquenda.

Terræ pecius volentis

Naves in continentem tra-
henda

lapidibus muniendæ.

Instrumenta
nautica

omnia domi
reponenda.

vela complicanda
et remi compo-
nendi.

Clauus fumo ex-
ponendus.

Ἡ δὲ σὺν ἡμετέροις Ποσειδάωνι καὶ Ἑρμῇ, ὡς ἔστιν ἐν τῇ

XXI. TABULA.

ωραια γυναικα)

Maritus futurus habeat rationem

suus sui ωραια, circa 30. annos.

ad m̄m̄m̄m̄. 15. ann.

quasi } portm.

virgo.

vicina.

suus conditio prob̄su co-

gnita.

2

Haecenus instruxit Poeta Fratrem, ut
futurum Maritum.

Hominis
privato ob
servanda

1. Reverentia erga Deum.
2. Studium erga homi-
nes, cum quibus cola-
tur amicitia.
3. Reverentia in cultu divino.
4. Verecū-
dia, ne
meiat
extra viam.
nudato corpore.
5. Continentia, ne habeatur consuetudo cum uxore ante sacra Vestie.
post funebria.
6. Religio in transitu fluminum.
7. Verecundia in convivio.
in coniugijs.
8. Cautio in vitando in fausto omine } in intermissione operum.
in edendo & laudando.
9. Muliebria mollicies, & lacrima
muliebria vitanda. } in educandis liberis.
10. Religiosa praesentia inter sacrificantium.
11. Verecundia in eiciendis excrementis.
12. Fuga mala fama.

FINIS
ἐπὶ οὐρανῷ.

H E S I O D I.

Sequuntur Opera suscipienda certis diebus Men-
 sium. Eorum autem omnium, quæ in hoc opusculo
 adducit Poëta, quadam habent causas Physicas &
 Astrologicas, ut de cadendis lignis &c. quadam
 civiles seu politicas, cum respectu ad consuetudinem,
 ut de exigendis usuris & ære alieno tempore Noui-
 lunij &c. quadam ad institutionem diuinam, licet
 Ethnicis incognitam referuntur, ut de sanctitate di-
 ei septimi & decimi quarti: quadam denique planè
 sunt superstitiosa & ἀναγνώσκοντα, ut de mendacijs,
 blandis sermonibus, & clandestinus colloquijs, & si-
 milia, quæ obseruare Christiani sacrarum literarum
 auctoritate prohibentur.

Sciendum autem est, Menses hic intelligendos
 esse Lunares Synodicos, ubi primus semper dies in
 ☾ ☉ incidit: quartus in * ☉ ☉ Septimus in ☐: no-
 nus ferè in ☐: 14. vel 15. in ☾ ☉: 19. 20. vel 21. cir-
 citer in ☐: 24. circiter in ☐: 27. circiter in * : us-
 quedum ἐν η, vel ἐν η γ γ, vè α mensem terminans. Noui-
 lunium aliud attingat.

Quid autem Hesiodus singulis diebus præci-
 piat, ex sequenti tabula patet:

XXIII. TABVLA

ἡμεῖς δὲ ἐκ Διοῖεν)

- ♂ 1. ἔνι ἐστὶ ἀ Ἰονε. vers. 5. *Sacra dies. v. 6.*
 2. { μεταδ' αὖτοι, ἀκίηλοι, ἔπι φέρουσι. v. 59.
 3. }
 * 4. ἀ Ἰονε. v. 5. *Sacra dies. v. 6. Vitanda tristitia*
v. 34. & 35. Exor ducenda v. 36. observatis
augurijs v. 37. Naves item compingenda
v. 45.
 5. *Fugienda v. 38 quia Furia obambulant v. 39.*
 6. *Inepta gignenda puella v. 21. bona pro ca-*
strandis hœdis & gregibus ovium v. 22. & pro
faciendo sepio v. 23. bona viripara v. 24. cre-
bra litibus, mendacijs, blandis sermonibus, &
occultis colloquijs v. 24. & 25.
 □ 7. ἀ Ἰονε v. 5. *Sacra dies v. 6. hac enim Læona*
genuit Apollinem v. 7.
 8. *Bona ad curandum opera v. 9. Caper & Bos*
castrandus. v. 26.
 Δ 9. *Bona ad curandum opera v. 9. plantè innoxia*
v. 47. bona ad plantandum v. 48. & ad gene-
randum viriūnis sexus sobolem v. 48.
 10. *Bona viripara.*
 11. *Bona tondendis ovibus v. 11.*
 12. *Bona segetibus metendis v. 11. melior quam*
undecima v. 12. Tela ordienda v. 15. opus in-
choandum v. 15. muli castrandi v. 27.

13. Sementis non incipienda v. 17. Optima plantis ferendis & inferendis v. 17.
14. Bona pro gignenda puella v. 30. Cicurentur oues & boves v. 31. canes & muli v. 32. sacra pra omnibus v. 55. aperiendum dolium v. 55.
15. Vitanda ut quinta. v. 38. & 39.
16. Plantis incommoda v. 18. Bona viripara, puella inutilis siue gignenda siue elocanda. v. 19 & 20.
17. Fruges ventilanda v. 41. cadenda ligna v. 43.
18. μετάδρα, ἀκέραι, ἐπὶ φέρσαι. v. 59.
19. Post meridiem est melior quam ante meridiem. v. 46.
20. Procreandus vir prudens v. 28.
21. Manè optima: post Meridiem verò infamstior. v. 56 & 57.
22. } μετάδρα, ἀκέραι, ἐπὶ φέρσαι. v. 59.
23. } μετάδρα, ἀκέραι, ἐπὶ φέρσαι. v. 59.
24. Vitanda tristitia. v. 34 & 35.
25. Vitanda ut quinta. v. 38 & 39.
26. μετάδρα, ἀκέραι, ἐπὶ φέρσαι. v. 59.
27. Bona aperire dolium v. 51. Boves, mulos & equos adaptare in go v. 52. naues in mare trahenda v. 53.
28. } μετάδρα, ἀκέραι, ἐπὶ φέρσαι v. 59.
29. }

& | 30. Optima ad incipiendum opera : demensuram
 distribuendum v. 2. & 3. iudicijs dicata v. 4.
 Sunt autem hac omnia praecepta generalia, &
 si qua causas Astrologicas habent, tantum ex sua
 Luna ad Solem petita : cuius vis cum ab aliorum,
 Planetarum & Fixarum etiam, configurationibus,
 à loco Zodiaci, & domicilio caeli &c. plurimum va-
 rietur : manifestum est, saepe etiam hoc Poëta nostri
 prognosticum esse irritum : Et tamen in ijs quae non
 sunt ἀναπλοδυντα, ως ἔστι τὸ πᾶν generaliter, non
 omnino effectu suo carere, ut quae de cadendis lignis,
 facienda sementi, plantando, inferendo, ouibus
 tondendis, frugibus ventilandis, & si-
 milibus monen-
 tur.

Finis Tabularum

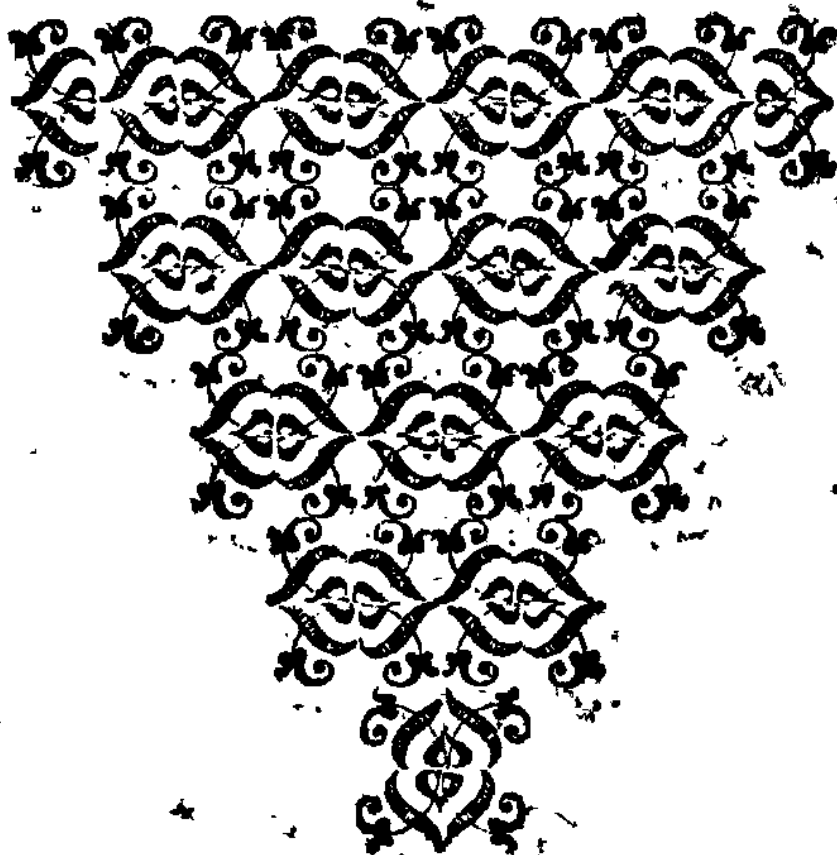

ΗΣΙΟΔΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
Λαπιδίου & Ηρακλίου.

HESIODI

POEMA DE SCVTO
Herculis.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

ΤΑΦΙΟΙ στρατεύσαντες ὑπὲρ τὰς Ηλεκτρεύωνας, ἀνείλον τὰς τῆς Αλκμειώης ἀδελφάς, τὴν Θρεμμάτην ὑπεραγωνιζομένην. Τῇ δὲ Ἀμφιτρεύωνας βελομένον αὐτὴν συνελθεῖν, καὶ πρότερον αὐτῇ ὑπέσχετο, πρὶν ἢ παρὰ τὴν ἀδελφοκτόνων εἰσπράξῃται τιμωρίαν. Ὁ δὲ ὑπὲρ στρατεύσας, ἀνείλεν αὐτὰς. Κατὰ δὲ τὴν αὐτῇ νύκτα, σπυριζόντων αὐτῇ ἀμφότεροι, ὅτε Ζεὺς καὶ ὁ Ἀμφιτρεύων. Ὁ μὲν ἔκ τ' ἐπολέμα ὑποσπείρας, Ζεὺς δὲ βεληθεὶς τοῖς ἀνδράποισι βοήθην χυνησάτω. Ἡ δὲ κύει, ἔκ μὲν Ἀμφιτρεύωνας Ἰφικλῆα, ἔκ δὲ Διὸς Ἡρακλῆα. ὅς καὶ ὑπὲρ Κύκνον Ἄρεα υἱόν, λευόχον ἔχων Ἰόλαιον, στρατεύει, ὅς τὰς τὰς δρεκάδας εἰζόντας εἰς Πυθῶν, πείσειν. Σκεπαθεὶς ἔνθα φαιστυόκτω ἀσπίδι, πρόσθεν εἰς τραχύναν πρὸς Κήρυκα. Συμβαλὼν δὲ τῷ Κύκνῳ, αὐτὸν μὲν ἀναγρῆ. Τὸν δὲ Ἄρεα ὑπερασπίζοντα δὲ υἱὸν, καὶ μηρὸν τιτρώσκει. Καὶ ἔτιως ἔρχεται πρὸς Κήρυκα. Ἦν δὲ ὁ Κύκνος, γαμβρὸς Κήρυκα, ὑπὲρ θυγατρὸς Θεμισονόης.

ARGUMENTVM

SCVTI.

Taphij militantes ob Electryonis boues, interfecerunt Alcmena fratres, iumentorum defensores. Amphitryone autem volente ipsi coire, non prius ei promisit, quam de fratricidis pœnas sumisset. Ille autem bellum inferens, interfecit eos. Sed in eadem nocte coeunt ipsi virique, Iupiter & Amphitryon: hic quidem ex bello reuersus, Iupiter autem volens hominibus auxiliatorem generare. Illa verò parit ex Amphitryone quidem Iphicleum, ex Ioue autem Herculem: qui & contra Cygnum Martis filium, aurigam habens Iolaum, militat: qui decimas ducentes ad Pytho, depredabatur. Protectus igitur per Vulcanum faeto scuto, accedit ad Trachina, ad Ceycem. Congressusque cum Cygno, ipsum quidem interemit. Mariem verò scuto defendentem filium, in crure vulnerat. Atque ita venit ad Ceycem. Erat autem Cygnus gener Ceycis ob filiam Themistonoën.

Η ΣΙΟΔΟΥ ΠΟΙΗ-

ΜΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΠΙ-

ΔΙΟΥ Ἡρακλέους.

Οἷη περιποῦσαι δόμους, καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Ηλυθεν ἐς Θήβας, μετ' ἀρήϊον Ἀμφιτρυ-
 ωνα,

Ἀλκμεύῃ θυγάτηρ λαοσόῃς Ἡλεκτρυώ-
 νος,

Ἡ ῥα γυναικῶν Φῦλιν ἐκάνυτο θηλυπράων,

Εἰδεῖτε μέγ' ἦ τε : νόον γε μὲν ἔτις ἔριζε

Τάων, ἃς θνητὰ θνητοῖς τέκον ἀνηθεῖσαι.

Τῆς καὶ δ' ὀπὸ κρήθεν, βλεφάρων τ' ὀπὸ κυματάων.

Τοῖον ἄηθ' οἷον τε πολυχρύσου Ἀφροδίτης,

Ἡ δὲ καὶ ὥς κ' ἑσμὸν ἐὼν τίεσκεν ἀκοίτῃ,

Ὡς τις ἂν ἔποτ' ἔπιδε γυναικῶν θηλυπράων.

Ἡμεῖς οἱ πατέρ' ἐοδλὸν ἀπέκτανεν ἱφὶ δαμάσας,

Χωσάμεν' ὅπως βροσί. Λιπὼν δ' ὅτε πατρίδα
 γαῖαν,

Ες Θήβας ἰκέτ' ὅσπερ φερεσάκειας Καδμείας,

Ενθ' ὅγε δ' ὤμασ' ἔνασιε σὺν αἰδοίῃ παρκαίῃ,

Νόσφιν ἄτερ φιλότητ' ἐφίμερα. ἔγάρ οἱ ἦεν

Πρὶν λεχέων ἐπιβῶσαι εὐσφύρας Ἡλεκτρυώνης,

Πρὶν γε φόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων

Ἡς ἀλόχῃ, μάλερ' ὅπως κατὰ φλέξαι περὶ κόμας

Ἀνδρῶν ἡρώων Ταφίων, ἰδὲ Τηλεβοάων.

Ὡς γάρ οἱ διέκλιντο. θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἦσαν.

HE S I O D I O P V S D E S C V T O

HERCVLIS.

*Valis illa retinquens domos & patriam
terram,*

*Venit ad Thebas, ad bellicosum Amphio-
tryonem,*

Alcmene filia populos - servantiū Electryonis :

Quae certè mulierum genus ornabat tenerarum,

*Et pulcritudine & magnitudine; animo autem nul-
la contendebat* (tes.

Barū, quas mortales mortalib. pepererūt concūben-

Huius & ab capite, & palpebris à nigris,

Tale spirabat, quale & ab aurea Veneris.

Quae & iam in animo suum honorabat maritum,

Quantū nondū aliqua honoravit mulierū tenerarū,

Quamvis illi patrem bonum interfecisset vi domans,

Iratus pro bobus. Relinquens aut ille patriam terrā,

Ad Thebas [veniēs] supplicavit scuta-ferentib. Cad-

ybi ille domos habitavit cū venerāda uxore, (maīs,

Seorsum sine desiderio amore. non enim ipsi licuit

Prius lectū cōscēdere pulcras suras habētis Electryo

Quām cadē ultius esset fratrum magnanimorū (na,

Sua uxoris, ac riq̃ combustisset igne vicos

Virorum heroum, Taphiorum & Telebaarum.

Sic enim ipsi constitutum erat. Dī autem testes erant.

Horum

Τῶν ὃ γ' ὀπίζετο μὲν, ἐπείγετο δ' ὅτι τάχιστα
 Εκτελέσαι μέγα ἔργον, ὃ οἱ Διόθεν θέμις ἦεν.
 Τῷ δ' ἅμα, ἱέμενοι πολέμοιό τε Φυλόπιδός τε
 Βοιωτὶ πλῆξιπποισι, ὑπὲρ Σακίων πνείοντες,
 Λοκροὶ τ' αἰγχεῖμαχοι καὶ Φωκῆες μεγάθυ-
 μοι,

ἔαποντ', ἦρχε δ' ῥοῖσιν εὖς παῖς Ἀλκαῖοιο,
 Κυδριόων λαοῖσι, πατήρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἀλλαν μῆλιν ὕφαινε μὲν Φρεσὶν, ὅφρα θεοῖσιν
 Ἀνδράσι τ' ἀλφῆσῃσιν ἀρῆς ἀλκτῆρα φυτά-
 σσα.

Ωρτο δ' ἀπ' ἐλύμπιο δόλον Φρεσὶ βουσοδομέων,
 Γμεῖρων Φιλότῃτ' εὐζώνοιο γυναικός.
 Εὐνύχιτ'· τάχα δ' ἴξε Τυφάονιον, τότε δ' αὖθις
 Φίκιον ἀκρότατον προσεθήσατο μητίετα Ζεὺς.
 Ἐνθα καθεζόμεν'· Φρεσὶ μῆδετο θέσκελα ἔργα.
 Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ πανυσφύρα Ἡλετρυάνης
 Εὐνῇ καὶ Φιλότῃ μίγῃ, τίλεσεν δ' ἄρ' ἐέλδωρ.
 Αὐτῇ δ' Ἀμφιτρεύων λαοσφότ', ἀγλαὸς ἥρωας
 Εκτελέσας μέγα ἔργον, ἀφίκετο ὄνδε δόμονδε.
 Οὐδ' ὃ γ' ὅππ' ὀμῶας καὶ ποιμένας ἀγροιάδας
 Ωρτ' ἱέναι, πρὶν γ' ἥς ἀλόχευ' ὀπιθήμεναι εὐνῆς.
 Τοῖτ' γὰρ κραδίῳ πόθ' ἄνυστο παρμένα λαῶν.
 Ως δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀσπασὸν ὑπεκπεσφύγοι κακώ-
 τητα,

Νέσσυ ὑπὸ ἀργαλῆς, ἢ καὶ κρατερῶς ὑπὸ δεσμῶν
 Ὡς ῥα τίτ' Ἀμφιτρεύων χαλεπὸν πόνον ἐκπολήσας,

Λαῶα.

Horum ille curabat irā, & festinabat quā celerimē
 Perficere magnum opus, quod sibi ex-Ioue fas erat.
 Hunc autem simul cupidi & belli & pugna
 Bæoti, percussores - equorum, super scuta spirantes,
 Et Locri breuibus - armis pugnantes, & Phocenses
 magnanimi

Sequebantur. Dux autem istis erat bonus filius Alcai,
 Iactabundus populis. pater autem hominūq; deorūq;
 Aliud consilium texebat in mentibus, ut dijs
 Et hominibus artium - inuentoribus nocumēti ex-
 pulsores generaret.

Statim verò descendit ab Olympo dolū mentib. struēs,
 Desiderans amorem bene-cinctæ mulieris, (rursus
 Nocturnus: citò aut venit Typhaonium. Tunc autem
 Phiciū summum ascendit consultor Iupiter,
 Vbi sedens mentibus cogitauit stupenda opera.
 Eadem etenim nocte talos extendentis [i. velocis]

Electryone

Lecto & amore mistus est, & perfecit desiderium.
 Eadē autē & Amphitryon populorū-defensor, inclytus
 Perfecto magno opere venit suam domum. (heros
 Neq; ille ad famulos & pastores agrestes
 Perrexit ire, priusquā sua uxoris conscenderet lectū.
 Talis. n. corde cupiditas capiebat pastore populorum.
 Ut autem quando vir libenter effugeret calamitatem
 Aegritudine molesta, vel etiam à ferri vinculo:
 Sic tunc Amphitryon graui labore defunctus.

Liben-

Ασπασίως Φιλίως τε ἔον θόμον εἰσιφίκανε.
 Πανύχιθ' ἄρ' ἔλεκτο σιωαῖδ' οἴη τ' ἔρακ' οἴη,
 Τερπόμενθ' δ' ὤροισι πολυχρύσθ' Αφροδίτης.

Ἡ δὲ θεῶ δμηθεῖσα, καὶ ἀνέειπε πολλὸν ἀρίστων
 Θήσῃ ἐν ἐπὶ ἀπύλῳ διδυμάονε γένεσθαι παῖδε,
 Οἳ κ' ἔθ' ὁμᾶ φρονέοντε, κασιγνήτω γέ μιν ἔστω.
 Τὸν μὲν χηρότερον, τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα Φαῖ-
 λα.

Δφνόν τε κρατερόν τε, βίβω Ηρακληείῳ.
 Τὸν μὲν ὑποδμηθεῖσα κελαρνεφείῃ Κρονίωνι,
 Αὐτὰρ Ἰφικλῆά γε δορυασόῳ Ἀμφιτρυώνι,
 Κεκερμένῳ γ' ἡρεῖω. τὸν μὲν βροτῶ ἀνδρὶ μιγαῖ-
 λα,

Τὸν δ' Ἀἰὶ Κρονίωνι, θεῶν σημάντορ πάντων.
 Ὃς καὶ Κύκνον ἔπεφνεν Ἀρηιᾶδ' ἰω μεγάθυμον.
 Εὖρε γὰρ ἐν τεμένει ἐκατηβόλῃ Ἀπόλλωνθ'
 Αὐτὸν, καὶ πατέρ' ὃν Ἀρεῖα, αἶψα πολέμοιο,
 Τεύχεσι λαμπομένους, σέλας ὡς πυρὸς αἰθόμε-
 νοιο.

Εξαότ' ἐν δίφρῳ. χθόνα δ' ἔκτυπον ὠκείες ἵπποι,
 Νύσσοντες χηλῆσι. κόνις δ' ἐσφ' ἀμφιδεδήει,
 Κοπιομένη πλεκτοῖσιν ὑφ' ἄρμασι, καὶ ποσσὶν ἵπ-
 πων.

Ἄρματ' αὖ εὐποίηται καὶ ἀντιγες ἀμφαράβιζον.
 Ἰππῶν ἱεμένων. κεχάρητο δ' Κύκνος ἀμύμων,
 Ἐλπίμενος Διὸς υἱὸν ἀρήϊον, ἑωίοχόν τ'
 Χαλκῶ δαΐωσεν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δρύσιν.

Ἀλλὰ

*Libenterq; & amicè suam domum peruenit.
Nocturnus autè cōcubuit sua cum veneranda uxore,
Delectatus donis valde. pulchra veneris.*

*Ille aut Deo domita, & viro longè prestantissimo
Thebis septē portas - habentibus gemellos generauit
filios.*

*Nontamen similia sapientes, fratres quāuis fuerunt:
Hunc quidem peiorem, illum autem rursus multo me-
liorem virum,*

*Gravemq; fortemq; vim Herculeam: (turnio,
Hunc quidem subdomita nigras - facienti. nubes sa-
sed Iphicleum lancea seruati populos Amphitryoni,
Distinctā prolē. hunc quidem mortali viro admista
illum aut Ioui Saturnio, Deorum imperatori omnium,
Qui & Cygnū interfecit Martis filium magnanimum.*

*Inuenit enim in luco longè. sagittantis Apollinis
Ipsum & patrem eius Martem, insatiabilem bello,
Armis coruscantes, splendor ut ignis ardentis,
Stantes in curru. terrā verò verberabant veloces equi
Pungentes ungulis. pulvis autem circa ipsos virring,
spargebatur,*

*Excitatus plicatis curribus & pedibus equorum. (bant
Curru aut bene-facti & canthi [i. rotæ] circumstrepe-
Equis [currere] cupientibus: latatus autem est Cy-
gnus irreprehensibilis,*

*Sperans Iouis filium bellicosum, & aurigatorem
Ferro scindere, & iuxta arma spoliare.*

Sed

Αλλά οἱ εὐχολέων σὸν ἔκλυε φοῖβ' Ἀπόλλων,

Αὐτὸς γάρ οἱ ἐπ' ὤροσσι βίβω Ἡρακληείῳ.

Πάν δ' ἄλσ' καὶ βωμὸς Ἀπόλλωνος Παρὰ
σαῖον,

Λάμπεν ὑπαὶ δ' ἰνὸϊο θεῷ τ' ὤχεων τε καὶ αὐτοῦ,

Πῦρ δ' αἷς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπερ. τίς κεν ἐκείνῳ

Ἐτλη θνητὸς ἐὼν κατεναντίον ὀρμηθῆναι,

Πλὴν Ἡρακλῆ' καὶ κυθαλίμῃς Ἰολάῃ;

Κείνων γὰρ μεγάλη τε βίη, καὶ χεῖρες ἀαπτοί

Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον ἔπι σιβαροῖσι μέλεσσι.

Ὅς ῥα τότ' ἠνίοχον προσέφη κρατερόν Ἰόλαον.

Ἡρως ὦ Ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,

Ἡ τι μετ' ἀθανάτους μάκαρας, τοὶ Ὀλύμπῳ
ἔχουσι,

Ἡλiten Ἀμφιτρυῶν, ὅτ' εὐσέφῃον ποτὶ Θῆβιν

Ἡλθε, λιπὼν Τίρυνθον εὐκτίμενον πολίεθρον.

Κτεῖνας Ἡλεκτρυῶνα βοῶν' ἐνεκ' εὐρυμετώπων.

Ἰκέτο δ' εἰς Κρείοντα, καὶ Ἡνιόχῳ τανύπεπλον.

Οἳ ῥά μιν ἡσυχάζοντο, καὶ ἄρμενα πάντα παρῆ-
χον,

Ἡ δίκη ἔσθ' ἰκέτησι, τίον δ' ἄρ' τηλόθι μάλλον.

Ζῶε δ' ἀγαλλόμεν' σὺν εὐσφύρῳ Ἡλεκτρυώνῃ.

Ἡ ἀλόχῳ, πῆχ' ἄμμες ἐπιπλομένων ἐνιαυ-
τῶν,

Γιγνώμεθ' ἔτε Φρένας ἐναλίγκιοι, ἔτε νόημα,

Σὺς τε πατήρ καὶ ἐγώ. ἔμην Φρένας ἐξέλετο Ζεὺς.

Ὅς περιπῶν σφέτερόν τε δόμῳ, σφετέρης τε γκῆρας

*sed sibi-factas supplicationes non exaudiuit Phœbus
Apollo.*

Ipse enim in illum concitauit vim Herculeam.

*Omne autem nemus & templum Apollinis Pagasæ
splendebat ab grauis dei armisq; & ipsius.*

*Ut ignis verò ab oculis splendebat. Quis autem illi
sustinuisset mortalis existens obuiam moueri,*

Præter Herculem, & inclytum Iolaum?

*Illorum enim magnaq; vis, & manus intangibiles
Ex humeris extendebantur in fortissimis membris.*

Qui tunc aurigam affatus est forcem Iolaum:

*O heros Iolæ, mortaliū longè charissime omnium,
Certè contra immortales beatos, qui cælum habitant,
Peccauit Amphitryon, quando bene-coronatam
muris Theben*

*Venit, linquens Tirynthum bene-adificatum oppidū,
Interfecto Electryone bonæ causa latas-frontes-ha-
bentium.*

*Venit ad Creontem, & Heniocham extensum-pe-
plum habentem.* (præbuerunt,

*Qui ipsum amice exceperunt, & omnia necessaria
Ut fas est supplicibus, honoraruntq; procul magis.*

*Vivebat aut lætus cū pulcros pedes habente Electryo-
sua uxore, Celeriter aut nos vertentibus annis (na*

*Nati fuimus, neq; mentib. similes, neq; intellectu, (ter
Et tuus pater & ego: huius quidē mentes eripuit Iupi-*

Qui relinquens suam domum, & suos parentes,

O

Venit

Ωχέτω πμήσων ἀλιτήμενον Εὐρυδῆα,
 ΣχέτλιΘ, ἥπ' ἔμαλα μετεσυναχίζετ', ὅππασα
 Ἦν ἄνω ἀχέων, ἥδ' ἔπαλιν ἀχρεὺς ἔστιν.
 Αὐτὶρ ἐμοὶ δ' αἰμῶν χαλεπὸς ἐπιτίλλετ' αἰέθ-
 λους.

Ω ΦίλΘ, ἀλλὰ σὺ θῆαγον ἔχ' ἠνία Φοινιχέοντας
 Ἰππῶν ὠκυπόδων. μέγα δ' ἔφρεσσι θάρσΘ αἰέζων,
 Ἰθὺς ἔχειν θοὴν ἄρμα, καὶ ὠκυπόδων δένΘ ἱπ-
 πων.

Μηδέν ὑποδδίσκει κτύπον ἌρεΘ ἀνδροφόνου.
 Ος νῦν κεκληγὼς πείμαίνετ' ἱερὸν ἄλσΘ
 Φοῖβε ἈπόλλωνΘ ἐκατήβελεται ἀνακτΘ.
 Ἡ μὲν ἔκρατερός περ ἐὼν, ἄαπη πολέμοιο,
 Τόν δ' αὖτε προσέειπεν ἀρώμετΘ ἸόλαΘ·
 Ω θεῖ, ἥ μάλα δὴ τι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Τιμᾷ σὺν κεφαλῇ, ἔταύρεΘ ἔννοσίγαιΘ·
 Ος Θέβης κρήδεμονον ἔχθ' ῥύεταί τε πόλῃα.
 Οἷον δ' ἤ καὶ τόνδε βροτὸν κρατερόν τε μέγαν τε
 Σᾶς ἐς χθῆρας ἄγουσιν, ἵνα κλέΘ ἐσθλὸν ἄρηαι·
 Ἀλλ' ἄγε δύοσσε τεύχε' ἀρήϊα, ὅφρα ἴχῃται
 Δίφρος ἐμπελάσαντες Ἀρηός θ' ἡμέτερόν τι,
 Μαρνώμεσθ'· ἐπεὶ ἔτι ἀτάρβητον Διὸς υἱόν,
 Οὐδ' Ἰφικλείδην δ' ἰδίζετ', ἀλλὰ μιν οἷω
 Φάξεσθαι δὺς παῖδας ἀμύμονΘ Ἀλκείδαο,
 Οἱ δ' ἤ σφι χεδὸν εἴσι, λιλαϊόμενοι πολέμοιο
 Φυλόπιδας ἔστιν, τὰ σφιν πολὺ φέρτερα θοίνης.
 Ως φάτο. μείδησεν ὃ βίη Ηρακλῆϊης.

Venit honoraturus iniquum Eurystheum,
 Miser, profecto valde suspirabas, in futurum
 suam calamitatem dolens, qua non reuocabilis est.
 Sed mihi fortuna molesta commisit certamina.

O chare, sed tu citius cape habenas purpureas,
 Equorum pedibus-velocium, valde autem mentibus
 audaciam augens,

Recte habeto velocem currum, & pedibus-velocium
 robur equorum,

Nihil subuectus fragorem Martis homicide,
 Qui nunc vociferans circum furit sacrum nemus
 Phæbi Apollinis longe-sagittantis regis.

Attamen quamuis fortis existens, satiatur bello.

Hūc a. vicissim allocutus est irreprehensibilis Iolauus:

O patre, ceriè valde pater hominumq; deūq;

Honorat tuum caput, & Taureus Neptunus,

Qui Thebes arcem habet, & conseruat urbem;

Qualem sane & istum mortalem fortemq; magnūq;

Tuas in manus agunt, ut gloriam bonam reportes.

Sed age induc arma bellicosa, ut celerrime

Curribus appropinquantes, & Martis & nostri

Pugnemus. quoniam neq; inrepidum Iouis filium,

Neq; sitium Iphicli terrebit. sed ipsum puto

Fugituum duos filios irreprehensibilis Alcide,

Qui iam prope ipsos vadunt, cupientes belli

Eadem statuere, qua ipsis multo gratiora dapibus.

Sic dixit: subrisit autem vis Herculana,

Θυμῶν ἡγήσας, μάλα γάρ νύ οἱ ἄρμενα εἶπεν.
καί μιν ἀμφιδόμεν' ἔπειτα πειρόεντα προσήυδα.

Ἦρως ὦ Ιόλαε διοτρεφές, ἐκέτι τηλὴ
Τσμίνη τραχέα, σὺ δ' ὡς πάρος ἦοιτο δαΐφρων,

Ὡς καὶ νῦν μέγαν ἵππον ἀρσίονα κυανοχάϊτιν,
Πάντη ἀναστροφᾷν, καὶ ἀρηγέμεν, ὥς κε διώηαι.

Ὡς εἰπὼν, κνημίδας ὀρθαίλοιο φάφνε.
Ἡφαίστου κλυτὰ δῖωρα, πρὶ κνήμησιν ἔθηκε.
Δύπερον αὖ θώρηκα πρὶ στήθεσιν ἔδυσε,
Καλὸν, χρύσειον, πολυδαίδαλον, ὃν ῥ' οἱ ἔδωκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κάρη Διὸς, ἐπ' ὅτ' ἔμελλε
Τὸ πρῶτον συνέντας ἐφορμήσασθαι αἰέθλας.
Θήκατο δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἀρήϊς ἀλκτῆρα σίδηρον
Δεινὸς ἀνὴρ, κοίλῳ ᾧ πρὶ στήθεσσι φάρετριν
Καῖβάλετ' ἐξόπιθεν. πολλοὶ δ' ἔντοθεν οἷστοι
Ῥίγηλοι, θανάτοιο λαθιφθόγγοιο δροτῆρες.
Πρόσθεν μὲν θάνατόν τ' εἶχον, καὶ δαΐκρυσσι μύρον.
Μέσσοι ᾧ ξέστοι πειμήκεες, αὐτὰρ ὅπισθεν
Μορφνοῖο φλεγύαο καλυπτόμενοι περὺ γαστρίν
ἦσαν. ὃ δ' ὄβριμον ἔγχετο, ἀκαχμένον αἴθοπι χαλκῷ,

Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέῳ εὐτυκτον ἔθηκε
Δαιδαλέῳ, ἀδάμαντι, ᾧ κροτάφοις ἀραρυῖαι,
Ἦτ' εἴρυτο κάρη Ἡρακλῆος θεῖοιο.

Χερσὶ γε μὲν σάκε' εἶλε παναμόλον, ἐδ' ἐπὶ
αἶτόν τ'

Animo gaudens. valde enim sibi accommoda dixit.
Atq; ipsi respondens verbis velocibus allocutus est:

Heros ô Iolæ diuine, non amplius procul
pugna aspera: tu autem ut prius eras bellicosus,
Sic & nunc magnum equum Arionem, nigras - setas
habentem,

Quacunq; conuertere, & auxiliare quantisper potes.

Sic factus, ocreas ex arcu splendentes,
Vulcani inclyta dona, circa crura posuit.

Secundò rursus thoracem circa pectora induit.

Pulchrũ, aureum, valde artificiosum, quẽ sibi dedit
Pallas Minerva, filia Iouis, quando debebat

Primitus suspiriosa irruere certamina. (ferrum

Posuit autem circa humeros nocumenti propulsores

Terribilis vir, & caua circa pectora pharetram

Coniecit retrò, multa autem intus sagittæ

Rigide, lethi obliuisci vocem facientis datrices.

Antrorsum quidẽ moriẽ habebãt, & lachrymis luctũ:

Mediæ autem rase prælongæ, sed retrò

Colorata aquila induta pennis

Erant, ille autem terribilem lanceam acutam arden-

ti ferro [cepit:]

Capiti autem potenti galeam bene factam imposuit,

Artificiosam, ex adamante temporibus congruam.

Quæ seruabat caput Herculis æuini.

Manibus autem scutum cepit unũq; variũ,
neq; aliquis illud

Οὗτ' ἔρρηξε βαλὼν, ἔτ' ἔθλασε, θαῦμα ἰδίοιο.
 Πᾶν μὲν γὰρ κύκλω ἱππῶν, λευκῶ τ' ἐλέφαντι,
 Ἡλέκτρῳ θ' ὑπολαμπὺς ἔειν, χρυσῶ πεφαιγῶ
 λαμπόμενον· κυάνθ' ἢ δαίτηυχες ἠλήλαντο.
 Ἐν μίῳ γ' ὀρῶντο Φάος, ἔπειτα Φατῆος,
 Ἐμπαλιν ὅσοισιν περὶ λαμπόμενοισι δεδορκώς,
 Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτε σῶμα λευκὰ θρόντων,
 Δαφνῶν, ἀπλήτων. Ἰππὶ γ' βλοσυροῖο μετώπῳ
 Δαφνὴ ἔρις πεπότητο, καρίσσεα κλένον ἀνδρῶν,
 Σχετλίη, ἥ ῥα νέον τε καὶ ἐκ Φρένας εἴλετο Φα-
 τῶν,

Οἱ πινες ἀντιδίῳ πόλεμον Διὸς υἱὸς φέροιεν.
 Τῶν κρατερῶν καὶ μὲν χθονὶ διώσ' αἰδοῦν ἦσαν
 αὐτῶν. ὅσῃα δέ σφι περὶ ῥίνοιο λαπείσης,
 Σφείβ' ἀζαλέοιο κελαηνὴ πύζεταί αἴη.
 Ἐν γ' ἐπὶ ῥίνοιο τε πελιδνῶν τε τίτυκτο,
 Ἐν δ' ὀμαδὸς τε, φόβος τ', ἀνδροκτασίη τε διεδήσθη.
 Ἐν δ' ἔρις, ἐν γ' κυδοιμὸς ἐθιμύιον, ἐν δ' ἐλοή κῆρ
 ἄλλον ζῶν ἔχευε νέετατον, ἄλλον ἄετον,
 ἄλλον πεθνήσκον καὶ μόθον ἔλκε ποδοῖον.
 Ἔϊμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι διαφοίνεον αἵματι Φα-
 τῶν,

Ἄφρον δερκομένη, καταχῆσσι τε βεβρηκυῖα.
 Ἐν δ' ὀφίων κεφαλὰ δαφνῶν ἔσαν, ἔπειτα Φατῶν,
 Δαδίσκα, καὶ φοβέεσκον Ἰππὶ χθονὶ φδλ' ἀνθρα-
 πῶν,

Οἱ πινες ἀντιδίῳ πόλεμον Διὸς υἱὸς φέροιεν.

Rupisset viderans, neq; fregisset mirabile visu,
 Totum quidem undiq; gypso, alboq; chore,
 Et electro subsplendidum erat, & auro lucenti
 Splendens: in caruleo autem circuli discurrabant.
 In medio autem draconis erat terror non narrabilis,
 Retro oculis igne splendentibus aspiciens. (rentibus,
 Cuius & dentib. qdem implebatur bucca albitur discit
 Crudelibus, ingentibus. In terribili autem fronte
 Grauis Lis volabat, armans exercitum virorum,
 improba, quæ & intellectum & mentem capiebat ho-
 minum,

Quicumq; obuiam bellum Iouis filio ferrent, (fernū
 Quorū & anima quidē terrā ingrediuntur ignem in-
 ipsorum: ossa vero ipsis, cute circum- corrupta.
 Sirio sub arido nigra putrefacit terra,
 Ibi expulsatioq; retroq; fugatio picta erat:
 Ibi & tumultus & terror, et hominū cades ardebat,
 Ibi discordia, ibi fragor discurrerat: ibi pernicioſa
 Parca (ſauciatum.

Alium viuum habens nouiter ſauciatum, aliū nō
 Aliū mortuum in conflictu, trahebat pedibus.
 Pallium autem habebat circa humeros valde ſung-
 ſtum ſanguine hominum,

Torum videns ſtrepitūq; grauata.
 Ibi ſerpentium capita terribiliū erat, nō enarrabiliū,
 Duodecim, quæ terrebant in terra nationes hominū.
 Quicumq; bellum obuiam Iouis filio ferrent.

Τῶν καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πῖλεν, ὅτι μά-
χοιτο.

Ἀμφιτρυωνιάδης. τὰ ἧ δ' αἶετο θωῦτά ἔργα.
Στίγματα δ' ὡς ἐπέφρατο ἰδεῖν δεινοῖσι δειξι-
κχοι

Κυάνεα κτ' νῶτα, μελάνθηζαν ἧ γένφα.
Εν ἧ σουῶν ἀγάλαι χλάνων ἔσαν, ἦδ' ἔλεοντων.
Ες σφέας δερκομένων, κοτεόντων θ' ἰεμένων τε.
Τῶν καὶ ὁμιλησθὼν τίχες ἦσαν, ἔδ' ἐνυ τοίγῃ
Οὐδ' ἔπεροι τρεῖς τῶν, Φρίσσον γε μὲν αὐχένους ἄμφω.
Ἦδη γὰρ σφιν ἔκφτο μέγας λῖς. ἄμφι ἧ κάπροι
Δοιοὶ δ' οὐραγμένοι ψυχὰς. κτ' δέ σφι κελαινὸν
Δίμ' ἀπελίσβετ' ἔραζ'. οἱ δ' αὐχένους ἐξερπύ-
ντες,

Κεῖατο πεθνήσκοντες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέεσι.
Τοὶ δ' ἐπὶ μάλλον ἐγάρρεον, κοτεόντες μάχεσθαι
Ἀμφότεροι, χλανά τε σῦες, χαροπαί τε λέον-
τες.

Εν δ' ἑὸν ὕσμινη λαπιδίων ἀχμητῶν.
Κανέα τ' ἄμφι ἄνακτα, Δρύαντά τε Περικλοῦν τε.
Οὐλέα τ', Εξάδιόν τε, Φάληρόν τε, Πρόλοχόν τε.
Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιταρήσιον, ὅζον Ἀρηθόν,
Θησέα τ' Αἰγείδην, Ἰππείκελον ἀθανάτοισιν.
Ἀργύρεοι, χρύσεια πᾶσι χρυσοῖ τεύχε' ἔχοντες.
Κένταυροί θ' ἐπὶ ῥωθὲν ἐκαστοὶ ἠγέρεθον.
Ἀμφι μέγαν Πετραῖον, ἰδὲ Ἄσβολον οἰωνιστῆν.
Ἀρκτὸν τ', Οὐρίον τε, μελαγχρόν τε Μίμωτα.

Horum & dentium sonitus erat, quando pugnaret
Filius Amphuryonis. & ista lucebant miranda o-
pera.

Puncta autem veluti quadam apparebant horribili-
bus draconibus

Carulea supra tergora, nigrescebant autem barba.
Ibi aprorum greges masculorum erant & leonum,
Inter se aspicientium, irascentium, & [mordere]
cupientium.

Horum & congregatim acies ibant, neq; isti
Neq; alij tremebant, horrebant siquidem collis utriq;
Iam enim ipsis iacebat magnus leo: circa aut apri
Bini priuati animas. & apud ipsos niger
Sanguis stillabat in terram. aliqui autem [depressis]
cervicibus cadentes.

Iacebant mortui à crudelissimis leonibus, (gnandū
Qui adhuc magis incitabantur, & irascebantur ad pu-
Viringq; masculiq; suos, alacresq; leones.

Ibi erat pugna Lapitharum pugnatorum,
Canea circa regem, & Dryanta, Pirithoumq;
Hopleurq; Exadiumq; Phalerumq; Prolochumq;
Mopsuq; Arapycidem, Titaresium, florem Maris:
Theseaq; Aegei filium, similem dijs immortalibus:
Argentei, aurea circa corpus arma habentes,
Centauriq; ex altera parte contrarij cōgregabantur,
Circum magnum Petraum, & Asbolum argurem,
Arctumq; Tritumq; nigrasq; setas habentē Mixanta,

Καὶ εἴς τε Πάκιδας Περιμήδεά τε Δρύαλόν τε,
 Αργύρεσι, χρυσάσιν ἐλάταις ἐν χερσὶν ἔχοντες.

Καὶ τε σιωαῖκτῳ ὥσεί ζωοῖπερ ἑόντες,

* Εὐχέσιν ἡδ' ἐλάτης αὐτοχέδον ὠρμηγῶντε.

Εν δ' Ἀρεῶν Βλοσυροῖο παρθένους ἑσάσαν ἱππῶν

Χρῖστοι. ἐν δ' καὶ αὐτὲς ἐναρφόρῳ ἔλιον Ἀρηεῖ

Λιχμῶ ἐν χεῖραςιν ἔχων, πευλεεσσὶ κελεύων,

Αἱματι Φεινικός, ὥσεί ζωὴς ἐναρρίζων.

Δίφρῳ ἐπιμδεδαῖς. πρὸ δ' ἡ Δαῖμός τε φόβῳ τε

Γεσσαι, ἱέμενοι πόλεμον καὶ ἀδύμεναι ἀνδρῶν.

Εν δ' Διὸς θυγάτηρ ἀγλαΐη Τρίτοχῆρα,

Τῇ ἱκέλῃ, ὥσεί τε μάχῃ ἐθέλῃ καρυάσῃ,

Εὐχῶ ἔχουσ' ἐν χερσὶ, χρυσῶν τε πευφά-

λῃαν.

Διγίδια τ' ἀμφ' ὤμοις, ὅπῃ δ' ὄχετο Φύλοπιν
 αἰνέων.

Εν δ' ἡ ἀθανάτων ἱερὸς χορὸς. ἐν δ' ἄρα μέσῳ

Ἰμερόεν κίθαρ' ἔπει Λητῆς καὶ Διὸς υἱός.

Κρυσεῖη Φέρμιγγι. θεῶν δ' ἔδῳ, ἀγνὸς Ολυμπῶν,

Εν δ' ἀγορῇ, πρὸ δ' ἔλβῳ ἀπείρετ' ἐσεφάνωπ.

Αθανάτων ἐν ἀγῶνι, θεῶν δ' ἐξήρχον αἰοιδῆς.

Μοῦσαι Πιερίδες λιγυρὲς μελοπομέναις εἰκυῖαι.

Εν δ' ἐλπίδι εὐορμῶν ἀμαιμακέρειο θαλάσ-

σης

Κυκλοτερὲς ἐπέτυχτο πάνεφθου κασσιτέριοι,

Κλυζομένῳ ἱκέλῳ. πολλοὶ γέ μιν αἰμέζον αὐτῶν

Δελφῖνες, τῇ καὶ τῇ ἐβιβάοντο ἰχθυόοντες

Et duos Penci filios, Perimedemq; Dryalumq;

Argentei, aureas abietes in manibus habentes. † † †

Et irruerant tanquam vini existentes,

Lanceis & abietibus propè porrigebantur.

Ibi Martis terribilis velocipedes stabant equi,

Aurei. ibi & ipse spolia ferens perniciosus Mars.

Hastam in manibus ferens, pedestribus imperans,

Sanguine purpureus tanquam viuos spolians,

Currum ascendens, iuxta autè Demosq; Phobusq;

Stabant, cupientes bellum ingredi hominum.

Ibi Iouis filia pradaatrix Minerva,

Ei similis, tanquam aciem volens instruere,

Lanceam habens in manibus, aureamq; galeam,

Et clypeum circa humeros, & ibat ad pugnam gra-

nem.

(medio

Ibi erat immortalium deorum sacer chorus. & ibi in

Desiderabile quiddam personabat Latona & Iouis

filius,

(Olympus.

Aurea cithara. Deorum autem pavimentum, durus

Ibi Senatus, & felicitas infinita in circuitu erat,

Immortalium in certamine, dea autem duces erant

cantilena,

Muse Pierides, stridulè canentibus similes.

Ibi verò portus tutus indomiti mari

Circulari forma factus erat ex toto solido stanno,

Inundanti similis. multi tamen in medio ipsius

Delphines, hac & illac discurrebāt, pisces capientes,

Nesian-

Νηχομένοις ἵκελοι. θύριοι δ' ἀναφυσιδῶντες.
 Ἀργύρεοι δελφῖνες ἐφοίτων ἑλλοπας ἰχθύς.
 Τῶν ὑπὸ χάλκῳ τρέον ἰχθύες. αὐτὰρ ἐπ' ἀκτῆς.
 Ἡστ' ἀνὴρ ἀλιεύς δεδοκημένῳ, εἶχε ἧ χερσὶν.
 Ἰχθύσιν ἀμφὶ ἑλκυσρον δοτὰρ ῥίπον λι ἐοικώς.
 Ἐν δ' ἰὼ ἠυκόμεο Δαναΐης ἰπώσπερ Περσεύς,
 Οὐτ' ἀρ' ὅππῃ ψαύων σάκῳ ποσσὶν, ἔθ' ἐκάς αὐ-
 τοῦ.

Θαῦμα μέγα φράσασθ' ἱπεί εὐδαμῇ ἐσήματο.
 Τῶς γάρ μιν παλάμῃς τεύξε κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
 Χρῦσον, ἀμφὶ ᾧ ποσσὶν ἔχε πτερόεντα πέλιδα.
 Ὡμοισιν δ' ἔμιν ἀμφὶ μελάνδετον ἀορέκτο.
 Χάλκεον ἔκ τελαμώνος. ὃ δ' ὥς νόημι ἐπιπῆτο.
 Πᾶν ᾧ μετὰ φρενὸν εἶχε κάρη δεινοῖο πελώρου.
 Γοργῶσι ἀμφὶ δέ μιν κίεσις θείη. θαῦμα ἰδέν-
 ον.

Ἀργυρέη, θύσανοι ᾧ κατηωρεδντο φαφνοί,
 Χρῦσοι· θεινὴ ᾧ ποδὶ κροτάφοισιν ἀνακτῶ.
 Καὶ τ' Αἰδῶ κυνέη, νυκτὸς ζέφον αἰνὲν ἔχουσα.
 Αὐτὸς ᾧ σπλάδαντι, καὶ ἑρρίγοντι ἐοικώς,
 Περσεὺς Δαναΐδης ἐπιπᾶντε. τὰ ᾧ μετ' αὐτὸν,
 Γοργῶνες ἀπλητοί τε, καὶ ἑ φατὰ ἑρρώοντο,
 Ἰέμεναι μαπέειν. ὅππῃ ᾧ χλωρὸν ἀδράμαντῶ.
 Βαινουσέων, ἰάχεσκε σάκῳ μεγάλῳ ὀρυ-
 μαγολῶ.

Οξεία καὶ λιγύως, ὅππῃ ᾧ ζώνησι δράκοντες.
 Δοιῶ ἀπηνωρεδντ' ὅππῃ κυρτῶντε κάρηναι.

Δίχμα;

Natantibus similes. duo autem sursum spirantes,
Argentei delphines inuadebant mutos pisces.

A quibus arcu tremebant pisces: sed in littoribus
sedebat vir piscator apparens, habebat aut in manib.
Piscibus rete abiecturo similis.

Ibi erat bene comata Danaëseque Perseus.

Neq; utiq; attingens scutū pedibus, neq; longe ab ipso.
Mirum magnum cogitatu: quoniam nullo pacto
infixus erat.

Sic. n. manib. ipsū fecit inclyto utroq; crure-claudus
Aureum, circa aut pedes habebat alata calceamenta.
Humeris autem ipsū circa nigra-vagina-inclusus ex-
sis pendebat.

Ferreus ex loro. Ille autem ut imaginatio volabat.

Omne autem dorsum habebat caput grauis monstri
Gorgoos. circa aut ipsum sacculus erat, mirabile visu
Argenteus, nodi autem suspensi erant lucidi.

Aurei: grauis autem circa tempora regis
Iacebat Orci galea, noctis tenebras graues habens.

Ipse autem festinanti & rigenti similis,
Perseus Danaës filius extendebatur. ille aut post ipsū
Gorgones inapplicabilesq; & inenarrabiles prompte
stabant.

Cupientes capere: & in viridi adamante
Ascendentibus, resonabat scutum magno tumultu
Acute & stridule. & in zonis dracones
Bini pendebant. & attollebant capita,

Pugna

Αίχμαζον δ' ἄρα τῶγε, μένδ' ἰχάρασσον ἰδόν-
τας,

Αγρία δερκομένω, δ' ἰθὺς δ' ἰθὺς ἰθὺς καρλίους
Γοργείοις, ἐδοιέτο μέγας φόβος. οἱ δ' ὑπὲρ
αὐτῶν

Ἄνδρες ἐμαρνάθην, πολεμήϊα τεύχε' ἔχοντες.
Τοὶ μὲν ὑπὸ σφετέρῃς πόλιν, σφετέρων τε τε-
κνῶν

Λοιμὸν ἀμύνοντες. τοὶ δ' ἔπειτα μεμαῶτες.
Πολλοὶ μὲν κέατο, πλέονες δ' ἐπὶ δ' ἔχοντες
Μάρανθ'. αἱ δ' ἰθὺς γυναικες εὐδμήτων δ' ἰθὺς πύργων
Χάλκεον ὄξυ βόων, κτ' ἰθὺς ἐδ' ἰθὺς πύργων παρὰ
Ζωῆσιν ἴκελαι, ἔργα κλυτὰ Ἡφαίστιο.

Ἄνδρες δ' οἱ πρεσβυτέρους ἔσαν, γῆρας τε μέμαρτον,
Ἀθρόοι ἔκτοθεν πυλέων ἔσαν, αἱ δ' ἰθὺς ἰθὺς
Χεῖρας ἔχον μακάρεσσιν, πρὸς σφετέροισι τέκεσσιν
Δηδιότες, τοὶ δ' αὖτε μάχην ἔχον, αἱ δ' ἰθὺς μετ'
αὐτῶν

Κῆρες κυάνεαι, λαυκὰς ἄρα βέδουσι ὀδόντας,
Δφνώτοι, βλοσυροὶ τε, θαφεινοὶ τ', ἄπολυστοί τε,
Δῆμον ἔχον πρὸς πίπλοντων. πᾶσαι δ' ἄρ' ἰθὺς
Αἷμα μέλαν πίεσιν, ὃν δ' ἰθὺς πρῶτον μεμαῶσαι
Κείμενον ἢ πίπλοντα νεύοντα, ἀμφὶ αὐτῶν
Βάλλ' ὄνυχας μεγάλας. ψυχὴν δ' αἰθρὴς δεκά-
θειεν

Τάρταρον ἐς κρύβειν, αἱ δ' ἰθὺς φρένας εὖτ' ἄρ'
οὐκ

Pugnabant autem usq; illi, & impetu imprimebãt
dentes,

Torrum videntes, & in granibus capitibus (ipso
Gorgoneis agitabatur magnus terror, qui verò cõtra
Homines pugnarent, bellica arma habentes:

Aliqui quidem pro sua vrbe, suisq; parentibus
Pestem arcetes: aliqui autem procurrere prompti:
Multi quidem iacebant, plures etiam contentionem
habentes

Pugnabant: mulieres verò bene. factis in turrib.
Valde acutè clamabãt, & dilacerabãt. unguib. genas;
Viuis similes; opera inclyta Vulcani.

Viri autem qui seniores erant, senectutemq; ceperant;
Congregati extra portas erant, & dijs
Manus extendebant beatis, pro suis filijs
Timentes, rursus verò aliqui alij pugnam habebant
ipsa autem ad ipsos

Parca nigra albos concutientes dentes, (riabiles,
Graves. voce, & terribiles. aspectu, & funesta. & infæ
Contentionem habebant de cadentibus, omnes autem
cupiebant

Sanguinẽ nigrum bibere. & quẽ primũ rapuissent
Iacentẽ vel cadentẽ nuper sauciũ, circa quidẽ ipsum
Iaciebant ungues magnos animam in orcum vñ
dimitterent.

Variarum ad frigidum, illa autem mentes statim vñ
placassent

Αἵματ' ἀνδρομέα, τ' μὲν ῥίπασκον ὀπίσσω.
 Αἴψ' δ' ὄμαδον καὶ μῶλον ἐδυώεον αὐτὶς ἰχθυή,
 Κλωθὴ καὶ Λάχεσις σφιν ἐφέσασσαν. ἢ μὲν ὑφίσ-
 σων

Ατρεοπ', ἔπι πέλεν μεγάλη θεός, ἀλλ' ἄρα
 ἦγε

Τῶν γε μὲν ἀλλάων περφερέης τ' ἰαί, πρεσβυπότη
 τε.

Πᾶσαι δ' ἀμφ' ἐνὶ Φωτὶ μάχῳ δερμῖαν ἔθεντο,
 Δεινὰ δ' ἐς ἀλλήλας δρᾶκον ὄρμασι θυμὴν ἄλκι,
 Εν δ' ὄνυχας χαῖράς τε θρασείας ἰσώσαντο.
 Πάρ δ' Ἀχλὺς εἰσῆκε Ὀπιομυγερή τε καὶ αἰνή,
 Χλωρή, αὐσταλή, λιμῶ κατὰ πεπληνυῖα,
 Γουνοπαχής, μακροὶ δ' ὄνυχες χεῖρεσιν ὑπὸ ἡ-
 ζαν.

Τῆς ὅκ μὲν ῥινῶν μύζαι ῥέον, ὅκ ᾗ παρειῶν.
 Αἶμ' ἀπελείβει ἔραζ'. ἦ δ' ἀπλητον ζεσαρυῖα,
 Εἰσῆκε, πολλὴ ᾗ κόνις κατενέοθεν ὤμους,
 Δάκρυσι μυδαλὴν. ὦρα δ' εὐπυργ' πόλις
 ἀνδρῶν.

Χρυσάει δέ μιν εἶχον ὑπερθυροῖς ἀραρυῖαι.
 Ἐπὶ αὖ πύλαι, τοὶ δ' ἄνδρες ἐν ἀγλαΐαις τε χοροῖς
 τε.

Τέρψιν ἔχον. τὸ μὲν γὰρ εὐσώτερος ἐπ' ὀπλίης
 ἦγοντ' ἀνδρὶ γυναικα. πολὺς δ' ὕμναι ὁράρει,
 Τῆλε δ' ἀπ' αἰθομένων δαΐδων σέλας εἰλύφαζε
 Χερσὶν ἐνὶ δὲ μῶων. τῇ δ' ἀγλαΐαις τε θαλυῖαι

Sanguine humano, hoc cadauer proyiciebant retro.
Retro autem ad tumultum & conflictum discurre-
bant iterum euntes :

Et Clotho & Lachesis ipsis instabant, & quidem ali-
quanto minor

Atropos : neq. erat magna dea, sed certe illa
Reliquis prastantior erat, & antiquior.

Omnes autem circa unum hominem pugnam acer-
bam faciebant :

Graviter autem ad inuicem aspiciebant oculis irata.

Ibi ungues manusq. audaces equabant,

Et iuxta Achlys adstabat, inuisaq. & grauis,

Vividis, sicca, fame cadens,

Genua pinguis, longi verò ungues manibus suberāt.

Cuius quidem ex naribus mucotes fluebant, ex ma-
xillis autem

sanguis stillabat ad humum. illa aut valde ore- hiās

stabat. multus autem puluis superflorebat humeros,

Lacrymis humidus. iuxta aut bene-turrita urbs vi-
rorum.

Aurea autem ipsam habebant super foribus adaptata

Septem porta. viri autem in conuiujs & choreis

Delectationē habebāt. ij. n. in versatu. facili curru

Ducebant viro mulierem : multus autem Hymenaeus
oriebatur.

Longe aut ab ardentibus facib. lumen inuoluebatur

Manibus in ancillarū, qua & splendoribus florida

Πρόδ' ἔκιον, τοῖσι δ' χοροὶ παίζοντες ἔπαιον.
 Τοὶ μὲν ὑπὸ λιγυρῶν συρρίγγων ἴσαν αὐδῶν,
 Εξ ἀπαλῶν σωμαίων. πρὸ δέ σφισιν ἄγνυτο
 ἡχώ.

Αἱ δ' ὑπὸ Φορμύγγων ἀναγον χορὸν ἱμερόεντα.
 Ἐνθεν δ' αὖ ἐτέρωθεν οἱ κώμαζον ὑπ' αὐλῶ.
 Τοί γε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχυθμῶ καὶ αἰοιδῇ,
 Τοί γε μὲν αὖ γελῶντες ὑπ' αὐλητῆρ' ἑκάστω.
 Πρόδ' ἔκιον, πᾶσαν δ' πόλιν θελίαι τε, χοροί τε,
 Ἀγλαΐαι τ' εἶχον. τοὶ δ' αὖ περπαροῖε πόλιν.
 Νῶδ' ἵππων ὀπισθάντες, ἐθιύεον. οἱ δ' ἀροτῆρες
 Ἡρεῖον χθόνα δῖαν, ὀπισθοσάδην δ' ἡμιτάνας.
 Ἐσταλον, αὐτὰρ ἔλεω βαθὺ λήϊον. οἱ γε μὲν ἡμῶν
 Λιχμῆς ἐξείησι κορωνιόωντα πέτηλα,
 Βελτόμενα στεχύων, αἳ εἰ Δημήτερ ἀκτιύ.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐν ἐλλεδανοῖσι δῖον, καὶ ἔπι πᾶσι ἀλωεύ,
 Οἱ δ' ἐτρυγῶν οἶνας, δρεπάνους ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Οἱ δ' αὖτ' ἐς πελάγους ἐφόρειν ὑπὸ τρυγητῆρων
 Λύκας ἔ μέλανας βότρυας, μεγάλαν δ' ἀπὸ ὀρχων
 Βελτομένων φύλλοισι, ἔ ἀργυρέης ἐλίκεσσιν.
 Οἱ δ' αὖτ' ἐς πελάγους ἐφόρουν. πρὸ δέ σφισιν
 ὄρχω.

Χρύσεα (κλυτὰ ἔργα πρὸς φρονεῖν) Ἡφαίστιο)
 Σφόμενα φύλλοισι, ἔ ἀργυρέοισι κάμαξι.
 Τοί γε μὲν ἐν παίζοντες ὑπ' αὐλητῆρ' ἑκάστω.
 Βελτόμενα στεφυλῆσι. μελάνθησαν δ' αὖθις.
 Οἱ γε μὲν ἐτρυγῶν τοῖσι ἡρῶν, οἱ δ' ἐμάχοντο

*Anteibant. quas & chorea ludentes sequebantur.
 Alij quidem sub stridulis tibijs mittebant vocem,
 Ex teneris oribus. in ipsis autem frangebatur sonus.
 Alij verò sub citharis reducebant chorum dulcem.
 Inde autem rursus ex altera parte iuvenes lascinie-
 bant sub tibia.*

*Alij quidem rursus ludentes sub chorea & cantu;
 Alij quidem rursus ridentes sub tibicine unusquisq;
 Anteibant. omnē aut urbē & conuinia, & tripudia,
 Et splendores habebant. alij autē rursus ante urbem
 Terga equorū inscendentes discurrebant. alij autem
 Rumpebant terram diuā. ornateq; vestes (aratores
 Demittebant: sed erat profunda seges: alij quidem
 metebant*

*Cuspidibus acutis rostrata folia,
 Gramata spicis, tanquam Cereris fructum.
 Alij in manipulis ligabant, & implebant aream.
 Alij vindemiabant vites, falces in manib. habentes.
 Alij aut rursus in cistellas ferebant à vindemiatorib.
 Albos & nigros racemos, magnis à puluinis
 Oneratis folijs & argenteis clauiculis.
 Alij rursus in cistas ferebāt. iuxta aut ipsos puluinus
 Aureus erat (inclyta opera soleris Vulcani)
 Concussus foliis & argenteis palis.
 Alij quidem igitur ludentes, sub tibicine quilibet,
 Oneratus vnus: nigrescebant autem quidem ista.
 Alij qdem vertebāt, & bi hauriebāt, & illi pugnabāt*

Πύξ τε καὶ ἑλκηδόν· τοῖ δ' ὠκύποδ' αὖ λαγῶς ἤρδον·
 Ἄνδρες θηρώταί, καὶ καρχαρόδοντες κυῖε πρὸς
 ἱέμενοι μαπέειν· οἱ δ' ἱέμενοι ὑπαλύξαι.

Παῖρ δ' αὐτοῖς ἱππῆες ἔχον πόναν· ἀμφὶ δ' αἴε-

θλων

Δῆρην ἔχον, καὶ μόχθον· εὐπλεκέων δ' Ὀπί δ' ἰ-

φρων

Ἡνίοχοι βεβαῶτες, ἐφίεζαν ὠκέας ἵππους,

Ρυτὰ χαλαίνοντες· τὰ δ' Ὀπικροτούντα πέ-

τοντο

Ἀρματα κολλήεντ', Ὀπί δ' πλῆμναι μέγ' αὐτεῖω.

Οἱ μὲν ἄρ' αἰδίων εἶχον πόνον, ἔδ' ἐποτέσφιν

Νίκη ἐπ' ἐλυύσθη, ἀλλ' ἄκρην εἶχον ἄεθλον,

Τοῖσι δ' καὶ πρὸς κέρτος μέγας τρίπ' ὦντος ἀγῶν'.

Χρυσόφ', κλυτὰ ἔργα πείφρον' Ἡφαιστος.

Ἀμφὶ δ' ἵτιω ῥέεν Ωκεανὸς, πλῆθον τε εἰοικώς.

Πᾶν δ' σινεῖχε σάκ' πολυδαίδαλλον, οἱ δ' κατ'

αὐτὸν

Κύνες αἰεσιπόται· μεγάλ' ἤπυνον, οἳ ῥά γε πολλοὶ

Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕσλωρ· παῖρ δ' ἰχθύες δονέοντο,

Θαύμα ἰδεῖν καὶ Ζεὺς βαρυκτύπῳ· ἔδ' Ἀφ' Ἀβλαῖς

Ἡφαιστος ποίησε σάκ' μέγα τε σιβαρόν τε.

Ἀροῖμεν παλάμῃσι τὸ μὲν Διὸς ἄλκιμος υἱός

Πάλλεν Ὀπικρατέως· Ὀπί δ' ἵππεσσ' ἴσχε δ' ἴφρων.

Ἰκελ' ἀστεροπῇ πατρός Διὸς ἀγχιόχοιο,

Κεφα βίβας, τῷ ἡνίοχ' κρατερὸς Ἰόλαος.

Δίφρων ἐπεμβεβαὼς ἰθιύει· καμπύλον ἄρμα.

Αγχιόμο-

*Pugiliterq; & luctando. alij autem pedibus veloces
lepores venabantur*

*Viri venatores, & duo dentati canes iuxta
Cupientes capere, illi vero cupientes aufugere.*

*Apud ipsos autem equites habebant laborem. circa
vero certamen*

*Contentionem habebant, & laborem. bene complica-
tos vero in currus*

Auriga ascendentes, instigabant veloces equos,

Habenas laxantes: at strepentes volabant,

Curvus compacti, modiolis vero valde resonabant.

*Alij quidem immensum habebant laborem. neq; un-
quam ipsis*

Victoria expediebatur, sed anceps habebant certamē.

Istis autē & propositus erat magnus tripus intra certa-

Aureus, inclita opera solertis Vulcani. (men,

Circa autem oram fluebat Oceanus pleno similis:

Omne autē continebat scutum valde variū, & in ipso

Cygni aëriuoli valde clamabant, qui certe multi

Natabant in summa aqua: & iuxta pisces gestiebāt,

Mirabile visu etiam Ioui graui strepētī: cuius cōsilijs

Vulcanus fecit scutum & magnum & solidum.

Aprans manibus hoc Iouis fortissimus filius

Vibrabat firmiter, & in equestrem saliebat currum

Similis fulguri patris Iouis Aegiochi,

Leuiter vadens, cui auriga fortis Iolau

Bigā conscensa dirigebat flexibilem currum.

Αγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις
Αθηνῆ,

καὶ σφέας φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

χαίρετε Διυγῆ· χρεὴ τηλεκλήροις.

Νῦν δὲ Ζεὺς κρατ' ὑμμι δίδοι μακάρεσσιν ἀνάσ-
ζων,

Κύκνον τ' ἐξεναρῆιν, καὶ δ' ὑπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσσει.

Ἄλλο δέ σοι τι ἐπ' ἐρέω, μέγα φέρτατε λαῶν,

εὖτ' ἀνδρὶ Κύκνον γλυκερῆς αἰῶν' ἀμέρας,

τὸν μὲν ἐπείτ' αὐτὰς λιπέειν, καὶ τεύχεα τοῖο.

Αὐτὸς ἢ βροτολοιγὸν Ἀρίων ἐπὶ νῶπι δοκείσας.

ἔσθ' αὖ γαμινώμεντα σάκκας ὑπὸ δαιδαλέοιο

ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼς, ἐνθ' ἑτάμεν ὀξείῃ χαλκῷ,

ἅψ' ἀναχωρήσας· ἐπεὶ ἔνυ τοι αἰσιμόν ἐστιν.

οὐθ' ἵππας ἔλεεν, ἕτε κλυτὰ τεύχεα τοῖο.

ὣς εἰπὼς ἐξ ὀλίφρον ἐβόησεν ὄβρια θεῶν,

Νίκω ἀθανάτης χερσὶν καὶ κούρῃ· ἔχθρα

ἔοσυμένως, τότε δ' ἤρα διόγνητ' ἰόλα·

Σμερδαλέον ἵππασιν ἐκέλευε, τοῖ δ' ὑπὸ ὁμο-
κλήῃς

ῥίμφ' ἔφερον θοοὶ ἄρμα, κενίοντες πεδίῳ.

Ἐν γάρ σφιν μὲν ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Αθηνῆ,

Αἰγὶδ' ἀνασείσασα, πρὶν σενάριζε' ἡ γαῖα.

τοῖ δ' ἄμυδις προγύνοντ' ἱκέλοι πυρὶ ἢ ἐν-
έλλῃ,

Κύκν' ἔνθ' ἵπποδάμῃ, καὶ Ἀρης ἀκέρητ' αὐτῆς.

τῶν δ' ἵπποι μὲν ἐπείθ' ὑπὸ ἐναντίῃ ἀλλήλοισιν

Prope autem ipsos venit dea faciem glaucam habēs
Minerva,

Et ipsos vocans, verbis alatis allocuta est;

Saluete Lyngei pro sapia longe-celebris.

Nunc Iupiter fortitudinem vobis det beatis imperā

Et Cygnum interficere, & inclyta arma spoliare.

Aliud autem tibi quoddam verbum dicam, longe
præstantiss: populorum,

Quando iam Cygnum dulci seculo priuaueris,

Hunc qdem postmodū ibi relinque, & arma illius.

Ipsæ aut hominū corruptorē Mariē post terga seruā

Quando denudatum scuto ab ingenioso

Oculis videris, tum sauciato acuto ferro.

Statim autem recedito. Quoniam tibi non fatale est;

Neq; equos capere, neq; inclyta arma ipsius.

Sic fata, in bigas ascendit diua dearum,

Victoriam immortalibus manib. & gloriam habēs;

Celeriter. tunc iam utiq; generosus Iolau,

Terribiliter equis acclamauit. Illi aut ab increpatione

Perniciter ferebant celerem currum, puluerem faci-

entes campo, >

Quoniam ipsis vires immisit casios. oculos. habens

Minerva,

Scutum concutiens. circumgemit autem terra.

Illi autem simul procedebāt, similes igni vel procella,

Cygnus equorū domitor, Marsq; infatiabilis clamore.

Istorū aut equi posteaquā obuiam facti ad inuicem

Οξεία χρέμισαν, παῖ δ' ἔσφισιν ἄγυτο ἤχῳ.

Τὸν πρότερον προσέειπε βίη Ηρακλείη.

Κύκνε πέπιν, τί νυ νῶϊν Ἰπτόχετον ὠκέας ἵπῳ;

Ἀνδράσιν οἳ τ' ἐπὶ νῶϊ ὀϊζύνῃ ἴδριες εἰμέν;

Ἀλλὰ πέρεξ ἔχε δίφρον εὐξοον, ἥσ' ἐκελεύθε

εἶκε πέρεξ ἵεναι. Τρηχίνα δέ τοι παρελαύνω,

Ες Κήρυκα ἀνακτα, ὃ γ' ὀλυνάμεν τε καὶ αἰδοῖ

Τρηχίνῃ προσέθηκε, σὺ δ' εὖ μάλα οἶδα καὶ αὐτός.

Τῷ γ' ὀπίσθις παῖδα, Θερμυσιονόλῳ κυανῶπιν.

Ὁ πέπιν, ὃ μὲν γάρ τοι Ἀρης θανάτῳ τελευτῶ

Ἀρκέσθ, εἰ δ' ἤ νῶϊ σκυνοισόμεθα πολεμίζειν.

Ἡδὲ μὲν τέ ἐφημι καὶ ἄλλοτε πύρρηθ' ἔλθαι.

Εὐχεσθ' ἡμετέρῃ, ὅθ' ὑπὲρ Πύλῃς ἡμαθόντ'.

Ἀντίθ' ἔσθ' ἐμοῖο μάχης ἄμοτον μενεαίων.

Τεῖς μὲν ἐμῷ ὑπὸ δ' ἄλλοι τυπείσιν, ἡρείσασθ' ἄλλῃ,

οὐκ ἐμὸν σάκεθ', τὸ γ' ἐτέρωθεν ἤλασα μηρόν.

Παῖτι μὲν σπυγδαίων, ἀλλὰ γ' ἐμὸν σάκεθ' ἄραξα.

Πρὸς δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, εὐχεσθ' ὀρμῇ.

Εὐθὺς κε δὴ λωβητὸς ἐν ἀθανάτοισιν ἐτύχθη.

Χερσὶν ἐφ' ἡμετέρῃσι, λιπὼν ἔναρα βροτόεντα.

Ὡς ἔφατ', ὃ δ' ἄρα Κύκνῳ εὐμμελὴς ἐμενοῖνα.

Τῷ Ἰπτοχόμηνῳ ἐχέμεν ἐρυσάρματα ἵπῳ.

Δὴ τότε ἀπ' ἐυπλεκέων δίφρων θόρον αἰψ' Ἰπτό

χόμην.

Παῖς τε Διὸς μέγας, καὶ ἐνυαλίῳ ἀνακτῷ.

Ἡνίοχοι δ' ἐμπόλῳ ἔλασαν καλλίτριχας ἵπῳ.

*Acutè hinnuerūt. & circa ipsos frangebatur soni-
Istum prior affata est fortitudo Herculeæ: (tus.*

*Hecus Cygne, quid nobis prohibetis veloces equos,
Hominib. qui & laboris & ærumnarū periti sumus?
Sed extra habe bigas bene ornatas, & à via
Cede extra cundo. Trachinam autem contendo
Ad Ceycē regem, illē enim & potestate & verecūdia
Trachini præcellit, tu quoq. satis scis & ipse,
Huius enim uxorem habes natam, Themistonoēn ni-
gros oculos habentem:*

*O ignave non quidem enim tibi Mars mortis finem
Arcebit, siquidem nos concurremus in conflictu.
Iam equidem & ipsum dico aliquando experiū esse
Lanceam nostram, quando in Pylo arenosa.
Contrarius stetit mihi in pugna insatiabiliter furēs.
Ter quidem à me lancea percussus, incubuit terra,
Vulnerato scuto, quarto autem percussus crus
Omni roboreurgens, & magnum scutum disrupti.
Pronus aut in puluerib. humi cecidit lanceæ impetu.
Atq. ita infamis inter immortales factus est
Manib. ab nostris, relinquens spolia cruenta.*

*Sic dicebat, neq. Cygnus bene-peritus hasta, cogi-
bat*

*Huic obtemperans cohibere bigam trahentes equos.
At tunc à bene-implicatis bigis desilierunt statim ad
Natusq. Iouis magni, & Martis regis. (terram,
Auriga aut iuxta impulerunt pulchrū ubos equos.*

Τῶν δ' ὑποσθόμενων κανάχιζε πὸς εὐρεῖα χθών.
 Ως δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεσσι μεγάλοιο
 Πέτραι δ' ἀποθρώσκουσιν, ἐπ' ἀλλήλαις ἢ πέσωσι,
 Πολλὰ δ' ὄρνυς ὑψίκομοι, πολλά δέ τε πύκα,
 Αἰγῆροί τε πανύρριζοι ῥήγνυντο ὑπ' αἰτῶν,
 Ρίμφα κυλινδομένων, εἰως πεδίοιο δ' αἰφίκωντο.
 Ὡς οἱ ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον, μέγα κεκλήγοντες.
 Πᾶσαι δ' Μυρμιδόνων τε πόλεις, κλητὴν Ἰαωλκίδα
 Ἀργη τ' ἥδ' Ελίκη, Ἀνθηά τε ποιήεσθαι,
 Φωνὴν ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἰαχον. οἱ δ' αἶλα·

λητῶν·

Θεσπεσίῳ στυνέσαν, μέγα δ' ἔκτυπε μητίετα Ζεὺς·
 Καδδ' ἄρ' ἀπ' ἐρανόθεν ψιάδας βάλεν αἵματοέσ-
 ρας,

Σῆμα ἦθ' εἰς πολέμοιο ἑὼ μέγα θαρσέει παῖδι.
 Οἷόν δ' ἐν βήσσης ὄρεσσι χαλεπὸς περὶ δέσας
 Κάπρος χαυλιόδων, φρονέει θυμῷ μαχεσάσθαι.
 Ἀνδράσι θηρότητος, θήρ δέ τε λίσσων ὀδόντα.
 Δοχμῶθεις, ἀφρὸς δ' οὐδὲν σῶμα ματιχόωντι
 Λείβεται, ὅσος δέ οἱ περὶ λαμπετόωντι εἵκτιν,
 Ορθαὶς δ' ἐν λοφίῃ φείσας τείχας, ἀμφί τε δαιρῶν·
 Τῷ ἰκελόντι Διὸς υἱός, ἀφ' ἱππεύων θόρε δίφρου.

Ἡμῶν δ' ἡ χλοερῶ κυανόπτερον ἤχετο τέτιξ,
 Ὄζω ἐφεζόμενον θέρων ἀνθρώποισιν αἰεῖδεν.
 Ἀρχεῖ, ὥς τε πόσις καὶ βρώσις θήλυς ἔέρση,
 Καί τε πανημερίας τε καὶ ἡνῶν χέει ἀνδρῶν.
 Ἰδὲι ἐκ αἰνοτάτῳ, ὅπότε χροῖα σήμερον αἴζει,

Τῆμ'·

Horū aut irruentiū pedibus sub strepebat lata terra.
Ac veluti quando ab alto vertice montis magni
Saxa desiliunt, & inuicem cadunt,

Et multa quercus altis comae, multa & abietes,
Et populi exiensis radicibus rumpuntur ab ipsis
Facile deuoluentibus, usq; dū ad planū perueniant :
Sic illi inter sese concurrerunt, vehementer clamātes.
Omnis autem & Myrmidonū vrbs, & Inclyta Iolcus,
Et Arne, & Helice, & Anthea herbosa,
Clamore ab amborum valde resonabant, illi autem
cum tumultu

Mirando concurrerunt, valde aut resonuit consultor
Et ab cælo guttas deiecit cruentas, (Iupiter,
Signum faciens belli suo valde audaci filio.

Qualis aut in conuallibus montis asper ad videndum
Aper prominentes dentes. habens, furit animo ad
pugnandum,

Cum viris venatoribus, acuit autem albam dentem
Curuatus, spuma autem circa os mandenti

Stillat, oculi autem ipsi igni lucido assimilantur.

Ereētis autem in dorso riget setis, & circa collum :

Huic similis Iouis filius, ab equestri desiliit curru.

Quando aut viridi nigras alas habēs sonora ci-
Ramo insidens astatem hominibus cantare (cada,
Incipit, cui & potus & cibus tener ros.

Etiā toto die & ab aurora fundit cantilenam,

Calore in granissimo, quando corpus Sirius siccatur :

Tunc

Τῆμ' ὃ δὴ κέγχροισι παῖ γλῶχες πλέθωσι,
 Τὰς τε θέρει σπείρουν, ὅτ' ὀμφακες ἀόλλων,
 Οἷα Διώνυσ' ὁ δῶκ' ἀνδράσι χάρμα ἔαχθ'·
 Τὴν ὥρην μάρναντο. πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

Ὡς ἢ λέοντες δῖόν αὐ μὲν κταμένης ἐλάφοιο
 ἀλλήλοισι κοπύοντες, ὅππῃ σφέας ὀρμήσωσι,
 Δφνὴ δ' ἐσφ' ἰαχῇ, ἄρα βόες θ' ἅμα γίνετ' ὀδόν-
 των.

Ἡδ' ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχῆλαι
 Πέτρῃ ἐφ' ὕψηλῃ μεγάλα κλάζοντε μαχέσθην,
 Αἰγὸς ὀρεασινόμῃ, ἣ ἀγροπύρῃς ἐλάφοιο
 Πίον', ὡς τ' ἐδράμασσε βαλὼν αἰζήνῃ ἀνὴρ
 Ἰῶ δ' ἀπὸ νόρῃς· αὐτὸς δ' ἀπαλήσῃ ἄλλη,
 Χώρῃ αἰδολοῖς ἐὼν· οἱ δ' ὀτρεαλέως ἐκόνουσιν,
 Εὐστυμένως ἢ οἱ ἀμφοὶ μάχην δερμῆαν ἔθεντο.
 Ὡς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρεσσαν.

Ὡς ἢ Κύν' ἔτι Κύν' μὲν ὑπερμένε' Διὸς υἱὸν
 κτηνέμεναι μεμαῶς, σάκε' ἐμβαλε χάλκειον ἔγ-
 χ'.

Οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἔρυτο ἢ δῖον Ἰδοῖο.
 Ἀμφιτρυωνιάδης ἢ, βίῃ ἤρακληείῃ,
 Μεσσηγύς κερυθὸς τε καὶ ἀσπίδ' ἔγχρ' μακρῶ
 Αὐχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπ' ἐνέρθῃ γυμναίου,
 Ἠλασ' ὅππῃ κραδίως, δόπ' δ' ἅμφω κέρσε τένοντε
 Ἀνδροφόν' μελίῃ, μέγα γὰρ δέν' ἐμπίρε φω-
 ρός.

Ἡρπε δ' ὡς ὅτε τις δρῶς ἤραπεν, ἢ ὅτε πέτρῃ

Tunc sane in milij's cuspida folia sunt,
 Quae astate seminant, uua cum subrubescunt,
 Cuiusmodi & Bacchus dedit hominibus latitiam &
 dolorem:

Ea hora pugnabant. vehemens autem tumultus ex-
 citabatur.

Ut autem leones duo circa interfectam ceruam
 adinuicem irascentes, inter se corruunt, (tium:
 Rigidus autem ipsis clamor, strepitusq; simul fit den-
 Aut ut vultures curuis unguibus, curuisq; rostris,
 Petra in alta valde clangentes pugnant,
 Capra in montib. pascentis[gratia] vel syluestris cer-
 Pinguis, quam domuit sagittans vigorosus vir (ua
 Sagitta ab neruo: ipse vero vagatus est. alio, (runt,
 Loci imperitus existēs: illi aut quamprimū cognoue-
 Celeriter aut sibi pugna acerbam pro ea susceperunt.
 Sic isti vociferantes adinuicem irruerunt.

Ibi videlicet Cygnus quidem praepotentis Iouis filiū
 Interficere medians, scutum percussit ferrea lancea.
 Neq; fregit as. tuebantur autem dona Dei.

Amphitryoniades autem fortitudo Herculea,
 In medio & galea & scuti lancea longa
 Collum denudatum celeriter infra barbam
 vulnerauit fortiter, & ambos incidit nervos.

Homicida fraxinus. magnū enim robur iniecit viri
 Cecidit autem, veluti quando aliqua quercus cor-
 ruit, vel quando saxum

Alum

ΗλίβατΘ, πηγήσκει Διὸς ψολόει κεραυνῷ.
Ὡς ἔρπ' : ἀμφὶ δέ οἱ βράχε πύχαια ποικίλα
χαλκῷ.

Τὸν μὲν ἔπειτ' εἶασε Δ' ὅς ΤελακάρδιΘ υἱὸς.
Αὐτὸς ᾗ Ἐροτόλοιον Ἀρίω προσιόντα δοκεύ-
ζας,

Δεινὸν ἑρῶν ὄσσοισι, λέων ὡς ζώματι κύρσας,
Ὅς τι μάλ' ἐσδυκέως ῥινὸν κρατερῆς ὀνύχεας
σχίσσας, ὅττι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπηύρα.
Ἐρμενέως δ' ἄρα ἔγχελαρνὸν τίμωλαται
ἦτορ.

Γλαυκιδῶν δ' ὄσσοις δεινὸν, πλωρᾶς τε καὶ ὤμους
οὐρῇ μασιχέων, ποσσὶ γλάφει, ἔδ' ἐτις αὐτὸν
Ετληῆς ἀντιδῶν χερσὶν ἐλθῆν, ἔδ' ἐμάχεσθ.
ΤοῖΘ ἄρ' Ἀμφιτρυωνιάδης ἀκώρητΘ αὐτῆς,
ἈντίΘ ἔση ἈρηΘ, ἐνὶ φρεσὶ θέρσΘ αἰέζων
Εσσυμένως. ἐδ' ἐοίχεσθ' ἦλυθεν, ἀχνύμενΘ
κῆρ.

Ἀμφότεροι δ' ἰαχόντες, ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρεζαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ μεγάλης πέτρης περὶ ὧνΘ ὄρεῖται,
Μακρὰ δ' ὅππρωσκειζα κυλινδε'), ἡ δέ τι ἦχῃ
Ερχε') ἐμμεμαυῖα, πᾶγΘ δέ οἱ ἀντιβόλησεν
Τψηλός, τῷ δ' ἡ σιωπὴν εἶπε). εἴθ' ἀμν' ἰαχῇ.
Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ βροτάρματΘ ἔλιΘ Ἀρης,
Κεκληγὼς δ' ὀδύρεσεν. ὁ δ' ἐμμαπίως ὑπέδεκτο.
Αὐτὰρ Ἀθλῶαίη κέρη Διὸς ἀργόχοιο.
Ἀντίη ἦλθεν ἈρηΘ, ἐρεμνίῳ αἰγὸς ἔχεζα.

Alium, percussum Iouis ardenti fulmine:

Sic cecidit: ei verò circumsonuerunt arma variegata ferro.

Illum quidē postea dimisit Iouis magnanimus filius.

Ipsē autem hominum corruptorem Martem accedentem obseruans,

Terribiliter intuens oculis, leo tanquam corpus consecutus,

Qui & valde accurate pellem tenacibus unguibus scindens, quā celerrime dulcem animam abstulit.

Constanter autem utiq; nigrum ipsius impletur cor.

Ignitis autem intuens oculis, terribiliter, & latus & humeros

Cauda verberans, pedibus fodit, neq; aliquis ipsum

Toleraret contra aspiciens prope ire, neq; pugnare.

Talis utiq; Amphitryoniades, insatiabilis clamore,

Obuius stetit Marti, in mentibus audaciam augens

Celeriter, ille autem ipsi prope venit, dolens corde.

Ambo autem vociferantes, ad inuicem irruerunt.

Quēadmodū aut, quādo ab magno saxū cacumine

Longeq; desiliens voluitur, & fragor (corruens,

Venit subito ingens, rupes autem ei obsistit

Alta, cui iam conferitur, ibi ipsum retinet. (Mars

Tanto quidē ille sonitur grauans - currū perniciosus

Vociferans irruit, ille autem studiosè excepit.

Sed Minerva filia Iouis Aegiochi

Obuia venit Marti tenebrosū scutū habens.

Grani-

Δφνα δ' ὑπὸ δ' ἰσίδ' ἔπα π' ἐρόεντα παροῦ-
 δ' α.

Αρες, ὅτ' ἄγε μέν' ὦ κρατερὸν, καὶ χῆρας ἀάπιδες.
 Οὐ γάρ ποί' ἴμεν ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι,
 Ἡρακλῆα κτείναντα, Διὸς θρασυκάρδιον υἱόν.
 Ἀλλ' ἄγε παύε μάχης, μηδ' ἀντί' ἴσας ἐμέο.

Ὡς ἔφατ', ἀλλ' ὃ πείθ' Ἀρεῖ μεγαλήτορα θυμόν.
 Ἀλλὰ μέγ' ἰάχων, φλογὶ ἴκελα τεύχεα πάλλων,
 Καρπάλιμ' ἐπόρθε βίη Ἡρακληεή,
 Κακτάμεναι μεμαῶς, καίρ' ἔμβαλε χάλκεον
 ἔγχ'.

Σπερχνόν, πασι δ' ἔσ' κατίων πεί π' ἰσίδ' ὦτ',
 Εν σάκει μεγάλῳ, ἀπὸ ᾧ γλαυκῶπις Ἀθλιή
 Εγχε' ὁμιλῶ ἔτραπ', ὀρεζαμένη ἀπὸ δίφρου.
 Δερμὺ δ' Ἀρίω ἄχ' εἶλεν, ἐρυσάμεν' δ' ἄορ
 ὄξυ.

Εἰσὺτ' ἐφ' Ἡρακλεῖ κρατερόφρονι. τ' δ' ὅτ' ἰσίδ' ὦτ'
 Ἀμφιτρυωνιάδης δ' ἰσίδ' ἀκέρητ' αὐτῆς,
 Μηρόν γυμνωθέντα σάκος ὑπὸ δαυδαλέοιο
 Οὐτὰς ὅτ' ἰσίδ' ὦτ', ἀπὸ ᾧ μέγα σάκ' ἄραξε
 Δέρας ἰσίδ' ὦτ', ἀπὸ ᾧ χθονὶ καὶ ὦτ' ἰσίδ' ὦτ'.
 Τῷ ᾧ φόβ' καὶ Δεῖμ' εὐτ' ὦτ' ἰσίδ' ὦτ'.
 Ἡλασαν αἶψ' ἐγγύς, καὶ ἀπὸ χθονὸς ἐρυσοδείης
 Ες δίφρον θῆκαν πολυδαίδαλον, αἶψα δ' ἔπ' ὦτ'
 ἰσίδ' ὦτ' ἰσίδ' ὦτ', ἀπὸ ᾧ μακρὸν ὄλυμπον.

Τιὸς δ' Ἀλκμυλῆς καὶ κυδ' ἰσίδ' ὦτ' ἰσίδ' ὦτ'.
 Κύκνον συλήσαντες ἀπ' ὤμων τεύχεα καλά,

Νίοντ'.

*Graviter autem actore aspiciens, verbis velocibus
allocuta est:*

*O Mars retine impetū foriē, & manus intangibiles,
Non enim tibi fas est inclyta arma spoliare,
Herculem interficientem, Iouis magnanimum natū.
Sed age, cessa à pugna, neq; obuius sta mihi. (mum.*

*Sic ait, sed non persuasit Martis magnanimum ani-
Sed valde clamans, flamma similia arma vibrans,
Celer irruit fortitudini Herculanæ.*

*Interficere conās, & iaculatus est ferream lanceam,
Celerem, filio suo iratus pro mortuo,
In scutū magnum: sed oculos glaucos habens Pallas
Hasta impetum auertit, deflectens à biga. (acutum
Acerbus autem Martem dolor cepit, extrahens autem
ensem*

*Irruit in Hercule, animo fortissimū: at illū adueniēte
Amphitryoniades, graui insatiabilis clamore,
Femur denudatum scuto sub ingeniose factō
Vulnerauit fortiter, & magnum scutum perfregit
Lancea diuisum, & in terram deiecit mediam.*

*Illi autem Pavor & Terror bonas rotas habentem
currum & equos*

*Impulerūt statim prope, & à terra latas vias habēte
In currum posuerunt fabrefactū, statimq; postea
Equos flagellauerunt, & peruenerunt in longū Olym.*

*Filius autem Alcmenæ, & inclytus Iolaus, (pum:
Cygnū spoliantes ab humeris arma pulchra,*

Νίσσοντ', αἶψα δ' ἔπειτα πόλιν Τρηχῶνον ἵκοντο
 Ἰπποῖσις ὠκυπόδες. αἰτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Εξίκετ' ἔλυμπόν τε μέγας, καὶ δ' ὤματα πατρός.

Κύκνον δ' αὖ Κήρυξ θάπτεν, καὶ λαὸς ἀπείρων.
 Οἳ ῥ' ἐγγυὲς ναῶν πόλιας κλέτῃ βασιλῆϊ,
 Ἀνθίω, Μυρμιδόνων τε πόλιν, κλέτῃ τ' Ἰαωλκόν,
 Ἀρνίω τ', ἥ δ' Ελίκῳ. πολλὸς δ' ἠγείρετο λαὸς,
 Τιμῶντες Κήρυκα, Φίλον μακάρεσσιν ἔθεϊσι,
 Τοῦ δ' ἱτάφον καὶ σῆμ' αἰδὲς ποίησεν Ἀναυρῶ,
 Ομβρῶ χθμερίῳ πλήθων. τῶς γάρ μιν Ἀπόλλων
 Λητοίδης ἤνωξ', ὅτι ῥα κλέτας ἑκατόμβας
 Οὔτις ἄγχι Πυθοῖδε βίη σύλασκε δροκυίων.

Τῆς αἰσίοδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ' καταλόγῳ φέρεται
 μέχρι σίχων καὶ σ. ὑπὸ πλάσει δ' Ἀριστοφάνης, ἔχοντα
 μικός, ἀλλὰ ἵς ἑτέρῳ γραμματικῶς, ὡς ὅτι ἔσαν αὐτῷ
 Ησιόδῳ, ἀλλ' ἐτέρῳ τινὸς πῶ Ομηρικῶ αἰσίδα μιμήσα-
 ῖν προαιρεμένου. Μετακλῆς δ' ὁ Ἀθῆναιος γνήσιον μὲν
 οἶδε τὸ ποίημα. ἄλλως δ' ὁ Πιπῆμα τῷ Ησιόδῳ, ἄλογον γάρ
 φησι, ποιεῖν Ηφαιστον τοῖς τ' μητρὸς ἐχθροῖς ὅπλα παρέ-
 χοντα. Ἀπολλώνι δ' ὁ Ρόδιος ἐν τῷ γ' φησὶν αὐτὰ εἶναι,
 ἐκ τῆς χαρρακτῆρος, ὅτι ἐκ τῆς Ἰόλαον ἐν τῷ καταλόγῳ
 εὐρίσκῃ, ἠνιοχέοντα τῷ Ηρακλεῖ. ὡσαύτως δ' καὶ Στη-
 σίχορος φησιν, Ησιόδῳ εἶναι τὸ
 ποίημα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΗΣΙΟΥ.

δου αἰσίδος

ΗΣΙΟΥ-

Recesserunt, statimq; postea urbem ad Trachinā per-
uenerunt.

Equis velocibus, sed glaucis oculis prædita Minerva
Exiuit ad Olympum magnum, & domus patris.

Cygnū vero Ceyx sepeliuit, & populus infinitus,
Qui prope habitabant vrbes inclyti regis,

Anthē, Myrmidonūq; urbem & inclytam Iolcum,

Arnenq; atq; Elicen. multus aut cōgregatus est po-
Honorantes Ceycen, charum beatis dijs. (pulus,

Illius autem sepulchrum & monumentum inuisibile
fecit Anaurus [torrens,]

Imbre hyemali abundans, sic enim ipsum Apollo &
Latona filius iussit, quoniam inclytas hecatombas
Quicumq; duceret ad Pytho, vi spoliabat, insidians.

Huius Aspidis principium in 4. Catalogo habetur
vsq; ad versum 50. & 200. Suspicius est autem A-
ristophanes non comicus ille, sed quidam alius grā-
maticus, non esse ipsam Hesiodi, sed alterius cuiusdā,
qui Homericū scutum imitandum sibi delegerit. Me-
gacles aut Atheniensis, legitimum pōema agnoscit
sed alioquin reprehendit Hesiodum: absurdum enim
esse, facere Vulcanum matris hostib. arma præbentē.
Apollonius autem Rhodius in 3. dicit, ipsius esse, & ex
stylo, & quod Iolaus in Catalogo inuenitur aurigā
Herculi. iidem & Stesichorus dicit Hesiodi
esse hoc pōema.

Finis Aspidis Hesiodi.

ΗΣΙΟΔΟΥ ΘΕΟΥ

Γ Ο Ν Ι Α.

ΟΥΣ ΑΩΝΕλικώνι αδων αρχώμεθ' αἰδέσθην
Αἰθ' Ελικῶν ἔχουσιν ὄρ' μέγα τε ζα-
θεόν τε.

Καί τε πρὶ κρῖν' ἰοιδέα πρὸς ἀπαλοῖ-

ζιν

Ορχεύνται, καὶ βωμὸν ἐρμῶν ἐκ Κρονίων.

Καί τε λοεσάμεναι τέρενα χρῶα Τερμησίῳ,

Ἡέπω κρῖν' ἢ Ολμῶν ζαθεοῖο.

Ἀκροπατῶ Ελικῶνι χορὸς ἐνεποιήσαντο,

Καλὸς, ἡμερόεντας, ἐπερρώσαντο ἢ πρὸς ἴν.

Ενθεν δ' ὀρνύμεναι, κεκαλυμμέναι ἤερ' πολλὰ

Εννύχαι σέχον, περικαλλέα ὄσαν ἰεῖσαι,

Υμνεύσαι Δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥρην

Ἀργεῖον, χρυσεῖοι πεδίλοις ἐμβεβαυῖαν,

Κέρην τ' αἰγίοχοιο Διὸς γλαυκῶπιν Ἀθήνην,

Φοῖβόν τ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτέμιν ἰοχέαιραν,

Ἡδὲ Ποσειδάωνα γαμήοχον ἐννοσίγαιον,

Καὶ Θέμιν αἰδοίην, ἐλικοβλέφαρόν τ' Ἀφροδί-

την,

Ἡδὲ τε χρυσεῖφανον, καλλὴν τε Διώνην,

Ἡὼ τ' Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὰν τε Σελή-

νην,

Ἀητῶν τ' Ἰαπετὸν τε, ἰδὲ Κρόνον ἀγκυλομήτην,

Γαῖαν

HESIODI DEORVM GENERATIO.

Musas Heliconiades incipiamus canere,
Quæ Heliconis tenent montem magnumq;
diuinumq;.

Et circa fontem nigrum pedibus teneris
saltant, aramq; præpotentis Saturnij.
Atq; abluta tenero corpore Termesso,
Aut equi in fonte, aut in Holmio sacro.
Summo in Helicone choreas duxerunt,
Pulchras, amabiles, & fortiter tripudiarūt pedibus.
Inde concitata, velata aëre multo,
Noctu incedebant, perpulcræ vocem emittentes:
Celebrantes Iovemq; agida-tenentem, & venerandā
Iunonem.

Argiuam, aureis calceamentis incedentem,
Filiamq; Aegiochi Iouis, caruleos-oculos-habentem
Minervam:

Phæbumq; Apollinem, & Dianā sagittis-gaudētem,
Atq; Neptunū terram-continentem, terra-motorem:
Et Themis venerandam, & rotundas-palpebras-ha-
bentem Venerem.

Hebenq; aurea-corona-decoram, formosamq; Dionē,
Auroramq; Solemq; magnum, splendidāq; Lunam.
Latonamq; Iapetumq; ac Saturnum varij consilij.

Γαῖάν τ', Ωκεανόν τε μέγαν, καὶ Νύκτα μέλαι-
ναν,

Ἀλλων τ' ἀθανάτων ἱερὸν γῆϋ, αἶεν ἑόντων.
Αἰὺ πόθ' Ἡσίοδον καλλιῶ ἐσίδαξαν αἰοιδεῶ,
Ἀρνας ποιμνίονθ' Ἑλικῶνθ' ὑπὸ Ζαθέοιο.

Τόν τε δέ με πρῶτις Θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπον,
Μῆσαι Ολυμπιάδες, κῆραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Ποιμένες ἀγρῶντο, καὶ ἐλέγχεα, γαστέρες
οἶον,

Ἰδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα.
Ἰδμεν δ', εὖ τ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα μυθήσασθαι.

Ὡς ἔφασαν κῆραι μεγάλας Διὸς ἀρτιέπαι,
Καί μοι σκηπτήρον ἔσθλον δ' ἀφνης ἐριθιλέθ' ὄζον,
Δρέψασθαι θήτην. ἐνέπνυζαν δέ μοι αὐδελιῶ
Θείῳ, ἵνα κλείοιμι τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἑόντα.
Καί με κέλονθ' ὑμεῖν μακάρων γῆϋ αἶεν ἑόντων.
Ζφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἶεν αἰεῖδεν.
Ἀλλὰ τί μοι ταῦτα πείθου ἢ πεί πύττεω;

Τιῶν Μυσῶν ἀρχώμεθα, τὰ Διὶ πατρὶ
Τμνέσσαι, τίρπης μέγαν νόον ἐντὸς Ολύμπου.
Εἰρεδσαι τὰ τ' ἑόντα, τὰ τ' ἐσόμενα, πρὸ τ' ἑόντα,
Φωτὴ ὁμηρεύσαι. τῶν δ' ἀκάματ' ἔειπ' αὐδὴ
Ἐκ σμμάτων ἠδεῖα, γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
Ζηνὸς ἐργόδ' ἐπιό, θεῶν ὅππ' ἐλαιοῖσιν
Σκιδναμένη, ἥ χεῖ ὅ κ' ἀρηνιφόεντ' Ολύμπου
Δώματ' ἀθανάτων, αἶσ' ἄμβροτον ὄσσαν
ἰῶσαι,

*Terramq̃, Oceanumq̃ vastum, & Noctem atram,
Aliorumq̃ immortalium sacrum genus semper ex-
istentium:*

*Qua olim Hesiodum pulcrum docuerunt carmen,
Agnos pascentem Helicone sub diuino,*

*Hoc aut me primum dea sermone compellarunt,
Musæ Olympiades, filia Iouis Aegiochi: (veluti,
Pastores in agris-pernoctantes, mala probra, vĕtres
Scimus mendacia multa dicere veris similia:
Scimus etiam, si voluerimus, vera loqui.*

*Sic dixerunt filia Iouis magni veridica:
Et mihi sceptrum dederunt lauri peruiridis ramum,
Decerpendū mirandū inspirarūt insuper mihi vocē
Diuinam, ita ut canere possem futura, & pra-
terita:*

*Et me iubebant celebrare beatorū genus sempiterno-
se verò primò & ultimo semper decantare. (rum,
Sed quare mihi hac circa quercum, aut circa petrā?*

*Ergo Musas ordiamur, quæ Ioui patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes & presentia, & futura & præterita,
Voce concinentes. illarum verò indefessa fuit vox
Ab ore suavis, rident autem domus patris
Iouis valde tonantis, dearum voce florida
Dispersa, resonant verò vertices niuosi Olympi,
Domusq̃ cælitum, hæ verò immortalem vocem emittē-
tentes,*

Θεῶν γῆρ' αἰδοῖον πρῶτον κλείουσιν αἰοιδῆ,
 Εξ ἀρχῆς ἔς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς ἐυρύς ἐτικτον.
 Οἳ τ' ἐκ τ' ἐγένοντο Θεοὶ δῖωτῆρες εἰάων.
 Δεύτερον αὖτε Ζεῦνα, Θεῶν πατὴρ ἠδ' ἐκαὶ ἀν-
 δρῶν.

Ἀρχόμεναί θ' ὕμνεοσι θεαὶ, λήγουσι τ' αἰοιδῆς,
 Οἶσόν φέρτατός ἐστι θεῶν, κρατεῖ τε μέγιστος.
 Δύθις δ' ἀνθρώπων τε γῆρ' ἔχουσιν, κρατερῶν τε Γηγάν-
 των.

Τμνεδοση, τήρπασσι Διὸς νόον ἐντὸς Ολύμπου,
 Μῦσαι Ολυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 Τὰς ἐν Πιερῇ Κρονίδῃ τέκε πατρὶ μιγῆσαι
 Μνημοσύνῃ, γουνοῖσιν Εὐάφῃρ' ἐμεδέεσσαν,
 Λησμοσύνῃ τε κακῶν, ἄμπαυμά τε μερμηρεῶν.
 Ἐννέα γάρ οἱ νύκτας ἐμίσγετο μητιέτα Ζεὺς,
 Νόσφιν ἀπ' ἀθανάτων ἱερὸν λέχοντα εἰσαναβαίνων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐν αὐτὸς ἔλυε, πῶϊ δ' ἔτραπον ὦραι
 Μελῶν φθιόντων, πῶϊ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσσειεν,
 Ἡδ' ἔτεκ' ἐννέα κέρασ' ὁμόφρονας, ἧσιν αἰοιδῆ
 Μέλλε', ἐν σήθεσιν ἀκηδέα θυμὸν ἐχέουσας,
 Τυτθὸν ἀπ' αἰκροτάτης κορυφῆς νιφόμεντον Ολύμπου.
 Ἐνθά σφιν λιπαροὶ τε χοροὶ, καὶ δῖα ματὰ καλά.
 Παρ δ' αὐτῆς Χάριτες, καὶ ὁ Ἰμερ' οἰκί' ἔχουσιν,
 Ἐν θαλίῃς : ἐρατὴν δ' ἀνδρῶν ὅσων ἰεῖσαι
 Μέλπον', πάντων τε νόμους, καὶ ἦθεα κεδνὰ
 Ἀθανάτων κλείουσιν, ἐπήρατον ὅσων ἰεῖσαι.
 Αἱ γὰρ ἴσαν πρὸς Ολύμπου ἀγαλλόμεναι ἐπὶ καλῇ.

Ἀμβρο.

Deorū genus venerandū inprimis celebrāt cātīlena,
Ab exordio quos Tellus & Cælum latum genuerūt,
Quiq̃ ex his proſignati ſunt Dī dātores bonorum.

Secundò rursus Iouem Deorum patrem, atq̃ etiam
hominum,

Incipientesq̃ laudant Dea, & finiunt carmen,
Quam ſit præſtatiſſimus deorū, & imperio maximus.

Porro & hominum genus, fortiumq̃ Gigantum
Celebrantes, oblectant Iouis mentem in Olympo,
Muſa Olympiades, filia Iouis agida-habentis.

Quas in Piëria Saturnio peperit patri mixta
Mnemoſyne, fertilitati Elcutheris imperans.

Obluionemq̃ malorum, & ſolatium curarum.

Nonem enim ei noctes mixtus eſt prudens Iupiter.

Seorſim ab immortalib. ſacrum lectum conſcendens.

Sed cum iam annus exactus, circumuoluta vero eſ-
ſent tempora

Menſium elapſorum, diesq̃ multi tranſacti eſſent.

Ipoſa peperit nouem filias concordēs, quibus carmen

Cura eſt, in pect̃oribus ſecurum animum habentibus,

Paululum à ſummo vertice niuoſi Olympi.

Vbi ipſis ſplendidiq̃ chori, & ades pulchra.

Iuxta vero eas Gratia & Cupido domos habitant,

In conuiujs: amabilemq̃ per os vocem emittentes

Canunt, omniumq̃ leges, & mores pudicos

Immortaliū celebrant, amabilem vocem emittētes.

Iſtatum ibant ad Olympum, lata voce pulchra,

Αμβροσίη μολπῇ. πρὶ δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα
 Ὑμνεύσας, ἔρατος ἢ ποδῶν ὑπὸ δ' ἔπος ὀρώρε,
 Νιοσόμενων πατέρ' εἰς ὄν, ὃ δ' αὖραν ὤμβρασι-
 λείει,

Αὐτὸς ἔχων βροντῶν, ἡδ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Κάρτει νικῆσας πατέρα Κρόνον, εὖ ἢ ἕκαστα
 Ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμᾶς.

Ταῦτ' ἄρα Μῆσαι ἄειδον, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν
 Ἐννέα θυγατέρες μεγάλας Διὸς ἑκγεγαῦται,
 Κλυτὰ τ', Εὐτέρπη τε, Θάλφια τε, Μελπομένη τε,
 Τερψιχόρη τ', Ἐρατώ τε, Πολύμνιά τ' Οὐρανία τε,
 Καλλιόπη θ', ἡ δὲ περ φερεσάτη ἐστὶν ἀκασέων.
 Ἡ γὰρ βασιλεύσιν ἄμ' ἀιδόισιν ὀπηθεῖ,
 Οὐ τινα τιμήσῃσι Διὸς κῆραι μεγάλοιε,
 Γηνόμενόν τ' ἐσίοῦσι διοτρεφέων βασιλῆων.
 Τῷ μὲν ἔπι γλώσῃ γλυκερῶ χεῖρσιν ἀοιδίᾳ,
 Τοῦ δ' ἔπε' ἐκ στόματ' ὄρε' ἡ μίλιχα, οἱ δὲ νύ
 λαοὶ

Πάντες εἰς αὐτὸν ὀρώσι, διακρίνοντα θέμιστας
 Ἰθάησι δίκησι, ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύων,
 Αἰψά τε καὶ μέγα νῆκ' ὅστις αἰμένως κατέπαυσεν.
 Τ' ἔνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, ἔνεκα λαοῖς
 Βλαπτομένοις ἀγορῇ φημι τά τ' ἔσονται ἔργα τελευσέειν.
 Ρηϊδίως μαλακοῖσι τῷ δ' ἀφάμενοι ἐπέεσσιν.
 Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς ἰλάσκον
 Αἰδοῖ μίλιχιν, μὲν ἢ πρέπῃ ἀγρομένοισιν.
 Οἷα τε Μυρσάων ἱερῇ δόσις ἀνθρώποισιν.

Immortali cātilena. undiq̃ vero resonabat terra atra
Canentibus hymnos iucundus vero à pedibus strepi-
tus excitabatur

Proficiscentium ad patrem suum, qui cælo imperitat.
ipse habens tonitru, atq̃ candens fulmen.

Sirenue victa patre Saturno. bene autem singula
Immortalibus disposuit simul, & indixit honores.

Hæc sane Mæsæ canebant, cælestes domos tenentes,
Novem filia, magno è Ioue prognata:

Clioq̃, Euterpeq̃, Thaliaq̃, Melpomeneq̃,

Terpsichoreq̃, Eratoq̃, Polymniaq̃, Uraniaq̃,

Calliopeq̃, hæc autem excellentissima est omnium.

Hæc enim & reges venerandos comitatur.

Quemcunq̃ honoratura sunt Iouis filia magni.

Et in lucem editum aspexerint à Ioue nutritorum
regum:

Huic quidē super linguam dulcē fundūt cantilenā.

Huius verba ex ore fluunt blanda: ceterū populi

Omnes ad ipsum respiciunt. discernentem ius

Rectis iudicijs. hic autem prudenter loquens,

Statim etiam magnam contentionem scitē diremit.

In hoc enim reges prudentes, quod populis

Damnum inferentibus, in foro vicissitudinem rerū

Facile mollibus appellantes verbis. (faciunt,

Incedentem verò per urbem deum veluti placant

Reuerentia blanda, eminet verò inter ipsos congre-

Tale Musarum ingens munus hominibus, (gatos.

A Mæ.

Εκ γὰρ Μυσῶν καὶ ἐκ Βόλῃς Ἀπόλωνος,
 Ἄνδρες αἰοῖδοι ἔαοσιν ὅππῃ χθόνα, καὶ κίθαρι καὶ.
 Εκ δ' Διὸς βασιλῆες. ὃ δ' ὄλβιος, ὃν τινα Μῦσαι
 Φίλευσιν, γλυκερὴ οἱ δ' ἀπὸ σώματος ῥέει αὐδὴ.
 Εἰ γάρ τις ἐπὶ πένθος ἔχων νεοκηδεῖ θυμῷ,
 Ἀζητῶν, κραδίῳ ἀκαχημένῳ, αἰτὰρ αἰοῖδος
 Μυσῶν θερᾶπων κλέια πρεσβύων ἀνθρώπων
 Τμύησιν, μάκαράς τε θεούς, οἱ Ὀλύμπῳ ἔχουσιν,

Αἰψ' ὅγε δ' υἱὸς Φρονέων Ὀππλήθευ, ἔσλ' ἐπὶ κηδέων,
 Μέμνηται, ταχέως δ' παρέτρ' ἔπειθ' ὄρωρα θεῶν.
 Χαίρετε τέκνα Διὸς, δότε δ' ἡμερόεσσαν αἰὶν
 δ' ἰού.

Κλείετε δ' αἰθνατάων ἱερὸν γῆρας ἀνέαντων,
 Οἱ Γῆς ἐξεγρόντο, καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Νυκτὸς καὶ ὄνοφερῆς, οὓς δ' αἰλμυρὸς ἔτρεφε
 Πόντος.

Εἶπασι δ' ὥς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ Γαῖα γρόντο,
 Καὶ πόταμοι, καὶ πόντος ἀπείρεται οἰσμήνη
 θύων,

Ἀστρά τε λαμπετόωντα, καὶ ἔρανος ἐυρύς ὑπερθεύων,
 Οἱ τ' ἐκ τῶν ἐγρόντο θεοὶ σωτήρες αἰώνων,
 Ὡς τ' ἄφεντα δ' ἰάσαντο, καὶ ὥς τιμὰς διέλοντο,
 Ἡ δ' ἐ καὶ ὥς τὰ πρῶτα πολύπυχον ἔχον Ὀλύμπῳ.
 Ταῦτά μοι ἔσπετε Μῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
 Εὐδ' ἀρχῆς, καὶ εἶπα θ' ὅ, τι πρῶτον γρόετ' αὐτῶν.
 Ἡ τοι μὲν πρῶτα Κά' ἔγροε, αὐτὰρ ἔπειτα,

*A Musis etenim & eminus. feriente Apolline,
Viri cantores sunt super terram, & citharædi:*

*Ex Ioue verò reges. ille vero beatus, quemcunq; Musæ
Amant, suavis ei ab ore fluit vox. (animo*

*Quòd si enim quis luctū habens recēti dolore- sancio
Tristetur, animo dolens, ceterum poëta*

*Musarum famulus, res claras priscorum hominum
Laudib. vexerit, beatosq; deos qui Olympū incolunt,
Statim hic [quamvis] agrè- ferens obliuiscitur, nec
dolorum*

Meminit, sed citò deflexerunt [cū] aliò dona dearū.

*Saluete nata Iouis, date verò amabilem cantilenā.
Celebrate quoq; immortalium diuinum genus sem-
per existentium:*

*Qui Tellure prognati sunt, & Cælo stellato,
Noctēq; caliginosa, quos item salsus nutrit Pontus.
Dicite insuper, ut primum Dī & Terra facti fue-
rint,*

Et flumina & pontus immensus, æstu feruens.

Astrāq; fulgentia, & cælum latum superne:

Et qui ex his nati sunt Dī, datores bonorum.

Vtq; opes diuiserint, et quomodo honores distinxerint,

*Atq; quomodo primum multis-implicatum- sphaeris
tenuerint cælum.*

Hæc mihi dicite Musæ cælestes domos inhabitantes;

Ab initio, & dicite quod nam primum fuerit illorū.

Primo omnium quidem Chaos fuit, at deinde

Tellus

Γαῖ' ευρύσσειν, πάντων ἔδ' ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόμεντο Ολύμπῳ,
 Τάρταρόν τ' ἠερόεντα μυχῷ χθονὸς ευρυοδείης·
 καὶ γὰρ, ὅς κ' ἀλλιστ' ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 καὶ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
 Διὸς καὶ ἐν σήθεσσι νόον καὶ ὀπίφρονα βεβλήν.
 καὶ καὶ ἔρ' Ερεβός τε, μέλαινα τε Νύξ ἐγέ-
 νοντο.

Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο,
 οὓς τέκε κυσαμένη Ερέβει Φιλότῃ μιγῆσα.

Γαῖα δ' ἔτι πρῶτον μὲν ἐγένετο ἴσον ἑαυτῇ
 οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν πᾶσι πάντα καλύπτοι,
 ὅφρ' εἴη μακάρεσσι θεοῖς ἔδ' ἀσφαλὲς αἰεὶ.
 Γείνατο δ' ἔρεα μακρὰ, θεῶν χαρμέντας ἐναύ-
 λους

Νυμφῶν, αἱ ναῖουσιν αἰὲρ εἶρεα βησθήεντα.
 Ἡδὲ καὶ ἀτρυγέτην Πέλαγόν τέκεν οἰδμαλὶ θύον.
 Πόντον, ἅπερ Φιλότῃ ἐφιμέρη. αὐτὰρ ἔπειτα
 οὐρανῷ ἐννηβείσα, τέκ' Ωκεανὸν βαθυδύνῳ,
 Κοῖόν τε, Κρεῖόν θ'. Ὑπερβόαν τ', Ἰαπετόν τε,
 Θείαν τε, Ραίαν τε, Θέμιν τε, Μνημεσιώλῳ τε,
 Φοῖβῳ τε χρυσοσέφανον, Τηθύϊ τ' ἑρατὴν ἑνὶ.
 Τὸς δ' ἔτι μέθ' ὁπλότατο γένετο Κρόνον ἀγκυλομήτις,
 Διφνότατο πάσιων, θαλερόν δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας, ὑπέρβιον ἵτορ ἔχον-
 τας,

Βρόντιν τε, Στερόπῳ τε, Ἐργῳ ὀβριμόδομον.

Tellus lata, omnium fundamentum solidum semper

Immortalium, qui tenent iuga nivosi Olympi,

Tartaraq; tenebricosa in recessu terra spaciose:

*Atq; Amor, qui pulcherrimus inter immortales deos,
Soluens-curas & omniū deorū, & omnium hominū
Domat in pectoribus animum & prudens consilium.*

*Ex Chao vero Erebusq; nigraq; Nox editi sunt.
Noctē porro tam Aether quam Dies prognati sunt:
Quos peperit, ubi concepisset Erebo amore mixta.*

*Terra vero primum quidem genuit parem sibi
Cælum stellis ornatum, ut ipsam totam obtegeret,
Ut esset beatis Dijs sedes tua semper.*

*Genuit præterea mætes altos, dearū gratas speluncas
Nympharum, quæ habitant per montes concavos.*

*Atq; etiā infrugiferū pelagus peperit unda cōcūctū,
Pontum, absq; amore suavi, cæterum deinde*

*Cælo concūbens, peperit Oceanum profundos. vortices-
habentem,*

Cæumq; Creūq; Hyperionemq; Iapetumq;

Theamq; Rheamq; Theminq; Mnemosynemq;

Phæbenq; aurea-corona-insignē, Thetynq; amabilem.

*Hos vero post novissimus natus est Saturnus vaser,
Acerrimus inter liberos, floridum autem oderat
parentem.*

Porro genuit & Cyclopes superbum cor habentes,

Broniēq; Steropemq; & Argem forti-animo-præditā.

Οἱ Ζηνὶ βροντῶν τ' ἔδοσαν, τεύξαν τε κεραυνόν.
 Οἱ δ' ἤτοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίχκιοι ἦσαν,
 Μένειν δ' ὀφθαλμοὺς μέσῳ ἐπέκλ'το μετώπῳ.
 Κύκλωπες δ' ὄνομι' ἦσαν ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄρα
 σφέων

Κυκλοτερὴς ὀφθαλμοὺς ἐὼν ἐπέκλ'το μετώπῳ.

Ισχύς τ' ἦδ' ἐβίη, καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ἔργοις.

Ἄλλοι δ' αὖ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγρόντο
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὄβριμοι, σὺν ὀνομασί,
 Κόητι τε, Βερέρεώς τε, Γύγης δ', ὑπερήφανα τέκνα.
 Τῶν ἑκάτ' ἑκατέρωθεν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἴσαντο.

Ἀπλάσιοι, κεφαλὰς δ' ἑκάσῳ πεντήκοντα

Ἐξ ὤμων ἐπέφυκον, ὅππ' ἐβάρητοῖσι μέλεσσι.

Ισχύς δ' ἀπλάτ'το, κρατερὴ, μέγαλ' ὅππ' εἶδεν.

Ὅσοι γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανῷ ἐξεγρόντο,
 Δφνότεται παίδων, σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῇ
 Ἐξ ἀρχῆς. καὶ τ' μὲν ὅπως τις πρῶτα γήροιο,
 Πάντας ἀποκρύπτεσκε, καὶ ἐς Φάει σὺν ἀνίσκε,
 Γαίης ἐν κλυθμῶνι, κακῶ δ' ἐπετέρπειτο ἔργῳ
 Οὐρανός, ἥδ' ἐντὸς συναχίζετο Γαῖα πελώρη,
 Στήνομένη. Διολίλ'το κακῶ ἐπεφράδατο τέχνῳ.
 Αἶψα δ' ποιήσασα γήρ'το, πολὺν ἀδάμαντα
 Τεύξε μέγα δρέπανον, καὶ ἐπέφραδε πασι φίλοισιν.
 Εἶπε δ' ἰθαρυῖσθα, Φίλον τέλειμένη ἦτορ.
 Παῖδες ἐμοὶ, καὶ πατρός ἀπαθάλα, αἴκ' ἐθέλητε
 Πείθεσθαι, πατρός γε κακῶ πισάμεθα λώεω
 Ὑμετέρῳ, πρῶτον γὰρ ἀφ' ἧς μήσεται ἔργα.

Qui Ioui & tonitru dederunt, & fabricarunt fulmē.
 Hi sanè per alia Dÿs similes erant,
 Vnus verò oculus mediā positus erat fronte :
 Cyclopes verò cognomento erant, eò quòd ipsorum
 Circularis oculus inerat fronti.

Robur q̃ & vires, & molimina erant in operibus.

Alij deinde è Tellure & Cælo progenerati sunt
 Tres filij, magni & prævalidi, non nominandi,
 Cottus, Briareusq̃, Gygesq̃, superba proles.

Quorum centum quidem manus ab humeris promi-
 nebant,

Informes : capita verò unicuiq̃, quinquaginta
 Ex humeris procreuerant, super robustos artus.
 Robur autem immensum, validū, magna in forma.

Quotquot enim Tellure & Cælo procreati sunt,
 Vehementissimi filiorū, suo verò infensi erant parētī
 Ab initio : & hos quidē ut quisq̃ primū nascebatur,
 Omnes occultavit, & ad lucem non submisit,

Terra in latebris, malo autem oblectabatur opere
 Cælum, ipsa verò intus ingemiscebat Terra vasta,

Artē ata : dolosam verò, malamq̃ excogitavit artē.
 Statim verò cum edidisset fœtum, ex cano adamante
 Fabricavit magnam falcē, edixit verò charis liberis,
 Dixit autem summa fiducia, charo mœrens corde :

Filij mei & patris nefarij, si volueritis
 Parēre, patris malam ulciscemur contumeliam
 Vestri, prior enim iniqua machinatus est opera.

Ὡς Φάτο· τὰς δ' ἄρα πάντας ἔλεν δέει, ἔδ' ἔπε
αὐτῶν

Φθίγγατο· θερσέσας ἣ μέγας Κρόνῳ ἀγκυλομήτης·
Λψ αὖτις μύθοισι παρθύδα μητέρα κεδνῶ.

Μῆτερ, ἐγὼ κεν τῷτο ὑποχόμενῳ τελέσσωμι
ἔργον, ἐπεὶ πατρός γε δισσωνύμῃ σὺν αἰεγίῳ
Ἡμετέρῃ· πατρὶς γὰρ ἀεφκέα μήσατο ἔργα.

Ὡς Φάτο· γήθησιν ἣ μέγα Φρεσὶ Γαῖα πελώρη.
Εἴσι δέ μιν κρύψασα λόχῳ, ἐνέθηκε ἣ χερὶ
Ἀρπῶν καρχαρόδοντα, δόλον δ' ὑπεθήκατο πάν-
τα.

Ἦλθε ἣ Νύκτ' ἐπ' ἄγων μέγας Οὐρανός· ἀμφὶ δ' ἣ Γαῖα
ἱμεῖρων Φιλότῃτ' ἐπείχετο, καὶ ῥ' ἐπανύοιτο
Πάντῃ· ὃ δ' ἐκ λοχεῖο παῖς ὠρέξατο χερὶ
Σκαίῃ, δεξιτερῇ ἣ πελώριον ἔλαβεν Ἀρπῶν,
Μακρῶν καρχαρόδοντα, φίλῃ δ' ἀπὸ μήδεα πα-
τρὸς

Εὐτυμένως ἤμησε· πάλιν δ' ἔρριψε Φέρεσθ
Ἐξοπίσω, τὰ μὲν ἔτι ἐτώσια ἔκφυγε χερός.
Οὐσαί γ' ῥα θαμίγῃς ἀπέσσυθεν αἵματόεσσαι,
Πάσαι δέξασθαι Γαῖα, πεισλομένων δ' ἐνιαυτῶν,
Γεῖνατ' Ἐρμῆος τε Κρατερῆς, μεγάλης τε Γίγαν-
τας.

Τεύχεσι λαμπρομένους, δόλιχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχον-
τας.

Νύμφας δ', αἷς Μελίαις καλέεσθ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
Μηδιδά δ' ὡς τὸ πρῶτον ἀποτμήξας, ἀδάμαντον

*Sic dixit: illos vero omnes inuasit metus, neque
quisquam illorum*

*Locutus est, confirmato animo tandem magnus Sa-
turnus versutus*

Econtra verbis compellauit matrem castam:

Mater, ego certe hoc in me recipiens peragam

Facinus, patrem enim inauspicatum nihil curo

Nostrum: prior enim iniqua meditatus est opera.

Sic dixit, gaudisa est aut valde animo Tellus ingēs.

Collocauit autem ipsum celans in insidiis, indidit ve-

ro manui

Falcem asperis dentibus: dolo autem instruxit omni.

Venit autem Noctem adducens magnum Cælum, un-

diq̄ vero Terra

Cupiens amorem imminebat, & sane extentum est

Passim: cum ex insidiis filius prebendis manu

Sinistra, dextra vero immanem cepit falcem,

Longam, asperos-dentes habentem, chariq̄ genita-

lia Patris

Festinanter demessuit, rursusq̄ abiecit, ut ferrentur

Ponē illa quidem non incassum elapsa sunt manu:

Quotquot enim guttæ proruperunt cruenta,

Omnes suscepit Terra, circumvolutis autem annis,

Produxit Erinnyes validas, magnosq̄ Gigantes,

Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:

Nymphasq̄ quas Melias vocant super immensam ter-

Testiculisq̄ modò resectis, adamantem

(ram.

Κάββαλ' ἐπ' Ἠπῆροιο πολυκλύσω ἐνὶ πάντω.

Ὡς Φέρετ' ἀμπέλαγ' ὅπου λυὸν χρόνον· ἀμφὶ δ' ἴ
 λωκός

Ἀφρὸς ἀπ' ἀθανάτῃ χρόνος ὤρνυτο, τῷ δ' ἐνὶ κέρῃ

Εὐρέφῃ. πρῶτον δ' Κυθήροισι Ζαθεοῖσιν

Εἴπλετο, ἔνθεν ἔπειτα παῖρ' ἱεροῦτον ἱκετο Κύπρον.

Εκ δ' ἔβη κιδοίη καλὴ θεός· ἀμφὶ δ' ἴποιη

Ποσσὴν ὑπὸ ραδινοῖσιν ἀέξετο· τῷ δ' Ἀφροδί
 τῳ,

Ἀφροχρύσαν τε θεῖον, καὶ εὐσέφανον Κυθήριαν.

Κικλήσκουσιν θεοὶ τε καὶ ἀνέρες, ἕνεκ' ἐν ἀφρῷ

Θρέφῃ. ἀπὲρ Κυθήριαν, ὅτι παρ' αὐτῇ κούρεται Κυθή-
 ροις.

Κυπαρχίαν δ' ὅτι γένετο πολυκλύσω ἐνὶ Κύ-
 πρῳ.

Ἡ δ' ἐφίλομμεν δέει, ὅτι μνηστέων ἐξεφαάνθη.

Τῇ δ' Ἐρῷ ὠμάρτησε, καὶ ἱμερῷ ἔσπετο καλὸς

Γινομένη τῷ πρῶτα, θεῶν τ' ἐς φύλον ἴσση.

Ταύτῳ δ' ἐξ δαχῆς τιμὴν ἔχῃ, ἥδ' ἐλέλογχε

Μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,

Παρθενίεες τ' ὁάρους, μολιήματα τ', ἐξαπάτας
 τε,

Τέρψιν τε γλυκερίαν, Φιλότητά τε, μολιχίαν τε.

Τὸς δ' ὁ πατὴρ Τιτῶνας Ὀπίκλησιν καλέεσκεν,

Παῖδες ἱφικλίων, μέγας Οὐρανός, ὃς τέκεν αὐτός.

Φάσκε δ' ἱππῶνας ἀπαθ' ἀλὶν μέγα ῥέξαι

Ἔργον, τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετ' ἀπ' ἐνέσσει.

*Deiecit circa Epirum undis agitatum in pontum.
Sic ferebantur per pelagus longo tempore: circum-
circa vero alba*

*Spuma ab immortali corpore ferebatur, in quo puella
Innutrita est. primum verò ad Cytheras diuinas
Vehebatur, inde tum circumflua peruenit ad Cypru.
Prodyt verò veneranda formosa dea: circum vero
Pedibus sub mollibus herba crescebat: Aphroditen
autem ipsam*

*Spuma-progenitam-deam, & decoram-pulchris-fertis
Cytheream*

*Nominant tã dũ quam homines, eò quod in spuma
Nutrita est: sed Cytheream, quod appulit Cytheris:
Cyprigenam vero, quod nata est undosa in Cypro.
Atq; amante genitalia, quia ex genitalibus emerfit.
Hanc Amor comitatus est, & Desiderium sequēbatur
pulchrum,*

*Natam primum, & deorum ad cœtum euntem.
Hunc vero ab initio honorem habet, atq; sortita est,
Partem inter homines & immortales deos,
Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
Oblectationemq; suauem, & amicitiam, blanditiasq;
Pater verò Titanes cognomento vocabat.*

*Filios obiurgans, magnum Cœlum, quas genuit ipse.
Dictabat porro, nocentes ex protervia magnum pa-
trasse*

Facinus, cuius deinceps ultio in posterum futura sit.

Νύξ δ' ἔπκε συζυγόν τε Μόρον, καὶ Κῆρας μέλαι-
ναν,

Καὶ Θάνατον, τίκε δ' Ἰπνον, ἔπκε δ' ἔ Φύλον Οὐνεί-
ρων.

Οὐ πνικωμένη θῆκε θανά τίκε Νύξ ἐρεβενή.

Δώτερον αὖ Μῶμον, καὶ Οἷζυν ἀλγινόεσαν,
Βασιλεύσας θ', αἷς μῆλα πέριε κλυτοῦ Ωκεανοῖο
Χρύσα καλὰ μέλχεσι, Φέροντά τε δένδρεα καρ-
πῶν.

Καὶ Μοίρας, καὶ Κῆρας ἐγύνατο νηλεσπίνες,
Κλωθώ τε, Λάχεσθ' τε, καὶ Ἀτροπὴν, αἳ τε βροτοῖσι
Γεινομένοισι διδῶσιν ἔχθρ' ἀγαθόν τε κακόν τε,
Αἳ τ' ἀνδρῶν τε θηῶν τε παραβασίας ἐφίπυσαν
Οὐδέ τι λήγουσι θανά θινοῖο χόλοιο.

Περὶ γ' ἀπὸ τῶ θλώσι κακῶν ὅπιν, ὅς τις ἀμάρτη.
Τίκετ' ἔ καὶ Νέμεισιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
Νύξ ὅλοή. μετὰ τῶν δ' Ἀπέτῳ τίκε, καὶ Φιλό-
τητα.

Γῆρας τ' ἐλόμενον, καὶ Εἶν. τίκε καρτερόθυμον.
Αὐτὰρ Εἶς συζυγὴ τίκε μὲν Πόντον ἀλγινόεν-
τα,

Λήθην τε, Λοιμὸν τε, καὶ Ἀλγέα διακρυόεντα,
Υσμῖνας τε, Φόνους τε, Μάχας τ' Ἀνδροκτασίας τε,
Νοίκειά τε, Ψυδείας τε λόγους, Ἀμφιλοχίας τε,
Δυσνομίαν, Ἀτίαν τε, στυγέας ἀλλήλοισιν.
Ορκον θ', ὅς δ' ἡ πλῆσεν ὀπιχθονίης ἀνθρώπων
Πηλομένη, ὅτε κέν τις ἐκὼν ἐπίορκον ὀμόσῃ.

Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcam
atram,

Et Mortem, peperit etiam Somnum, peperit vero a-
gmen Somniorum.

Non ulli condormiens dea peperit Nox obscura.

Rursum postea, Momū & Acumnam dolore plenā,
Hesperidesq; quibus mala ultra inclytum Oceanum
Aurea pulchra cura sunt, ferētesq; arbores fructus:
Et fatales deas, & Parcas genuit immites,
Clothoq; Lachesinq; & Atropon, qua mortalibus
Editis dant habendum bonumq; malumq;
Quaq; hominumq; & deorum delicta insequentes,
Nunquam desinunt dea à vehementi ira,
Priusquam rependerint alicui malam ultionē, quis-
quis peccarit. (hominibus

Peperit præterea & Nemesis, nocumentū mortalibus
Nox perniciofa, post hancq; Fraudem enixa est, &
Amicitiam.

Seniūq; noxiū, & Contentionem peperit pertinacem.
Cæterum Contentia odiosa peperit quidem Labo-
rem molestum,

Oblivionemq; Pestemq; & Dolores lachrymabiles,
Pugnasq; Cadesq; Præliaq; Stragesq; virorum,
Iurgiaq; Mendaciaq; Disceptationesq;
Licentiam, Noxamq; familiares inter sese:
Iuramentumq; quod plurimum terrestres homines
Ladit, quando quispiam volens peieraverit.

Νηρέα τ' αἰψυδίεα καὶ ἀληθέα γένατο Πόν-
τῳ,

Πρεσβύτερον πάνδων, αὐτὰρ καλέεσι γέροντα,
Οὔνεκα νημερτὴς τε καὶ ἥπιος, εἰδὲ θεμιστέων
Λήθε', ἀλλὰ δίκαια καὶ ἥπια μῆδεα οἶδεν.
Αὐτὸς δ' αὖθις αὐμάντα μέγαν, καὶ ἀγλίορα φέρ-
κων,

Γαίῃ μισγόμενος, καὶ Κητώ καλλιπάρηον,
Εὐρυδίῳ τ' ἀδελμάντῳ ἐνὶ Φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν.

Νηρῷ δ' ἐχλύνοντο μεγάλαι τέκνα θεάων,
Πόντῳ ἐν ἀτρυγέτῳ, καὶ Δωριῷ ἡυκόμοιο,
Κέρης Ωκεανοῖο τελέεντ' ὡτάμοιο,
Πρωτῷ τ', Εὐκράτῃ τε, Σαώ τ', Ἀμφιτρίτῃ τε,
Εὐδωρή τε, Θέτις τε, Γαλλίῃ τε, Γλαύκῃ τε,
Κυμοδόῃ, Σπῳά τε θυῇ, Θαλίῃ τ' ἐρόεσσα,
Καὶ Μελίτῃ χαρίεσσα, καὶ Εὐλιμένη, καὶ Ἀγαυῇ,
Πασιθέῃ τ', Ερατῷ τε, καὶ Εὐφύκῃ ῥοδόπηχυν,
Δωτῷ τε, Πρωτῷ τε, Φέρκῳ τε, Διναμένη τε,
Νησαίῃ τε καὶ Ἀκταίῃ, καὶ Πρωτομῆδῃ,
Δωρὶς, Ἐπανόπῃ, καὶ Εὐφρόνῃ Γαλατῆα,
Ἰπποδόῃ τ' ἐρόεσσα, καὶ Ἰπποονόῃ ῥοδόπηχυν,
Κυμοδόκῃ θ', ἡ κύματ' ἐν ἡεροφδέει πόντῳ.
Πνοιάς τε Ζαθέων ἀνέμων στυῖ Κυματολήγῃ
Ρεῖα περὶ ὕνῃ, καὶ εὐσφύρῳ Ἀμφιτρίτῃ,
Κυμῷ τ', Ηἰόνῃ τε, εὐσέφανός θ' Ἀλιμήδῃ.
Γλαυκονόμῃ τε Φιλομμεδίῃ, καὶ Ποντοπόρῃ,
Λθαγόρῃ τε, καὶ Εὐαγόρῃ, καὶ Λαομέδῃ.

Nereumq; alienum à mendacio & veracem genuit Pontus,

Maximum natu filiorum, sed vocant senem,
 Eo quod verus atq; placidus, nec iuris & equi
 Obliviscitur, sed iusta & mansueta consilia novit.
 Deinde rursum Thaumātē magnū & fortē Phorcym
 Terra commistus, & Ceto pulchris genis pradam:
 Eurybiamq; adamantis in pectore animum habentē.

Ex Nereo porro prognati sunt perquam amabilis
 soboles dearum

Ponto in infructuoso, & Doride pulchricoma,
 Filia Oceani, perfecti fluvij,
 Protoq; Eucrateq; Saoq; Amphitriteq;
 Eudoraq; Thetisq; Galeneq; Glauceq;
 Cymothoë, Spioq; Velox, Thaliaq; iucunda,
 Et Melita amabilis, & Eulimene, & Agane,
 Pasitheaq; Eratoq; & Eunice roseis-cubitis,
 Dotoq; Protoq; Pherusaq; Dynameneq;
 Nesaaq; & Actæa, & Protomedia,
 Doris, & Panope, & speciosa Galatea, (dita,
 Hippothoëq; lepida, & Hipponoë roseis-vlnis-præ-
 Cymodoceq; qua fluctus in obscuro ponto,
 Et flatus diuinorum ventorum, una cum Cymatolege
 Facile mitigat, & pulcros talos habente Amphitrite,
 Cymoq; Eioneq; pulchre coronata Halimede,
 Glauconomeq; renidens, & Pontoporia,
 Liagoreq; & Enagore, & Laomedia.

Παλιωόμη τε, καὶ Λυπινόμη, ἔλυστ' ἀνάστα,
 Εὐάρνη τε Φυλώ τ' ἔρατῃ καὶ εἶδ' ἄμωμ' ἄμωμ'.
 Καὶ Ψαμάθῃ χαρίεσσα δέμας, δῖή τε Μενίππη.
 Νησώ τ', Εὐπύμπη τε, Θεμισώ τε, Προνόη τε,
 Νημερτής θ', ἡ πατρὸς ἔχεν νόον ἀθανάτοιο.
 Αὐτὰρ μὲν Νηρὴ' ἄμύμον' ἐξερχόμενοι
 Κῆραι πεντήκοντα, ἄμύμονα ἔργ' εἰδυῖαι.

Θαδμας δ' Ὀκεανοῖο βαθυρροῖτο θυγάτηρ
 Ηγάρετ' Ηλέκτρεω, ἡ δ' ὠκείαν τέκεν Ἴριον,
 Ὡκόμενος δ' Ἀρπύιας, Αἰλλώ τ', Ὀκυπέτῳ τε.
 Αἱ δ' ἀνέμων πνοῖῃσι καὶ εἰωνοῖς ἄμ' ἔποντο
 Ὀκείης περὺ γαστρί, μετὰ χρόνια καὶ ἰαλλόν.

Φέρκυι δ' αὖ Κητώ Γραίᾳς τέκε καλλιπαρῆγος
 Ἐκχρητῆς πολιάς, πῆς δ' ἡ Γραίᾳς καλέεσσι
 Ἀθανάτοί τε θεοὶ, χαμῶν ἐρχόμενοι τ' ἀνδρῶ-
 ποι.

Πεφρηδὼ τ' εὐπεπλον, Εὐυά τε κροκόπεπλον,
 Γοργῆς θ', αἱ ναίεσι πύλῳ κλυτῷ Ὀκεανοῖο,
 Ἐχρατῇ πρὸς νυκτὸς, ἣν ἑσπερίδες λιγύφανοι.
 Σθενώ τ', Εὐρυάλη τε, Μέδουσα τε λυγρὰ παρ-
 θούσα.

Ἡ μὲν ἔβη θνητῇ, αἱ δ' ἀθάνατοι ἔνθα γήρως
 Αἰδύο, τῇ δ' μὴ παρελέξατο κυανοχάρτης.
 Ἐν μαλακῷ λήμῳ, καὶ ἀνδρῶν εἰαρηνοῖσι,
 Μιχθεῖς Καλλιρόῃ κερῇ κλυτῷ Ὀκεανοῖο.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ Περσῶς κεφαλὴν ἀπεδφροτόμησεν,
 Εξέθρε Χρυσάωρ τε μέγας, καὶ Πήγασος ἵππος.

Polynomeq̃, & Autonome, & Lysianassa,
 Euarneq̃, tam indolis grata, quam inculpata forma
 Et Psamathe decora corpore, diuinaq̃ Menippe,
 Nesog̃, Eupompeq̃, Themistoq̃, Pronoëq̃,
 Nemertesq̃, qua patris habet animum immortalis.
 Ha quidem ex Nerco inculpato procreata sunt,
 Filia quinquaginta, inculpata opera callentes.

Thaëmas vero Oceani profundis flui filiam
 Duxit Electram, hac autem celerem peperit Irim,
 Pulchricomasq̃, Harpyias, Aelloq̃, Ocypetengq̃,
 Quae ventorum flamina, & aues assequuntur
 Pernicibus alis: in cælo enim degentes volitant.

Phorcyi post hac Ceto Graas peperit pulchris-
 nis, pradtas,

A partu canas, quas ob id Graas vocant
 Immortalesq̃, dij, humiq̃ incedentes homines.
 Pephredoq̃, pulchro-peplo, Enyoq̃, crocro-peplo,
 Gorgonesq̃, quae habitant ultra celebrem Oceanum,
 In extrema parte ad noctem, ubi Hesperides argutae,
 Sthenog̃, Euryaleq̃, Medusaq̃, grauiā perpressa.
 Ipsa erat mortalis: ast aliae immortales, & senio non
 obnoxia

Duae, cū una concubuit carulea-caesarie [Neptunus]
 In molli prato & floribus vernis,

Mixtus Callirhoa filia nobilis Oceani.

Eius autem cum Persens caput amputasset,

Promicuit Chrysaor magnus, & Pegasus equum.

Huius

Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἴω, ὅτ' ἄν ὠκεανοῦ περὶ πηγαῖς
Γαίνεθ'· ὃ δ' ἄρ' χρύσεον ἔχεν μὲν χερσὶ Φίλησι.
Χ' ὧ μὲν δατοπλάμεν ὦ περὶ λιπὼν χθόνα μητέρα
μήλων,

Ἰκετ' ἐς ἀθανάτας, Ζηνὸς δ' ἐς δώμασι ναίει,
Βροντῖόν τε σεροπλὺν τε Φέρων Διὶ μνημόεντι.

Χρυσάωρ δ' ἔτεκε τελέφαλον Γηρυονῆα,
Τὸν μὲν ἄρ' ἐξενάρξαε βίη Ηρακλεΐη,
Βασὶ παρ' εἰλιπόδεσσι περὶ ῥύτῳ ἐν Ερυθραίῃ,
Ἡματι τῷ, ὅτε περ βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώ-
πους

Τίρυνθ' εἰς ἱερὴν, Διὰ βᾶς πόρον ὠκεανοῖο,
Ορθὸν τε κτείναις, καὶ βεκόλον Εὐρυτίωνα,
Σταθμῶ ἐν ἡρόεντι, πέρην κλυτῷ ὠκεανοῖο.

Ἡ δ' ἔτεκε ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, οὐδ' ἔν
ἑοικὸς

Θητοῖς ἀνθρώποις, ἔσθ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Σπῆτι ἐνὶ γλαφυρῷ, θείῳ κρατερόφρον' Εχιδναῖον.
Ἡμῖον μὲν νύμφην ἐλίκώπιδά καλλιπάρηον,
Ἡμῖον δ' αὖτε πέλωρον ὄφιν δεινὸν τε μέγαν τε,
Ποικίλον, ὠμησλὺν, ζαθέης ὑπὸ κείθεσι γαίης.
Εὐθα δέ οἱ απέσθ' ἐστὶ κάτω, κοίλῃ ὑπὸ πέτρῃ,
Τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώ-
πων.

Εὐθ' ἄρα οἱ δάσσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.
Ἡ δ' ἔρυτ' ἐν Αἰγμοῖσιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ Εχιδνα,
Ἀθανάτ' ὦ νύμφη, καὶ ἀγήρα' ἡμάτα πάντα.

*Huic quidem cognomentum erat, quod Oceani apud
fontes* (bus charis.

*Natus esset: ceterum hic enssem aureū tenebat mani.
Et ille quidem cum auolasset, relicta terra matre
animalium.*

*Peruenit ad immortales, Iouis vero in domibus habit
Tonitruūq; & fulgur ferens Ioui prudenti.* (lat.

*Chrysaor porro genuit tricipitem Geryonem.
Illum quidem armis exiit vis Herculana,*

*Boues apud flexipedes, circumflua in Erythia,
Die illo, cum boues egit latas-frontes-habentes*

Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani.

*Orithoq; interfecto, & bubulco Eurytione,
Stabulo in obscuro, ultra inclytum Oceanum.*

*Ipsa [Ceto] insuper peperit aliud monstrum per-
plexum, nihil simile*

Mortalibus hominibus, neq; immortalibus dīs.

Specu in concauo, diuinā animo infractō Echidnā,

Dimidio nympham, limis-oculis pulchris-genis.

*Dimidia item parte ingentem serpentem, horrendūq;
magnumq;*

Varium, crudiuorum, diuina sub caernis terra.

Illic verò ei specus est in imo, caua sub petra, (bus,

Procul ab immortalibusq; dīs, mortalibusq; homini-

Ibi sane ei destinarunt aī inclytas domos incolere.

*Atq; coërcebatur in Arimis sub terra tetra Echidna,
Immortalis nymphea, & senio illaesa perpetuo.*

Huic

Τῇ δ' Ἰτυφάωνα Φασὶ μιγήμεναι ἐν Φιλότῃ,
 Δφνὸν δ' ὑβριζέω ἄνεμον, ἐλικώπιδι κέρη.
 Ἡ δ' ὑποκυοσαμένη τέκετο κρατερόφρονα
 τέκνα.

Ορθὸν μὲν πρῶτον κυῶα γένετο Γηρυονῆϊ.
 Δεύτερον αὖτις ἔπικτεν ἀμήχανον, ἔπι Φατῶν,
 Κέρβερον ὠμῆσι, Αἶδεω κυῶα χαλκεόφωνον,
 Πεντηκοντακέφαλον, ἀναιδέα τε, κρατερόν τε.
 Τὸ τρίτον Ἰδρῖω αὖτις ἐγένετο, λύχρ' εἰδυῖαν,
 Λερναίῳ, ὃν θρέψε θεὰ Λακώλεν Ἥρη,
 Απλητον κατέσσε βίη Ἡρακλεΐῃ.
 Καὶ τῷ μὲν Διὸς υἱὸς ἐνήρατο νηλεῖ χαλκῷ,
 Ἀμφιτρυωνιάδης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Ἰολαῷ,
 Ἡρακλῆς, Βελήσιν Ἀθηναίης ἀγαλαίης.
 Ἡ δ' ἐχίμαραν ἔπικτε, πνέουσιν ἀμαυμάκετον
 πόρ,

Δαινύ τε, Μεγάλλω τε, ποδώκεά τε κρατερύ τε.
 Τῆς δ' ὡς τρεῖς κεφαλαί: μία μὲν χαροπόιο Λέοντος,
 Ἡ δ' ἐχίμαρης, ἥ δ' ὄφις κρατεροῖο δράκοντος,
 Πρόσθε λέων, ὅππῃθεν δ' δράκων, μέσση δ' ἐχίμαρα,
 Δφνὸν δότοπνείσσει πυρὸς μὲν αἵτομένους.
 Τῷ μὲν Πήρῳ εἶλε, καὶ ἐοδλὸς Βελλεροφόντης,
 Ἡ δ' ἄρα Σφίγγ' ὀλοῦν τέκε, Κλυμένηισιν ὄλεθρον
 Ορθῶ ὑποδμηθεῖσα, Νεμφαῶν τε Λέοντα,
 Τὸν ῥ' Ἥρη θρέψασα, Διὸς κεδνὴν ὄδραίτις,
 Γουνοῖσιν κατένασσε Νεμείης, πῆμ' ἀνθρώποις.
 Ενθ' ἄρ' ὄγ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο Φύλ' ἀνθρώπων,

Huic Typhaonem aiunt mixtum esse amore,
Vehementem & violentum ventum, limis oculis cō-
sueti puella.

Illa vero gravida facta, peperit fortes filios,
Oribum quidem primo canem peperit Geryoni.
Iterum secundo edidit immensum, minime effabile,
Cerberum crudiorū, Plutonis canem valida-vocce.
Quinquaginta capitum, impudentemq, fortemq,
Tertio Hydram genuit odiosa edoctam
Lernaam, quam nutriuit dea albis vlnis Iuno,
Vehementer indignans virtuti Herculanæ.

Ac illam quidem Iouis filius occidit sano ferro
Amphitryoniades, cum bellicoso Iolao,
Hercules ex consilijs Minervæ prædatrix.
Tum ipsa Chimaram peperit, spirantem terribilem
ignem,

Trucemq, magnamq, pernicemq, validamq.
Illi erant tria capita: unum quidem terribilis leonis,
Alterū capella, tertium vero serpētis, robusti drāconis:
A fronte leo, pone vero serpens, media vero capra:
Horrende efflans ignis robur ardentis.

Hæc quidē Pegasus cepit, & strenuus Bellerophontes.
Illa sane Sphingē exuviale peperit, Cadmeis perniciē,
Ab Ortho subacta, Nemeaumq, leonem,
Quem Iuno cum enutrivisset, Iouis veneranda uxor.
In locis fertilib. collocavit Nemea, cladem hominibus
ibi sane hic commorans decipiebat tribus hominum.

Impe-

Κοιρανέων τρητῷ Νεμείης ἥδ' Ἀπέωντος.

Ἀλλὰ εἰς ἐδάμασσε βίης Ἡρακλεΐης.

Κητῷ δ', ὁπλότετον, Φόρκυι Φιλότῃ μιγῆσαι,

Γεῖνατ' δεινὸν ὄφιν, ὃς ἐρεμνῆς κἀΐθεσι γαίης,

Πείρασιν ἐν μεγάλοις παγχρύσεια μῆλα φυλάσσει

Τοῦτο μὲν ἐκ Κητῆς καὶ Φόρκυος γῆ γῆ ἐστὶ.

Τηθύς δ' Ωκεανῷ ποταμὸς τέκε δινήεντας,

Νεῖλόν τ', Ἀλφειὸν τε, καὶ Ἡρδανὸν βαθυδίνην,

Στρυμόνα, Μαίανδρόν τε, καὶ Ἰστρον καλλιρέεθρον,

Φᾶσιν τε, Ρῆσόν τ', Ἀχελῷον ἀργυροδίνην,

Νέεσον τε, Ροδίων θ', Ἀλιάκμονά θ', Ἐπιάπρὸν τε,

Γρῶϊκόν τε καὶ Αἰσηπὸν, Θείον τε Σιμῶντα,

Πλωφόν τε, καὶ Ἑρμὸν, εὐρρείτῳ τε Κάϊκαν,

Σαγγάρεόν τε μέγα, Λαδωνά τε, Παρθένιον τε,

Εὐκλὸν τε, καὶ Ἀρδῆοκον, Θείον τε Σκάμανδρον.

Τίκτε δ' Ἰννατέρων ἱερὸν γῆ γῆ, αἱ κ' ἔργα

Ἄνδρας κερύχῃσι σὺν Ἀπόλλωνι ἄνακτι,

Καὶ ποταμοῖς, πάντῃ δ' Διὸς πάρα μοῖραν ἔχουσι,

Πφθώ τ', Ἀδμήτη τε, Ἰάνῃ τ', Ἠλέκτρῃ τε,

Δωρὶς τε, Πρυμνώ τε καὶ Οὐρανίῃ θεοφθῆς,

Ἰππῶ τε, Κλυμένη τε, Ροδίᾳ τε, Καλλιρόῃ τε,

Ζεύξῳ τε, Κλυτῇ τε, Ἰδυϊᾷ τε, Πασιφῇ τε,

Πληξαύρῃ τε, Γαλαξαύρῃ τ', ἐρατῇ τε Διώνῃ,

Μηλόβοσις τε, Θοή τε, καὶ εὐφθῆς Πολυδώρῃ,

Κερκῆϊς τε Φυλῷ ἐρατῇ, Πλατῶ τε Βοῶπις,

Περσηΐς τ', Ἰάνθρᾳ τ', Ἀκάσῃ τε, Ξάνθῃ τε,

Πετρεΐῃ τ' ἐρόεσσι, Μενεστώ τ', Εὐρώπῃ τε.

Imperans cauernosa Nemea atq; Apesanti.
 Sed ipsum robur domuit virtutis Herculeana.
 Ceto vera, minimū-natu, cū Phorcyi amori indulgēs,
 Peperit grauem serpentē, qui obscura latibulis terra,
 Finibus in amplis, aurea mala custodit.
 Hoc quidem ex Ceto & Phorcynē genus est.

Tethys autem Oceano flumina peperit vorticosa,
 Nilūq; Alphēūq; & Eridanū profundos vortices ha-
 Strymonē, Meandrūq; & Istrū pulchri fluū. (benē.
 Phasiūq; Rhesūq; Acheloiū limpidū,
 Nessūq; Rhodiūq; Haliacmonēq; Heptaporūq;
 Granicūq; & Aesapū, diuinūq; Simoēnta,
 Peceūq; & Hermiū, amānēq; fluentem Caicum,
 Sangariūq; magnum, Ladonēq; Partheniūq;
 Euēnūq; & Ardesiū, diuinūq; Scamandrum.

Peperit quoq; filiarū sacrū genus, quae per terram
 Viros à teneris educant, una cum Apolline rege,
 Et fluminibus. hanc vero à Ioue sortem habent:
 Pitheq; Admeteq; Ianiheq; Electraq;
 Dorisq; Prymnoq; & Vrania forma deam-referens,
 Hippoq; Clymeneq; Rhodiaq; Callirhoēq;
 Zenxoq; Clytieq; Idyiaq; Pasitroēq;
 Plexaureq; & Galaxaure, amabilisq; Dione,
 Melobosisq; Thoēq; & venusta Polydora,
 Cerceisq; in dole amabilis, Plutoq; bouinis oculis,
 Perseisq; Ianiraq; Acasteq; Xantheq;
 Peiraq; lepida, Menesthoq; Europaq;

Μῆτις τ', Εὐρυνόμη τε, Τελευθώ τε κροκόπεπλο·
 Κελσὶν τ', Ἀσίη τε, καὶ ἡμερόεσσα Καλυψώ,
 Εὐδωρή τε, Τύχη τε, καὶ Ἀμφιρῶ, Ωκυρόη τε,
 Καὶ Στυξ, ἣ δὴ σφέων παρφερεσάτη ἐστὶν ἀπασέων.
 Αὐτὰρ δ' Ωκεανὸς καὶ Τηθύς ἐξεγμύοντο,
 Πρεσβύτα γὰρ καὶ πολλὰ γέ μιν εἴσι καὶ ἄλλα.
 Τρεῖς γὰρ χιλιάδ' εἴσι γυνῆσσι Φύροι Ωκεανίναί,
 Αἱ ῥα πολυαπέρεες, γαῖαν καὶ βένθεα λίμνης
 Πάντη ὁμῶς ἐφύπασσι θεῶν ἀγλαὰ τέκνα,
 Τόσσοι δ' αὖθ' ἔπροι ποταμοὶ καναχῆδ' ἄρεον-
 τες,

Υἱέες Ωκεανὸς, τῆς γαῖαντο πότνια Τηθύς,
 Τῶν ὄνομ' ἀργαλέον πάντων βροτὴν ἄνδρα ἐνίστην.
 Οἱ δ' ἕκαστοι ἴσασιν οἱ ἂν πείναμετάσσι,

Θεία δ' Ἡελίον τε μέγαν, λαμπρὸν τε Σελήνην,
 Ἡὼς δ', ἣ πάνταςιν Ὀπιδονίοισι φαείνη,
 Ἀθανάτης τε θεοῖς, τοὶ ἔρανον Ὀρεὺς ἔχουσι,
 Γαῖαν δ', ἣ πᾶσι θεοῖς ὑπερίον ἐν Φιλότῃ.

Κελὼ δ' Εὐρυεῖη τέκτεν Φιλότῃ μιγείσας,
 Ἀσραῖον τε μέγαν, Πάλλαντα τε, δῖα θεῶν.
 Περσεὺς δ', ὃς καὶ πᾶσι μετίπρεπεν ἰδμοσιώησιν.

Ἀσραῖω δ' Ἡὼς Ἀνέμους τέκε κροτοθύμους,
 Ἀργεῖον, Ζέφυρον, Βορέην λαίηροκέλευθον,
 Καὶ Νότον, ἐν Φιλότῃ θεῶν θεὰ εὐνηθεῖσα.
 Τῆς δ' μετ' Ἀστέρας τέκτεν Εὐσφόρον ἡριγύφας,
 Ἀσρά τε λαμπετόωντα, πέτ' ἔρανος ἐσεφάνω.

Στυξ δ' ἐκ' Ωκεανὸς θυγάτηρ, Πάλλαντι μιγείσας

Ζήλῳ

Metisq; & Eurynome, Telesthoq; croceo-peplo,
 Crisieq; , Asiaq; & blanda Calypso,
 Eudoreq;, Tycheq;, & Amphiro, Ocyrœq;,
 Et Styx, quæ ipsarum excellentissima est omnium.
 Atq; hæc Oceano & Tethyi progenerata sunt,
 Grandiores natæ filia, multa quidem sunt & alia.
 Ter mille enim sunt celeres filia Oceani,
 Quæ sane dispersa, terram & profunditates lacus
 Passim pariter incolunt, dearum splendida proles.
 Tot rursus alij fluij, cum strepitu fluentes,
 Filij Oceani, quos peperit veneranda Tethys,
 Quorum nomina difficile omnium mortalem virum
 proloqui:

Sed singulatim nouerunt, quotquot circum habitant.

Thia præterea Solemq; magnū, lucentemq; Lunam,
 Auroramq; quæ omnibus terrestribus lumen præbet,
 Immortalibusq; dijs, qui cælum latum tenent,
 Genuit, congressa cum Hyperione in amore,
 Crioq; Eurybia peperit per amorem mixta,
 Astræq; magnū, Pallaritemq;, præstantissima dearm;
 Persenq;, qui omnes præcellebat peritia.

Astræo vero Aurora Ventos peperit magnanimos,
 Argesteu, Zephyrum, Boream rapidum,
 Et Notum, in amore dea cum deo congressa.
 Post hos stellam genuit Luciferum mane genita,
 Astræq; fulgentia, quibus Cælum cinctum est,
 Styx vero peperit, Oceani filia, Pallanti mixta,

Ζῆλον, καὶ Νίκην καλλίσφυρον, ἐν μεγάροισι,
καὶ Κραίτην, ἥδε Βίην, ἀριδείκετον χεῖρα
τίκνα.

Τῶν οὐκ ἔς' ἀπάνωθεν Διὸς δόρυ, εἰδὲ τις ἔοικη,
οὐδ' ὄστρον, ὅπως μὴ κείνοισι θεὸς ἡγεμονεύῃ·
ἀλλ' αἰεὶ παρ' Ζεὶ βαρυκτύπῳ ἐδριόων·
ὥς γ' ἐβέβλωσε Στυγ' ἄφθιτον Ὠκεανίνην,
ἡματι τῷ, ὅτε πάντας Ὀλύμπῳ ἀστεροπη-
τῆς

Ἀθανάτης ἐκάλεσε θεὸς ἐς μακρὸν Ὀλυμπόν.
εἶπε δ', ὅς αὖν μὲν εἶο θεῶν Τιτῆσι μέχοιτο,
μή τιν' ἀπορήσιν γεράων, ἡμεῶν δ' ἕκαστον
ἐξέμεν, ἡνὶ τὰ πάρος γε μετ' ἀθανάτοισι θε-
οῖσι.

Τὸν δ' ἔφαθ', ὅς τις ἄτιμ' ὑπὸ Κρόνου, ἦ δ' ἀν-
ρας,

Τιμῆς καὶ γεράων ὀπιθησόμεν, ἥ θέμις ἐστὶ.
ἦλθε δ' ἄρα πρώτη Στυγ' ἄφθιτον Ὀλυμπόνδε,
συνὸ σφίσι παίδεσσι, φίλῃ δὲ μῆδι πατρὸς.
εἰμὶ δ' Ζεὺς τίμησε, πείσας δ' ὀδῶρα ἔδωκεν.
αὐτῶν μὲν γ' ἔθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὄρκον.
Παῖδες δ' ἡμᾶτα πάντα εἰς μετ' ἀναιέτας
εἶναι.

Ὡς δ' αὐτῶς πάντεσσι δαίμπερες, ὥσπερ ὑπέρη,
ἐξετίλεον, αὐτὸς δ' ἔμεγα κρατεῖ, ἥδε ἀνάσσει.
οἶδ' αὖ Κοῖν' πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνίην.
κυοσαμένη δ' ἤπηκε θεὰ θεοῦ ἐν Φιλότῃ,

*Cælum & Nicen pulchros talos habentem, in adibus.
Et Robur, atq; vim præclaros genuit filios :
Quibus non est seorsim à Ioue domus, nec ulla sedes.
Neq; via, qua non illis Deus præt :
Sed semper apud Ionem grauitè-tonantem sedem
habent.*

*Sic enim consuluit Styx incorruptibilis Océanine,
Dic illo, quando omnes Olympius fulgurator
Immortales vocauit deos ad altum cælum,
Dixit autem, quod quisquis una secum deorum con-
tra Titanes pugnet,
Non cariturus sit muneribus, sed honorem quemq;
Habiturum, quem antea inter immortales deos [ha-
buit]*

*illum etiam dixit qui honoris expers fuerit sub Sa-
turno, atq; immunis.*

*Ad honores ac præmia ascensurum, ut fas est.
Venit autem prima Styx incorruptibilis ad Olympū.
Cum suis filiis, chari per consilia patris.
Ipsam vero Iupiter honorauit, eximia quoq; dona
dedit.*

*Ipsam enim constituit deorū magnū esse iuramentū.
Filios autem, diebus omnibus suos cohabitatores esse.
Similiter etiam omnibus perpetuo, sicut pollicitus est,
Perfecit, ipse autem præpotens est, atq; regem agit.*

*Phæbe porro Cæi genialem venit ad lectum.
Gravida vero facta deinde Dea Dei amore,*

Λητὼ κυανόπτερον ἐγένετο, μέλιχον αἰή,
 Ἠπὶον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μέλιχον ἐξ ἀρχῆς, ἀθανάτην ἐν τὸς ὀλύμπῳ.
 Γένετο δ' Ἀστερίων εὐώνυμον, ἰὼ ποτε Πέρσης
 Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα, Φίλιον κεκληθῶς ἀπείριν.
 Ἡ δ' ὑποκυοσαμένη Ἐκάτῳ τέκε, τῷ περ πάν-
 των

Ζεὺς Κρονίδης τίμησε, πόρεν δ' ἐοὶ ἀγλαὰ δῶρα.
 Μοῖραν ἔχον γαίης τε καὶ αἰθευγίτοιο θαλάσσης.
 Ἡδὲ καὶ ἀστερόεντ' οὐρανὸν ἔμμορε ἱμῆς.
 Ἀθανάτους τε θεοῖσι τετιμένη ἐστὶ μάλιστα.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε πᾶσι δ' Ἰπικλονίων ἀνθρώπων,
 Σρδων ἱερὰ καλὰ κ' νόμον ἰλαίσκη),
 Κικλήσκῃ Ἐκάτῳ : πολλὰ γὰρ οἱ ἔσπετο ἱμῆ,
 Ρῆα μάλ', ὧς πρὸ φρων γὰρ θεὰ ὑποδέξετ' εὐχάς,
 Καὶ οἱ ἔλθον ὀπάζει, ἐπεὶ δῖα μῆτις γὰρ πέρεσιν.
 Οὐδοὶ γὰρ Γαίης τε ἔοιραν ἐξεγμόντι,
 Καὶ ἱμῶν ἔλαχον, τέττων ἔχον αἶσαν αἰπέντων.
 Οὐδὲ τί μιν Κρονίδης ἐβλήσκει, ἔδδ' ἑὸν ἀπῆυρα,
 Οὐδ' ἔλαχον Τιτῆσι μὲν πρῶτοι θεοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔχον, ὡς τὸ πρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἔωλετ' ὀλε-
 σμός.

Οὐδ' ὅτι μενοειδής, ἥσσαν θεὰ ἔμμορε ἱμῆ.
 Καὶ γῆρας ἐν γαίῃ τε καὶ ἔριανῶ, ἥδ' ἐθαλάσῃ.
 Ἀλλ' ἐπὶ καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ Ζεὺς τίεσσι αὐ-
 τῷ.

Ὡς δ' ἐθέλει, μεγάλας πάρεργον, ἥδ' ὀνίκησιν.

Latonam caruleo peplo peperit blandam semper,
Mitem hominibus atq; immortalibus dijs.

Suauem ab initio, in primis hilarem intra Olympū.
Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perſes
Duxit in domum amplam, chara ut vocaretur uxor.
illa iterum grauidata, Hecatē peperit, quam super
omnes (dona.

Iupiter Saturnius honorauit: dedit uero ei splendida
Partem ut haberet terrāq; & infrugeri maris.

Imo etiam ſtelligero à cælo ſortita eſt honorem.

Immortalibusq; dijs veneranda eſt maxime.

Etenim nunc ſicubi aliquis terreſtrium hominum.

Faciens ſacra honeſta ex lege expiat,

Inuocat Hecatē: ingens eum ſequitur honor

Facilime, cuius beneuola dea ſuſceperit preces,

Et illi diuitias largitur, nam facultas ipſi adeſt.

Quotquot enim Terra Cæloq; prognati ſunt,

Et honorem ſorte acceperunt, iſtorum habet ſortem
omnium,

Neq; quicquam ipſi Saturnius per vim ademit, neq;
priuauit,

Quacūq; ſortita eſt Titaneſ inter priores deos:

Sed habet, ſicut prius ab initio facta eſt diſtributio.

Nec quia unigenita, minorem dea ſortita eſt honorē,

Et præmiū tam in terra ac cælo, quam in mari:

Sed inſuper multo maius, quia Iupiter honorat ipſam,

Cui uero uoluerit, magnifice præſto eſt, atq; inuat.

Εν τ' ἀγορῇ λαοῖσι μετ' ἀπρέπῃ, ὃν κ' ἐθέλησι.
 Ἡδ' ὅπῃτ' ἐς πόλεμον Φθισιῶρα θωρήσων)
 Ἀνέρες, ἔνθα θεὰ πῶδ' ἀγάνε) οἷς κ' ἐθέλησι,
 Νίκῃ προφρονέως ὀπίσσω, καὶ κύδῃ ὀρέξαι.
 Εν τε δίκη βασιλεῦσι παρ' αἰδοίοισι καθίζει.
 Εὐδλή δ' αὖθ', ὅπῃτ' ἄνδρες ἀγῶνι αἰθ' ἀδύωσι,
 Ἐνθα θεὰ καὶ τοῖς πῶδ' ἀγάνε), ἥδ' ἐνὶ νῆσι.
 Νικήσας ἢ βίῃ καὶ κάρτει, καλὸν αἰεθλον
 Ρῆα φέρει, χαίρων τε τοκεῦσιν κύδ' ὀπάζει.
 Εὐδλή δ' ἰππῆεσσιν παρεστώμεν, οἷς κ' ἐθέλησι.
 Καὶ τοῖς, οἷ γλαυκὸν δίσκον ἐμφελον ἐργάζον),
 Εὐχοντο δ' ἑκάτῃ, καὶ ἐρμύπῳ ἐννοσιγαίῳ.
 Ρηιδίως δ' ἀγέλω κεδνὴ θεὸς ὥπασε πολλῶν.
 Ρῆα δ' ἀφάιλτο φανομένους ἐθέλυσά γε θυμῷ.
 Εὐδλή δ' ἐν σταθμοῖσι σὺν Ἑρμῇ ληΐδ' αἶξαν,
 Βαυχολίας τ', ἀγέλας τε, καὶ αἰπάλια πλάττει ἀγῶν,
 Ποίμνας τ' εἰροπύκτων οἴων, θυμῷ γε θέλῃσα,
 Εξ ὀλίγων βελάει, καὶ πολλῶν μοῖονα θῆκεν.
 Οὕτω τοι καὶ μνηνογμῆς ἐκ μητρὸς ἐῴσα,
 Πᾶσι μετ' ἀθανάτοισι τετάρτῃ) μεράεσσι.
 Θῆκε δ' ἐμιν Κρονίδης κροτορόφον, οἷ μετ' ἐκεί-
 νῳ

Οφθαλμοῖσιν ἴδοντο φαῖν πολυδερκέει ἥες.
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κροτορόφει. αἱ δ' ἐπεὶ πρῶτα.

Ρῆη δ' αὖ διμηθεῖσα Κρόνῳ τέκε Φαίδιμα τέκνα,
 Ἑπίκου, Δήμητρα, καὶ Ἡρῆν χρυσοπέδιλον,
 Ἰφθιμὸν τ' Αἰδών, ὃς ὑπὸ χθονὶ δώματα ναίει.

Inq, foro inter homines eminet, quem ipsa voluerit.
 Quando vero ad bellum perdens viros armanitur
 Viri, tum dea adest quibus voluerit.

Victoriam cupide vi praebeat, & laudem porrigat.

Inq, iudicio regibus venerandus assidet.

Bona insuper, quando viri in certamine colluctantur.

Ibi dea & illis praesto est atq, iuuat.

Qui vero vicerit virtute & robore, pulchrū premiū

Facile fert, latusq, progenitoribus gloriam dat.

Commoda item equitibus adstare, quibus voluerit.

Et his qui glaucum[mare] tempestuosum secant,

Votaq, faciunt Hecata, & valde frementi Neptuno.

Facile etiam pradam inclyta dea dedis copiosam,

Facile vero abstulit apparentem volens animo.

Bona praeterea in stabulis cū Mercurio pecus augere,

Armenta q, gregesq, laticaprarum,

Gregesq, lanigerarum ovium animo volens,

Ex paucis multa facit, & ex multis pauciora reddit.

Adeo sane licet unigenita ex matre existens.

Omnibus inter deos honorata est muneribus.

Fecit autem ipsam Saturnius alumnam - iuuenum,

qui post ipsam

Oculis aspexerunt lumen multa-contuentis Aurora.

Sic ab initio nutriens filios, atq, hi sunt honores. (ros,

Rhea vero cōpressa à Saturno, peperit illustres libe-
 Vestā, Cererē, & Iunonē aureis calceamētis gaudēte,

Fortemq, Plutonem, qui sub terra domos incolit,

Νηλεὺς ἦτορ ἔχων, καὶ ἐρέκτυσεν Εἰνοσίγασον.
Ζηῶά τε μηλιάεντα, θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀν-
δρῶν.

Τῷ καὶ ὑπὸ βροντῆς πελεμίζε' εὐρεῖα χθών.
Καὶ τὸς μὲν κατέπινε Κρόν' ὁ μέγας, ὅς τις ἕκαστος.
Νηδυ' ἐξ ἱερῆς μητρὸς πρὸς γούναθ' ἵκειτο.
Τὰ Φρενέων, ἵνα μὴ τις ἀγαυῶν ἔρηνιῶνων
Ἀλλ' ἐν ἀθανάτοισιν ἔχη βασιληΐδα πρηνή.
Πάρετο γὰρ Γαίης τε καὶ Οὐρανόθεν ἀστερόεντος,
Ὅννεκά οἱ πέπρωτο ἐὼν ὑπὸ παυδοῖ δαμνῶαι.
Καὶ κρατερῶν περ εἰόντι, Διὸς μεγάλου Διὸς βου-
λάς.

Τῷ ὅγε σὺν ἀλαοσκοπιῶν ἔχεν, ἀλλὰ δοκῶν
Παῖδ' ἑοὺς κατέπινε. Ρέλω δ' ἔχε πένθος
ἀλάστον.

Ἀλλ' ὅτε δὴ Δι' ἔμελλε θεῶν πατέρ' ἠδὲ καὶ ἀν-
δρῶν

Τέξεσθαι, πῶς ἔπειτα Φίλους λιπαί' ἀετὸς κῆρας
Τὸς αὐτ', Γαῖάν τε καὶ Οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Μῆτιν συμφραδέσθαι, ὅπως λελάθοιτο τεκῆσθαι
Παῖδ' αὖ Φίλον, τίσασθαι δ' ἐρμινύς πατρὸς εἰοῖο
Παῖδ' ὦν, ἧς κατέπινε μέγας Κρόν' ἀγκυλομή-
τις.

Οἳ δ' ἴθυσαν τὸ Φίλῳ μάλα μὲν κλύον, ἦ δ' ἴππιδοντο.
Καὶ οἱ πεφραδέτιν ὅσα περ πέπρωτο γνέσθαι
Ἀμφὶ Κρόνω βασιλῆϊ, καὶ υἱεῖ καρτεροθύμῳ.
Πέμψαν δ' ἐς Λύκρον Κρήτης ἐς πίπνα δῆμον.

Immite cor habens, & valde sonantem terra - con-
cussorem, [Neptunum]

Iouemq; consiliarium, deorum patrem atq; hominum,
Cuius & à tonitru concutitur lata terra.

Atq; istos qdem degluiebat Saturnus magnus, qcumq;
Ex utero sacro matris ad genua venerat:

Hac animo voluens, ne ullus clarorum filiorum Cæli
Alius inter deos haberet regium decus.

Audierat enim ex Terra & Cælo stellis micante,
Quod sibi fatale esset proprio à filio domari.

Quantūvis robusto existenti Iouis magni per consilia
Ideoq; hic non cacam-speculationem habuit, sed in-
sidias struens (gravis.

Filios suos deuorabat. Rheam autem habebat luctus
Sed quando iam Iouem erat deorum patrem atq; vi-
rorum.

Paritura, iam tum charis supplicabat parentibus
Suis, Terræq; & Cælo stellis aptato,

Consilium ut suggererent, quo pacto lateret pariens
Filium charum, possetq; ulcisci furias patris, suos
Cōtra filios, quos deuorabat ingens Saturnus versi-
pellis. (runt.

Illi vero filia dilecta auscultaunt atq; morem gesse.
Et ei commemorarunt quacunq; fatus constitutum
esset fieri

Circa Saturnum Regem, & filium magnanimum.

Miserunt aut Lyctum Crete ad diuitem populum.

Cum

Ὅπως δ' ἄρ' ὁπλότατον παίδων ἤμελλε πικέσθαι,
 Ζεῶα μέγαν· τ' μὲν οἱ ἐδέξατο Γαῖα πελώρη
 Κρήτη ἐν εὐρείῃ, τραφόμεν ἀπταλλέμενά τε.
 Ἐνθα μὲν ἵκτο Φέρουσα θολὴ Διὶ νύκτα μέλαινα,
 Πρῶτον ἐς αὐτὴν Λύκρον· ἐκρυψε δ' ἐ χειρὶ λα-
 βοῦσα.

Ἀντρω ἐν ἡλιβάτῳ, ζαθέης ὑπὸ κδίθεσι γαῖης·
 Ἀργαῖω ἐν ὄρῃ πεπυκασμένῳ ὑλήεντι.
 Τῷ δ' ἀπαργανίσασα μέγαν λίθον ἐγγυάλιξεν,
 Οὐρανόθεν μέγ' ἀνακλῆ θεῶν πρεσβύτῳ βασιλῇ.
 Τὸν γὰρ ἐλαὼν χείρεσσιν, ἐλὼ ἐγκάτθετο νηδίῳ.
 Σχέτλιθον, ὃ δ' ἐνόησε μὲν Φρεσὶν, ὥς οἱ ὀπίσσω
 Ἀντὶ λίθου ἐὸς υἱὸς ἀνίκητος καὶ ἀκηδής
 Λείπεθ', ὃ μὲν τέχ' ἔμελλε βίη καὶ χειρὶ διαμάσ-
 ζας.

Τιμῆς ἐξελάσαν, ὃ δ' ἐν ἀθηνάπυσιν ἀνάξεν.
 Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἐπὶ τα μὲν καὶ Φαίδιμα,
 γυῖα

Ἡὔξετο πῖο ἀνακτ'· ὀπιταλομένῃς ἐς αὐτῶ,
 Γαίης ἐννεσίησι πολυφραδέεσσιν ὀρλωθεῖς·
 Ὀν γόνον αἰψ' ἀνέηκε μέγας Κρόνος· ἀγκυλομή-
 πης.

Νίκηθεις τέχνησι βίηφί τε παιδὸς ἐοῖο.
 Πρῶτον δ' ἐξήμησε λίθον πύματον κατὰ πύ-
 νων.

Τὸν μὲν Ζεὺς σήεξε καὶ χθονὸς εὐρυοδείης,
 Πυθοῖ ἐν ἡραθέῃ, γυάλοις ὑπὸ περνησοῖα,

Cum minimum-natu filiorum esset paritura,
 Iouem magnum: hunc quidē ipsa suscepit Terra vasta
 In Creta lata, ad educandum & enutriendum. ab in-
 fantia, (gram,

Tum quidem peruenit ferens celerem per noctem ni-
 Primum ad ipsam Lyctum, abscondit autem ipsum
 manibus prehensum

Antro in excelso, diuina sub latebris terra.

Argao in monte denso syluoso.

Huic autem fascijs-inuolutum magnum lapidem in
 manus dedit

Cæli filio, prapotentis deorum priori regi [Saturno]

Quē tum arreptum manibus, suum condidit in aluū,

Miser, nec cogitauit animo, quod sibi in posterum

Pro lapide, filius inuictus & insepultus

Superesset, qui ipsum max vi & manibus domitum

Ex honore expulsurus, ipseq; immortalib. imperatu-
 rus esset.

Celeriter autem deinde robur & fortia membra

Crescebant illius regis: vertente anno

Terra consilio astuto circumuentus,

Suā sobolem iterū emisit magnus Saturnus versutus,
 Victus artibus ac vi filij sui.

Primum veraenouit lapidem ultimò deuoratum,
 illum quidem Iupiter firmiter defixit in terram spa-
 ciosam

Pyibo in diuina, iugis sub Parnassi,

Moni.

Σῆμ' ἔμεν' ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βρο-
τοῖσι.

Αὔσε ἣ πατριοκασιγνήτης ὀλοῶν ὑπὸ δεσμῶν
οὐρανόθεν, εἰς δὴσε πατὴρ αἰεσιφροσυνῆσιν.
Οἱ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν εὐεργεσιάων,
Δῶκαν ἣ βροντῶν, ἥ δ' αἰθαλόεντα κεραυνόν,
καὶ σερπῶν, τὸ πρὶν ἣ πελώρη Γαῖα κεκάλυψε.
Τοῖς πῖσιωτο, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Κέρων δ' Ἰαπετὸς καλλίσφυρον Ωκεανίνην
Ἠγάγετο Κλυμένην, καὶ ὁμὸν λέχῳ εἰσανέ-
βαινον.

Ἡ δέ οἱ Ἀτλαντα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα,
τίκτε δ' ὑπερκύδαντα Μενόιπρον, ἥ δ' Ἐπιμηθεῖα
Ποικίλον, ἀόλομῆπιν· ἀμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθεῖα.
Ὅς κακὸν ἐξ ἀρχῆς γῆρετ' ἀνδράσιν ἀλφειῇσι.
Πρῶτον γάρ ῥα Διὸς πλάσσει ὑπέδεκτο γυναῖκα,
Παρθένον. ὕβρισι δ' ἣ Μενόιπρον εὐρύσπα Ζεὺς
εἰς Ἐρεβον κατέπεμψε, βαλὼν ψολόεντι κεραυ-
νῶ,

εἵνεκ' ἀπαθάλῃς τε καὶ ἡγορέης ὑπερόπλη.
Ἀτλας δ' οὐρανὸν εὐρύω ἔχῃ κρατερῆς ὑπὸ
ἀνάγκης.

Πείρασιν ἐν γαίῃς, πρὸ παρ' Ἐσπερίδων λιγυφώνων
Ἐσηώς, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χέρεσσιν.
Ταῦτ' ἔτι γάρ οἱ μοῖραν ἐδίδασατο μητίετα Ζεὺς.
Δῆσε δ' ἀλυκτοπέδῃσι Προμηθεῖα ποικιλόβου-
λον,

*Monimentum ut sit in posterum, miraculum mor-
talibus hominibus.*

*Solvit vero fratres ex patre noxijs à vinculis
Cœligenas, quos vinxerat pater ex amenita.*

Qui ipsi memores fuerunt propter beneficia.

Dederuntq; tonitru, atq; candens fulmen,

Et fulgur: quod ante immanis terra occultabat.

Quibus confusus mortalib. atq; immortalib. imperat.

*Filiam porro Iapetus pulchros talos - habentem
Oceanidem*

Duxit Clymenem, & eundem lectum conscendit.

Ipsa vero ei Atlantem magnanimum peperit filiū.

*Peperit præterea gloria-præsignem Menætiū, atq;
Prometheū*

Varium, versipellem: stultumq; Epimetheū,

Qui noxa statim ab initio fuit hominibus inuētorib.

Primus enim Iouis fictam suscepit mulierē (rerum.

*Virginem: iniurias vero inferentem Menætiū la-
te videns Iupiter*

In Erebum detrusit, feriens candenti fulmine.

Propter stulticiam & fortitudinem immensam.

Atlas vero cælum latū sustinet dura ex necessitate.

Finibus interra, è regione Hesperidum argutarum.

Stans, capiteq; & indefessis manibus.

Hanc enim ipsi sortem destinavit prudens Iupiter.

*Ligavit vero insolubilibus compedibus Prometheus
versum,*

Vincu-

Δεσμοῖς ἀργαλέοισι μέζον Διὶ κίον' ἐλάσας.
Καί οἱ ἐπ' αἰετὸν ὥρσε τανύπτερον : αὐτὰρ ὃ γ'

ἦπαρ

Ἡδ' ἰεν ἀθάνατον, τίδ' αἰετὸ ἴσον ἀπάντη
Νυκτὸς, ὅσιν πρὸ πάντῃμαρ ἔσλει τανυσίπτερ'
ἔρνις.

Τὸν μὲν ἄρ' Αἰκμυῶνς καλλισφύρου ἄλκιμος υἱὸς
Ἡρακλῆς ἐκτῆνε. κακῶ δ' ἀπὸ νοῦσον ἀλαλκεν
Ἰαπετιονίδη, καὶ ἐλύσατο δ' ὕσφροσιν αἰῶν,
οὐκ ἀέκητι Ζηνὸς ὀλυμπία ὑψιμέδοντ'
Οφρ' Ἡρακλῆϊ θηβαγχεῖ κλέειη
Πλείον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν, ὅττι χθονα παλινότρεαν.
Ταῦτ' ἄρα ἀζόμεντ' ἴμα ἀριδείκετον υἱόν.

Καί περ χωόμεντ', παύθη χόλῳ, ὃν πρὶν ἔχεσκιν.
Οὔνεκ' ἐρίζετο βελάς ὑπερμενεί Κρανίωνι.

Καὶ γ' ὅτ' ἐκρέμοντο θεοὶ θνητοί τ' ἀνθρώποι,
Μηκῶνῃ, τότε ἔπ' ἔτα μέγακ βᾶν πρὸ φρονι θυμῷ
Δαοσάμεντ' ἀπὸ πύθης, Διὸς νόον ἐξαπατίσκων.
Τῷ μὲν γ' οὐρκαῖς τε καὶ ἔγκαστα πίονι δημῷ
Εὐρύνω κατέθηκε, καλύψας γὰρ ἐλ' βοεή.

Τῷ δ' αὖτ' ὅς τ' ἐα λούκα βοὸς δολίῃ ὅττι τέχνη
Εὐθετίσας, κατέθηκε καλύψας ἀργέτι δημῷ.

Ἀὖ τότε μιν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν π.

Ἰαπετιονίδη, πάντων ἀριδείκετ' ἀνάντων,

Ὡς πέπον, ὡς ἑτεροζήλως διεδάσασο μοίρα.

Ὡς Φάτο κερτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης,

ἦν

Vinculis difficilibus mediam per columnam adigens
 Et ei aquilā immisit expansis alis, ceterum hac epas
 Comedebat mori-nescium, quin ipsum crescebat par
 ubiq; (anis,
 Nocte, quantum toto die edebat extensas alas habēs
 Hunc quidem Alcmena pulchros īalos habentis for-
 tis filius

Hercules occidit, malum vero morbum profligavit
 Iapetionida, & liberauit ab aegritudine,
 Non inuito Ioue Olympio in alto imperante,
 Quo Herculis Thebis geniti gloria esset
 Maior etiā quā antea, super terrā multos pascentem,
 Ob idq; veneratus honorabat praeclarum filium,
 Quāuis succensens remisit iram, quā prius habuerat,
 Eo quod contendisset consilio cum prepotenti Ioue
 Etenim quādo disceptabant Dī mortalesq; homines,
 Meconae, ibi tum magnum bouem prompto animo
 Diuisum proposuit, Iouis mentem fallens.
 Hac enim carnesq; & intestina pingui adipe
 In pelle deposuit, regens ventre bouino.
 In altera rursus ossa alba bouis, dolosa arte
 Rite disponens, deposuit regens candida aruina.
 Iamq; tum ipsum allocutus est pater hominūq; deūq;
 Iapetionide omnium celeberrime regum
 O tu, quam iniquē diuisisti partem. (sciens.
 Sic dixit, cōuicijs proscindens Iupiter solida consilia
 Hunc rursus allocutus est Prometheus vaser,

Ἦ κ' Ὀπιδόθησας, δολίης δ' ἔλθ' ἄλ' ἔθετο τέχνης·
 Ζεὺς κ' ἔδιδε μέγιστε θεῶν αἰφ' ἄγρευταιῶν,
 Τῶν δ' ἔλ' ὅπως ὅτιρ' αὖτε ἐνὶ Φρεσὶ θυμὸς
 ἀνῶγα.

Φῆ ῥα Ὀλοφρονέων. Ζεὺς δ' ἄφ' ὅττι μῆδεα εἰδώς,
 Γνώ' ῥ', ἔδ' ἡγνοίησε δόλον· κακὰ δ' ὅσ' ἔθετο θυ-
 μῶ

Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθ' ἔμελλεν.

Χερσὶ δ' ὅγ' ἀμφοτέρησιν ἀνείλετο λάκκον ἀλειφας·
 Χώσκειτο ἢ Φρένας, ἀμφὶ χόλῳ δ' ἔμιν' ἵκετο θυ-
 μῶ,

Ὡς ἰδεν ὅσ' αὖ λάκκον βοὸς δολίῃ Ὀπιδόθῃ.

Ἐκ τ' ἔδ' ἀθανάτοισιν Ὀπιδόθῃ Φύλ' ἀνθρώπων
 Κάμει· ὅσ' αὖ λάκκον θυέντων Ὀπιδόθῃ βωμῶν.

- Τὸν ἢ μέγ' Ὀπιδόθῃ προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων πέρι μῆδεα εἰδώς,

Ὡς πέπον, ὅκ' ἄρα πῶς δολίης Ὀπιδόθῃ τέχνης·

Ὡς φάτο χῶόμεν' Ὀ Ζεὺς, ἄφ' ὅττι μῆδεα εἰδώς·

Ἐκ τ' ἔδ' ἡπείτα δόλον μεμνημέν' αἰεὶ.

Οὐκ ἐσίδ' Ὀ Μελίησι πυρὸς μέν' ἀκαμάτοιο.

Θνητοῖς ἀνθρώποις, οἳ Ὀπιδόθῃ ναμετάσσιν.

Ἀλλὰ μιν ἐξαπάτησεν εὖς παῖς Ἰαπετιῶ,

Κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐ-
 γλίω,

Ἐν κοίλῳ νάρθηκι δάκεν δ' ἄρα νήϊοι θυμὸν

Ζεῶν ὑψιβαρεμέτῳ. ἐχόλωσε δέ μιν Φίλον ἡπύρ.

Ὡς ἰδεν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσκοπον αὐγλίω.

Dixit, & subridens dolosa non obliuifcebatur artis:
 Iupiter gloriosissime, maxime deorū sempiternorum,
 Harum elige utram te in pectoribus animus iubet.
 Dixit sane dolosa cogitans. Iupiter autem solida con-
 silia sciens,

Cognouit, nec ignorauit dolum: mala autem pro-
 spiciebat animo

Mortalibus hominibus quæ & perficienda erant.
 Manibus vero hic virisq; sustulit alhum adipem.
 Irasebatur autē mēte, ira vero eius occupauit animū,
 Vt vidit ossa alba bonis dolosa ab arte.

Ex illo tempore diis super terram genus hominum,
 Adolent ossa alba odoratis in aris. (piter:

Hūc valde ingemiscēs allocutus est nubicogus Iu-
 lapetionida, omnes super consilia edoctus,
 O tu, nondum dolosa oblitus es artis?

Sic dixit ira percitus Iupiter prudentissimus.

Ex illo tempore doli memor semper,
 Non dabat Meliis ignis robur indefessi,
 Mortalibus hominibus qui super terram habitant.
 Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,
 Furatus indomiti ignis eminus-apparentē splendorē,
 In concava ferula, momordis verò imo animo
 Iouem altisonantem, ad iram verò ipsum comma-
 uit charo corde,
 Vt vidit inter homines ignis procul-lucentem splen-
 dorem.

Αὐτίκα δ' ἀντὶ πυρὸς πύξε κακὸν ἀνθρώποισι.
 Γαίης γὰρ σύμπλασσε πεικλυτὸς ἀμφιγυήης,
 Παρθένω αἰδοίῃ ἱκελόν, Κρονίδεω Διὶ Βελαάς,
 Ζῶσε ἢ καὶ κόσμησε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ.
 Ἀργυφὴν ἐσθῆτι· κτ' κρήθεν ἢ καλύπτῃ
 Δαίδαλέω χεῖρεσσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνης νεοθηλέας ἀνθεσι ποίης
 ἱμερτὲς παρέθηκε καρήασι Πάλλας Ἀθηνῆ.
 Ἀμφὶ δέ οἱ σεφάνῃ χρυσέῳ κεφαλῇ φινέθηκε,
 Τῇ αὐτὸς ποίησε πεικλυτὸς ἀμφιγυήης,
 Ἀσκήσας παλάμησι, χαρζόμενθ' Διὶ πατρί.
 Τῇ δ' ἐν δαίδαλα πολλὰ τέτλ' ἔχοντο, θαῦμα
 ἰδέσθαι.
 Κνώδαλα ὅσ' ἤπρεθ' ἔμην τέφει, ἥσπερ θάλασσα.
 Τῶν ὅγε πόλιν ἐσέθηκε. χεῖρι δ' ἀπελάμπετο
 πολλή.

Θαυμασίη. Ζωοῖσιν εἰκότα φωνήεσιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πύξε καλὸν κακὸν ἀντ' ἀχαιοῖο,
 ἔξ' ἀχαιῶν ἔνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἢ δ' ἄνθρωποι,
 Κόσμῳ ἀγαλλομένῃ γλαυκῶπιθ' ὄβριμοπάτρη,
 Θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτας τε θεοὺς, θνητὲς τ' ἀν-
 θρώπους,

ὣς εἶδον δρόλον αἰπὺν, ἀμύχανον ἀνθρώποισιν.
 Ἐκ τ' γὰρ γῆθ' ἐστὶ γυναικῶν θηλυτεράων.
 Τῆς γὰρ ὀλῳίον ἐστὶ γῆθ' καὶ φύλα γυναικῶν
 Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν·
 Οὐλομένης πενίης ἀξύμφοροι, ἀλλὰ κόροις.

Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.
 E terra enim cōformavit celebris viroq; pede. clau-
 dicans [Vulcanus]

Virgini pudica simile, Saturnij consilio.

Cinxit vero & adornavit dea castis oculis Minerva,
 Candida veste. à capite puer calyptram

Ingeniose. factam manibus detinebat, mirum visu.

Circum vero ei serita florentis è floribus herba,

Optata imposuit capiti Pallas Minerva:

Etq; coronam auream capiti circumposuit.

Quam ipse fecerat inclutus Vulcanus,

Elaborans manibus, gratificans Ioui patri.

In hac artificiosa multa calata erant, mira visu,

Animantia quacunq; continens alit, atq; mare.

Ex illis hic multa indidit: gratia vero resplendebat
 magna,

Mirabilis: animantibus similia vocalibus.

Caterum postquam effecit pulcrum malū pro bono.

Eduxit eò ubi alij erant dū atq; homines, (gnata.

Ornatu gestientem casta Palladis ferri. patre. pro-

Admiratio autem cepit immortalesq; deos, mortalesq; homines,

Vbi viderunt dolū arduū, inexplicabilem hominib.

Ex illa enim genus est mulierum tenerarum.

Illius enim perniciosum est genus, & sexus mulierū

Nocamentum ingens mortales inter viros habitant.

Perniciosa paupertati non accommoda, sed satietati.

Ὡς δ' ὅπ' ἐν σμύλιν' ἀκατήρεφές εἰσι μέλιοςται
 Κηφελῶας βόσκησι, κακῶν ζωήοντας ἔργων.
 Αἷ μὲν τε πρὸ πάντων ἡμῶν ἐς ἱέλιον καταδύντα
 Ἡμάπαυσιν ὁδῶσι, τιθεῖσιν τε κηρυχά λυκά.
 Οἱ δ' ἐντοδὲ μένοντες ἐπηρεφείας καὶ σίμβλους.
 Ἀλλότρεμον κάματον σφετέρην ἐς γαστὴρ ἀμύν-
 ται.

Ὡς δ' αὐτῶς ἀνδρεσσιν κακὸν θνητοῖσι γυναῖκας
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ζωήοντας ἔργων
 Ἀρραλέων. ἔπειρον δ' ἄρ' ἐκ κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο.
 Ὅς κε γάμον φεύγων, καὶ μέρμερα ἔργα γυναῖ-
 κῶν.

Μὴ γῆμας ἐθέλη, ὅλοόν δ' ὅττι γῆρας ἴκη.
 Χήτη γηροχόμοιο, ὅδ' ἐβίότα ὅτι δόλης,
 Ζῶει, δότο φθιμῶν δ' ἀλγὰ κτήσιν διατέον.
 Χηρωσαί. ὧ δ' αὖτε γάμος μὲν μοῖρα γῆρας.
 Κεδνὴ δ' ἔχειν ἀχρεῖαν, ἀραρυῖαν περὶ
 δεσν.

Τῷ δ' ἀπὸ αἰῶν' ὁ κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερῆσαι
 Ἐμμέναι. ὅς δ' ἐκεῖ τήμῃ ἀπαρτηροῖο γνέσθλης.
 Ζῶει ἐν στήθεσσι ἔχων. ἀλίσσεν. ἀνίλει
 θυμῷ καὶ κραδίῳ, καὶ ἀνήκεστον κακὸν ἔστι.
 Ὡς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον, ὅδ' ἐπαρελθεῖν.
 Οὐδὲ γὰρ Ἰαπετιονίδης ἀκάκηται Προμηθεὺς
 Τοῖό γ' ὥστε ξήλυξε βαρυὺν χόλον, ἀλλ' ὥστε αἰ-
 νάγκης.

Καὶ παλῦδρον ἐόκτα μέγας καὶ δεισμός ἐρύκει.

Ac veluti cum in aluearijs rectis apes
 Fucos pascunt malorum participes operum:
 Illa quidem per totum diem ad solem occidentem
 Diurna festinant, & faciunt fauos albos:
 At illi intus permanentes coopertis in aluearijs,
 Alienum laborem suum in ventrem mectunt:
 Similiter viris rem malam mortalibus mulieres
 Iupiter altitonans dedit, participes operum
 Difficilium. aliud vero praeiuit malum pro bono.
 Qui nuptias refugiens, & sollicita opera mulierum,
 Non uxorem ducere velit, nociuam vero attigerit
 senectam,
 In penuria eius qua senem foueat, hic, etiam non
 victus indigus,
 Viuit, mortui vero possessionem inter se diuidunt
 Remoti cognati, Cui vero nuptiarum conditio con-
 tingerit, (dis)
 Pudicam vero habuerit coniugem, conuenientem praecor-
 Huic ab auo malum bono equiparat
 Esse. Qui vero adeptus fuerit nocentis natiuitatis,
 Viuit in pectoribus habens indesinentem mœsticiam,
 Animo & corde, & immedicabile malum est.
 Usq; adeo non licet Iouis fallere mentem neq; praterire.
 Neq; enim Iapetionides nihil mali promeritus Pro-
 metheus
 Illius euitauit grauem iram, sed necessario,
 Quamuis multisciū existentem, magnū vinculum coërcet.

Βελέρεω δ' ὡς παῖ πρῶτα πατὴρ ὠδύσατο θυμῷ,
 Κότῳ τ' ἠδὲ Γύγῃ, δῖος κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ
 Ἡνορέῳ ὑπὲροπλον ἀγώμενθ', ἦ δὲ καὶ εἶδ'·
 καὶ μέγ'· : κατένασσε δ' ὑπὸ χθονὸς ἑυρυ-
 δαίης,

ἔνθ' οἷγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναυέταοντες,
 Εἵατ' ἐπ' ἐχάτην μεγάλην ἐν πάρασσι γούης,
 Διὶ μάλ' ἀχνύμενοι, κραδίη μέγα πένθ'·
 ἔχοντες.

Ἀλλὰ σφέας Κρονίδης τε ἰδὲ αἰθάναν, θεοὶ ἄλλοι,
 οὓς τέκεν ἡΰκαμ'· Ρεῖη Κρόνῳ ἐν Φιλότῃ,
 Γαίης Φραδμοσυήσιν ἀνήγαγον ἐς Φάθ' αὐτῆς.
 Αὐτὴ γάρ σφιν ἅπαντα διέωκέως κατέλαξε,
 Σιω κείνοισι νίκῃ τε καὶ ἀγλαὸν εὖχ' ἀρέσθ'.
 Μῆρόν γ' ὁ μάρναντο πότον θυμαλγὲ' ἔχαντες,
 Τιτλῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κρόνῳ ἐξεγμύοντο.
 Ἀντίον ἀλλήλοισι δ' ἐκ κρατερῶν ὕσμιναις·
 οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς ὀθρῦ· Τιτλῶες ἀγασοὶ,
 οἱ δ' ἄρ' ἀπ' Ουλύμπιο θεοὶ διωτῆρες ἐάων,
 οὓς τέκεν ἡΰκαμ'· Ρεῖη Κρόνῳ ἐυνηθεῖσα.
 οἱ ῥα γ' ἀλλήλοισι μάχῃ θυμαλγὲ' ἔχον-
 τες,

Συωχεῖως ἐμάχοντο δῖα κατὰ πλείους ἐπ' αὐτῆς.
 οὐδέ τις ἦν ἐριδ' χαλεπῆς λύσις, ἔδρετε
 λάτῃ

οὐδετέροις, ἴσον γ' ἔτελλε τίτατο πολέμοιο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέχεθεν ἄρμενα πάντα,

Briareo vero ubi primum patet iratus est animo,
 Cottoq, atq, Gyga, ligavit [eos] forti vinculo,
 Fortitudinem immanem admiratus, atq, etiam for-
 mam,

Et magnitudinem: collocavit autem sub terram latā,
 Vbi dolores habentes sub terra agentes,
 Sedent in extremitate magna in sinibus terra,
 Diu valde mœrentes, corde magnum luctū habentes.
 Sed ipsos Saturnius atq, immortales dī alij,
 Quos peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
 Terra, consiliis subduxerunt ad lucem iterum.
 Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit,
 Cū illis victoriamq, & splendidā gloriā accepturos.
 Diu enim pugnarunt, laborem animum cruciantem,
 habentes,

Titanesq, dī, & quorquot è Saturno nati sunt.
 Contra sese mutuo per validas pugnas:
 Ipsi quidem ab alia Oihry Titanes nobiles,
 Ab Olympo vero dī datores bonorum,
 Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno concumbens.
 Illi sane tum inter se pugnam animum - excrucian-
 tem habentes

Continue pugnant, decem plus annis.
 Neq, vlla erat contentionis molesta compositio, neq,
 finis

Alterutris: aequaliter autem finis extensus erat belli.
 Sed quādo iam illis apposuerunt congruentia omnia,

Νέκταρ τ' ἀμβροσίην τε, τάπερ θεοὶ αὐτῷ ἔδυσαν
 Πάντων ἐν στήθεσιν αἰέξεν θυμὸς ἀγλῶν,
 ὡς νέκταρ τ' ἐπάσαντο καὶ ἀμβροσίην ἐρατὴν αὖ.
 Δὴ τότε τοῖς μετέπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν
 τε.

Κέκλυτέ μοι Γαῖης τε καὶ Οὐρανὸς ἀγλαὰ τέκνα,
 Ὅφρ' εἴπω, τί με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελύει.
 Ἦδη γὰρ μάλα δηρὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
 Νίκης καὶ κρατερῆς ὤψιμα ρανάμεθ' ἡμάτε πάντα,
 Τιτῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσιν Κρόνος ἐκχρύόμεσθα.
 Ὑμεῖς ὅμως μέγα λέν τε βίην, καὶ χεῖρας ἀάπιδες
 φαίνετε Τιτῶεσσιν ἐναντίοι ἐν δαί λυγρῇ,
 μνησάμενοι Φιλότῃτ' ἐννέτῃ, ὅσας παθόντες
 ἐς φάτῃ ἀψ' ἀφίκεσθε δῖον ἡλεγάτῃ ὑπὸ δεισμῷ,
 Ἡμετέρως δ' αἰ βελάς ὑπὸ ζόφῳ ἡρόοντ' ἔτι.
 ὡς φάτο. τὸν δ' ἰξ' αὖτις ἀμείβετο Κρόνος αἰμύ-
 μων.

Δαμόνι, ὅς κ' ἀδελφάηται πιφάυσκεαι, ἀλλὰ καὶ αὖ-
 τῷ

Ἰδμεν, ὅτι πέρι μὲν περαπίδες, πέρι δ' ἔστι νήμα,
 Ἀλκτῆρ δ' ἀθανάτοισιν δαῖς γένο κρυεροῖο,
 Σῆσι δ' Ὀπίφροσιώησιν ὑπὸ ζόφῳ ἡρόοντ' ἔτι.
 Ἀψορρον δ' εὐξαδῆτις ἀμφλίκτων ὑπὸ δεισμῷ.
 Ἠλύθομεν, Κρόνος υἱὲ ἀναξ, ἀνὰ εἰλπία παθόντες.
 Τῷ καὶ νῦν ἀπνέει τε νόω, καὶ Ὀπίφρονι βελλῇ,
 Ρυσόμεθα κράτ' ὑμὸν ἐν αἰνῇ δειότῃ,
 Μαρνάμενοι Τιτῆσιν ἀνὰ κρατερὰς ὑσμίνους.

*Nectarq; ambrosiamq; quibus dī ipsa vescuntur,
Omnium in pectoribus augebatur animus superbus,
Vbi nectar gustarunt, & ambrosiam amabilem.*

*Iam tum ipsis interlocutus est pater hominūq;
deorumq;*

*Audite me Terraq; & Caeli inclyti filii,
Vt dicam quae me animus in pectoribus iubet.
Iam enim admodum diu aduersi nobis mutuo,
Victoria & imperio propugnauimus dies omnes,
Titanesq; dij, & quoi quoe Saturno sati sumus.
Vos vero magnamq; vim & manus inuictas
Ostendite Titanibus contrarij in pugna graui,
Memores amicitiae placidae, quibus perpeſſis
Ad lucem redieritis moleſto à vinculo,
Noſtra per conſilia à caligine obſcura.*

*Sic dixit. illum vero rurſum excepit Cottus irre-
prehensibilis:*

*Venerāde, nō indocta loqueris, ſed & nos
Scimus, quod excellunt quidem praecordia, excellens
vera eſt intellectus.*

*Depulſor vero immortalib. execrationis fuiſti hor-
Tua vero prudentia ab caligine opaca. (renda
Retro iterum acerbis à vinculis*

Venimus, Saturni fili rex, inſperata paſſi.

*Ideoq; nunc intentamēte & prudenti conſilio,
Vindicabimus veſtrum imperium graui conſlictu,
Pugnantes cum Titanibus per acria praelia.*

Sic

Ὡς Φάτ' ἐπ' ἠνέσκειν ἧ θεοὶ δ' ὠτῆρες ἑάων,
 Μόθον ἀκέσσαντες, πολέμῳ δ' ἐλιλαίετο θυμὸς
 Μάλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθε, μάχῃ δ' ἀμέγαρτον
 ἔχραν

Πάντες, θήλφαί τε καὶ ἄρσενες, ἡματι κείνῳ,
 Τιτῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι Κοόνε' ἐξεγρόντο,
 Οὓς τε Ζεὺς Εἰρέβοσφιν ὑπὸ χθονὸς ἦκε Φόωσθε,
 Δακνοὶ τε κρατεροὶ τε, βίῃ ὑπ' ἐρωπῶν ἔχοντες.
 Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ἄμῶν αἰῶσοντο
 Πᾶσιν ὁμῶς, κεφαλαὶ δ' ἐκάστῳ πεντήκοντα
 Εξ ἄμῶν ἐπέφυκον ὅππῃ σιβαροῖσι μέλεσσι.
 Οἱ γὰρ Τιτῶες κατίστανεν ἐν θαλάσῃ,
 Πέτραις ἡλιβάτῃς σιβαρῆς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
 Τιτῶες δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτιύοντο Φάλαγγας.
 Προφρονέως χειρῶν τε βίης θ' ἄμα ἔργον ἔφαινον
 Ἀμφότεροι, δεινὸν δ' ὡείαχε πόντος ἀπείρων·
 Γῇ δ' ἐμὲν ἐσμεράγησεν· ἐπέστενε δ' ἔρπνος εὐρύς
 Σφόμενος, πεδὸν δ' ἐπιπείσσειτο μακρὸς ὄλυμπος.
 π

ΡΙΠῇ ὑπ' ἀθανάτων· ἔνοσις δ' ἵκανε βαρεῖαν
 Τάρταρον ἠερέντα, ποδῶν ἀπ' αἰῶν τ' ἰωή
 Λαοῖσιν ἰωχμοῖο, βολάων τε κρατερῶν.
 Ὡς ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἴεσαν βέλεα σονόεντα,
 Φωνὴ δ' ἀμφοτέρων ἵκετ' ἔρπνον ἀστερόεντα,
 Κέκλυμένων, οἳ δ' ἐξυῖστον μεγάλῳ ἀλαλη-
 τῷ.

Οὐδ' ἄρ' ἐπὶ Ζεὺς ἴχεν ἐὼν μὲν, ἀλλὰ νῦν ἔρχεται

Sic dixit. collaudarunt vero Dij datores bonorum,
Sermone audito, bellum vero cupiebat animus,
Magis etiam quam antea. pugnam vero arduam ex-
citarunt

Omnesq; feminaq; & mares die illo,
Titanesq; q̄q; & quotquot Saturno procreati sunt,
Quosq; Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem
Acres robustiq; vires immensas habentes.
Horum centū quidē manus ab humeris cōcitabātur,
Omnibus simul: capita vero unicuiq; quinquaginta
Ex humeris enata sunt super firmis membris.
Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
Saxa praecepta validis in manibus gestantes.
Titanes vero ab altera parte confirmarū phalanges.
Alacriter manuumq; viriumq; simul opus ostentabāt
Viriq; horrende vero insonui pontus immensus:
Terra vero stridebat: ingemiscebat vero latum cœlū
Quassatum, è fundo vero concutiebatur amplius O-
lympus

Impetu à deorum. motus vero venit graui
Ad Tartarum tenebricosum, pedum acutus strepitus
Immodici tumultus, iētūmq; forium.

Ita sane inuicem mittebant tela suspiriosa.
Vox autem virorumq; peruenit ad cœlum stellatum
Adhortātiū. at illi congregiebantur magno cum
clamore.

Neq; sane amplius Iupiter cohibebat suum robur, sed
Sic-

Εἶθαρ μὲν μένετο πᾶντο Φρένες, ἐκ δὲ τε πᾶσι
 Φάνεβίω, ἄμυδ' ὅς δ' ἄρ' ἀπ' ἔραν' ἦδ' ἀπ'
 οὐλύμπου

Ἀστροπῶν ἔσχε σιωχαδόν. οἱ δ' ἤ κεραυνοὶ
 Ἰκταρ ἄμα βροντῇ τε καὶ ἀστροπῇ ποτόντο
 Χερὸς δ' ἀπὸ σιβαρῆς, ἱερὴν Φλόγα τ' ἠλυφόντες
 Ταρφέες. ἀμφὶ δ' γαῖα Φερέσβιτο ἰσμαράζει
 Καιομένη. λαίκε δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἄσπετο
 ὕλη.

Εἰσε δ' ἤ χθονὶ πᾶσι, καὶ ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
 Πόντο τ' ἀτρεύετο. τὰς δ' ἄμπετο θερμὸς
 αὐτμῇ

Τιτῶας χθονίης, Φλόξ δ' ἤερα δῖαν ἱκανεν
 Ἀσπετο, ὅσπερ δ' ἄμερδε καὶ ἰφθίμων περὶ πάντων,
 Αἰγὴ μαρμαίρεα κεραυνοῦ τε στροπῆς τε.
 Καῦμα δ' ἰεσπέσιον κάτεχεν Χάτο, εἶσατο δ'
 ἅντα

Ὀφθαλμοῖσιν ἰδῆν, ἦδ' ἔασιν ὅσων ἀκῆσαι,
 Αὐτῶς ὥς ὅτε γαῖα καὶ ἔρανός ἐυρύς ὑπερθεῖν
 Πίλνατο. τοῖτο γάρ κε μέγιστο δῆπτο ὁρώρει,
 Τῆς μὲν ἐρπυμμένης, ἔδ' ὑψόθεν ἐξερχόμηντο,
 Τόσσ' δῆπτο ἔπλητο θεῶν ἑρμὶ ξυμῶντων,
 Σαῶ δ' ἄνεμοι ἑνοσὶν τε κόνιν θ' ἄμα ἐσφαράγιζον,
 Βροντῶν τε στροπῶν τε καὶ αἰθαλόεντα κεραυνόν,
 Κῆλα Διὸς μεγάλοιο. Φέρον δ' ἰσχυρὸν ἐνοπλῶ τε,
 Ες μέσον ἀμφοτέρων. ὅσσ' δ' ἀπλητόν ὁρώρει
 Σμερδαλέης ἑρμὸς, κάρτε δ' ἀναφάνετο ἔργων,

Εκλήθη

Statim robore implebantur animi, & omnem
 Exeruit vim: simul etiam à cælo atq; Olympo
 Fulgurans incedebat confertim: fulmina autem
 Eclerrime una cum tonitru & fulgure volabant
 Manu à robusta, sacram flammam iaculantia
 Crebro, circum vero terra almareboabat (sylvæ
 Ardens, crepitabat vero undiq; igne valde magna
 Feruebat vero terra tota, & Oceani fluentia,
 Pontusq; immensus, circumdedit autē calidus vapor
 Titanes terrestres, flamma vero ad aërem diuinum
 peruenit.

Magna, oculos vero visu priuabat quantūvis fortiū,
 Splendor radians fulminisq; fulgurisq;
 Incendium autem immensum occupauit Chaos. Vi-
 debatur autem coram

Oculis afficere, ac auribus vocem audire,
 Itidem ut cum olim terra & cælum latum superne
 Appropinquabat, talis enim maximus strepitus ex-
 citabatur,

Hac quidem diruta, illo autem ex alto diruente.
 Tantis fragor erat diis confligentibus.
 Simul quoq; venti motumq; pulneremq; cum strepi-
 tu excitabant,

Tonitruq; fulgurq; & ardens fulmen, (moremq;
 Ardentia tela Iouis magni, ferebāt autē fremitū clar
 In mediū virorumq; strepitus autē ingēs excitabatur
 Stupenda pugna, robur autem exerebatur operum.

Incli-

Εκλίνθη ἡ μάχη. πρὸν δ' ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,
 Εμμενέως ἐμάχοντο Διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
 Οἱ δ' ἄρ' ἐνὶ πρῶτοισι μάχην δερμεῖαν ἔθραν,
 Κότῃ τε. Βεράρεώς τε, Γύγης τ' αὐτῷ πελέ-
 μοιο.

Οἳ ῥα τρηχυσίας πέτρῃς σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν
 Πέμπαν ἐπ' αὐσπύρας, καὶ δ' ἐσκίασαν βελέεσσιν
 Τιτλῶας, καὶ τὰς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Πέμπαν, καὶ δεσμοῖσιν ἐν ἀργαλέοισιν ἔδησαν.
 Νικήσαντες χερσὶν ὑπερθύμους περ' εόντας,
 Τόσσον ἔνεργ' ὑπὸ γῆς, ὅσον ἔρανος ἐς' ἀπὸ γαίης.
 Ἴσον γάρ τ' ἀπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα.
 Ἐνθά γ' οὐκ νύκτας τε καὶ ἡμέρας χάλκεον ἄκμων
 Οὐρανόθεν καλῶν, δεκάτῃ ἐς γαῖαν ἵκηται.
 Ἐνθά δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἡμέρας χάλκεον
 ἄκμων

Ἐκ γαίης καλῶν, δεκάτῃ δ' ἐς Τάρταρον ἵκει.
 Τὸν περ, χάλκεον ἔρκ' ἐλήλαται, ἀμφὶ δέ μιν
 νύξ

Τρῶσιν χεὶρ κέχυται πρὸς δερμὶν, αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 Γῆς ῥίζαι πεφύκασιν, καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
 Ἐνθά θεοὶ Τιτλῶες ὑπὸ ζόφῳ ἠερόεντι
 Κεκρύφατ', βελλῇσι Διὸς νεφεληγερέταο,
 Χώρῳ ἐν εὐρώεντι, πελώρης ἔχαστα γαίης.
 Τοῖς οὐκ ἐξιστὸν ἐστὶ. πύλας δ' ἐπέθηκε Ποσειδῶν
 Χαλκείας. τεῖχος περικεῖται δ' ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα Γύγης, Κότῃ τε, ὃ Βεράρεως μέγαν θυμῷ,

*Inclinata vero est pugna. prius vero sibi mutuo im-
minentes,*

Fortiter pugnabant in forti pralio.

*Hi vero inter primos pugnam acrem excitarunt,
Cottusq, Briareusq, Gygesq, insatiabilis bello.*

*Hi sane trecentas petras robustis à manibus
Mittebant frequentes, obumbrarunt autem iaculis
Titanas, atq, hos quidem sub terram latè patentem
Miserunt, & vinculis molestis alligarunt,
Vincentes manibus magnanimos licet existentes,
Tantum infra sub terram, quantum cælum distat à
terra:*

Par enim spaciū à terra in Tartarum caliginosum.

Novem enim noctes ac dies ferrea incus

Cœlitus delapsa, decimo die ad terram venit:

Novem rursus noctes & dies ferrea incus

Ex terra descendens, decimo die ad Tartarum venit.

*Quem circa ferreum septum ductum est, circum ve-
ro ipsum nox*

Triplici ordine fusa est circa collum, sed superne

Terra radices creverunt, & infructuosæ maris.

Vbi dī Titanes sub caligine opaca

Abconditi sunt, consilijs Iovis nubicogi.

Regione in squalida, vasta ultima terra.

His non exitus patet: portas verò imposuit Neptunus

Ferreas: murus etiam circumiacet utrinq.

Illic Gyges, Cottusq, & Briareus magnanimus

Ναίεσιν, Φύλακες πρὸς Διὸς ἀγρόχοιο.

Ενθαδὲ γῆς ὀνοφερῆς, καὶ Ταρταῖρα ἡερόεντ' ὦ.

Πόντ' ἔτ' ἀτρυγέτιο, καὶ Οὐρανοῦ αἰερόεντ' ὦ.

Εξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν,

Αργαλεῖ, εὐρώεντα, τὰ τε συγέσσι θεοὶ περ,

Χάσμα μέγ'. ἔδ' ἐκεῖ πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν

Οὐδας ἰκθίτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἐντὸς γήϊοιτο.

Ἀλλὰ κεν ἐνθα ἔενθα φέρει προθύελλα θυέλλη,

Αργαλέη. (δλινόν τε καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι

Τῆτο τίρας.) καὶ νυκτὸς ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ

ἔσηκεν, νεφέλης κεκαλυμμένα κυανέησι.

Τῶν πρὸς τ' Ἰαπετρίῳ παῖς ἔχετ' ἔρανὸν ἔυριαν,

ἔσηως, κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτησι χέρεσσιν

Ἀσπεφέως, ὅθι νύξ τε καὶ ἡμέραι θάλασσαν ἰᾶται.

Ἀλλήλας προσέειπον, ἀμφόδοι μὲγαλ' ἔδ' ὄν

Χάλκεον. ἡ μὲν ἔσω κατὰ δῆσεν, ἡ δ' ἔνθα ζεν

ἔρχετο, ἔδ' ἐπὶ τ' ἀμφοτέρωσι δρόμοις ἐντὸς ἔεργα.

Ἀλλ' αἰεὶ ἐτέρησι δόμων ἐκτραπέν ἔχου,

Γαῖαν ὀπιστρέφετο, ἡ δ' αὖ δρόμοις ἐντὸς ἔχου,

Μίμνηται αὐτὴ ὥρην ὁδοῦ, ἔστ' ἂν ἰκηται,

ἡ μὲν ὀπιχθονίοισι φάτο πολυδερκές ἔχου.

ἡ δ' ὑπνον μὲν χερσὶ κασίγητον θανάτοιο,

Νύξ ὅλοη, νεφέλη κεκαλυμμένη ἡεροφδεῖ.

Ενθα δ' Ὀνυκτὸς παῖδες ἐρεμνῆς οἰκῆς ἔχουσιν,

ὑπνὸς καὶ θάνατος, δλिनὸι θεοὶ : ἔδ' ἐπὶ αὐτὰς

ἡέλιος φαέθων ὀπιδέρκετο ἀκτίνεσσιν,

Ὀρανὸν εἰστανίων, ἔδ' ἔρανόνθεν κατὰ βαίνων.

Habitant, custodes fidei Iouis agida habentis.
 Ibidem terra tenebricosa, & tartari opaci,
 Pontiꝫ infructuosi, & cæli stelligeri,
 Ex ordine omnium fontes, & fines sunt.
 Molesti, squalidi, quos oderunt etiam Dii,
 Hiatus ingens. nec vero integro anno
 Solum attinget, ubi primum portas intra venerit:
 Sed sane huc & illuc fert impetuosâ procelta,
 Molesta, (horrendum etiam immortalibus diis
 Hoc monstrum) & noctis obscura domus horrenda
 Stant, nubibus obiecta nigris.

Has iuxta Iapeti filius sustinebat cælum latum,
 Stans, capiteꝫ, & indefessis manibus
 Firmiter; ubi tam nox quam dies celeriter euntes
 Sese compellabant, per-vices mutantes magnū limē
 Ferreum. hac quidem intrat, illa vero foras
 Egreditur, neꝫ unquā utraq; domus intus cohibet:
 Sed semper altera domos extra existens
 Terrā circa mouetur: altera rursus in domo existēs,
 Expectat horam itineris sui, donec veniat.
 Hac quidē terrestribus multa-cernens lumen habens,
 Illa vero Somnum in manibus fratrem Mortis,
 Nox noxia, nube tecta atra.

Ibi autem Noctis filij obscura domos habent,
 Somnus & Mors, graues dii: neꝫ unquam eos
 Sol lucidus intuetur radiis,
 Cælum scandens, nec cælitus descendens.

Τῶν ἑπεὶ μὲν γλῶττι καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
 Ηοὐχ' ἀνδρίφει, καὶ μέλιχ' ἀνθρώποισι.
 Τοῦ δ' ἰσθμὴν μὲν κραδίη, χάλκεον δέ οἱ ἦτορ
 Νηλεὺς ἐν στήθεσιν, ἔχῃ δ' ὃν πρῶτα λάβῃσιν
 Ἀνθρώπων· ἐκθρὸς δ' καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Εὐτα θεῶ χθονίᾳ περὶθεν δρόμοι ἠχήμεντες,
 Ἰφθίμω τ' Αἰδέω, καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης
 Ἐσῶσι, δεινὸς δ' κύων προπάροιθε φυλάσσει
 Νηληϊῆς, τέχνῳ δ' ἀκλῶ ἔχῃ· ἐς μὲν ἰόντας
 Σαῶναι ὁμῶς ἔρη τε καὶ ἔασιν ἀμφοτέροισιν,
 Εξελθεῖν δ' οὐκ αὖτις ἔα πάλιν, ἀλλὰ δρο-
 κῶν

Εοδίη, ὃν κε λάβῃσι πυλέων ἔκτροθεν ἰόντα,

Ἰφθίμω τ' Αἰδέω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,

Εὐτα δὲ ναιετάει συγερὴ θεὸς ἀθανάτοισι,

Δφνὴ Στύξ, θυγάτηρ αἰψορόα Ωκεανοῖο

Πρεσβυτάτη. νόσφιν δ' θεῶν κλυτὰ δῶματα ναίει

Μακρῇσι πέτρῃσι καί τε ριφέ· ἀμφὶ δ' πάντα

Κίοισιν ἀργυρέοισι περὶ ἔργον ἐσέμεν.

Παύρα δ' θαύμαντ' ἀνθρώπων πόδας ὠκείας
 Ἰρις,

Ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,

Ὅπως τ' ἔρις καὶ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρη.

Καί ῥ' ὅς τις ψεύδῃ ὀλίμπα δῶματ' ἐχόντων,

Ζεὺς δέ τε Ἰρην ἐπεμψε θεῶν μέγαν ὄρκον ἐρεῖκα

Τηλόθεν ἐν χερσὶν περὶ πόσιν πολυώνυμον ὕδωρ,

Ψυχρὸν, ὃ τ' ἐκπέτρης καταλείβει ἠλιβάτιο

*Horum alter quidem terramq; & lata dorsa maris,
Quietus percurrit, & placidus hominibus.*

*Alterius vero ferreū quidē cor, areū vero ei pectus
Crudele in praeordijs, habet aut quē semel arripuerit
Hominum: hostis vero etiam immortalibus djs.*

*Illic dei inferi in anteriore parte ades resonantes,
Fortisq; Plutonis, & grauis Proserpina
Stant, asper autem canis ante fores custodit,
Saeuus, artem autem malam habet: ad introeuntes
quidem*

*Adulatur pariter caudaq; & auribus ambabus:
Exire vero non iterum permittit denuo, sed obseruās
Deuorat, quemcunq; prēderit portas extra euntem,
Fortisq; Plutonis & grauis Proserpina.*

*Ibidem habitat abominanda dea immortalibus,
Horrenda Styx, filia reciprocantis Oceani (lis
Maxima natu: seorsim vero à djs inclytas ades inco-
Ingentibus saxis superne tectas: circum vero quaq;
Columnis argenteis ad cælum firmatae sint.*

*Raro vero Thaumantis filia pedibus velox Iris,
Nuncij causa versatur super lata dorsa maris,
Quando lis & contentio inter deos exorta fuerit.
Et sane quisquis mētiatur cælestes domos tenentium,
Iupiter tum Irim mittit, decorum magnum iusiuran-
dum ut ferat*

*Elonginquo in aureo gutturnio celeberrimam aquā
Frigidam, quæ è petra destillat alta*

Ὑψηλῆς· πολλὸν δ' ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης
 Ἐξ ἱερῷ ποταμοῖο ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ὀκεανοῖο κέρας. δεκάτη δ' ὀπί μοῖρα δέδασται.
 Ἐννέα μὲν ποῖ γλυτὰ καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης
 Δίνης ἀργυρῆς εἰλυγμένῃ εἰς ἄλλα πτόησι·
 Ἡ δ' μὴ ἔκ πέτρης παρέρει μέγα πῆμα θεοῖσιν,
 Ὅς κεν τλήῃ ὀπίορκον δότολῆψας ἐπομόσῃ
 Ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρη νιφόεντ' ὀλύμπου,
 Κεῖται νήπυτ' ὅτε τελεσμένον εἰς ἑναιαυτὸν.
 Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρ' ἔρχετ' ἄσπον
 Βρώσι, ἀλλὰ περ κείτα ἀνάπνυστος, καὶ ἀναυδῖ,
 Στρωπῆς ἐν λεχέεσσιν, κακὸν δ' ὀπί κῶμα κα-
 λύπτει.

Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τέλεσθαι μέγαν εἰς ἑναιαυτὸν,
 Ἀλλ' ὅτ' ἐξ ἄλλ' ὀλέχετ' χαλεπώτατ' αἶθλ'.
 Ἐννέατις δ' ἑωῶν δότομειρετ' αἰὲν ἐόντων,
 Οὐδέ ποτ' ἐς βελλεὶ ὀπιμίση, ἐδ' ὀπί δ' αἴτας
 Ἐννέο πάντ' ἔπει· δεκάτῃ δ' ὀπιμίση αὖτις
 Εἰρέας ἀθανάτων, οἳ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Τοῖον αἶρ' ὅρκον ἔθεντο θεοὶ Στυγὸς ἀφ' ὅππεν ὕδωρ
 Ὀγύγιον, τὸ δ' ἴησι κατὰ σφύλα διὰ χάρκας,
 Ἐνθάδε γῆς διοφερῆς καὶ Παρτάρκας ἡρόεντ',
 Πόντε τ' αἰτρυγέτιο ἔσθ' οὐρανὸν ἀστερόεντ',
 Ἐξείης πάντων πηγὰς καὶ ποταμοὺς ἔασιν,
 Ἀργαλέ, εὐρώεντα, πάντα συνέχουσι θεοί περ.

Ἐνθάδε μαρμαίρεαί τε πόλιν καὶ λαὸν ἔδδ' ἔδδ' ἔδδ',
 Ἀστεμφῆς, ῥίζησι δίκυκ' ἐέσιν ὀφειλῶς.

Excelsa: multa vero subtus terram spaciosam
 E sacro flumine fluit per noctem nigram,
 Oceani cornu. decima vero pars attributa est.
 Nouem quidem circa terramq; & lata dorsa maris
 Vorticibus argenteis intortus in mare exit:
 Vna vero ex petra profluit, magnum damnum diis,
 Quisquis periurium relictis iurauerit
 Immortalibus, qui tenent vertices niuosi cœli,
 Iacet exors integrum per annum.
 Neq; ambrosia & nebt̃aris accedit propius
 Cibum, sed iacet non respirans, & mutus,
 Stratis in lectis, malus autem veternus obtegit.
 Sed postquam morbo defunctus est magnū per annū.
 Aliud ex alio excipitur difficilimum certamen,
 Nouennia autem à diis relegatur sempiternis.
 Neq; unquam ad consilium adhibetur neq; ad epulas
 Nouem totis annis: decimo tandē commiscetur iterū
 Cœtibus immortalium, qui cœlestes domos incolunt.
 Tale enim iuramentum constituerunt d̃j, Stygis per-
 ennem aquam

Antiquam istam, qua tranat aridum locum,
 Vbi terra caliginosa, & Tantiari obscuri,
 Ponti q; infructuosi, & cœli stellati,
 Ex ordine omnium fontes & fines sunt
 Molesti, squalidi, quos oderunt etiam Di j.
 Illic marmorea q; porta, & lapideum limen,
 Immotum, radicibus longis compactum.

Αὐτοφυής. πρόσθεν ᾗ, θεῶν ἔκτροθεν αἰπάντων,
Τιτῶνες ναίκοι, πέρην Χαέεσσι Ζοφεροῖο.

Αὐτὰρ ἐρμαρᾶχοιο Διὸς κλέτοι Ἰππικροί
Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' ὠκεανοῖο θεμέθλοισι,
Κόπῃσσι τ' ἠδὲ Γύγης: Βερέεων γε μὲν ἦν ἔοντα,
Γαμβρόν ἐόν ποίησε βαρύκτυπ' ἐννοσίγαι'·
Δῶκε ᾗ Κυμοπόλιν ὀπυίῃ θυγατέρα Λών.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Τιτῶας ἀπ' ἔρανος ἐξέλασε
Ζεὺς,

Ὁπλόταρον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώρη,
Ταρτάρου ἐν Φιλότῃ, Διὸς χρυσίῳ Ἀφροδίτῃ.
Οὐ χεῖρες μὲν ἔασιν ἐπ' ἰαχὺ ἔργματ' ἔχουσι,
Καὶ πόδες ἀκάματι κρατεροῦ θεοῦ. ἔκ δ' ἔοι οἱ
ὤμων

Ἦν ἐκαστὴν κεφαλὰ ὄφισσιν, δεινοῖο δὲ γάκοντ'·
Γλώσσησι δνοφερῇσι λελέχμοτες: ἔκ δ' ἔοι ὄδων
Θεσπεσίης κεφαλῇσιν ὑπὸ ὄφρυσιν πύρ ἀμάρυσσε.
Πασῶν δ' ἔκ κεφαλέων πύρ καίετο δερκομένοιο,
Φωνὰ δ' ἐν πάσῃσιν ἔσαν δεινῆς κεφαλῇσι,
Παντοίῳ ὅπ' ἰῆσαι, ἀθρόοφατον, ἄλλοτε μὲν
γὰρ

Φθέγγοντο ὥς τε θεοῖσι στανιέμεν: ἄλλοτε δ' αὖτε
Ταύρου ἐρβρύχεω, μὲν δ' ἀχέου ὄδων, ἀγῶρα:
Ἀλλοτε δ' αὖτε λέοντες, ἀναιδέα θυμὸν ἔχοντες·
Ἀλλοτε δ' αὖ σκυλάκεσσιν εἰκῆτα, θαύματ' ἀκῆ-
σαι·

Ἀλλοτε δ' αὖ βοίζαχ': ὑπὸ δ' ἦχεεν ἔρεα μακρά.

*Sua sponte enatum: ante illud vero, extra omnes deos
Titanes habitant, ultra Chaos caligine obductum.*

*Caterum valde tonantis Iouis inclyti auxiliarij,
Domos incolunt in Oceani fundamentis,
Cottus atq; Gyges: Briareum quippe bonum existen-*
tem,

*Generum suum fecit grauiter - fremens Neptunus.
Dedit autem Cymopoliam uxorem ducere filiam
suam.*

*Ast ubi Titanes è cælo expulsi Iupiter,
Minimū natus peperit filium Typhoëum Terra magna,
Tartari compressu, per auream Venerem.*

*Cuius manus quidem sunt ob robur operibus aptæ,
Et pedes indefessi robusti dei: ex humeris vero ei
Erant centum capita serpentis, horrendi draconis,
Linguis nigris lambentia: præterea ex oculis ei
Admirandorum capitū sub supercilij's ignis micabat.
Omnibus aut ex capitib; ignis flagrabat cernentis.
Voces quoq; in omnibus erant horrendis capitibus,
Omni genum sonitum emittentes ineffabilem. inter-
dum enim*

*Sonabant, ut dijs intelligere [liceret] interdū rursus
Tauri valde mugientis, robore insoercibilis vocem,
ferocis.*

*Interdum rursus leonis, impudentē animū habentis:
Interdum rursus catulis similē. [vocē] mira auditu:
Interdum vero stridebat, resonabantq; montes alti.*

Καὶ νύ κεν ἔπλετο ἔργον ἀμήχανον ἡμαῖ κείνῃ
 Καὶ κεν ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀναξεν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξ' ὑ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 Σοκλήρον δ' ἐβρόντησε καὶ ὄβριμον, ἀμφὶ δ' ἰγαῖα
 Σμερδαλέον κονάβησε, καὶ ἔρανος εὐρύς ὑπερθεν,
 Πόντῳ τ' ὠκεανῷ τε ῥοαί, καὶ τάρταρα γαίης:
 Ποσσὶ δ' ὑπὸ ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' ὄλυμ-
 πῳ,

Ορνυμένειο ἀνακτῷ : ἐπεσενάχιζε δ' ἰγαῖα.
 Καδμα δ' ὑπὸ ἀμφοτέρων κατέχεν ἰοχδέα πόν-
 τιν,

Βροντῆς τε σεροπῆς τε πυρός δ' ἀπὸ τοῖς πελώρεσσιν
 Πρηξήρων, ἀνέμων τε, κεραυνῶν τε φλεγέθοντ' ὅλη.
 Εἰσε δ' ἰχθύων πᾶσαι, καὶ ἔρανος, ἡδὲ θάλασσα.
 Οὐε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτῆς, πέριτ' ἀμφὶ κύματα
 μακρὰ,

Εἰπὴν ὑπὸ ἀθανάτων, ἑνόσις δ' ἄσβεστος ὁρώρη.
 Τρέσσει δ' Ἀθῆναις ἐνέροισι κατὰ φθιμένοισιν ἀνάσσειν.
 Τιτῶνες δ' ὑποταρτάριοι, Κρόνῳ ἀμφὶς ἑόντες,
 Ἀσβέστη κελεύδοιο, καὶ αἰνῆς δηϊότητι.
 Ζεὺς δ' ἐπεὶ ἔν κόρθ' αὖεν ἑὸν μέν' ὅλη, εἴλετο δ' ὅπλῃ,
 Βροντῇ τε σεροπῇ τε καὶ αἰθαλόεντι κεραυνόν.
 Πλήξεν ἀπ' ἐλπίμπροσπάλμεν : ἀμφὶ δ' ἰπᾶσαι
 Εἰσεε θεσπεσίας κεφαλὰς δεινοῖο πελώρου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ μιν δάμασε πληγῇσιν ἱμάσας,
 Ηἴκετο γυναιθεὶς, σφραγίζε δ' ἰγαῖα πελώρη.
 Φλῖξ δ' ἰκεραυνῶ θέντ' ἀπὸσσετο ῥῖο ἀνακτῷ,

Οὐρεῖ

Et sane erat opus perplexum die illo.

Atq; certe ipse mortalib. & immortalib. imperasset,

Nisi statim intellexisset pater hominumq; deorumq;

Grauitèr aut insonuit, atq; fortiter, undiq; vero terra

Horrende edidit fragorem, & cælum latum superne,

Pontusq; & Oceani fluxus & infima loca terræ:

Pedib. vero sub immortalib. magnus cōtremit Olym

Excitato rege: ingemiscebat autem tellus. (pus,

Ardor autem ab utrisq; occupabat nigrum pontum,

Tonitruq; & fulguris igne ab isto immani,

Presterum, ventorumq; & fulminis ardentis.

Feruebat autem terra omnis, & cælum, atq; mare.

Furebat circum littora, admodumq; circa fluctus

magnos. (oriebatur.

Impetu à deorum, commotio vero difficilis sedatu co-

Expauit autem Pluto inferis mortuis imperans,

Titanesq; sub Tartarum detruss, à Saturno seorsim

existentes.

Ob inextinguibilem fremitum, & grauem conflictū.

Iupiter vero postquam accumulauit suum robur

sumpsit verò arma,

Tonitruq; fulgurq; & coruscans fulmen,

Percussit ab Olympo insiliens: circum vero omnia

Combussit ingentia capita seui portenti.

Caterum ubi ipsum vicit ictibus percutiens,

Cecidit mutilatus, ingemiscebat aut terræ vasta. (gis,

Flāma aut fulmine icti, cū impetu ferebatur illius re

Mon.

Οὔρεσσι ἐν βήσῃσιν αἰδνῆς παμπαλοέσσης,
 Πληγῷτ'· πολλή γ' πελώρη καίετο γαῖα,
 Ατμῇ θεσπεσίῃ, καὶ ἐτήκετο καοσίτερος ὥς
 Τέχνη ὑπὸ αἰζηῶν, ὑπὸ τ' εὐτρεῆτος χροάνοιο
 Θαλφθεῖς, ἤδη σίθηρος ὅπερ κρατερώτατος ἔστιν,
 Οὔρεσσι ἐν βήσῃσι, διαμαζόμενος περὶ κηλέω,
 Τῆκε γ' ἐν χθονὶ δλίῃ, ὑφ' Ἡφαιστ' παλάμῃσιν.
 Ως ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρός αἰθομένοιο.
 Ρίψε δέ μιν θυμῷ ἐκάχων ἐς Τάρταρον ἑυριύν.
 Εκ γ' Τυφώεσσι ἔς ἀνέμων μένεσσι ὕχρον
 αἰέντων,

Νόσφι Νότῃ, Βορέω τε, καὶ ἀργέσειω Ζεφύροιο.
 Οἷγε μὲν ἐκ θεόφιν γλυκῇ, θνητοῖς μέγ' ὄνειρος.
 Αἰ δ' ἄλλαι μαψαύραι ὀπιπνεύσι θαλάσσαν,
 Αἰ δὴ τι πίπῃσσι ἐς ἡεροφδέα πόντον,
 Πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ θύχσιν αἰέλλῃ.
 Ἄλλοτε δ' ἄλλαι αἰεῖσι, Διγασκιδνασί τε νῆας,
 Ναύτας τε φθείρῃσι. κακῇ δ' ἐγίνετο ἀλκή
 Ἀνδράσιν, οἱ κένοισι σκυαντῶσι καὶ πόντον.
 Αἰ δ' αὖτε καὶ γαῖαν ἀπείριτον ἀνθεμέεσαν,
 Εργ' ἐρατὰ φθείρῃσι χαμαὶ γυνέων ἀνθρώπων,
 Πιμπλάσῃ κύνιος τε καὶ ἀργαλὴς κολοσυρτοῦ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥα πόνον μάκαρες θεοὶ ἐξετίλεισαν,
 Τιτῶεσσι γ' πμῶν κρῖναντο βίῃφι·
 Δή ῥα τότε ὠτρυων βασιλεύμεν ἤδη ἀνάσφιν,
 Γαίης φραδμοσιύῃσιν, ὀλύμπιον ἑυρύσπα Ζεῦ
 Ἀθανάτων. ὃ γ' τεῖσιν ἐὺ διεδάσαστο πμῶν.

Montis in concauitates opacas, asperas,
 Percussi. multa autem vasta ardebat terra,
 Prae vapore ingenti, & liquecebat stannum veluti
 Arte ab iuuenum, & sabrefaeto catino fusorio
 Calefactum, atq; ferrum quod solidissimum est,
 Montis in concauitatibus, victum igne combustiuo,
 Liquefcit in terra diuina, à Vulcani manibus.
 Sic fane liquecebat terra iubare ignis ardentis.
 Abiecit autem ipsum animo indignatus, in tartarum latum.

Ex Typhoëo aut est ventorum vis humidè flantiū:
 Excepto Noto Boreaq; & celeri Zephyro.
 Qui sane ex dijs nati hominibus magna utilitas sunt
 Ast alia leues-aure inspirant mare,
 Quæ utiq; incidentes in nigrum pontum,
 Clades magna hominibus, malo furunt turbine.
 Nunc hæc, nunc illæ flant, dissipantq; naues,
 Nautasq; perdunt. mali autem non est remedium
 Viris, qui illis conflctantur ponto.

Eadem rursum per terrā immensam floribus-ornatā,
 Opera incūda corrūpunt humo. prognatorū hominū.
 Replentes puluereq; & molesto strepitu.

Sed postquam sane laborem dij beati perfecerunt,
 Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt vi:
 Iam tum impellebant regnare atq; imperare,
 Ex terræ consilio, Olympium late. cernentem Iouem
 Immortalib. hic vero inter illos ritè distribuit munia:
 Iupi-

Ζεὺς ὃ θεῶν βασιλεὺς πρῶτῳ ἄλοχον ἔτε
Μῆτιν,

Πλείστα θεῶν εἰδυῖαν, καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεὸν γλαυκῶπιν Ἀθηνᾶν
 Τέξασθαι, τότε ἔπειτα δρόλῳ φρένας ἐξαπατήσας,
 Αἰμυλίοισι λόγοισιν, ἐλὼς καὶ τ' ἱερονηδυνῷ,
 Γαίης φραδμοσυνῇσι, καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι.
 Τῷ γάρ οἱ ἐφρασαίνω, ἵνα μὴ βασιλῆϊδα τιμῶ
 Ἀλλ' ἔχη, Διὸς ἄντι, θεῶν ἀειχμεταίων.
 Ἐκ γὰρ τ' εἴμαρτο παῖδ' Ἰφρονα τέκνα γυνεῶσθαι.
 Πρῶτῳ μὲν κέρει γλαυκῶπιδα Τροχίαν
 Ἰσὺν ἔχουσαν πατρὶ μὲν ἔσθαι, καὶ Ἰφίφρονα βελών.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρα παῖδ' ἑὴν βασιλῆα καὶ ἀν-
 δρῶν,

Ἡμελλεν τέξασθαι, ὑπὲρ βίον ἦτορ ἔχοντα.
 Ἀλλ' ἄρα μιν Ζεὺς παρόθεν ἐλὼς ἐγκατέστητο νηδυνῷ,
 Ὡς δὴ οἱ φράσσεται θεὰ ἀγαθὸν τε κακὸν τε.

Δεύτερον ἠγάγετο λιπαρὴν Θέμιν, ἣ τέκεν
 Ωρεας.

Εὐνομίην τε, Δίκην τε, καὶ εἰρηνίην τε θαλυῖαν,
 Αἵ τ' ἔργ' ὠραίησι καλὰ θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Μοῖρ' ἔσθαι, ἥς πλείη τιμῶν πόρεμ' ἔχεται Ζεὺς,
 Κλωθὰ τε Λάχεσιν τε καὶ Ἄτροπιν, αἵ τε διδῶσι
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχθρ' ἀγαθὸν τε κακὸν τε.

Τρεῖς δὲ οἱ Εὐρυνόμῃ Χάριτας τέκε καλλιπα-
 ρήους,
 Ωκεανῷ κέρη, πολυήρατον εἶδ' ἔχουσα,

Αὔραιον.

*Iupiter autem deorum rex primam uxorem suam
fecit. Prudentiam,*

Plurimum ex dijs edoctam & mortalibus hominib.

Sed cum iam esset deam casis oculis Mnervam

Paritura, ibi tum dolis animo decepto,

Blandis sermonibus, in suam condidit aluum.

Telluris consiliis, & Cæli stellati.

Illi duo enim ei dixerunt, ne regium honorem

Alius haberet Iouis locò, deorum sempiternorum?

Ex hac enim in fatis erat, prudentes liberos nasci.

*Primam quidem, virginem casis oculis. præditam
ad Tritonem genitam,*

Par habentem patri robur, & prudens consilium.

Ceterū deinde sane filiū deorum regem & virorum

Erat paritura, magnum animum habentem:

Sed ipsum sane Iupiter ante suo condidit ventre,

Sic ei consulebat dea bonumq; malumq;.

Postea duxit splendida Themis, quæ peperit Horas,

Eunomiamq;. Dicenq;, & Irenen florentem,

*Quæ opera mature faciunt bona apud mortales ho-
mines:*

Parcasq; quibus maximū honorē dedit prudens Iupi-

Clothoq;, Lachesinq;, & Atropon, quæ dant

Mortalibus hominibus habere, bonumq; malumq;.

*Tres vero ei Eurynome Gratiæ peperit pulchras
genas habentes,*

Oceani filia, à multis optatam formam habens,

Aglaiam

Αγλαΐην, καὶ Εὐφροσύνην, Θαλίην τ' ἔρατ' ἔννυν
 τῶν καὶ δ' ἀπὸ βλεφάρων ἔρ' εἶδετο δερκόμενάων
 λυσιμελῆς, καλὸν δ' ἔ' ἔσ' ὑπ' ἑφρύσι δερκιδάων).

Αὐτὰρ ὁ Δήμητ' ὅσον πολυφόρβης ἐς λέχ' ἦλθεν,
 ἦ τέκε Περσεφόνει λυκώλενον, ἠὲ Αἰδωνεύς
 Ἠρπασεν ἥς ὥρ' ἀμητρός, ἔδωκε δ' ἡμητιέτα Ζεύς.

Μνημοσύνης δ' ἐξ ἀδ' ἑρξάσατο καλλιχό-
 μοιο,

Ες ἥς αἱ Μῆσαι χρυσάμπυκες ἐξεγρόντο
 ἔννεα, τῆσιν ἄδον θαλίαι, καὶ τέρψις αἰοιδῆς.

Λητώ δ' Ἀπόλλωνα, καὶ Ἀρτεμιν ἰοχέαιραν,
 ἱμερόεντα γόνον πέρι πάντων ἑρσινιώνων,
 γείνατ' ἄρ, αἰγιόχοιο Διὸς Φιλότῃ μιγυῖσαι.

Λοιοδοτάτῃ δ' Ἠρίω θαλερῷ ποιήσατ' ἄκχι-
 πιν.

Ἡ δ' Ἥβην, Ἀρηά, καὶ Εἰλείθυιαν ἔπικτε,
 Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ θεῶν βασιλῇ καὶ ἀνδρῶν.
 Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκώπιδ' ἄ Τροχέειαν,
 Δεινὴν, ἀγροκύδοιμον, ἀγέερατον, ἀτρυτώνην,
 Πότνια, ἥ κελαδοί τε ἄδον, πόλεμοί τε, μάχαι
 τε.

Ἡρ' δ' Ἥφαιστον κλυτὸν ἐν Φιλότῃ μιγυῖσαι,
 ἔκ πάντων τέχνησι κεκασμένον ἑρσινιώνων,
 γείνατο, καὶ ζαμένησε, καὶ ἦε μοι ᾧ ὥρ' ἀκροίτη.

Ἐκ δ' Ἀμφιτέλειης καὶ ἑρμύπου ἔννοσι γαίης,
 Τρώων ἑυρυδίης γένετο μέγας, ὅς τε θαλάσσης
 Πυθμὲν' ἔχων, ὥρ' ἀμητρί Φίλῃ καὶ πατρί ἄνακτι.

*Aglaiam, & Euphrosynem, Thaliāq; amabilem.
Quarum & à palpebris amor destillat contuentium
Soluēs. mēbra, iucundū verò sub supercilijs aspiciūt.*

*Porro hic Cereris multos pascentis ad lectū venit,
Qua peperit Proserpinā pulchris. vlnis, quam Pluto
Rapuit sua à matre, dedit autem consiliarius Iupiter.*

*Mnemosynem vero deinceps amavit pulchricomā,
Ex qua Musæ aurea. mitra. renincta nata sunt
Nonem: quibus placet conuiuia, & oblectatio cātus.*

*Latona autem Apollinem & Dianam sagittis-
gaudentem,*

*Amabilem prolem supra omnes cœlites,
Genuit sane, Aegiochi Iouis amorī mixta.*

*Postremam vero Iunonem floridam fecit uxorem.
Hæc autem Heben, Mariem, & Lucinam peperit.
Mixta amore deorum regi & hominum.*

*Ipse vero ex capite cassis. oculis præditā Tritogeniam
Acrem, in-agris tumultuantem, ducem exercitus
indomitam,*

*Venerandam, cui clamoresq; placuerunt, bellaq; , pu-
gnæq;.*

*Iuno autem Vulcanum inclytum amorī indulgens,
Præ omnibus artibus ornatum cœlitibus,
Genuit, & vires intēdit, & contēdit cum suo marito.*

*Ex Amphitrite autem & graui crepo Neptuno,
Triton late-potens natus est magnus, qui maris
Fundū tenens, apud matrem charam, & patrē regē*

Ναΐφ χρύσσα δῶ, θεινὸς θεός : αὐτὰρ Ἀρηί
 Ρινότορῳ Κυθήρῃ φόβον καὶ Δεῖμον ἔτικτιν
 Δψῆς, οἷ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέσσι Φάλαγγας,

Εν πολέμῳ κρυόνει, σὺν Ἀρηί πολιπόρῳ.
 Ἀρμονίῳ δ' ἔκ τε Κασμῷ ὑπέρθυμῳ θῆτ' ἀκροῖτιν.
 Ζηνὶ δ' ἄρ' Ἀτλαντὶς Μαίη τέκε κύνδιμον Ἑρμῖν
 Κήρυκ' ἀθανάτων, ἱερὸν λέχῳ εἰσαναβᾶσα.
 Κασμείῃ δ' ἄρα οἱ Σεμέλῃ τέκε Φαίδιμον υἱόν,
 Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ, Διώνυσον πολυμηθεά,
 Ἀθάναντον Θνητή. νῦν δ' ἀμφοτέροι θεοὶ εἰσιν.
 Ἀλκμειῇ δ' ἄρ' ἔτικτε βίβω Ἡρακληΐῳ,
 Μιχθεῖσ' ἐν Φιλότῃ Διὸς νεφεληγερέταο.
 Ἀγλαΐῳ δ' Ἡφαιστῷ ἀγακλυτὸς ἀμφιγυῖς,
 Οπλοῖσ' αὖτις Χαρίτων θαλερῶ ποιήσας ἀκρο-
 τιν.

Χρυσυκήμες δ' ἄρα Διόνυσῳ ξανθὴν Ἀρμαδνίαν
 Κέρῳ Μίνῳ θαλερῶ ποιήσας ἀκροῖτιν.
 Τινὲ δ' οἱ ἀθανάτων καὶ ἀγῆρω θῆκε Κρονίων,
 Ἡβῇ δ' Ἀλκμειῆς καλλισφύρεσ' ἄλκιμῳ υἱός.
 Ἰς Ἡρακλῆῳ, τελέσας σπονδέντας αἰετλάς,
 Παῖσ' ἄ Διὸς μεγάλαιο, καὶ Ἡρῆς χρυσοπυγίλου,
 Αἰδοίῳ θῆτ' ἀκροῖτιν, ἐν ὑλύμπῳ νιφόντι.
 Ολβῇ δ' ὅς μιν ἔργον ἐν ἀθανάτοισιν αἰκνύσας,
 Ναίει ἀπήμαντ' ἔκ τε ἀγῆρα ἥματα πάντα.
 Ἡελίῳ δ' ἀκάμαντι τέκε κλυτὴν Ωκεανίην
 Περσηΐς, Κίρκην τε ἔκ Αἰήτιν βασιλῆα.

*Incolit auream domum, vehemens deus: sed Marti
Clypeos. diffecanti, Venus Timorem & Meiū peperit,
Graues, quiq; virorum densas turbant phalanges,
In bello horrido, una cum Marte urbes - deuastante.
Et Harmoniam quam Cadmus magnanimus duxit
uxorem.* (Mercurium,

*Ioui vero Atlantis filia Maia peperit gloriosum
Praconem deorum, sacrum lectum conscendens.
Cadmi filia vero ei Semele peperit clarum filium,
Mixta in amore, Dionysum hilarem.
Immortalem mortalis, nunc vero ambo dū sunt.*

*Alcmene vero peperit vim Herculeam,
Mixta amore Ioui nubicogo.*

*Aglaia vero Vulcanus valde inclitus claudicās,
Minimam natu ē Gratijs floridam duxit uxorem,
Sed aureo-crine conspicuus Bacchus flauā Ariadnē,
Filiam Minois, floridam fecit coniugem.*

*Hanc vero ei immortalem experientēq; senj fecit Sa-
turnius.* (fortis filius,

*Hebem autem Alcmena pulcros - talos - habentis
Vis Herculis, peractis luētiosis certaminibus,
Filiā Iouis magni, & Iunonis - aureis - calceamentis
Pudicam duxit uxorem, in Olympo nivoso. (utentis
Felix qui magno facinore inter deos confecto,
Habitat illasus, & carens senio perpetuo.*

*Soli autem rapido peperit inclita Oceanis
Perseus, Circemq; & Aeternum regem.*

Αἰήτης δ' υἱὸς Φαισμβρότης Ἡλίοιο,
 Κέρην Ωκεανοῖο τελέεντ' ὅπως μοῖο
 Γῆμι, θεῶν βελησ', Εἰδυῖαν καλλιπάρηον.
 Ἡ δέ τι αἰ Μήδαν εὐσφυρον ἐφ' Φιλότῃ
 Γένεσθ' ὑποδμηθεῖσαι διὰ χρυσῷ Ἀφροδίτῃ.

Τρεῖς μὲν νῦν χαίρετ' ὀλύμπια δώματ' ἔχον-
 τες,

Νῆσοί τ', ἡπείροι τε, καὶ αἰλμυρὸς ἐνδοθι πάντ' ὅ-
 νη· ἢ θεάων φύλον αἰεῖσθε ἠδυνέπαι
 Μοῦσαι, Ολυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 Οὔσαι δὴ θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι
 Ἀθάνα', γένεσθ' ὅπως ἔπιείκελα τέκνα.

Δημήτηρ μὲν πλεῖστον ἐγένεσθ', οἷα θεάων·
 Ἰασίῳ ἥρωϊ μιγῆσ' ἐρατῇ Φιλότῃ,
 Νῆῳ ἐνὶ τρηπίδι, Κρήτης ἐπὶ πόνι δήμῳ,
 Εὐδλόν, ὃς εἰς' ἔπει γαῖαν, καὶ εὐρέαν ὠκυθαλάσ-
 σης,

Πᾶσι· τῷ ἢ τυχόντι, καὶ ἔκ' ἐς χεῖρας ἵκη',
 Τὸν δ' ἀφνὸν ἔθηκε, πολυὺν τε οἱ ὥπασεν ὄλβον.
 Κάδμω δ' Ἀρμονίῃ θυγάτηρ χρυσοῦς Ἀφροδίτης·
 Ἰνῷ καὶ Σεμέλῃ, ὧς Ἀγαυῷ καλλιπάρηον,
 Αὐτονόῳ δ', ἐν γῆμιεν Ἀργεῖ· ὅπως βαθυχαίτης.
 Γένεσθ', καὶ Παλῦδωρον εὐσφάνῳ ἐνὶ Θῆβι.

Κέρη δ' Ωκεανοῖο Χρυσάορι καρτεροθύμῳ
 Μιχθεῖσ' ἐφ' Φιλότῃ πολυχρυσῶς Ἀφροδίτης·
 Καλλιρόῃ, τίκε πάσῃα βροτῶν κάλλισον αἰπὴν-
 των,

*Aeetes autem filius lucem hominibus-dantis Solis,
 Filiam Oceani perfecti fluvij
 Duxit deorum ex voluntate, Idyiam pulchris genis
 pradam.*

*Hac autem ei Medeam pulchros-talos-habentem a-
 mori indulgens*

Peperit succumbens per auream Venerem.

*Vos quidem nunc valere caelestes domos tenentes.
 Insulaq, & continentes terra, & salsus intus pontus.
 Nunc autem dearum cœtum cantate suaviloqua,
 Musa Olympiades, filia Iouis Aegiochi,
 Quacunq, mortales apud viros cubantes,
 Dea, peperunt dijs similem prolem.*

*Ceres quidem Plutum genuit, praestantissima dea-
 Iasio heroi mixta iucundo amore, (ruma
 Nouali inter, prostisso, Creta in diuite populo,
 Bonum: qui vadit super terram, & lata dorsa maris
 Omnem. Ei vero qui adipiscitur, & cuius ad manus
 venerit.*

Illū locupletē fecit, multamq, ei praeuit felicitatem.

*Cadmo praeterea Harmonia filia aurea Veneris,
 Ino & Semelē, & Agaven pulchras-genas-habentē,
 Autonoeq, q, duxit Aristeus densa, casarie-praditus,
 Genuit, & Polydorū mœniis-pulcre-cinctis in Thebis.*

*Filia vero Oceani Chrysaori magnanimo
 Mixta amore abundantis-auro Veneris,
 Callirhoë, peperit filiū mortaliū pulcerrimū omniū,*

Γηρυονῆα, τ' κτεῖνε βίη Ηρακλεΐη,
Βοῶν ἔνεκ' εἰλιπιδῶν ἀμφιρρύτῳ Εὐρυθείη.

Τιθωνῷ δ' Ἡώς τέκε Μέμνονα χαλκαορυγίῳ,
Αἰθιόπων βασιλῆα, καὶ Ἡμαθίωνα ἀνακτα.
Αὐτὰρ τοι Κεφάλῳ φυτήσατο Φαίδιμον υἱόν,
Ιφθιμον φαέθοντα, θεοῖς Ὀπιδάκελον ἄνδρα.
Τόν ῥα νέον, πρέν ἀνθ' ἔχοντ' ἐρικυδέ' ἥβης,
Παῖδ' ἀπαλαΐ φροκόντα Φιλομμηδῆς Ἀφροδί-
τη,

Ὡρτ' ἀναδ' ἄξαμένη, καί μιν ζαθέοις ἐνὶ νηοῖς,
Νηοπέλον νόχον ποιήσασα, δαίμονα δῖον.

Κέρλεω δ' Αἰήτωο διοτρεφέ' βασιλῆ',
Αἰσυνίδης, βελήσι θεῶν αἰδ' ἄχρετάων,
Ἦγε παρ' Αἰήτα, πλέσας σπνόνοντας αἰθέλας,
Τῆς πολλὰς ἐπέπλεε μέγας βασιλεὺς, ὑπερή-
νωρ,

Τερεσῆς Πελέης, καὶ ἀτάσθαλ', ὀδερμοεργός.
Τῆς πλέσας ἐς Ἰωλχὸν ἀφίκετ', πολλὰ μογή-
σας,

Ὡκοῖς Ὀπιδῆος ἄγων ἐλικάπισσα κέρλεω,
Αἰσυνίδης, καί μιν θαλερὴν ποιήσασα ἄνοι-
την,

Καί ῥ' ἦγε δ' Ἰμμηθεῖσ' ὑπ' Ἰήσῳ ποιμένι λαῶν,
Μήδειον τέκε παῖδ' αἰ, τ' ἔρεσιν ἔτρεφε Χείρων
Φιλυρίδης. μεγάλῃ δ' Διὸς νό' ἐξεπλεῖτο.

Αὐτὰρ Νηρηίδες κῆραι αἰλίοιο γέροντ',
Ἢρι μὲν Φῶκον Ψαμάθῃ τέκε δῖα θεῶν,

Geryonem, quem interfecit vis Herculana.

Bones propter flexipedes circumflua in Eurythea.

*Tithono vero Aurora peperit Memnona arca-ga-
lea munitum,*

Aethiopum regem: & Emathionem regem.

Caterum Cephalo genuit inclytum filium,

Fortem Phaëthonem, dīs similem virum.

*Quem sane iuuenem, tenerum florem habentem glo-
riosa pubertatis,*

Puerum iuuenilia sapientē amans genitalia Venus,

Incitavit instituens, & ipsum diuinis in templis

Aedituum nocturnum fecit, daemonem diuinum.

Filiam vero Aetia à Ioue nutriti regis

Aesonides, voluntate decorum sempiternorum,

Abduxit ab Aetia, pactis plenis, suspirijs certaminib.

Qua multa imperabat magnus rex, superbus, (tor.

Violentus Pelias, & iniquus, fortium-facinarum-patra.

Quibus peractis ad Iolcum rediit, multa perpeffus,

Veloci in naue vehens pulcris oculis pradiā puellā,

Aesonides, & ipsam floridam fecit uxorem.

Et sane hac domita ab Iasone pastore populorum,

*Medeum peperit filium, quem in montibus educa-
bat Chiron*

Phillyrides: magni vero Iouis volūtas perficiebatur.

Caterum Nereides filiae marini senis,

*Et sane quidem Phocum Psamathe peperit præstan-
tissima dearum,*

Αἶακ' ἐν Φιλότῃ, διὰ χερσὶν Ἀφροδίτῃ.

Πηλῇ δ' ὀδυρομένη θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα,
Γένετ' Ἀχιλλῆα ῥηξάνορα, θυμολέοντα.

Αἰνείαν δ' ἄρ' ἐπικτενέυσεν ἑσέφρατον· Κυθήρα,
Αγχιόη ἱρώϊμιγ' ἑσέφρατον Φιλότῃ,
Ιδίας ἐν κορυφῇσι πολυπύχῃ ὕληος.

Κίρκη δ' Ἠελίῃ θυγάτηρ Ὑπεριονίδαο,
Γένετ' Ὀδυσσῆα παλασίφροντα ἐν Φιλότῃ,
Ἀχαιοῖον, ἠδὲ Λατῶνα, Ἀμύμονά τε, Κρατερόν
τε.

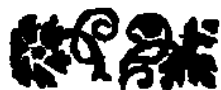
Οἳ δὲ τὰ μάλιστα τῆλε μυχῶν νήσων ἱεράων,
Πᾶσιν Τυρσένωϊσιν ἀρακλυτοῖσιν ἄνταστον.

Ναυσίθοον δ' Ὀδυσσῇ Καλυψώ δῖα θεάων
Γένετο, Ναυσίνοόν τε, μιγῆσ' ἑσέφρατον Φιλότῃ.

Αὐτὰρ μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσις ἐννεθεῖ-
σαι,

Ἀθήνα δ' γένετο θεοῖς Ὀπείκελα τέκνα.

Νῦν δ' ἑταίρων Φόβον αἰεῖσθε, ἠδὲ πᾶσι
Μῆσσι Ὀλυμπιάδες, κῆρα Διὸς αἰγιόχοιο.

Æaci in amore; per auream Venerem.

A Peleo autem subacta dea Thetis candidos pedes habens,

Genuit Achillem prorumpentem per viros leonis animum habentem.

Æneā porro peperit pulchre coronata Cytherea, Anchisa heroi mixta iucundo amore,

Ida in verticibus, habētis multos anfractus, syluosa.

Circe verò Solis filia, filij Hyperionis, Peperit Vlyssis ærumnosū in amore,

Agrium, atq; Latinum, Amymonemq; Craterumq;: Qui sane valde procul in recessu insularum sacrarū, Omnibus Tyrrhenis valde inclytis imperabant.

Nausithoum vero Vlyssi Calypso excellentissima dearum

Genuit, Nausinoumq; mixta grato amore.

Hæ quidem mortales apud viros cubantes Dea, pepererunt diis pares filios.

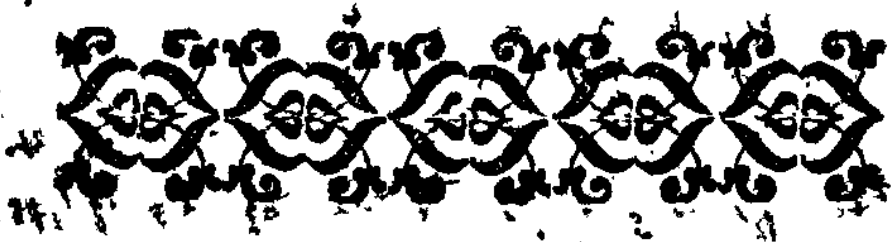
Nunc vero fæminarū agmen cantate suauiloqua. Musæ Olympiades, filie Iouis à capra nutriti.

Λείπει ἐνθάδε τὰ εἰς γυναικάς ἀδόμενα, ἃ ΜΕΓΑ-
 ΛΑΣ ΗΟΙΑΣ ἐκάλει οἱ Ἕλληες, καθάπερ πολλὰ καὶ
 μαρτυρεῖ ὁ Πανσανίας. Λείπει ἤ καὶ τὰ ἐπὶ τὸν μάντιν
 Μελάμποδα: καὶ ὡς Θησεὺς εἰς ἄστρον ὁμοῦ Πειρίδω κα-
 ταβαίη: Παραίνεσις πὶ Χείρων ὅτι διδασκαλία Ἀχιλ-
 λείως: Επικήδῃ ὡδὴ εἰς Βάτραχον: καὶ εἰς Ἰδαίους Δα-
 κτύλους ἐπὶ: καὶ Ἀστρονομικά τινα. Τὰ δὲ πάντα τῇ
 Διόδωρ ἢ χρόνῳ ἡμῶν ὡς ἀδοθῆναι
 ἐσυμβέβηκεν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

τῶν δὲ Ἡσιόδου ζωζομένων.

*Defunt hic ea, quae de Mulieribus cecinit Poëta,
 quae MAGNAS EO EAS Graeci vocarunt, ut pas-
 sim testatur Pausanias. Defunt verò & Carmina
 in Melampodem vatem: de descensu Thesei cum Piro-
 thoo ad inferos: Paranesis Chironis in institutione
 Achillis: Epicedium in Batrachum: De Dactylis
 Ideis: & quaedam Astronomica. Quae omnia
 successu temporis ad nos pervenire,
 non contigit.*

F I N I S

Poëmatum Hesiodi quae extant.

INDEX.

A.		Ætatum diuersitas quid	
A Caste	271	significet.	82.85
Accipitris & Lu-		Æther.	253
sciniæ apolo-		Æthiopes.	131
gus.	16	Affectus ferè in expu-	
Achelous.	271	gnabiles.	82
Achilles.	327	Affectus similes Equis :	
Achlys.	223	Ratio Aurigæ.	74
Actæa.	263	Agauc.	263 323
Admetæ.	271	Aglaia.	319
Æacus.	327	Vulcani vxor.	321
Aceta.	321	Agriculturæ præcepta.	
Æello.	263	32.34. 36. & seq.	
Æmulatio duplex.	2	Agrius filius Ulyssis ex	
Æneas.	327	Circe.	327
Æneum seculum	12	Alcmena.	287. 321.
Æqui & boni ratio no-		Vna nocte Iouem &	
bis innata.	75	Amphitryonem pas-	
Æquinoctia.	124	sa.	203
Ærumna.	261	Alpheus.	271
Æsopus.	271	Amicitia.	28. 105. 106.
Æstatis descriptio.	48.	261.	
	233	Amicus fratris non faci-	
in Æstate quali victu v-		endus æqualis.	58
tendum.	48	Amusia.	154
Ætatum descriptio.	10	Amor.	

I N D E X.

Amor Deorum pulcher-		xit.	321
rimus.	253	Arima.	267
Veneris comes.	259	Arion equus.	211
Amphiro.	273	Aristæus.	323
Amphitrite.	263	Arne.	233.241
Amphitryo.	201.203.	Artifex artificii inuider.	
Amymon filius Vlyssis			4
ex Circe.	327	Asbolus.	215
Anaurus.	241	Asera.	52.145
Anchises.	327	Asia Nympha:	273
Ancilla liberos habens,		Asphodelus.	4
est molesta.	50	Eius vltus.	77
Anthe.	241	Asteria.	277
Anthea.	233	Astra.	273
Apcfas.	271	Astræus.	273
Apollo.	243.271.319	Atlas.	285
Arationis tempus &		filius Iapeti.	ibid.
modus.	38.40	Cœlum fulcit.	285.
ex Arboribus nati.	84		305
Arctus.	215	Atropos.	223.261.
Arcturus.	46.133		317
Ardescus.	271	Audacia ad diuitias iu-	
Argæus mons.	283	uat.	26
Argentea ætas.	12	Aulis.	52.54.147
Arges.	253	Aureum seculum.	10
Argestes.	273	Aurora.	243.273.
Ariadnen Bacchus du-			325
		Eius	

I N D E X.

Eius commendatio.	habuit centum ma-
46.48.135	nus, & quinquaginta
Autonoë.	capita. 255.299
323	
Autonome.	265 Brontes 253
Autumni descriptio.	Buris. 117
34.38.50	
B.	C.
Bacchus.	Admus. 321
321	Cædes. 261
Cur πολυγυνή. 143	Cælibat' incōmoda. 293
Ariadnen duxit. 321	Cæneus. 215
Beatorum Insulæ. 14.85	Caicus. 271
Bellerophontes. 269	Calliope. 249
Belli incommoda. 93	Regum comes. ibi.
Bellum Thebanum. 14.	Musarum excellen-
85	tissima. ibid.
Bellum Titanum cum	Callirhoë. 265. 271.323
Dijs. 297	Calypso. 273. 327
Bellum Troianum. 14	Canis alendus. 50
Biblinum vinum. 48.	Canes triplices. 140
136	Capræ estate pingues. 48
Bœotij. 203	Carne vesci cœptū. 85
Boni non insectandi. 58	Castratio hœdorum &
Bonorum malorumq;	ouium. 66
summa in Dijs. 54	Boum. ibid.
Boreas. 273.315	Caprarum. ibid.
Eius vis. 42	Mulorum. bid.
Briareus. 295.303.311	Centauroꝝ pugna. 215
	Ce-

I N D E X.

Cephalus.	325	Eius genitalia à Sa-	
Cerberus.	269. 307	turno exsecta.	257
Cerceis.	271	Coelum à Terra quan-	
Ceres.	279	tum distat, tantum	
Cur <i>ἀθλωμένη</i> dicatur.		Terra à Tartaro.	303
	117	Cœus.	253. 275
Plutum genuit.	323	Coniugis bonæ cōmo-	
Ceto.	263. 271	ditas.	293
Ceyx.	231	improbæ incommo-	
Chalcis.	54. 147	ditas.	ibid.
Chaos.	253	Coniugium quando in-	
Charites.	247. 317	eundum.	56
Chimæra.	269	Contentio.	261
Chiron.	325	Contentio duplex.	2
Chrysaor.	265. 267. 323	Conuiuiorum modus.	
Cicadas rore pasci.	233		28. 60
Cicuratio boum.	66	ad Conuiuium qui vo-	
canum.	ibid.	candi.	28
mulorum.	ibid.	Cottus.	295. 303. 311
ouium.	ibid.	habuit centum ma-	
Circe.	321. 327	nus, & quinquaginta	
Clio.	249	capita.	255. 299
Clotho.	223. 261. 317	Craterus filius Vlyssis	
Clymene.	271. 285	ex Circe.	327
Clypei Herculis descri-		Credulitatis pñicies.	30
ptio.	213. 215. & seq.	Creon.	207
Clytie.	271	Creta.	281
Coeli filij.	255	Creus	

I N D E X.

Creus.	253	Deorum obleruatio	58
Crio.	273	Defiderium comes Ve-	
Crisia.	273	neris	259
Cuculus veris nuncius.		Eius sedes.	247
	40. 125	Deum nihil latet.	22
Cuma cur Æolica?	145	Deum quomodo time-	
Cupido comes Vene-		amus.	123
ris.	259	Diana.	243. 319
Cyclopes.	253	Dice.	317
vnde nominati?	255	Diei & Noctis vices.	
monophthalmi.	255		305
Ioui fulmen fecerūt.		Dierum obferuatio.	64.
	255		162. 194
Cygnus.	205. & feq.	Dies.	253
spoliauit hecatom-		Dies Nocte genitus.	
bas Pythias.	241		253
Cymatolege.	263	Dies Cholerici.	166
Cymo.	263	Dies Critici.	162
Cymodoce.	263	Dies interdum mater,	
Cymopolia.	311	interdum nouerca.	
Cymorhoë.	263		68
D.		Diffidentia perniciēs.	
Dæmones ex homi-			30
nibus facti.	10	Dij inuocandi.	121
Danaë.	219	Dijs facrificandum.	28
Delphines.	219	in Dijs bonorum malo-	
Dentale.	117	rumq; ſumma.	54
		Dimi-	

INDEX

Dimidium plus toto.4.	Eleuther.	247
76	Emathion.	325
Dione. 243. 271	Enyo.	265
Dionysus. 321	Epimetheus.	285
Dilceptatio 261	Pandoram accipit.8.	
Diuitiæ quæ optimæ.		285
26	Erato, Musa.	249
Diuitiarum iniustarum.	Erato, Nympha.	263
exitus. 26	Erebus.	253. 285
Diuitiarum parandarū	Eridanus.	271
ratio. 32	Erinnyes vnde natæ.	
Dolor. 261		257
Domus imperfecta nō	quando oberrent.66	
relinquenda. 60	Erythia.	267
Donatio bona. 28	Euagore.	263
Doris. 263. 271	Euarne.	265
Doto. 263	Eucrate.	263
Dryalus. 217	Eudora.	263. 273
Dryas. 215	Euentus stultorum ma-	
Dynamene. 263	gister.	78
E.	Evenus.	271
Echidna. 267	Eulimene.	263
Eione. 263	Eunice.	263
Electra. 265. 271	Eunomia	317
Electryon interfectus	Euphrosyne.	3. 9
ab Amphitryone. 207	Eupompe.	265
Eleusinia. 121	Europe.	271

Y

Eurya.

I N D E X.

Euryale.	265	Figulus figulo inuidet.	4
Eurybia.	263		
Eurybias.	273	Filij relinquendi cura.	30
Eurynome.	273.317		
Eurystheus.	209	Flumina religiosè trās-	60
Eurythea.	325	cunda.	
Eurytion.	267	Fluminibꝫ cur Deos af-	
Euterpe.	249	finxerint Poëtæ? 159	
Exadius.	215	in Flumina non meīē-	62
	F.	dum.	
in Fabulis non semper		Fluuiorum progenies.	271
exactè ratio quæren-			
da.	79	in Fontes mingere.	161
Falx Saturni adamantī-		Fratris amicitia, aliorū	
na.	257	præferenda.	58.153
Fama.	62. 161	cum Fratre etiam ludē-	
Famæ cura habenda-		te adhibendus testis.	30
	62		
Fames, cur Nigra? 107		Fraus.	261
ignauiz comes.	24	Frigus pedum tumorē	
Fatum.	261	facit.	126
Ferandum à Labore.		Frumentum triurand-	
	141	dum.	48
Ferreum seculum.		ventilandum.	66.166
	14		
Fidendum non facile.		Fuci.	100
	108	Fucis similes Ociosi.	24
		& 3. Mulieres.	29
		Furia.	

I N D E X.

Furia vnde nata. 257	Harpyia. 265
quando oberrent. 66	Hebe. 243. 319
G.	Hecate, & eius potentia. 277. 279
GAlatea. 263	Helice. 233. 241
GAlaxaure. 271	Helicon. 243
Galene. 263	Heniocha. 207
Germanorum corpora	Heptaporus. 271
olim robustiora. 87	Hercules. 321
Gigantes vnde nati. 257	aquilam Promethei occidit. 287
Glaucia. 263	Cygnum occidit. 235
Glaucanome. 263	Iouis Filius ex Alcmena. 205
Grææ. 265	cū Marte pugnat. 239
Græci tantū cænati. 133	eius scutū. 213. & seq.
Granicus. 271	Hermus. 271
Gratia. 247. 317	Heroës cur Semidei. 35
Gratitudo. 28. 104. 105	Heroica virtus. 89
Grues quorsum auolēt. 119	Heroum ætas. 14
Gorgones. 265	Hesiodus opilio. 245
Gyges. 255. 295. 303. 311.	à Musis doctus. 54. 248
habuit centum manus, & quinquaginta capita. 255. 299.	carminē victor, Tripodem reportat. 54
H.	vnus ex vetustissimis. 78
HAliacmon. 271	Homero posterior. 148
Halimede. 263	Y 3
Harmonia. 321. 323	He-

I N D E X.

Hesiodi nauigatio.	52.	Hydra Lernæa.	269
	54	Hyemis descriptio.	42
Pater.	52	Hyperion.	253.273
Hesiodi præcepta de A-		I.	
gricultura, non pos-		I Anira.	271
sunt accommodari		I Janthe.	271
ad omnes regiones.		Iapetus.	243.253.285
	134	Iasius.	323
Hesperides.	261	Iason.	325
Hippo.	271	Ida mons Phrygiæ.	327
Hipponoë.	263	Idyia.	271.323
Hippothoë.	263	Ignauia.	127.128
Hirundo vere prodit.		cuius vituperium.	40
	46	cuius comes Fames.	
Hirundines an auolent?			24
	134	Ignauī similes Fucis.	24
Holmium.	243	Ignis à Prometheo Io-	
Hominum genera tria.		ui subreptus.	6.289
	24	Ilithyia.	319
Hoplæus.	215	Immingere in fontes.	
Horæ, filia Themidis.			161
	317	Impudentes quales.	81
Hospitalitas.	58.102	Industria.	38.123.126
Hospites non lædendi.		Ingratitudo.	105
	26	Iniuriæ perniciēs.	20
Humanæ sortis varie-		Ino.	323
tas à Ioue.	2	Institio quādo faciēda	64
Hyades.	143	In-	

INDEX.

Instrumenta rustica	VI. Latona.	319
comparanda. 36	VII. Iuno.	319
Insulæ fortunatæ. 14. 86	à Ioue celebres & in-	
Iolaus Herculis auriga.	celebres.	2
207. & 1eq.	Iuramentum.	261
Iolcus. 233. 241. 325	Iurgia.	261
Iphicleus. 205	Iusticia virgo.	20
Irene. 317	Iouis filia. 20. 317	
Iris. 265. 307	Ioui affidet. 22	
Ister. 271	accusat improbos. 22	
Iteratio. 120	Iusticia solis hominib.	
Iuno. 243. 279	tradita. 22	
Iupiter. 243. 281	Iusticia premitur, sed	
Ἰέρι. 102	nō opprimitur. 18. 92	
Ἰούρι. 121	Iusticiæ neglectæ pœ-	
Iouis consilio diuersa	næ. 18. 20	
fors hominum. 2	obseruata, præmia.	
Iouis mens aliàs alia.	18. 20	
40	Iustum esse, hoc seculo	
Iouis oculus omnia vi-	periculosum. 22	
det. 22	L.	
Iouis vxor I. Prudentia.	Labor. 261	
317	Labor destinatus	
II. Themis 317	hominibus. 32	
III. Eurynome. 317	Laborem promouet	
IV. Ceres. 319	Aurora. 46. 48	
V. Mnemosyne. 319	Laboriosi Deo chari. 26	

I N D E X.

Lachesis.	223.261.317	Locri.	203
Ladon.	271	Lucifer.	273
Lædendus nemo.	91	Lucina.	319
Laomedia.	263	Lucra mala, damnis æ-	
Lapitharum pugna.	215	qualia.	28
Latinus, filius Vlyssis ex		Luna.	243.273
Circe.	327	Luscinia & Accipitris	
Latona.	243.277	apologus.	16
Leo Nemeæus.	269	Lycus.	281
Leonis irati descriptio.		Lyngæus.	229
	237	Lysianassa.	265
Leonum congregien-		M.	
tium descriptio.	235	Mæander.	271
Lernæa Hydra.	269	Maia.	322
<i>Λέγας</i> quid?	127	Malè quæsitam, malè	
<i>Λέωνας</i> qui Mensis.		perit.	101
	129	Malorum inter homi-	
Liagore.	263	nes causa.	8
Libationes.	58.103	Malorum conuersatio	
Liberaltas.	28.106	vitanda.	58
Licentia.	261	Maluæ vñsus.	4.77
Ligna quando secanda.		Malum consilium con-	
	116. 167	sultori pessimum.	22
Lingua prædari.	101	Manibus illotis non sa-	
Linguae parvæ thesau-		crificandum.	58
rus, optimus.	58.157	in Mari mori miserū.	56
Lis.	212	Mars.	319

vul-

I N D E X.

vulneratus ab Hercule.	231.239	cur nuncius Deorū.	81
Martis filij.	321	Messistempus.	32.46
Matutini temporis cōmendatio.	48.135	Metis.	273.317
Mecone.	287	Metus.	217.239.321
Medea.	323.325	Mimas.	215
Medeus.	325	Minerva.	217.243.317.319
Mediocritas obseruanda.	56.151	in Mingendo verecundia.	60
Medusa.	265	Mingere in fontes.	161
Meliæ Nymphæ.	257.289	Mnemosyne.	253
Melita.	263	mater Musarum.	247
Melobosis.	271	Modus seruandus.	56
Melpomene.	249	Momus.	261
Memnon.	325	Mopfus.	215
Mendacia.	261	Mors.	261.305
Menestho.	271	Mulier non fidendum.	30
Menippe.	265	Mulieres paupertatis impatientes.	291
Menses Græcorum Lunares Synodici.	194	abundantiam captantes.	291
Menoëtius.	285	Fucis similes.	293
Mercaturæ præcepta.	52.& seq.	æstate salaciores.	48
Merces iustè soluenda.	30.108	à Mulierum blanditijs cauendum.	32
Mercurius.	321	Mulierū vituperiū.	291

I N D E X.

Mulierum genus vnde.	291	Nausithous filius Vlyssis ex Calypso.	327
Musæ.	243. 245. 319	Negligētia laboriosior quàm diligentia.	115
vnde dictæ.	70	Nemeæus Leo.	269
Filiæ Iouis & Mnemosynes.	247	Nemertes.	265
Musarum cantus in Deorum honorem.	243. 245	Nemēsis.	89. 261
Musarum nomina.	249	relictis hominibus ad Deos concessit.	16
Mutuò accipiendi ratio.	28	Neptunus.	243. 265
Mysteria magna & parua.	122	Thebarū tutor.	209
N.		Taupe.	209
N Arrationes vnde trahendæ.	72	Nereides.	325
Naues auctuariæ & operariæ.	146	Nereus verax.	263
Naues quando faciendæ.	66	Nesæa.	263
Naufragio perire miserum.	56	Neso.	265
Nauigatio verna.	56	Nessus.	271
Nauigandi tempus.	54	Nice.	275
Nausinous filius Vlyssis ex Calypso.	327	Nilus.	271
		Noctis & Diei vices.	305
		Notus.	273. 315
		Noualis.	38
		Nox.	245
		Chaus filia.	253
		genuit Contentionē culpandam.	2
		Noxa	

I N D E X.

Noxa.	261	Othrys.	295
Nuptiæ quæ tempesti- ua.	56	Oues quando tonden- da.	64
Nymphæ Meliæ.	257.	P.	
	289	Pacis commoda.	94
Nympharum aquatica- rum catalogus.	271	Pallas filius Euryaiæ.	273
O.		Pandora facta.	6. 291
O Blinio.	261	voluptatem notat.	77
Occasio in omnib. optima.	56	Pandoræ pyxis malorū causa.	8
Oceanus.	245. 253	Panope.	263
Ocium Dijs & homini- bus inuisum.	24	Parcæ, 213. 221. 261. 317 carum officium.	261
Ocypete.	265	Parentes honorandi.	26. 83. 103
Ocyrhoë.	273	Parnassus.	283
Oedipus.	86	Parfimonia.	107
Operarijs merces iuste soluenda.	30. 108	in fundo molesta.	30
Oportunitas.	151	Parthenius.	271
Orci galea.	219	Partis addendum.	30
Ordo in œconomicis.	113	Paruum si paruo cre- bro additur, fit ma- gnus cumulus.	30
Orion.	50	Pasithea.	263
Orthus.	267. 269	Pasithoë.	271
Ossa albacur adolean- tur Dijs.	289	Pauor.	217. 239. 321

I N D E X.

Paupertas.	145. 156	Petræa.	271
Deorū munus.	52. 58	Petræus.	215
nemini exprobranda.	58	Peucus.	217
animi cōsumtrix.	58	Phaëthon.	325
Pax bello præferēda.	86	Phalerus.	215
Pecuniæ amor.	150	Phasis.	271
Pecunia hominibus anima.	56	Pherusa.	263
Pedum tumor à frigore.	126	Phicius mons.	203
Pegasus vnde dictus.	267	Phocenses.	203
Peleus.	327	Phocus.	325
Pelias.	325	Phœbe.	253
Pencus.	271	Phorcyn.	263. 271
Pephredo.	265	Phormio vnde dicatur.	125
Periurium Furia quando vindicent.	66	Pieria.	247
Periurij pœna.	24	Pirithous.	215
Perimedes.	217	Pitho.	271
Perseis.	271. 321	Pleiades,	32. 112. 143
Perfes.	273. 277	quare Vergiliæ.	112
Perseus.	219	quare Atlātis filiæ.	112
Medusæ caput amputavit.	265	Plexaure.	271
Pestis.	261	Pluto Deus inferorū.	279
Pestis post famem.	95	Pluto Nympha.	271
		Plutus filius Cereris.	323
		Pluviæ causa.	44. 133
		Pœsis animi tristitiam discuti.	

INDEX

discutit.	251	Proscissio.	120
• Poëta Musarum famu- lus.	251	Proserpina à Plutone rapta.	319
Poëtæ Inuocationi en- comiū solēt adiungere.	70	Proto.	263
Polydora.	271	Protomedia.	263
Polydorus.	323	Prudētia Ioui nupta.	317
Polyymnia.	249	Prymno.	271
Polynome.	265	Psamathe.	265. 325
Polypus.	130. 131	Pudor duplex.	26. 102
cur ἀνόςτι.	131	Pudor egēti inutilis.	26
Pontoporia.	263	Pudor relictis homini- bus ad Deos cōcessit.	16
Pontus.	251. 253	Pugna.	261
Prælium.	261	Pytho.	283
Preces cibo præmittē- da.	60. 160	R.	
Prolochus.	215	Rapinæ detestatio.	28
Promethæus.	285	Ratio similis Auri- gæ, Affectus Equis.	74
Iouem decepit in dis- tributione carniū.	287	Reges ἀποφάτοι.	4
Ignē, à Ioue furat.	6. 289	Reges ex Ioue.	249
ab aquila exeditur.	287	Regū cōes Calliope.	249
quæ ab Hercule inter- ficitur.	287	Religionis præcepta.	28. 58. 60. 62
vinculis ligatus.	293	Rhea.	253. 279. 295
Promethei & Epime- thei mythologia.	78	Rhesus.	271
Pronoe.	265	Rhodia.	271
		Rhodius.	271
		Robur	

I N D E X.

Robur.	275	Senium.	261
Ros victus Cicadarum.	233	Seruus agricolæ qualis esse debeat.	36. 118
S.		Simois.	271
Sacrificandum non il- lotis manibus.	58	Sirius.	50. 116
Sangarius.	271	unde dicatur.	116
Sao.	263	Sol	243. 273
Saturnus.	243. 253	contra Solem non me- iendum.	60
filios suos deuorat.	281	Solstitia.	124
Pro Ioue lapidem vorat.	283	Somnia.	261
Cælo patri abscin- dit genitalia.	257	Somnus.	261. 305
Saturni falx.	257	frater mortis.	305
ætas aurea.	10	Sophista quid signifi- cet.	147
Scamander.	271	Spes sola in Pandoræ pyxide.	8. 79
Scorta fugienda.	30.	Spes sine labore vana est.	40
	109	Sphinx.	269
Scythicè bibere.	139	Sphingis ænigma.	132
Semele.	321. 323	Spio.	263
Semidei.	14	Steropes.	253
Seminum vigor decre- uit.	87	Stheno.	265
Senectus cruda, medio- cris, decrepita.	153	Strages hominum.	261
		Strymon.	271
		Stultus accepto malo sapit.	

I N D E X.

ſapit.	18	Terror.	217.239.321
Styx.	273.307	Tertiatio.	120
iuramentum Deorū.	275	Teſtudo Φερεόικη.	135
Suada.	6	Tethys.	253
Dea eloquentiæ.	81	Thalia Muſa.	249
Supplices non læden-		Thalia Nympha.	263
di.	26	Thalia Gratia.	319
T.		Thaumas.	263
T Aphij.	201	Thea vel Thia.	253.273
Tartara.	253	Thebanum bellū.	14.86
Tartari deſcriptio.	303	Thebæ a Cadmo con-	
ad Tartarum quantum		ditæ.	86
ſpacium.	303	Thebæ Bœotiæ cur	
Tela quando ordienda.	64	ἐπὶ ἀπυλῶν.	86
Teleboæ.	201	Themis.	243.253
Teleſtho.	273	Themisto.	263
Termeſſus.	243	Themistoſtoç.	231
Terpſichore.	249	Theſeus.	215
Terra.	245	Thetis.	263.327
omnium fundamen-		Thia vel Thea.	253.273
tum.	253	Thoë.	271
quos genuerit.	253.	Timor.	217.239.321
	255	Tirynthus.	207
Terra ſicca & humida		Tiranes habent ceterum	
aranda.	120	manus, & quinquā-	
		ginta capita.	130.172
		Titanes vnde dicti.	259
		Tita-	

I N D E X

Titanes ad Tartarum		dotes.	259
remissi.	303	Verecundia duplex.	101
Titanum pugna cum		Verecundiæ præcepta.	60.62
Dijs.	295	Veris descriptio.	46
Tithonus.	325	Ver cur Canum.	124
Trachin.	231	Veritas premitur, sed	
Tripodes sunt pocula.		non opprimitur.	92
	148	Vesta.	279
Tristiciam Poësis discu-		Vicina ducenda.	56
tit.	251	Vicinus bonus magnū	
Triton.	319	commodum.	28.104
Turcæ sedentes min-		Vicinus malus magna	
gunt.	159	noxa.	28
Tyche.	273	Vicini cognatis prom-	
Typhaon.	269	tiores.	28
Typhaonium.	203	Victus parandi ratio	
Typhoëus.	311	abscondita.	4
ad Tartarum præci-		Vindemiæ tempus.	50
pitatus.	315	Vinū æstate optimū.	48
V.		Vinum Biblinum.	136
VEnti generatio.	44	Vinum Pollium.	136
Venus ex spuma		Vini temperatura.	48.
nata.	259		138
cur ἀφροδίτη.	259	Virginitatis descriptio.	
cur κυθήρας	259		42
cur κυπελάδα.	259	Virgines olim in pu-	
cur Φιλομνηδής.	259	blicum	
Veneris comites.	259		

I N D E X.

cum non prodibāt. 130	Vrius. 215
Virgo ducenda 56	Vuæ passæ. 50. 142
Viri ætate imbecilliores. 48	Vulcanus. 319
Vir vxore bona nihil fortitur melius. 58	Vxor quando ducēda. 56. 66. 151. 166
mala nihil peius. 58	qualis ducenda. 56. 152
Virtutis via ardua. 24	cuius ætatis ducenda. 56. 152
Virtutum nomina sepe ad vicina vitia transferuntur. 73	Vxoris probæ commoditas 58. 293
Vis. 275	Vxoris improbæ incommoditas. 58. 293
ad Vitia facilis aditus. 24	Vxor mala ante tempus virum senescere facit. καὶ ὁμοῦ γήσκει δῶκεν. 38
Vitium incidendarum tempus. 46	X
Vlysses. 327	Xanthe. 271
cuius filij ex Nymphis. 327	Z
Vngues non præcidenti in conuiuio. 60	Zelus. 275
Vrânia Musa. 249	Zephyrus. 273. 315
Vrania Nympha. 271	Zeuo. 271

F I N I S.